

Тем, что эта книга дошла до Вас, мы обязаны в первую очередь библиотекарям, которые долгие годы бережно хранили её. Сотрудники Google оцифровали её в рамках проекта, цель которого – сделать книги со всего мира доступными через Интернет.

Эта книга находится в общественном достоянии. В общих чертах, юридически, книга передаётся в общественное достояние, когда истекает срок действия имущественных авторских прав на неё, а также если правообладатель сам передал её в общественное достояние или не заявил на неё авторских прав. Такие книги – это ключ к прошлому, к сокровищам нашей истории и культуры, и к знаниям, которые зачастую нигде больше не найдёшь.

В этой цифровой копии мы оставили без изменений все рукописные пометки, которые были в оригинальном издании. Пускай они будут напоминанием о всех тех руках, через которые прошла эта книга – автора, издателя, библиотекаря и предыдущих читателей – чтобы наконец попасть в Ваши.

Правила пользования

Мы гордимся нашим сотрудничеством с библиотеками, в рамках которого мы оцифровываем книги в общественном достоянии и делаем их доступными для всех. Эти книги принадлежат всему человечеству, а мы – лишь их хранители. Тем не менее, оцифровка книг и поддержка этого проекта стоят немало, и поэтому, чтобы и в дальнейшем предоставлять этот ресурс, мы предприняли некоторые меры, чтобы предотвратить коммерческое использование этих книг. Одна из них – это технические ограничения на автоматические запросы.

Мы также просим Вас:

- **Не использовать файлы в коммерческих целях.** Мы разработали программу Поиска по книгам Google для всех пользователей, поэтому, пожалуйста, используйте эти файлы только в личных, некоммерческих целях.
- **Не отправлять автоматические запросы.** Не отправляйте в систему Google автоматические запросы любого рода. Если Вам требуется доступ к большим объёмам текстов для исследований в области машинного перевода, оптического распознавания текста, или в других похожих целях, свяжитесь с нами. Для этих целей мы настоятельно рекомендуем использовать исключительно материалы в общественном достоянии.
- **Не удалять логотипы и другие атрибуты Google из файлов.** Изображения в каждом файле помечены логотипами Google для того, чтобы рассказать читателям о нашем проекте и помочь им найти дополнительные материалы. Не удаляйте их.
- **Соблюдать законы Вашей и других стран.** В конечном итоге, именно Вы несёте полную ответственность за Ваши действия – поэтому, пожалуйста, убедитесь, что Вы не нарушаете соответствующие законы Вашей или других стран. Имейте в виду, что даже если книга более не находится под защитой авторских прав в США, то это ещё совсем не значит, что её можно распространять в других странах. К сожалению, законодательство в сфере интеллектуальной собственности очень разнообразно, и не существует универсального способа определить, как разрешено использовать книгу в конкретной стране. Не рассчитывайте на то, что если книга появилась в поиске по книгам Google, то её можно использовать где и как угодно. Наказание за нарушение авторских прав может оказаться очень серьёзным.

О программе

Наша миссия – организовать информацию во всём мире и сделать её доступной и полезной для всех. Поиск по книгам Google помогает пользователям найти книги со всего света, а авторам и издателям – новых читателей. Чтобы произвести поиск по этой книге в полнотекстовом режиме, откройте страницу <http://books.google.com>.

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

B. or.

11
SL

B. or. 11th

B. or.

11 fl

Biblia

III

U S E U P E U

ՆՈՒՄ

Կ Տ Ա Կ Ա Ր Ա Ն

ՑԵԱՌՆ ՄԵՐՈՅ

ՅԻՍՈՒՄԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Ի ՎԻԵՆՆԱ

Ի ՎԱՆՍ ԳՆՅՑԳՆՆ Ս. ԱՍՏՈՒԹԱԹԻՒՆԻ

1864

ՆԱԽԸՎԻՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄԱՏԹԵՂԱՍԻ ԱՐԵՑԱՐԱՆԻՆ

Ա-եփարանս որ ըստ Մասնեոսի գրեալ է. զի ինքն Մասնեոս աշակերտ Տեառն գրեաց զա-եփարանս զայս : Ե-պարտէ մեզ է սկզբանն զըստ մարմնոյ ծնունդ փրկչն է զա-ակէ Ղա-մի. լսան որայ է- զազգահասմարն ժողովէ մե- չէ- է Վերջնորոս ազգոս Գառասոտն է- երկո- : Ի-երէ ըստ կարգի է- զմկրտո-մի-նն Յովհաննոս, է- է լերինն է դե-աց զքորյո-մի-ն, է- նշանս է- արո-եփոս մեծամեծս է փրկչն էրջալ, է- զընորո-մի-նն աշակերտացն, է- լսան խորհրդոյ մարտո-մի-նն. է- զկարարածն, զի մարնեցա- Պիղատոսի, է- ի ալեցա- մարմով. է- մարմինն երա- է գերեզմանի, է- զնո-որսն Բաժանեցին զհանդերձս նորս. նոյն է- զբերորդ տո-ր յարո-մի-նն, է- զպարո-էր աշակերտացն՝ աշակերտել զամենայն հե-նանոսս է- մկրտել զնոսս. պարո-երեաց լինել ընդ նոսս զամենայն ասորս մեկէ- է կարարած աղետակ :

Մասնեոս գրեաց զա-եփարանս է-ր յԵրո-սաղէմ Կողատի է լեզո- Եբրայեցի զմի ո-մ ամէ համբառնալոյ փրկչն, է խորհրդ եկեղեց-ոյն Երո-սաղէմի :

Մասնեոս Ռարգմանի՝ երգ կեանց :

Ս Կ Ի Ջ Բ Ն Գ Լ Խ Ո Ց

ԱՐԵՎՈՐԱԿԱՆ ՈՐ ԸՍՑ ՄԱՅՔԻՍՄԻ

	Ձև.	Հմր.
Ս ան ճոգոցն	Բ.	1
Ս ան կոպորաժի մանկանց	Բ.	16
Ս ան յարասկիւնաց Գարաշումբան (Յովհաննուս Սարգսի	Գ.	1
Ս ան զարդապետութեան ժրիչն	Գ.	23
Ս ան Երանոսութեանց	Ե.	2
Ս ան Քորտրն	Բ.	1
Ս ան հարի-բապեպն	Բ.	5
Ս ան արտանդին Պէտրոսի	Բ.	14
Ս ան Իժիկոսութեան ասեանայն զասոց	Բ.	16
Ս ան որ ոչ էր հրածան էրկալ զինի	Բ.	19
Ս ան սասարելոյն է զԷրայ Տարցն	Բ.	23
Ս ան զե-ահարացն	Բ.	28
Ս ան անորամալու-ժին	Թ.	1
Ս ան Սարիէի	Թ.	9
Ս ան զարեի ժողովրդապետն	Թ.	18
Ս ան արե-աստեանն	Թ.	20
Ս ան Երկոց կոնրացն	Թ.	27
Ս ան Իսու է- համբ զե-ահարն	Թ.	32
Ս ան ար-ատելոցն ի յեանոսութեան	Ժ.	1
Ս ան ար-ատելոցն (Յովհաննոս զաշակէրտան	ԺԸ.	2
Ս ան որոյ յեռն Գոսայեալ էր	ԺԲ.	10
Ս ան կոյր է- համբ զե-ահարն	ԺԲ.	22
Ս ան որ ինորքինն Նշանս	ԺԲ.	38
Ս ան ար-ահացն	ԺԳ.	1
Ս ան (Յովհաննոս, է- շերովրի	ԺԳ.	1

Վլասն հինգ հացիցն	ԺԿ.	15
Վլասն երկու լին է վերայ ծովուն	ԺԿ.	22
Վլասն անցանելոյն զպարտախրանտան Լարոսթայ	ԺԵ.	1
Վլասն հարկն տանանայոց	ԺԵ.	21
Վլասն չիղիւնոյ ղէտղովուրդն	ԺԵ.	29
Վլասն եղին հացիցն	ԺԵ.	32
Վլասն իմիրոյ փարխեցոսցն	ԺԶ.	6
Վլասն ար է Սեասրիս հարցմանն	ԺԶ.	13
Վլասն պղտկեղոտութեան Տեասն	ԺԶ.	1
Վլասն լողանահարին	ԺԶ.	14
Վլասն ինդրելոյն զերկրաձանն	ԺԶ.	23
Վլասն հարցանելոյն ին ո է է մեզ ԳԺ	ԺԶ.	1
Վլասն պարսիկ հարկոց ոչխորքին	ԺԶ.	12
Վլասն Քոզլոյ ղէիւր արղանդն	ԺԶ.	23
Վլասն հարցմանն արյակելոյ ղինն	ԺԶ.	1
Վլասն հարցանելոյ մեծարանն ղՅետոս	ԺԶ.	16
Վլասն լարչկանոսութեան մշակացն	Ի.	1
Վլասն սրբոսցն Օւէբերեայ	Ի.	20
Վլասն երկոսց կորացն	Ի.	29
Վլասն իղոյն է-յաւանակին	ԻԸ.	1
Վլասն կորացն է-կաղտոցն	ԻԸ.	14
Վլասն զորանալոյ իղենոսցն	ԻԸ.	18
Վլասն հարցանելոյ ղՏէրն տահանայապետիցն է-ծերոց	ԻԸ.	23
Վլասն երկոսց սրբոսցն առաւիկայ	ԻԸ.	28
Վլասն այգոսցն առաւիկն	ԻԸ.	33
Վլասն կողեցելոցն է հարսանին	ԻԸ.	1
Վլասն դահելիանին սրով փորջեցին ղՏէրն	ԻԸ.	15
Վլասն սարոսիւցոսցն	ԻԸ.	23
Վլասն օրինականացն	ԻԸ.	34
Վլասն Տեասն հարցանելոյն ղփարխեցին	ԻԸ.	41

Վ ան լայ րալլ րարացն է- փարխեց-ոցն	ԻԳ.	18
Վ ան հաբարածի	ԻԳ.	8
Վ ան ա-տարն է- ժաման	ԻԳ.	36
Վ ան րանն հո-տանացն	ԻԵ.	1
Վ ան զբաղանքան րալլ	ԻԵ.	14
Վ ան փալարեանն Տե-տան	ԻԵ.	31
Վ ան օժեղցն զՏէրն է-ղով	ԻՕ.	1
Վ ան պարբաւարելլ զպատեքն	ԻՕ.	17
Վ ան օքնա-տր խորհրդոյն	ԻՕ.	26
Վ ան մարմո-նեան Տե-տան	ԻՕ.	41
Վ ան սարացո-նեանն Պե-րրով	ԻՕ.	69
Վ ան լի-տայի զլմանն	ԻԵ.	3
Վ ան ինրդելլ զբերո-նական մարմնն	ԻԵ.	57
Վ ան է-ղովէր կանանցն	ԻԲ.	1

Ա Ի Ե Տ Ը Բ Ա Ն

Ը Ս Տ Մ Ա Տ Թ Է Ո Ս Ի

Ք Լ Ո Ւ Թ Ե Ծ

- 1 Գ Ի Ի Ի Բ ծննդեան Ախուսի Վրիստոսի որդւոյ
- 2 Գ Ի աւթի որդւոյ Աբրահամն: Աբրահամ ծնաւ զԻսահակ. Իսահակ ծնաւ զՅակովբ. Յակովբ ծնաւ
- 3 զՅուզա եւ զեղբարս նորա: Յուզա ծնաւ զՓարէս եւ զՕարա ի Թամարայ. Փարէս ծնաւ զԵղրոնին.
- 4 Եղրոնին ծնաւ զԱբամ: Աբամ ծնաւ զԱմինադար. Ամինադար ծնաւ զԿատանին, Կատանին ծնաւ զԱզմոնին:
- 5 Ազմոնին ծնաւ զԲոոս ի Զուլքարայ. Բոոս ծնաւ զՈվբէթ ի Զուլթայ. Ովբէթ ծնաւ զՅեսսէ.
- 6 Յեսսէ ծնաւ զԻսահիթ արքայ: Իսահիթ ծնաւ զՍողոմոնին ի կնոջէն Ուրիայ: Սողոմոնին ծնաւ զՍոբովամ:
- 8 Սոբովամ ծնաւ զԱբիա. Աբիա ծնաւ զԱսափ: Ասափ ծնաւ զՅովսափատ. Յովսափատ ծնաւ զՅովթամ.
- 9 Յովթամ ծնաւ զՈզիա: Ոզիա ծնաւ զՅովսիփամ. Յովսիփամ ծնաւ զԱբսաղ. Աբսաղ ծնաւ զԵղեկիա:
- 10 Եղեկիա ծնաւ զՄանասէ. Մանասէ ծնաւ զԱմոնին.
- 11 Ամոնին ծնաւ զՅովսիա: Յովսիա ծնաւ զՅեքոնիա եւ զեղբարս նորա առ գերութեանքն Բաբելյացւոց.
- 12 Յետ գերութեանն Բաբելյացւոց ծնաւ Յեքոնիա զՍաղաթիէլ. Սաղաթիէլ ծնաւ զՕորաբարէլ: Օորաբարէլ ծնաւ զԱբիութ. Աբիութ ծնաւ զԵղեակիմ.
- 14 Եղեակիմ ծնաւ զԱզովբ: Ազովբ ծնաւ զՍադոկի.
- 15 Սադոկի ծնաւ զԱբին. Աբին ծնաւ զԵղիուզ: Եղիուզ

Ծնաւ զԵղիազար. Եղիազար ծնել զՄատթան. Մատթան ծնաւ զՅակովբ: Յակովբ ծնաւ զՅովսէփ՝ զայրն 16
Մարեմայ, որում խօսեցեալ զՄարիամ կոյս. յորմէ
ծնաւն Յիսուս, որ անուանեցաւ Վրիստոս: Արդ՝ ա- 17
մենայն ազգքն յԱբրահամէ մինչեւ ի Վաւիթ՝ ազգք
չորեքտասանք. եւ ի Վաւթէ մինչեւ ի գերութիւնն
Բաբելացոց ազգք չորեքտասանք. եւ ի գերութենէն
Բաբելացոց մինչեւ ի Վրիստոս՝ ազգք չորեքտասանք:

Եւ Յիսուսի Վրիստոսի ծնունդն էր այսպէս: Խօ- 18
սեցեալ զմայրնորա Մարիամ Յովսէփու, մինչ չեւ ե-
կեալ առ միմիանս՝ գտաւ յղացեալ ի Հոգւոյն սրբոյ: Եւ 19
Յովսէփի այրն նորա, քանզի արդար էր եւ ոչ կամէր
առակել զնա, խորհեցաւ լռելեայն արձակել զնա:
Եւ մինչ դեռ նա զայս ածէր զմտաւ, ահա հրեշտակ 20
Տեառն ի տեսեան երեւեցաւ նմա եւ ասէ. Յովսէփի
որդի Վաւթի, մի երկնչէր առնուլ առ քեզ զՄարիամ
կին քո. քանզի որ ի նմայն ծնեալ է՝ ի Հոգւոյն սրբ-
ոյ է: Եւնցի որդի, եւ կոչեսցես զանուննորա Յիսուս. 21
զի նա փրկեսցէ զժողովուրդ իւր ի մեղաց իւրեանց:
Եւ յայս ամենայն եղև, զի լցցի որ ասացան ի Տեառնէ 22
ի ձեռն Եսայեայ մարգարէի: Ահա կոյս յղացի եւ 23
Ծնցի որդի, եւ կոչեսցեն զանուննորա Եմանուէլ, որ
թարգմանի՝ ընդ մեզ Աստուած: Եւ զարթուցեալ 24
Յովսէփի ի քնոյ անտի, արար որպէս հրամայեաց նմա
հրեշտակն Տեառն, եւ առ յինքն զկին իւր: Եւ ոչ 25
գիտէր զնա, մինչեւ ծնաւ զորդին իւր զանդրանիկ, եւ
կոչեաց զանուննորա Յիսուս:

Գ Լ Ա Ռ Թ Բ

Եւ ի ծնանելն Յիսուսի ի Բեթղեհէմ Հրէաս- 1
տանի յաւուրս Հերովդի արքայի, ահա մոզք յարեւե-

2 լից եկին յԱրուսաղէմ, Եւ ասեն. ո՞ր է որ ծնաւ ար-
 քայն Հրէից. զի տեսաք զաստղն նորա յարեւելս, եւ
 3 եկաք երկիր պագանել նմա: Եւ իբրեւ լուաւ արքայ
 Հերովդէս խռովեցաւ, եւ ամենայն Արուսաղէմ ընդ
 4 նմա: Եւ ժողովեալ զամենայն զքահանայապետսն
 եւ զդպիրս ժողովողեանն, հարցանէր ի նոցանէ՝ թէ
 5 ո՞ր ծնանիցի Վրիստոսն: Եւ նոքա ասեն ցնա. ի
 Բեթղեհէմ Հրէաստանի. զի այսպէս գրեալ է ի ձեռն
 6 մարգարէին. Եւ դու Բեթղեհէմ երկիր (Յուդայ) ոչինչ
 կրտսեր ես յիշխանս (Յուդայ). ի քէն ելցէ ինձ իշխան,
 7 որ հովուեսցէ զժողովուրդ իմ զԵսրայէլ: Յայնժամ
 Հերովդէս գաղտ կոչեաց զմոզսն, եւ ստուգեաց ի
 8 նոցանէ զժամանակ աստեղն երեւելոյ: Եւ արձակեալ
 զնոսա ի Բեթղեհէմ, ասէ. Վնացէք ստուգեցէք
 վասն մանկանն. եւ յորժամ գտանիցէք՝ ազդ արաս-
 ջէք ինձ, զի եւ ես եկեալ երկիր պագից նմա:
 9 Եւ նոքա իբրեւ լուան ի թագաւորէն զնացին. եւ
 ահա աստղն զոր տեսին յարեւելս՝ առաջնորդեացնոցա,
 10 մինչեւ եկեալ եկաց ի վերայ՝ ուր էր մանուկն: Իբրեւ
 տեսին զաստղն, խնդացին յոյժ ուրախութիւն մեծ:
 11 Եւ իբրեւ մտին ի տուն, տեսին զմանուկն հանդերձ
 Մարեմաւ մարբն իւրով, եւ անկեալ երկիր պագանէին
 նմա. եւ բացեալ զգանձս իւրեանց մատուցին նմա
 12 պատարազս՝ ոսկի եւ կնդրուկ եւ զմուռս: Եւ հրա-
 ման առեալ ի տեսլեան չղառնալ անդրէն առ Հերով-
 դէս, ընդ այլ ճանապարհ զնացին յաշխարհն իւ-
 13 րեանց: Եւ իբրեւ զնացին նոքա անտի, ահա հրեշտակ
 Տեառն երեւէր ի տեսլեան (Յովսեփու, եւ ասէր. արի
 առ զմանուկդ եւ զմայր իւր եւ փախիր յԱգգիպտոս, եւ
 անդ լինիջեր՝ ցորժամ ասացից քեզ. քանզի ի խնդիր
 14 է Հերովդէս կորուսանել զմանուկդ: Եւ նա յարու-

ցեալ առ զմանուկն եւ զմայր իւր զիշերի եւ զնաց
 յԱզգիպտոս, եւ անդ էր մինչեւ ցվախճան շերովդի:
 Թ ի լցցի ասացեալն ի Տեառնէ ի ձեռն մարգարէին որ 15
 ասէ. յԱզգիպտոսէ կոչեցից զորդի իմ: Յայնժամ 16
 իբրեւ ետես շերովդէս թէ խարեցաւ ի մոզուց անտի,
 բարկացաւ յոյժ. եւ առաքեաց կոտորեաց զամենայն
 մանկունս որ էին ի Բեթղեհէմ եւ յամենայն սահ-
 մանս նորա՝ յերկեմենից եւ ի խոնարհ, ըստ ժամա-
 նակին զոր ստուգեաց ի մոզուցն: Յայնժամ կատա- 17
 րեցաւ ասացեալն ի ձեռն Արեփայ մարգարէի՝ որ
 ասէ. Չայն գուժեաց ի Հուամայ, ողբումն եւ լալումն 18
 եւ աշխարումն յոյժ. Հոաքէլ լայր զորդիս իւր, եւ ոչ
 կամէր մխիթարել՝ զի ոչ էին: Աւ ի վախճաննն շերով- 19
 դի, ահա հրեշտակ Տեառն ի տեսլեան երեւէր Յովսե-
 փայ յԱզգիպտոս, Աւ ասէր. արի առ զմանուկդ եւ զմայր 20
 իւր, եւ գնա յերկիրն Խորայելի. զի մեռան որ խնդրէին
 զանձն մանկանդ: Աւ նա յարուցեալ առ զմանուկն եւ 21
 զմայր նորա, եւ եկն յերկիրն Խորայելի: Աւ իբրեւ 22
 լուաւ եթէ Աքքեղայոս թագաւորեաց Հրէաստանի
 փոխանակ շերովդի հօրն իւրոյ, երկեաւ երթալ
 անդր. եւ հրամանս առեալ ի տեսլեան, գնաց ի կող-
 մանս Գալիլեացոց: Աւ եկեալ բնակեցաւ ի քաղա- 23
 քին՝ որ կոչէր Նազարէթ. զի լցցի բան մարգարէին,
 թէ Նազովրեցի կոչեսցի:

Ք Լ Ո Ւ Խ Ք Թ .

Յաւուրսն յայնոսիկ գայ Յովհաննէս մկրտիչ 1
 քարոզել յանապատին Հրէաստանի, եւ ասել. Ապաշ- 2
 խարեցէք՝ զի մերձեալ է արքայութիւն երկնից. Թ ի սա 3
 է՝ վասն որոյ ասացաւ ի ձեռն Ասայեայ մարգարէի, որ
 ասէ. Չայն բարբառոյ յանապատի, պատրաստ արարէք

զձանապարհ Տեառն, եւ ուղիղ արարէք զլաւօրիւնորա :
 4 Եւ ինքն Յովհաննէս ունէր հանդերձ ի ստեւոյ ուղտու,
 եւ գօտի մաշկեղէն ընդ մէջ իւր . եւ կերակուր նորա
 5 էր մարախ եւ մեղր վայրենի : Յայնժամ ելանէին առ
 նա ամենայն Եւրուսաղէմացիք եւ ամենայն Հրէաստան
 6 եւ ամենայն կողմն Յորդանանու, Եւ մկրտէին ի նմանէ
 ի Յորդանան գետ, եւ խոստովան լինէին զվեղս իւ-
 7 րեանց : Եւ տեսեալ զբազումս ի Սաղուկեցւոցն եւ
 ի Փարիսեցւոց եկեալս ի մկրտութիւն նորա, ասէ
 8 ցնոսա . Տնունդք ի՞ճից, ո՞ ցոյց ձեզ փախչել ի բարկու-
 9 թեանն որ գալոցն է : Արարէք այսուհետեւ պտուղ
 10 արժանի ապաշխարութեան : Եւ մի համարիցիք ասել
 յանձինս՝ թէ ունիմք մեք հայր զԱբրահամ . ասեմ
 ձեզ, զի կարող է Աստուած ի քարանցս յայցանէ
 11 յարուցանել որդիս Աբրահամու : Եւ ասհաւասիկ
 տապար առ արմին ծառոց դնի . ամենայն ծառ որ ոչ
 առնիցէ պտուղ բարի, հատանի եւ ի հուր արկանի :
 12 Եւս մկրտեմ զձեզ ջրով յապաշխարութիւն . բայց որ
 զկնի իմ գայ՝ հզօրագոյն է քան զիս, եւ ես չեմ
 բաւական բառնալ զկօշիկս նորա . նա մկրտեսցէ զձեզ
 13 ի Հոգին սուրբ եւ ի հուր : Արոյ հեծանոցն ի ձեռին
 իւրում . եւ սրբեսցէ զկալ իւր, եւ ժողովեսցէ զցո-
 րեանն ի շտեմարանս իւր, եւ զյարդն այրեսցէ անշէջ
 14 հրով : Յայնժամ գայ Յիսուս ի Գալիլէէ ի Յոր-
 15 դանան առ Յովհաննէս՝ մկրտել ի նմանէ : Եւ Յով-
 հաննէս արգելու զնա եւ ասէ . ինձ պիտոյ է ի քէն
 16 մկրտել, եւ դու առ ին գաս : Պատասխանի ետ Յիսուս
 եւ ասէ ցնա . թոյլ տուր այժմ, զի այսպէս վայել է մեզ
 լնուլ զամենայն արդարութիւն . եւ ապա թոյլ ետ
 17 նմա : Եւ իրիւր մկրտեցաւ Յիսուս, եւ վաղվազակի ի
 ջրոյ անտի . եւ ասա բացան նմա երկինք, եւ ետես

զ Լողին Աստուծոյ՝ զի իջանէր իբրեւ զաղանի, եւ զայր ի վերայնորա: Եւ ահա ձայն յերկնից՝ որ ասէր. 17
զա է որդի իմ սիրելի, ընդ որ հաճեցայ:

Գ Լ Ո Ւ Թ Գ Ծ

Յայնժամ վարեցաւ Յիսուս յանապատ ի Լո- 1
զոյն՝ փորձել ի սատանայէ: Եւ պահեալ զքառասուն 2
տիւ եւ զքառասուն գիշեր՝ ապա քաղցեալ: Եւ 3
մատուցեալ փորձիչն ասէ ցնա. եթէ որդիես Աստուծոյ՝
ասա զի քարինքս այսոքիկ հաց լինիցին: Եւ պատաս- 4
խանի ետ եւ ասէ. գրեալ է թէ ոչ հացիւ միայն
կեցցէ մարդ, այլ ամենայն բանիւ՝ որ ելանէ ի բերանոյ
Աստուծոյ: Յայնժամ առեալ ածէ զնա սատանայ ի 5
քաղաքն սուրբ, եւ կացուցանէ զնա ի վերայ աշտա-
րակի տաճարին, Եւ ասէ ցնա. եթէ որդիես Աստու- 6
ծոյ՝ արկ զքեզ աստի ի վայր. զի գրեալ է թէ հրեշ-
տակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քո, եւ ի վերայ
ձեռաց բարձցն զքեզ՝ զի մի երբեք հարցես զքարի
զոտն քո: Եւ սէ ցնա դարձեալ Յիսուս. գրեալ է թէ ոչ 7
փորձեսցես զՏէր Աստուած քո: Եւ արձեալ առնուած է
զնա սատանայ ի լեռն մի բարձր յոյժ, եւ ցուցանէ նոնա
զամենայն թագաւորութիւնս աշխարհի եւ զփառս
նոցա. Եւ ասէ ցնա. զայս ամենայն քեզ տաց՝ եթէ 9
անկեալ երկիր պագանիցես ինձ: Յայնժամ ասէ ցնա 10
Յիսուս. երթ յետս իմ, սատանայ. զի գրեալ է
Տեառն Աստուծոյ քում՝ երկիր պագցես, եւ զնա
միայն պաշտեսցես: Եւ պա եթող զնա սատանայ. եւ 11
ահա հրեշտակք մատեան եւ պաշտէին զնա:

Ռ. Եւ իբրեւ լուաւ Յիսուս եթէ Յովհաննէս 12
մատնեցաւ, մեկնեցաւ զնաց ի Գալիլեա. Եւ թողեալ 13
զԵազարէթ, եկն բնակեցաւ ի Նափառնաում ի ծով-

եզերին, ի սահմանս Օւարուղովնի եւ Նեփթաղեմաց .
 14 Օւ լըցի բանն՝ որ ասացաւ ի ձեռն Եսայեայ մարգա-
 15 րէի . Երկիր Օւարուղովնի եւ երկիր Նեփթաղեմայ՝
 ճանապարհ ծովու՝ յայնկոյս Յորդանանու, Վալիւեա
 16 հեթանոսաց : Ժողովուրդ որ նստէր ի խաւարի՝ ետես
 լոյս մեծ . եւ որոց նստէին յաշխարհին եւ ի ստուերս
 17 մահու՝ լոյս ծագեաց նոցա : Յայնմ՝ հետէ սկսաւ
 քարոզել Յիսուս եւ ասել . ապաշխարեցէք զի մեր-
 18 ձեալ է արքայութիւն երկնից : Մինչ զեռ զգնայր Յի-
 սուս ընդ եզր ծովուն Վալիւեացւոց, ետես երկուս
 եղբարս զԱիմովն զկոչեցեալն Պետրոս, եւ զՆիզորէաս
 եղբայր նորա՝ արկեալ ուռկան ի ծով . քանզի ձկնորսք
 19 էին : Եւ ասէ ցնոսա . եկայք զին իմ՝ եւ արարից
 20 զձեզ որսորդս մարդկան : Եւ նոցա թողեալ վազվա-
 21 ղակի զգործիսն՝ գնացին զհետ նորա : Եւ մատուցեալ
 անտի յառաջ՝ ետես այլ երկուս եղբարս, զՅակովբոս
 Օւ եբեղեայ եւ զՅովհաննէս զեղբայր նորա ի նաւի
 Օւ եբեղեաւ հանդերձ հարբն իւրեանց, մինչ զեռ կազ-
 22 մէին զուռկանս իւրեանց, եւ կոչեաց զնոսա : Նոցա
 թողեալ վաղվաղակի գնաւն եւ զհայրն իւրեանց,
 23 գնացին զհետ նորա : Եւ շրջէր Յիսուս ընդ ամենայն
 կողմն Վալիւեացւոց . ուսուցանէր ի ժողովուրդս նոցա
 եւ քարոզէր զաւետարանն արքայութեան, եւ բժշկէր
 զամենայն հիւանդութիւնս եւ զամենայն ախտս ի ժո-
 24 ղովրդեանն : Եւ ել լուր նորա ընդ ամենայն երկիրն
 Եսորոց, եւ մատուցին առ նա զամենայն հիւանդս՝
 որ նեղեալ էին ի պէպէս ցաւս եւ ի տանջանս, եւ
 զղիւահարս եւ զլուսնոտս եւ զանդամալոցծս . եւ
 25 բժշկեաց զնոսա : Եւ երթային զհետ նորա ժողո-
 վուրդք բազումք ի Վալիւեէ եւ ի Վեկապոլեայ եւ

Ղարուսաղեմէ եւ ի Հրէաստանէ եւ յայնկոյս Յոր-
դանանու, եւ բժշկեաց զնոսա :

Գ Լ Ո Ս Թ Ե Ծ

ԲԳ. Եւ տեսեալ զժողովուրդսն՝ ել ի լեառն . 1
եւ իբրեւ նստաւ անդ՝ մատեան տռ նա աշակերտքն
նորա . Եւ բացեալ զքերտն իւր ուսուցանէր զնոսա 2
եւ ասէր : Երանի աղքատաց հոգւով , զի նոցա է ար- 3
քայութիւն երկնից : Երանի սգաւորաց, զի նոքա մխի- 4
թարեացին : Երանի հեղոց, զի նոքա ժառանգեցեն 5
զերկիր : Երանի որ քաղցեալ եւ ծարաւի իցեն արդա- 6
րութեան, զի նոքա յաղեսցին : Երանի ողորմածաց, զի 7
նոքա ողորմութիւն գտցեն : Երանի այնոցիկ՝ որ սուրբ 8
են սրտիւք, զի նոքա զՄատուած տեսցեն : Երանի 9
խաղաղարարաց, զի նոքա որդիք Աստուծոյ կոչեցին :
Երանի որ հալածեալ իցեն վասն արդարութեան, 10
զի նոցա է արքայութիւն երկնից : Երանի է ձեզ՝ յոր- 11
ժամ նախատիցեն զձեզ եւ հալածեցեն եւ ասիցեն
զամենայն քան չար զձէնջ սուտ վասն իմ : Յնծացէք 12
եւ ուրախ լերուք, զի վարձք ձեր բազում են յեր-
կինս . զի այսպէս հալածեցին զմարգարէսն որ յա-
ռաջ քան զձեզ էին : Գուք էք աղ երկրի . ապա 13
թէ աղն անհամի՝ իւ յաղեսցի . ոչ իմիք ազդիցէ այնու-
հետեւ, բայց եթէ ընկենուլ արտաքս եւ կոխան
լինել ի մարդկանէ : Գուք էք լոյս աշխարհի . ոչ կորէ 14
քաղաք թաքչել՝ որ ի վերայ լերին կայցէ : Եւ ոչ լու- 15
ցանեն ճրագ եւ զնեն ընդ զրուանաւ, այլ ի վերայ
աշտանակի . եւ լոյս տայ ամենեցուն՝ որ ի տանն իցեն :
Այսպէս լուսաւորեսցէ լոյս ձեր առաջի մարդկան, 16
որպէս զի տեսցեն զգործս ձեր բարիս, եւ փառաւորես-
ցեն զհայր ձեր որ յերկինս է :

17 ԹԻ ՄԻ համարիք եթէ եկի լուծանել զօրէնս
 18 կամ զմարդարէս . ոչ եկի լուծանել՝ այլ ընուր : Ամէն
 ասեմ՝ ձեզ՝ մինչեւ անցցեն երկինք եւ երկիր, յովս
 մի՝ որ նշանախեց մի է, ոչ անցցէ յօրինայն եւ ի
 19 մարդարէից՝ մինչեւ ամենայն եղևցի : Ար որ լուծցէ մի
 ինչ ի պատուիրանացս յայտցանէ ի փոքունց, եւ
 ուսուցէ պնպէս զմարդիկ, փոքր կոչեացի յարքայու-
 թեան երկնից . իսկ որ արասցէ եւ ուսուցէ, նա մեծ
 20 կոչեսցի յարքայութեան երկնից : Բայց ասեմ ձեզ . զի
 եթէ ոչ առաւելուցու արդարութիւն ձեր աւելի քան
 զդպրացն եւ զփարիսեցւոց, ոչ մտանիցէք յարքայ-
 21 ութիւն երկնից : Եւ արուք զի ասացաւ առաջնոցն,
 թէ մի սպանաներ . զի որ սպանանիցէ՝ պարտական լիցի
 22 դատաւտանի : Այլ ես ասեմ ձեզ . թէ ամենայն որ
 բարկանայ եղջօր իւրում տարապարտուց, պարտաւոր
 լիցի դատաստանի . եւ որ ասիցէ ցեղբայր իւր յիմար,
 պարտաւոր լիցի ատենի . եւ որ ասիցէ ցեղբայր իւր
 23 մորոս, պարտաւոր լիցի ի գեհն հրոյն : Եթէ ժառան-
 ցանիցես զպատարագ քո ի վերայ սեղանոյ, եւ անդ
 24 յիշեսցես՝ եթէ եղբայր քո ունի ինչ խէթ զքէն, թող
 զպատարագն քո առաջի սեղանոյն . երթ նախ հաշ-
 տեաց ընդ եղջօր քում, եւ ապա եկեալ ժառանգիր
 25 զպատարագն քո : Եւ իրաւախոհ ընդ ոսոխի քում
 վաղազոյն, մինչդեռ իցես ընդ նմա ի ճօնապարհի .
 գուցէ մատնիցէ զքեզ ոսոխն դատաւորի, եւ դատա-
 26 ւորն դահճի . եւ արկանիցիս ի բանտ : Ամէն ասեմ
 քեզ . ոչ ելանիցես անտի, մինչեւ հառուցանիցես զյեւ-
 27 տին նաքարակիտն : Եւ արուք զի ասացաւ, մի շնոր :
 28 Բայց ես ասեմ ձեզ, թէ ամենայն որ հայի ի կին
 մարդ առ ի ցանկանարոյ նմա, անդէն շնացաւ ընդ նմա
 29 ի սրտի իւրում : Եթէ ակն քո աջ զայթակեցու-

ցանէ զքեզ , խլեա զնա եւ ընկեա ի քէն . զի լաւ է
 քեզ եթէ մի յանդամոց քոց կորիցէ , եւ մի ամե-
 նայն մարմինդ քո անկանիցի ի գեհնն : Եւ եթէ աջ 30
 ձեռն քո դայթակղեցուցանէ զքեզ , հատ զնա եւ
 ընկեա ի քէն . զի լաւ է քեզ եթէ մի յանդամոց քոց
 կորիցէ , եւ մի ամենայն մարմինդ քո անկանիցի ի
 գեհնն : Ապաքէն ասացաւ , թէ որ արձակիցէ զկին 31
 իւր՝ տացէ նմա զարձակմանն : Բայց ես ասեմ՝ ձեզ , 32
 եթէ ամենայն որ արձակէ զկին իւր առանց բանի
 պռնկութեան , նա տայ նմա շնալ . եւ որ զարձակեալն
 առնէ՝ շնայ : Գարձեալ լուարուք զի ասացաւ առաջ- 33
 նոցն . մի երդնուցուս սուտ , բայց հատուցես Տեառն
 զերդմունս քո : Եւլ ես ասեմ՝ ձեզ՝ ամենեւին մի 34
 երդնուլ . մի յերկինս՝ զի ակտու է Աստուծոյ , Եւ մի 35
 յերկիր՝ զի պատուանդան է ասից նորա , եւ մի յը-
 բուստողէմ՝ զի քաղաք է մեծի արքայի . Եւ մի ի գլուխ 36
 քո երդնուցուս , զի ոչ կարես մազ մի սպիտակ առ-
 նել կամ թուխ : Եւլ եղիցի ձեր բան , այոն այո , եւ 37
 ոչն ոչ . զի աւելին քան զայն ի չարէն է : Եւարուք 38
 զի ասացաւ . Ինչ ընդ ական , եւ ասամն ընդ ատամանն :
 Եւլ ես ասեմ՝ ձեզ . մի կալ հակառակ չարին . այլ 39
 եթէ որ Թոնցէ աստակ յաջ ծնօտ քո՝ դարձն նմա
 եւ զմեանն : Եւ որ կամիցի որ դատել եւ առնուլ 40
 զչապիկս քո , թող ի նա եւ զբաժկոն քո : Եւ որ 41
 ասարպար հակ վարիցէ զքեզ մղոն մի , կրթ ընդ նմա
 եւ երկուս : Արում ինդրէ ի քէն՝ տուր . եւ որ կամի 42
 փոխ առնուլ ի քէն՝ մի դարձուցաներ զերեսս : Եւա- 43
 բուք ասպաքէն զի ասացաւ . սիրեսցես զքնկեր քո , եւ
 ատեսցես զթշնամին քո : Եւլ ես ասեմ՝ ձեզ . սիրե- 44
 ցէք զթշնամիս ձեր . որհնեցէք զանիծիչս ձեր . բարի
 արարէք ատելեաց ձերոց . եւ աղօթս արարէք ի վերայ

45 այնոցիկ՝ որ լլկենն զձեզ եւ հալածեն. Չի եղիջիք
 որդիք հօր ձերոյ որ յերկինսն է. զի զարեգակն իւր
 ծագէ ի վերայ չարաց եւ բարեաց, եւ ածէ անձրեւ
 46 ի վերայ արդարոց եւ մեղաւորաց: Չի եթէ սիրիցէք
 զայնոսիկ որ սիրենն զձեզ՝ զի՞նչ վարձք իցեն, ո՞չ
 ապաքէն եւ մաքսաւորք զնոյն գործեն: Եւ եթէ
 47 տայցէք միայն ողջոյն բարեկամաց ձերոց՝ զի՞նչ աւելի
 առնէք, ո՞չ ապաքէն մաքսաւորք եւ մեղաւորք զնոյն
 48 գործեն: Երդ՝ եղերուք դուք կատարեալք, որպէս
 եւ հայրն ձեր երկնաւոր կատարեալ է:

Գ Լ Ո Ւ Բ Թ Զ .

1 ԲՆ. Չգոյշ լերուք ողորմութեան ձերում՝ մի
 առնել առաջի մարդկան, որպէս թէ ի ցոյց ինչ նոցա.
 գուցէ եւ վարձս ոչ ընդունիցիք ի հօրէն ձերմէ՝ որ
 2 յերկինսն է: Եւ յ յորժամ առնիցես ողորմութիւն,
 մի հարկաներ փող առաջի քո, որպէս կեղծաւորքն
 առնեն ի ժողովուրդս եւ ի հրապարակս, որպէս զի
 փառաւորեսցին ի մարդկանէ. ամէն ասեմ՝ ձեզ՝ այն
 3 իսկ են վարձք նոցա: Եւ զու յորժամ ողորմութիւն
 առնիցես, մի գիտասցէ ձախ քո զինչ գործէ աջ քո.
 4 Արպէս զի եղիցի ողորմութիւն քո ի ծածուկ.
 եւ հայրն քո որ տեսանէ ի ծածուկ՝ հատուցէ քեզ
 5 յայտնապէս: Եւ յորժամ յաղօթս կայցես, մի լինի-
 ցիս որպէս կեղծաւորքն. զի սիրեն ի ժողովուրդս եւ
 յանկիւնս հրապարակաց կալ յաղօթս, որպէս զի
 երեւեսցին մարդկան. ամէն ասեմ՝ ձեզ՝ այն իսկ են
 6 վարձք նոցա: Եւ զու յորժամ կայցես յաղօթս,
 մուտ ի սենեակ՝ քո եւ փակեա զդուրս քո, եւ կաց
 յաղօթս առ հայր քո ի ծածուկ. եւ հայրն քո որ
 տեսանէ ի ծածուկ, հատուցէ քեզ յայտնապէս:

Եւ յորժամ կայցէք յաղօթս, մի շառիօս լինիք իբրեւ 7
 զՏէթանասն. զի համարին թէ ի բազում խօսից
 իւրեանց լսելի լինիցին: Երդ՝ մի նմանիցէք նոցա. զի 8
 զիսէ հայրն ձեր զինչ պիտայ է ձեզ, մինչչեւ ձեր
 խնդրեալ ինչ իցէ ի նմանէ: Եւ արդ՝ այսպէս կայցէք 9
 դուք յաղօթս. Հայր մեր որ յերկինս, սուրբ եղիցի
 անուն քո. Եկեսցէ արքայութիւն քո. եղիցին կամք 10
 քո որպէս յերկինս եւ յերկրի: Օ, հաց մեր հանսպա-
 զորդ տուր մեզ այսօր: Եւ թող մեզ զպարտիս մեր, 12
 որպէս եւ մեր թողումք մերոց պարտապանաց: Եւ մի 13
 տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա զմեզ ի
 չարէն. զի քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ
 փառք յաւիտեանս. ամէն: Օ, ի եթէ թողուցուք 14
 մարդկան զյանցանս նոցա, թողցէ եւ ձեզ հայրն ձեր
 երկնաւոր: Եւ պա թէ ոչ թողուցուք մարդկան զյան- 15
 ցանս նոցա, կէ ոչ հայրն ձեր թողցէ ձեզ զյանցանս
 ձեր: Եւ յորժամ պահիցէք՝ մի լինիք իբրեւ զկեղծաւ 16
 որսն տրամեալք. որ ապականեն զերեսս իւրեանց,
 որպէս զի երեւեսցին մարդկան թէ պահիցեն. ամէն
 ասեմ՝ ձեզ, այն իսկ են վարձք նոցա: Եւ յլ դու յոր- 17
 ժամ պահիցես, օժ զգլուխ քո եւ լուս զերեսս քո,
 Օ, ի մի երեւեսցիս մարդկան իբրեւ զպահող. այլ հօք 18
 քում ի ծածուկ. եւ հայրն քո որ տեսանէ ի ծածուկ,
 հատուցէ քեզ: Մի գանձէք ձեզ գանձս յերկրի. 19
 ուր ցեց եւ ուտիճ ապականեն, եւ ուր գողք ակափ
 հատանեն եւ գողանան: Եւ յլ գանձեցէք ձեզ գանձս 20
 յերկինս, ուր ոչ ցեց եւ ոչ ուտիճ ապականեն, եւ
 ոչ գողք ակափ հատանեն եւ գողանան: Օ, ի ուր 21
 գանձք ձեր են՝ անդ եւ սիրտք ձեր եղիցին:

Բ: Նրազ մարմնոյ ակն է. եթէ ակն քո առատ 22
 է, ամենայն մարմնիւ լուսաւոր եղիցի: Եւ պա թէ ակն 23

քո չար է, ամենայն մարմինդ խաւարին եղիցի. իսկ
արդ՝ եթէ լոյսդ որ ի քեզ է՝ խաւար է, խաւարն
24 որչափ եւա: Այ դք կարէ երկուց տերանց ծառայել.
կամ զմին ատիցէ, եւ զմեւն սիրիցէ. համ զմին
մեծարիցէ, եւ զմեւն արհամարհիցէ. ոչ կարէք
25 Աստուծոյ ծառայել եւ մամուսայի: Այ ասն այդորիկ
ասեմ ձեզ. մի հոգայք վասն ոգւոց ձերոց՝ զինչ
ուտիցէք, կամ զինչ ըմպիցէք. եւ մի վասն մարմնոց
ձերոց՝ թէ զինչ աղանիցիք. ոչ ապաքէն ոգի առաւ-
ել է քան զկերակուր, եւ մարմին՝ քան զհանդերձ:
26 Հայեցարուք ի թռչունս երկնից՝ զի ոչ վարեն եւ ոչ
հնձեն եւ ոչ ժողովն ի շտեմարանս, եւ հայրն ձեր
երկնաւոր կերակրէ զնոսա. ոչ ապաքէն դուք առաւել
27 էք քան զնոսա: Իսկ արդ՝ ո՞ր ի ձէնջ առ հոգալ իւրում՝
28 յաւելուլ կարիցէ ի հասակ իւր կանգուն մի: Այ վասն
հանդերձի զի՞ հոգայք. հայեցարուք ի շուշանն վայ-
29 րենի՝ որպէս աճէ. ոչ ջանայ եւ ոչ նիւթէ: Ասեմ
ձեզ՝ զի եւ ոչ Թողունին յամենայն ի փառան իւրում՝
30 զգեցաւ իբրեւ զմի ի նոցանէ: Իսկ եթէ զխոտն ի վայրի
որ այսօր է եւ վաղիւ ի հնոց արկանի, Աստուած
այնպէս զգեցուցանէ. որչափ եւս առաւել գձեզ՝ թե-
31 րահաւատք: Մի այսուհետեւ հոգայցէք եւ ասիցէք.
զինչ կերիցուք կամ զինչ արբցուք կամ զինչ զգեց-
32 ցուք: Ըի զայդ ամենայն հեթանոսք խնդրեն. քանզի
զիտէ հայրն ձեր երկնաւոր՝ թէ պիտոյ է ձեզ այդ
33 ամենայն: Ինչդրեցէք նախ զարքայութիւն Աստուծոյ
եւ զարդարութիւն նորա. եւ այդ ամենայն յաւելցի
34 ձեզ: Մի այսուհետեւ հոգայցէք վասն վաղուի, զի
վաղիւն վասն իւր հոգասցի. շտտէ աւուրն չար իւր:

Պ Ա Ռ Թ Է .

Ա՛, Մ'ի դատիք՝ զի մի դատիցիք: Օ՛ ի որով 1
 դատաստանաւ դատիք՝ դատելոց էք, եւ որով չա 2
 փով չափէք՝ չափեսցի ձեզ: Օ՛ ի տեսանես զշիղ յա 3
 կան եղբօր քո, եւ ի քում՝ ահան զգերանդ ոչ տեսա 4
 նես: Ամ՝ զհարգ ատես ցեղբայր քո. թող հանից 5
 զշիղդ յականէ քումէ. եւ ահաւարդիկ ի քում՝ ահանդ 6
 գերան կայ: Անդճաւոր, հան նախ զգերանդ յականէ 7
 քումէ, եւ ապա հայեսցես հանել զշիղն յականէ 8
 եղբօր քո: Մ'ի տայք զորբութիւն շանց. եւ մի արկա 9
 նէք զմարգարիտս ձեր առաջի խոզաց, զի մի առ ոտն 10
 կոխիցեն զնոսա, եւ դարձեալ երգիծուցանիցեն զձեզ: 11
 Խնդրեցէք, եւ տացի ձեզ. հայցեցէք, եւ գտջեք. բա 12
 խեցէք, եւ բացցի ձեզ: Օ՛ ի ամենայն որ խնդրէ՝ առ 13
 նու, եւ որ հայցէ՝ գտանէ, եւ որ բախէ՝ բացցի նմա: 14
 Ա՛ իցէ ի ձէնջ մարդ՝ ցոր խնդրիցէ որդի իւր հաց, 15
 միթէ քա՛ր տայցէ նմա. Եւ կամ խնդրիցէ ձուկն, 16
 միթէ Օ՛ձ տայցէ նմա: Եւրդ՝ եթէ դուք որ չարդ էք՝ 17
 գիտէք պարգեւս բարիս տալ որդւոց ձերոց, որչափ 18
 եւս առաւել հայրն ձեր որ յերկինս է՝ տացէ բարիս 19
 այնոցիկ որ խնդրեն զնա: Օ՛ ամենայն որ միանգամ 20
 կամիջիք՝ թէ արասցեն ձեզ մարդիկ՝ այնպէս եւ դուք 21
 արարէք նոցա, զի այս իսկ են օրէնքն եւ մարգարէք: 22
 Մտէք ընդ նեղ դուռն. քանզի ընդարձակ է դուռն 23
 եւ համարձակ ճանապարհն՝ որ տանի ի կորուստ, եւ 24
 բաղոււք են որ մտանեն ընդ նա: Վրանի անձուկ է 25
 դուռն եւ նեղ ճանապարհն՝ որ տանի ի կեանս, եւ 26
 սահաւք են որ գտանեն զնա: Օ՛ գոյշ լերուք ի սուտ 27
 մարգարէիցն՝ որ գան առ ձեզ հանդերձիւք ոչխարաց, 28
 եւ ի ներքոյ են գայլք յափշտակողք: Ի պտղոյ նոցա 29

17 Ծանխիք զնոսա. միթէ քաղեցն ՚ն ի փշոց խաղող կամ
 ի տատասկէ թուղ : Այսպէս ամենայն ծառ բարի՝
 պտուղ բարի առնէ, եւ ծառ չար՝ պտուղ չար առնէ :
 18 Այ կարէ ծառ բարի՝ պտուղ չար առնել, եւ ոչ ծառ
 19 չար՝ պտուղ բարի առնել : Ամենայն ծառ՝ որ ոչ առնէ
 20 պտուղ բարի, հատանի եւ ի հուր արկանի : Ապա ի
 21 պտղոյ նոցա Ծանխիք զնոսա : Այ ամենայն որ ասէ
 ցիա՝ տէր տէր, մոցէ յարքայութիւն երկնից. այլ որ
 22 առնէ զկամս հօր իմոյ որ յերկինսն է : Բազումք ասի-
 ցեն ցիս յաւուրն յայնմիկ. տէր տէր՝ ոչ յանուն
 քո մարդարէացաք, եւ յանուն քո զեւս հանաք,
 23 եւ յանուն քո զօրութիւնս բազումս արարաք : Այ-
 յայնժամ ասացից ցնոսա եթէ ոչ երբեք զիտէի
 զձեզ . ի բաց կացէք յինէն ամենեքեան՝ ոչք գործելիք
 24 զանօրէնութիւն : Ամենայն որ լսէ զբանս իմ զայսու-
 սիկ, եւ առնէ զոսա, նմանեցի առն իմաստնոյ՝ որ
 25 շինեաց զառն իւր ի վերայ վիմի : Ելին անձրեւք եւ
 խաղաղին գետք, շնչեցին հողմք եւ բախեցին զառնն,
 եւ ոչ կործանեցաւ. քանզի ի վերայ վիմի հաստա-
 26 տեալ էր : Այ ամենայն որ լսէ զբանս իմ զայսուսիկ,
 եւ ոչ առնէ զոսա, նմանեցի առն յիմարի՝ որ շինեաց
 27 զառն իւր ի վերայ աւազոյ : Ելին անձրեւք, յարեան
 գետք, շնչեցին հողմք, հարին զառնն, եւ անկաւ. եւ
 28 էր կործանումն նորա մեծ յոյժ : Այ եղև իբրեւ
 կատարեաց Ախուս զամենայն զբանս զայսուսիկ, զար-
 մանային ժողովուրդքն ընդ վարդապետութիւն նորա :
 29 Օ ի իբրեւ իշխանութեամբ ուսուցանէր, եւ ոչ որ-
 պէս զպիրքն :

Ք Լ Ո Ռ Ք Ը .

1 Այլ իբրեւ էջ ի լեռնէ անտի, զնացին զհնի

նորա ժողովուրդք բազումք: Եւ ահա մատուցեալ 2
 բորոտ մի, երկիր պաղաներ նմա, եւ առեր. Տէր, եթէ
 կամիս՝ փարող ես զիս սրբել: Չգեաց զձեռն իւր եւ 3
 հասոցց ի նա Յիսուս եւ ասէ. կամիմ սրբեաց. եւ
 վաղձաղակի սրբեցաւ ի նմանէ բորոտութիւնն: Եւ 4
 ասէ ցնա Յիսուս, զգոյշ լեր՝ մի ումեք աօխցես. այլ
 երթ ցոյց զածնն քո քահանային. եւ մատո զպա-
 տարազն, զոր հրամայեաց Սոլսէս, ի վկայութիւն
 նոցա: Եւ մտեալ ի Պափառնաուում, մատեաւ առ 5
 նա հարիւրապետ մի, աղաչէր զնա, Եւ ասէր. Տէր, 6
 մեծուհ իմ անկեալ կայ ի տան անդամաւործ՝ չարա-
 չար տանջեալ: Եւ ցնա Յիսուս. ես եկից եւ բժրշ- 7
 կեցից զնա: Պատասխանի ետ հարիւրապետն եւ 8
 ասէ. Տէր, չեմ բաւական՝ եթէ ընդ յարկաւ իմով
 թոանիցես. այլ ասա բանիւ, եւ՝ բժշկեցի մանուկն
 իմ: Վանզի եւ ես այր մի եմ ընդ իշխանութեամբ, 9
 ունիմ ընդ ինեւ զինուորս. ասեմ սմա երթ եւ
 երթայ, եւ պլում թէ եկ եւ գայ, եւ ծառայի ի-
 մում թէ արա զայս եւ առնէ: Իբրեւ լուաւ Յիսուս՝ 10
 զարմացաւ, եւ ասէ ցայնոսիկ որ զհետն երթ ային.
 ամէն ասեմ ձեզ եւ ոչ յարայելի այսպիսի հաւատա
 դաի երբք: Բայց ասեմ ձեզ, զի բազումք յարեւ 11
 ելից եւ յարեւմտից եկեացն եւ բազմեացին ընդ
 Եբրահամու եւ ընդ Պահակայ եւ ընդ Յակովբու յար-
 քայութեան երկնից: Եւ որդիքն արքայութեան-եղեն 12
 ի խուարն արտաքին. անդ եղիցի լալ եւ կրճել ատա-
 մանց: Եւ ասէ Յիսուս ցհարիւրապետն. երթ եւ որ- 13
 պէս հաւատացերդ՝ եղիցի քեզ. եւ ողջացաւ մանուկն
 նորա յաւուր յայնմիկ: Եւ եկեալ Յիսուս ի տուն 14
 Պետրոսի, ետես զի զգբանչ նորա անկեալ զնէր տա-
 պացեալ: Սալաւ զձեռանէ նորա եւ եթող զնա 15

- 10 ջերմնն. յոտն եկաց եւ պաշտէր զնոսա: Իբրեւ
 եղեւ երեկոյ՝ մատուցին առ նա դիւահարս բազումս,
 եւ եհան զայսն բանիւ, եւ զամենայն հիւանդան
- 17 բժշկեաց. Թի լցցի բանն՝ որ ասացաւ ի ձեռն Եսայ-
 եայ մարգարէի. նա զհիւանդութիւնս մեր վերացոյց,
 եւ զցաւս մեր եբարձ:
- 18 ԳՎ. Տեսեալ Ախուսի ժողովուրդս բազումս
 19 զեւրեւ, հրամայեաց երթալ յայնկոյս: Եւ մատու-
 ցեալ զպիր մի ասէ ցնա. վարդապետ, եկից եւ ես
- 20 զկնի քո յոր վայր եւ երթիցես: Եսէ ցնա Ախուս.
 աղուեսուց որջք գոն եւ թռչնոց երկնից բոյնք, այլ
- 21 որդւոյ մարդոյ ոչ գոյ՝ ուր դիցէ զզուլս իւր: Եւ մի
 ոմն յաշակերտաց նորա ասէ ցնա. Տէր, տուր ինձ
- 22 հրաման՝ զե երթայց նախ թաղեցից զհայր իմ: Եսէ
 ցնա Ախուս. եկ զկնի իմ, եւ թոյլ տուր մեռելոցն
- 23 թաղել զմեռեալս իւրեանց: Եւ իբրեւ եմուտ ի
 24 նաւն, գնացին զկնի նորա աշակերտքն. նորա: Եւ
 ահա շարժումն մեծ եղեւ ի ծովուն՝ մինչ նաւին
- 25 ծածկել յալեաց անտի, եւ ինքն ննջէր: Եւ մատու-
 ցեալ աշակերտքն յարուցին զնա եւ ասեն. Տէր,
- 26 փրկեա զմեզ՝ զե կորնչիմք: Եւ ասէ ցնոսա. ընդէր
 վատասիրտք էք, սակաւահաւատք: Այնժամ յարու-
 ցեալ սաստեաց հողմոցն եւ ծովուն, եւ եղեւ խաղաղու-
- 27 թիւն մեծ: Եւ մարդիկն զարմացան եւ ասեն. որպիսի
 28 ոք իցէ սա՝ զե եւ հողմք եւ ծով հնազանդին սմա: Եւ
 իբրեւ անցին յայնկոյս յերկիրն՝ Գերգեսացւոց, պատա-
 հեցին նմա դիւահարք երկու՝ ելեալք ի գերեզմանացն,
 չարաչարք յոյժ. որպէս զե չէր հնար անցանել ումեք
- 29 ընդ այն ճանապարհ: Եւ ահա աղաղակեցին եւ ասեն.
 զե՞ կայ մեր եւ քո, Ախուս որդի Աստուծոյ, եկիր տա-
- 30 բաժամ տանջել զմեզ: Եւ էր հեռագոյն ի նոցանէ

երամակ մի խողից արօտական: Եւ դեւքն աղաչէին 21
 զնա եւ ասէին, եթէ հանես զմեզ աստի, հրաման
 տուր մեզ երթալ յերամակ խողիցն: Եւ ասէ ցնոսա. 32
 երթայք. եւ նոքա ելեալ զնացին յերամակն խողից.
 եւ դիմեաց ամենայն երամակն ի դարէ անտի ի ծով,
 եւ մեռան ի ջուրսն: Եւ խողարածքն փախեան, եւ 33
 երթեալ ի քաղաքն՝ պատմեցին զամենայն, եւ զիրս
 զիւսհարացն: Եւ ասա ամենայն քաղաքն եւ ընդ 24
 առաջ Ախուսի. իբրեւ տեսին զնա՝ աղաչեցին զի
 զնասցէ ի սահմանաց նոցա:

Գ Լ Ո Ր Ի Թ .

Եւ մտեալ ի նաւ անց յայնկոյս, եւ եկն ի քա- 1
 ղաք իւր: Եւ ասա մատուցին առ նա անդամալոյծ մի, 2
 որ զնէր ի մահիծն. եւ տեսեալ Ախուսի զհաւատս
 նոցա՝ ասէ ցանդամալոյծն. թողեալ լիցին քեզ մեղք
 քո: Եւ ասա ոմանք ի դպրացն ասեն ընդ միտս՝ հայ- 3
 հոյէ դա: Օճանուցեալ Ախուսի զխորհուրդս նոցա՝ 4
 ասէ ցնոսա. ընդէր խորհիք դուք չարիս ի սիրտս ձեր:
 Օճինչ դիւրին է. ասե՛լ թողեալ լիցին քեզ մեղք 5
 քո, թէ ասե՛լ արի եւ շրջեաց: Եւ զի գիտասջեք՝ 6
 եթէ իշխանութիւն ունի որդի մարդոյ յերկրի թողուլ
 զմեղս. յայնժամ ասէ ցանդամալոյծն. արի առ զմա-
 հիծն քո եւ երթ ի տուն քո: Եւ յարուցեալ զնաց 7
 ի տուն իւր: Իբրեւ տեսին ժողովուրդքն, զարմացան.
 եւ փառաւոր առնէին զԱստուած զտուիչն այնպիսի
 իշխանութեան՝ մարդկան:

ԳԲ. Եւ անցեալ ընդ այն Ախուսի՝ ետես այր 9
 մի, զինստէր ի մաքսաւորութեան՝ Սատթէոս անուն.
 եւ ասէ ցնա՝ եկ զկնի իմ. եւ յարուցեալ զնաց զկնի
 նորա: Եւ եղեւ իբրեւ բազմեալ էր նա ի տանն. եւ 10

- ահա մաքսաւորք եւ մեղաւորք եկեալ եւ բազմեալ էին
 11 ընդ Յիսուսի՝ եւ ընդ աշակերտս նորա: Իբրեւ տեսին
 փարիսեցիքն՝ ասեն ցաշակերտս նորա. ընդէր ընդ
 մաքսաւորս եւ ընդ մեղաւորս ուտէ վարդապետն ձեր:
 12 Իսկ Յիսուս իբրեւ լուաւ՝ ասէ ցնոսա. ոչ պիտոյ է
 13 բժիշկ կարողաց այլ հիւանդաց: Եւ թայք՝ ուսարուք
 զե՞նչ է. զողորմութիւն կամիմ՝, եւ ոչ զզոհ. զի ոչ
 14 եկի կոչել զարդարս՝ այլ զմեղաւորս: Յայնժամ
 մատեան առ նա աշակերտքն Յովհաննու եւ ասեն.
 ընդէր մեք եւ փարիսեցիքն պահեմք յաճախ, եւ քո
 15 աշակերտքդ ոչ պահեն: Եւ ցնոսա Յիսուս. միթէ
 մարթ ի՞նչ իցէ մանկանց առագաստի սուգ առնուլ՝
 մինչ փեսայն ընդ նոսա իցէ. այլ եկեսցին առուրք՝
 յորժամ բարձցի ի նոցանէ փեսայն, եւ ապա պահես-
 16 ցեն: Աչ ոք արկանէ կապերտ անթափ ի վերայ հնա-
 ցեալ ձորձոյ. զի առնու ելանէ զլուութիւն նորա ի
 17 հանդերձէն, եւ եւս չար պատառումն լինի: Եւ ոչ
 արկանեն զինի նոր ի տիկս հինս. ապա թէ ոչ տիկքն
 պատառին եւ զինին հեղու, եւ տիկքն կորնչին. այլ
 արկանեն զինի նոր ի տիկս նորս, եւ երկոքին պահին:
 18 **ԳԳ.** Սինչդեռ նա զայն խօսէր ընդ նոսա, ահա
 իշխան մի մատուցեալ երկիր պագանէր նմա եւ ասէր.
 19 ցես զձեռն քո ի վերայ նորա եւ կեցցէ: Յարեաւ
 Յիսուս եւ գնաց զկնի նորա աշակերտօքն հանդերձ:
 20 Եւ ահա կին մի տեռատես երկոտասանամեայ՝ մատու-
 ցեալ յետոյ մերձեցաւ ի դրօշակ հանդերձի նորա:
 21 Վանզի ասէր ի մտի իւրում. թէ միայն մերձենամ
 22 ի հանդերձս նորա՝ փրկիմ: Իսկ Յիսուս իբրեւ դարձաւ
 եւ ետես զնա՝ ասէ. քաջալերեաց, դուստր, հաւատք
 քո կեցուցին զքեզ. եւ փրկեցաւ կինն ի ժամէն յայն-

մանէ: Իբրեւ եկն Ախուսիտուն իշխանին, եւ ետես 23
զփողարսն եւ ամբոխ յոյժ, ասէ ցնոսա. ի բաց զնա-
ցէք. Օյի ոչ եթէ մեռեալ է աղջիկդ՝ այլ ննջէ: Եւ 24
ծաղը առնէին զնա: Եւ իբրեւ ել ամբոխն ի բաց, 25
եմուտ՝ կալաւ զձեռանէ նորա, եւ յարեաւ աղջիկն:
Եւ ել համբաւս այս ընդ ամենայն երկիրն ընդ այն: 26

ԳԳ. Եւ մինչ զեռ անցանէր ընդ այն Ախուս, 27
զհետ եղեն նորա կոյրք երկու, աղաղակէին եւ ասէին,
ողորմեաց մեզ որդի Գաւթի: Եւ իբրեւ եկն ի տուն, 28
մատեան առ նա կոյրքն. եւ ասէ ցնոսա Ախուս. հա-
ւատայք՝ եթէ կարող եմ առնել ձեզ զայդ. ասեն
ցնա՝ այո՛ Տէր: Այնժամ մերձեցաւ յաչս նոցա եւ 29
ասէ. ըստ հաւատոց ձերոց եղեցի ձեզ: Եւ բացան 30
աչք նոցա. եւ սաստեաց նոցա Ախուս եւ ասէ. զգոյշ
կացէք՝ մի ոք զհտասցէ: Եւ նոքա ելեալ համբաւեցին 31
զնա ընդ ամենայն երկիրն ընդ այն: Եւ յելանեն նոցա 32
արտաքս, ահա մատուցին առ նա այր մի՝ համր դիւա-
հար: Եւ յելանել դիւին՝ խօսեցաւ համրն. եւ զար- 33
մացան ժողովուրդքն եւ ասեն. թէ եւ ոչ երբեք
երեւեցաւ այսպիսի ինչ յԽարայելի: Իսկ փարիսեցիքն 34
ասեն, թէ իշխանաւն դիւաց հանէ դա զդիւս:

ԳԵ. Եւ շրջէր Ախուս ընդ ամենայն քաղաքս 35
եւ ընդ գեղս. ուսուցանէր ի ժողովուրդս նոցա, եւ
քարոզէր զաւետարանն արքայութեան. եւ բժշկէր
զամենայն ախտս եւ զամենայն հիւանդութիւնս ի ժո-
ղովրդեանն: Եւ տեսեալ զժողովուրդսն՝ զթացաւ ի 36
նոսա. զի էին աշխատեալք եւ ցրուեալք իբրեւ զոչ-
խարս, որոց ոչ իցէ հովիւ: Այնժամ ասէ ցաշակերտս 37
իւր. հունձք բազում են եւ մշակք սակաւ: Արդ՝
ազաչեցէք զտէր հնձոց՝ զի հանցէ մշակս ի հունձս իւր: 38

Պ Ա Ո Ւ Թ . Ե .

- 1 Եւ կոչեցեալ առ ինքն զերկոտասանեսին աշակերտսն իւր, ետ նոցա իշխանութիւն այսոց պղծոց հանել զնոսա, եւ բժշկել զամենայն ցաւս եւ զամե-
- 2 նայն հիւանդութիւնս: Եւ առաքելոցն երկոտասանից էին անուանք այսոքիկ. առաջին Սիմոն՝ անուանեալն
- 3 Պետրոս, եւ Լնդրէաս եղբայր նորա: Յակովբոս Օւերբեայ, եւ Յովհաննէս եղբայր նորա. Փիլիպպոս, եւ Բարթողոմէոս. Թովմաս, եւ Մատթէոս մաքսաւոր.
- 4 Յակովբոս Ալբեայ, եւ Ղեբէոս՝ որ անուանեցաւն Թարէոս: Սիմոն Անանայի, եւ Յուդայ Ակարիովտայի՝ որ եւ մասնեացն զնա: Օնոսա երկոտասանեսին առաքեաց Յիօուս. պատուիրեաց նոցա եւ ասէ. ի ճանապարհ հեթանոսաց մի երթայցէք, եւ ի քա-
- 6 ղաք Սամարացոց մի մտանիցէք: Եւ ի երթայք
- 7 առաւել առ ոչխարսն կորուսեալս տանն Իսրայելի: Եւ իբրեւ երթայցէք՝ քարոզեցէք եւ ասացէք. թէ մեր-
- 8 ձեալ է արքայութիւն երկնից: Օ հիւանդս բժշկեցէք, զբորոտս սրբեցէք, զդեւս հանէք, ձրի առէք եւ ձրի
- 9 տուք: Մի ստանայք ոսկի եւ մի արծաթ եւ մի
- 10 պղինձ ի գօտիս ձեր: Մի պարկ ի ճանապարհ, եւ մի երկուս հանդերձս, մի կօշիկս, մի ցուպ. զի արժանի է
- 11 մշակն կերակրոյ իւրում: Յոր քաղաք մտանիցէք կամ ի գետոյ, հարցանիցէք՝ թէ ո՞ր է ի նմա արժանի. եւ
- 12 անդ լինիջէք՝ մինչեւ ելանիցէք անտի: Եւ իբրեւ մտանիցէք ի տունն, ողջոյն տաջիք նմա եւ ասասջիք.
- 13 ողջոյն տանս այսմիկ: Եթէ իցէ տունն արժանի, եկեսցէ ողջոյնն ձեր ի վերայ նորա. ապա թէ ոչ իցէ արժա-
- 14 նի, ողջոյնն ձեր առ ձեզ դարձցի: Եւ որ ոչ ընկալցի զձեզ եւ ոչ լուիցէ բանից ձերոց, իբրեւ ելանիցէք

ի քաղաքէն յայնմանէ, թօթափեսջիբ զփողին յոտից
 ձերոց: Ամէն ասեմ ձեզ՝ դիւրագոյն լինի երկրին 15
 Սողոմոնացւոց եւ Ղոմորացւոց յաւուրն դատաստանի,
 քան քաղաքին այնմիկ:

ԳՁ. Ահաւասիկ ես առաքեմ զձեզ իբրեւ զոչ 16
 խարս ի մէջ գայլոց. եղերուք այսուհետեւ խորա-
 գէտք իբրեւ զօձս, եւ միամիտք իբրեւ զաղաւնիս:
 Օգոյշ լինիջիբ ի մարդկանէ. զի մատնեսցեն զձեզ 17
 յատեանս. եւ ի ժողովուրդս իւրեանց տանջեսցեն
 զձեզ: Աւ առաջի դատաւորաց եւ թագաւորաց տա- 18
 նիցին զձեզ վասն իմ ի վկայութիւն նոցա եւ հե-
 թանոսաց: Այլ յորժամ մատնիցեն զձեզ, մի հո- 19
 գայցէք՝ թէ որպէս կամ զինչ խօսիցիք. զի տացի
 ձեզ ի ժամուն յայնմիկ զինչ խօսիցիք: Օ ի ոչ եթէ 20
 դուք իցէք՝ որ խօսիցիքն, այլ շողին շօր ձերոյ՝
 որ խօսիցի ի ձեզ: Մատնեսցէ եղբայր զեղբայր ի մահ, 21
 եւ հայր զորդի. եւ յառնիցեն որդիք ի վերայ հարց
 եւ սպանանիցեն զնոսա: Աւ եղիջիբ ատեսցեալք յա- 22
 մենեցունց վասն անուան իմոյ. իսկ որ համբերեսցէ
 իսպառ, նա կեցցէ: Աւ յորժամ հալածիցեն զձեզ ի 23
 քաղաքիս յայնմիկ՝ փախիջիբ յայլ. եւ եթէ յայնմանէ
 հալածիցեն զձեզ՝ փախիջիբ ի միւս. ամէն ասեմ ձեզ՝
 ոչ սպառեսջիբ զքաղաքս յարայելի՝ մինչեւ եկեսցէ
 որդի մարդոց: Աչ է աշակերտ առաւել քան զվար- 24
 դապետ, եւ ոչ ծառայ մեծ քան զտէր իւր: Ը առ իցէ 25
 աշակերտին՝ եթէ եզիցի իբրեւ զվարդապետ իւր, եւ
 ծառային՝ իբրեւ զտէր իւր. եթէ զտանուտէրն բէեղ-
 զբռուղ կոչեցին, որչափ եւս առաւել զնտանիս նորա:
 Մի այսուհետեւ երկնչեցիք ի նոցանէ. զի ոչ ինչ է 26
 ի ծածուկ՝ որ ոչ յայտնեսցի, եւ զաղտնի՝ որ ոչ ծա-
 նիցի: Օ որ ասեմ ձեզ ի խաւարի՝ ասացէք ի լոյս. 27

եւ զոր լսէք յունկանէ՝ քարոզեցէք ի վերայ տանեաց :
 28 Եւ մի երկնչիք յայնցանէ՝ որ սպանանեն զմարմին, եւ
 զոգի ոչ կարեն սպանանել . այլ երկերուք դուք առա-
 ւել յայնմանէ՝ որ կարողն է զոգի եւ զմարմին կորու-
 29 սանել ի գեհենի : Այլ ապաքէն երկու ճ՛նճողուկք դանկի
 միոջ վաճառին, եւ մի ի նոցանէ յերկիր ոչ անկցի
 30 առանց Հօր ձերոյ : Եւ ձեր եւ ամենայն իսկ հեր
 31 գլխոյ թուեալ է : Եւ արդ՝ մի երկնչիցիք՝ զի լաւ էք
 32 քան զբազում ճ՛նճողուկս : Եւ մենայն որ խոստովանեցի
 յիս առաջի մարդկան, խոստովանեցից եւ ես զնմանէ
 33 առաջի Հօր իմոյ որ յերկինսն է : Եւ որ ուրասցի զիս
 առաջի մարդկան, ուրացայց եւ ես զնա առաջի Հօր
 34 իմոյ՝ որ յերկինսն է : Մի համարիք եթէ եկի արկա-
 նել խաղաղութիւն յերկիր . ոչ եկի արկանել խաղա-
 35 ղութիւն, այլ սուր : Վանզի եկի քակել զայր ի հօրէ
 իւրմէ, եւ զդուստր ի մօրէ իւրմէ, եւ զհարսն ի սկեսրէ
 36 իւրմէ : Եւ թշնամիք առն ընտանիք իւր : Ար սիրէ
 37 զհայր կամ զմայր առաւել քան զիս՝ ոչ է ինձ ար-
 ժանի . եւ որ սիրէ զուստր կամ զդուստր առաւել
 38 քան զիս՝ չէ ինձ արժանի : Եւ որ ոչ առնու զնաչ
 39 իւր եւ գայ զմնի իմ, չէ ինձ արժանի : Ար գտանէ
 զանձն իւր, կորուսցէ զնա . եւ որ կորոյս զանձն իւր
 40 վասն իմ՝ գտցէ զնա : Ար ընդունի զձեզ՝ զիս ընդու-
 41 նի, եւ որ զիս ընդունի՝ ընդունի զառաքիչն իմ : Ար
 ընդունի զմարգարէ յանուն մարգարէի՝ զվարձս մար-
 գարէի առցէ . եւ որ ընդունի զարդար յանուն արդա-
 42 րոյ՝ զվարձս արդարոյ առցէ : Եւ որ արբուսցէ միում
 ի փոքրկանցս յայսցանէ բաժակ մի ջուր ցուրտ՝ միայն
 յանուն աշակերտի, ամէն անեմ ձեզ . ոչ կորուսցէ
 զվարձս իւր :

Պ Լ Ո Ւ Թ Ժ Ե .

ԳԻ. Եւ եղև իբրև կատարեաց Ախուս զպա- 1
 առէր երկոտասանից աշակերտացն իւրոց, զնաց անտի
 քարոզել եւ ուսուցանել ի քաղաքս նոցա: Իսկ Յով- 2
 Հաննէս իբրև լուաւ ի բանտին զգործսն Վրիստոսի,
 առաքեաց ի ձեռն աշակերտաց իւրոց, Եւ ասէ ցնա. 3
 դ՞ու ես՝ որ գալոցն ես, եթէ այլում ակն կալցուք:
 Պատասխանի եա Ախուս եւ ասէ ցնոսա. զնացէք 4
 պատմեցէք Յովհաննու, զոր լուայք եւ տեսէք: Այլք 5
 տեսանեն, կողք զնան, բորոտք սրբին, եւ խուլք
 լսեն, եւ մեռեալք յառնեն, եւ աղքատք աւետա-
 րանին: Եւ երանեալ է՝ որ ոչ գայթակղեսցի յիս: 6
 Եւ իբրև նորա զնացին, սկսաւ Ախուս ասել ցժո- 7
 ղովուրդսն զՅովհաննէ. զի՞նչ ելէք տեսանել յանա-
 պատին, եղէ՞զն շարժուն ի հողմոյ: Եւ լ զի՞նչ ելէք 8
 տեսանել, մարդ ի հանդերձս փափկութեան զարդա-
 րեալ. ահաւանիկ որ զփափուկսն զգեցեալ են՝ ի
 տունս թագաւորաց են: Եւ լ զի՞նչ ելէք տեսանել. 9
 մարգարէ՞. այո՞ ասեմ ձեզ, եւ առաւել եւս քան
 զմարգարէ: Ո՞ի նա է վասն որոյ գրեալն է. ահա ես 10
 առաքեցից զհրեշտակ իմ՝ առաջի երեսաց քոց՝ որ
 պատրաստեսցէ զճանապարհս քո առաջի քո: Եւ մէն 11
 ասեմ ձեզ՝ չէ յարուցեալ ի ծնունդս կանանց մեծ
 քան զՅովհաննէս մկրտիչ. բայց փոքրիկն յարքայու-
 թեան երկնից մեծ է քան զնա: Բայց յաւուրցն 12
 Յովհաննու մկրտչի մինչեւ ցայժմ՝ արքայութիւն
 երկնից բռնադատի, եւ բռունք յափշտակեն զնա: Վան. 13
 զի ամենայն օրէնք եւ մարգարէք մինչեւ ցՅովհան-
 նէս մարգարէացան. Եւ եթէ կամիք ընդունել՝ նա է 14
 Եղեա՝ որ գալոցն է: Ար ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ: 15

16 Ա՛ւմ նմանեցուցից զազգս զայս . նման է մանկուոյ՝ որ
 նստիցին ի հրապարակս, կարդայցեն զընկերս իւրեանց,
 17 Եւ ասիցեն . փողս հարաք ձեզ եւ ոչ կաքաւեցէք,
 18 ողբացաք ձեզ եւ ոչ կոծեցարուք : Եկն Յովհաննէս,
 ոչ ուտէր եւ ոչ ըմպէր . եւ ասեն՝ դեւ գոյ ի նմա :
 19 Եկն որդի մարդոյ՝ ուտէ եւ ըմպէ . եւ ասեն , ահա այր
 կերող եւ արբեցող , բարեկամ մաքսաւորաց եւ մեղաւ-
 որաց . եւ արդարացաւ իմաստութիւն յորդուց իւրոց :
 20 Յայնժամ սկսաւ նախատել զքաղաքսն՝ յորս եղեն բա-
 21 զում զօրութիւնք նորա , եւ ոչ ապաշխարեցին : Այլ
 քեզ Վհորազին , վայ քեզ Ռեթսայիդա . զի եթէ ի Տիւ-
 րոս եւ ի Սիդոն եղեալ էին զօրութիւնքն՝ որ ի ձեզ
 եղեն , վաղու եւս արդեօք խորզով եւ մոխրով ապաշ-
 22 խարեալ էր : Բայց ասեմ ձեզ . զիւրագոյն լիցի եր-
 կրին Տիւրոսի եւ Սիդոնի յաւուրն դատաստանի՝ քան
 ձեզ : Եւ դու Կափառնաւում , մի մինչեւ յերկինս
 23 բարձրացիս . այլ մինչեւ ի դժոխս իջցես . զի եթէ ի
 Սորոմ եղեալ էին զօրութիւնքն՝ որ ի քեզ եղեն , ա-
 24 պաքէն կային եւս մինչեւ ցայսօր : Բայց ասեմ ձեզ՝
 եթէ երկրին Սորոմացւոց զիւրագոյն լիցի յաւուրն
 դատաստանի՝ քան քեզ :
 25 ԳԿ . Յայնմ ժամանակի պատասխանի ետ Եփ-
 սուս եւ ասէ . գոհանամ զքէն , Հայր՝ Տէր երկնի եւ
 երկրի . զի ծածկեցեր զայս յիմաստնոց եւ ի գիտ-
 26 նոց , եւ յայտնեցեր տղայոց : Եւ յո՛ Հայր . զի այսպէս
 27 հաճոյ եղել առաջի քո : Եւ մենայն ինչ տուաւ ինձ ի
 Հօրէ իմմէ . եւ ոչ որ ճանաչէ զՈրդի՛ եթէ ոչ Հայր , եւ
 ոչ զՀայր որ ճանաչէ՛ եթէ ոչ Որդի , եւ ում Որդին
 28 կամիցի յայտնել : Եւ այլք առ իս ամենայն վաստա-
 29 կեալք եւ բռնաւորք , եւ ես հանգուցից զձեզ : Եւ եք
 զլուծ իմ ի ձեզ , եւ ուսարուք յինէն զի հեզ եմ եւ

Խոնարհ սրտիւ . եւ գտջիք հանդիստ անձանց ձերոց :
Օ ի լուծ իմ քաղցր է . եւ բեռն իմ փոքրողի : 30

Գ Լ Ո Թ Թ Ե Թ .

Կի . Յայնժամ զնաց Ախուս ընդ արտորայն 1
նոցա ի շաբաթու . եւ աշակերտքն նորա քաղցեան ,
եւ սկսան հասկ կորզել եւ ուտել : Փարիսեցիքն իբրեւ 2
տեսին՝ ասեն ցնա . ահաւանիկ աշակերտքն քո գոր-
ծեն , զոր ոչ է արժան գործել ի շաբաթու : Եւ նա 3
ասէ ցնոսա . ոչ իցէ ընթերցեալ ձեր՝ զոր արար Վաւիթ ,
յորժամ քաղցեան , եւ որ ընդ նմայն էին : Չ իարդ 4
եմուտ ի տունն Աստուծոյ եւ եկեր զհաց զառաջաւո-
րութեանն զոր ոչ էր օրէն նմա ուտել , եւ ոչ որոց 5
ընդ նմայն էին , բայց միայն քահանայից : Ամ թէ
չիցէ ընթերցեալ յօրէնս՝ զի ի շաբաթս քահանայքն ի
տաճարին պղծեն զշաբաթն , եւ անմեղք են : Բայց 6
ասեմ՝ ձեզ՝ զի մեծ քան զտաճարն է աստ : Եւ եթէ 7
գիտէիք զինչ է զողորմութիւն կամիմ , եւ ոչ զզոհ ,
ապա ոչ դատապարտէիք գուք զանպարտսն : Չ ի տէք 8
է շաբաթու որդին մարդոյ : Եւ գնացեալ անտի Ախ- 9
սուս եկն ի ժողովուրդն նոցա : Եւ անդ էր այր մի՝ 10
որոյ ձեռն իւր գօսացեալ էր . հարցին ցնա եւ ասեն ,
եթէ պարտ իցէ ի շաբաթու բժշկել . զի չարախօսես- 11
ցեն զնմանէ : Եւ նա ասէ ցնոսա . ով է ի ձէնջ մարդ՝
որոյ իցէ ոչխար մի , եւ անկանիցի այն ի խորխորատ ի 12
շաբաթու . միթէ ոչ ունիցի եւ յարուցանիցէ զնա :
Իսկ արդ՝ որչափ եւս առաւել է մարդ քան զոչխար . 13
ապա ուրեքն պարտէ ի շաբաթու բարիս գործել : Յայն-
ժամ ասէ ցայրն . ձգեա զձեռն քո , եւ նա ձգեաց եւ 14
եղեւ օղջ իբրեւ զմիւսն : Իսկ փարիսեցիքն ելեալ ար-
տաքս խորհուրդ առին զնմանէ՝ թէ որպէս կորուսցեն

- 15 զնա : Եւ Յիսուս իբրեւ զիտաց, մեկնեցաւ անտի . եւ
 զնացին զհետ նորա ժողովուրդք բազումք եւ բժշկեաց .
- 16 զամենեսեան : Եւ սաստեաց նոցա զի մի յայտնեացեն
 17 զնմանէ ումեք : Օ՛ ի լցցի, որ ասացաւն ի ձեռն Եւ
 18 սայեայ մարգարէի . Ահա մանուկ իմ՝ զոր ընտրեցի, եւ
 սիրելի իմ՝ ընդ որ հաճեցաւ անձն իմ . եղից զոգի իմ ի
 վերայ նորա, եւ իրաւունս հեթանոսաց պատմեացէ :
- 19 Այ հակառակեացի եւ ոչ աղաղակեացէ, եւ ոչ դք լուի-
 20 ցէ ի հրապարակս զբարբառ նորա : Օ՛ եղէզն ջախջա-
 խեալ ոչ փշռեացէ, եւ զպատրոյկն առկայծեալ ոչ
 շիջուացէ . մինչեւ հանցէ ի յաղթութիւն զգալաս-
- 21 տան : Եւ յանուն նորա հեթանոսք յուսացին :
- 22 **Գ Գ .** Այնժամ մատուցաւ առ նա դիւահար մի
 կոյր եւ համր, եւ բժշկեաց զնա . որպէս զի համրն եւ
 23 կոյրն խօսիցի եւ տեսանիցէ : Օ՛ արմացան ամենայն ժո-
 ղովուրդքն եւ ասէին . միթէ սա՞ իցէ Վրիստոսն որդի
- 24 Դաւթի : Բայց փարիսեցիքն իբրեւ լուան՝ ասեն . ոչ
 իւրք հանէ դա զդեւս՝ եթէ ոչ բէեղզբուղաւ իշխա-
- 25 նաւն պիւաց : Իբրեւ զիտաց Յիսուս զնորհուրդոնոցա՝
 ասէ ցնոսա . ամենայն թագաւորութիւն բաժանեալ
 յանձն իւր՝ աւերի . եւ ամենայն քաղաք կամ տուն
- 26 բաժանեալ յանձն իւր՝ ոչ կացցէ : Եւ եթէ սատանայ
 զսատանայ հանէ, յանձն իւր բաժանեցաւ . ադգ՝
- 27 զեւրդ կացցէ թագաւորութիւն նորա : Եւ եթէ ես
 բէեղզբուղաւ հանեմ զդեւս՝ որդիքն ձեր իւ հանի-
 ցեն . վասն այնորիկ նոքա եղիցին ձեր դատաւորք :
- 28 Ապա թէ Հոգւով Աստուծոյ հանեմ ես զդեւս, ու-
 րեմն հասեալ է ի վերայ ձեր արքայութիւն Աստուծոյ :
- 29 Կամ զեւրդ կարէ որ մտանել ի տուն հօրի եւ զգոր-
 ծիսն նորա յափշտակել . եթէ ոչ նախ կապիցէ
- 30 զհօրն, եւ ապա զտունն նորա յափշտակիցէ : Աք ոչ

ընդ իս է, հակառակ իմ է. եւ որ ոչ ժողովէ ընդ իս՝
 քրուէ: Այսն այդորիկ ասեմ ձեզ. ամենայն մեզք 31
 եւ հայհոյութիւնք թողցին մարդկան, բայց զհոգւոյն
 հայհոյութիւն մի թողցի: Այլ որ ոք ասիցէ բան զոր- 32
 դոյ մարդոյ՝ թողցի նմա. բայց որ զհոգւոյն սրբոյ ասի-
 ցէ մի թողցի նմա, մի յայտմ աշխարհի եւ մի ի հան-
 դերձեւումն: Այսմ քրարէք զծառն բարի եւ զպտուղ 33
 նորա բարի, կամ արարէք զծառն չար եւ զպտուղ նո-
 բա չար. քանզի ի պտղոյ անտի ծառն ճանաչի:
 Ծնունդք ի ժից, զեմրդ կարիցէք բարիս խօսել՝ որ 34
 չարքդ էք, քանզի ի յաւելուածոյ սրտի խօսի բերան:
 Մարդ բարի՝ ի բարի գանձուց սրտի իւրոյ հանէ զբա- 35
 ռիս. եւ մարդ չար՝ ի չար գանձուց որտի իւրոյ հանէ
 զչարիս: Բայց ասեմ ձեզ. թէ ընդ ամենայն դատարկ 36
 բանն՝ զոր խօսիցին մարդիկ, տացեն համար յաւուրն
 դատաստանի: Օ՛ի ի բանից քոց արգարասցիս. եւ ի 37
 բանից քոց պարտաւորեսցիս:

ԳԳ. Յայնժամ պատասխանի ետուն նմա ամանք ի 38
 դպրացն եւ ի փարիսեցւոց եւ ասեն. վարդապետ, կտմիք
 նշան ինչ ատեանել ի քէն: Ապա պատասխանի ետ եւ 39
 ատէ ցնոտա. ազգ չար եւ շնացող նշան խնդրէ, եւ նշան
 մի տացի նմա, բայց նշանն Յովնանու մարգարէի: Օ՛ի 40
 որպէս էր Յովնան ի փոր կիտին զերիս տիւս եւ զերիս
 գիշերս, նոյնպէս եղիցի եւ որդի մարդոյ ի սիրտ երկրի զե-
 րիս տիւս եւ զերիս գիշերս: Առք՝ Աինուէացիք յարիցեն 41
 ի դատաստանի ընդ ազգիս ընդ այսմիկ եւ դատապար-
 տեսցեն զսա, զի զղջացան ի քարոզութեանն Յովնա-
 նու. եւ արդ աւասիկ մեծ քան զՅովնան է աստ: Աշխոյն 42
 հարաւոյ յարիցէ ի դատաստանի ընդ ազգիս ընդ այսմիկ՝
 եւ դատապարտեսցէ զսա. զի եկն ի ծագաց երկրի՝ լսել
 զինաստութիւնն Սողոմոնի. եւ ահա մեծ քան զՍո-

- 43 զոմնն է աստ: Այլ յորժամ այսն պիղծ ելանիցէ ի մարդոյ՝ շրջի ընդ անջրդին տեղիս. խնդրէ հանգիստ
- 44 եւ ոչ գտանէ: Յայնժամ ասէ. դարձայց ի տուն իմ՝ ուստի ելին, եւ եկեալ գտանէ պարապորդ, մաքրեալ
- 45 եւ յարդարեալ: Յայնժամ երթայ եւ առնու ընդ իւր եօթն այլ այսս չարագոյնս քան զինքն, եւ մտեալ բնակէ անդ. եւ լինի յետինն մարդոյն այնորիկ չար քան զառաջինն. այնպէս եղեցի եւ ազգիս այսմիկ չարի:
- 46 Մինչդեռ նա ընդ ժողովուրդսն խօսէր, ահա մայր նորա եւ եղբարք նորա կային արտաքոյ եւ խնդրէին
- 47 խօսել ընդ նմա: Այլ ասէ ոմն ցնա. ահա մայր քո եւ եղբարք քո կան արտաքոյ, եւ խնդրեն խօսել ընդ
- 48 քեզ: Ա, ա պատասխանի ետ այնմիկ՝ որ ասացն ցնա եւ ասէ. ո՞վ է իմ մայր, կամ ո՞վ են իմ եղբարք:
- 49 Այլ ձգեալ զձեռն իւր յաշակերտսն՝ ասէ. ահաւասիկ
- 50 մայր իմ եւ եղբարք: Օ, ի որ առնիցէ զկամս ևօր իմոյ՝ որ յերկինսն է, նա է իմ եղբայր եւ քոյր եւ մայր:

Մ Ա Ո Ւ Խ Ժ Գ .

- 1 ԳԵ. Յաւուր յայնմիկ ելեալ Յիսուս ի տանէն՝
- 2 նստէր առ ծովեզերն: Այլ ժողովեցան առ նա ժողովուրդք բազումք, մինչեւ մտանել նմա ի նաւն եւ նստել. եւ ամենայն ժողովուրդն կայր առ ծովեզերքն:
- 3 Այլ խօսէր ընդ նոսա բազումս առակօք. եւ ասէր.
- 4 Ահա ել սերմանահան սերմանել. եւ ի սերմանեին իւրում էր որ անկաւ առ ճանապարհաւ, եւ եկն
- 5 թռչուն երկնից եւ եկեր զնա: Այլ այլն անկաւ յապառաժի, ուր ոչ գոյր հող բազում, եւ վաղվաղակի
- 6 բուսաւ՝ առ ի չգոյէ հիւթոյ երկրին. Ի ծագել արեւու տապացաւ, եւ զի ոչ գոյին արմատք՝ չորացաւ:
- 7 Այլ այլն անկաւ ի մէջ փշոց, եւ ելին փուշքն եւ

Հեղձուցին զնա: Եւ այլն անկաւ յերկիր բարի, եւ 8
 տայր պտուղ. էր որ հարիւրաւոր, եւ էր որ վաթսնա-
 ւոր, եւ էր որ երեսնաւոր: Ար ունիցի ականջս լսելոյ, 9
 լուիցէ: Եւ մատուցեալ աշակերտքն ասնն ցնա. ընդ- 10
 էր առակօք խօսիս ընդ նոսա: Եւ պատասխանի ետ 11
 եւ ասէ ցնոսա. քանզի ձեզ տուեալ է զիտել զխոր-
 հուրդս արքայութեանն երկնից, եւ նոցա չէ տուեալ:
 Քի ոյր գուցէ՝ տացի նմա եւ յաւելցի. եւ ոյր ոչն 12
 գուցէ, եւ զոր ունիցին՝ բարձցի ի նմանէ: Ասն այ- 13
 նորիկ առակօք խօսիմ ընդ նոսա. զի տեսաննն եւ ոչ
 տեսաննն, եւ լսնն եւ ոչ լսնն, եւ ոչ առնոււն ի միտ:
 Եւ կատարի առ նոսա մարդարէութիւնն Եսայեայ՝ որ 14
 ասէ. լսելով լուիջիք, եւ մի իմասջիք, եւ տեսանե-
 լով տեսջիք, եւ մի տեսջիք: Քի թանձրացաւ սիրտ 15
 ժողովողեանս այսորիկ, եւ ականջօք իւրեանց ծա-
 նուսնս լուան. եւ զաչս իւրեանց կափուցին, զի մի եր-
 բեք տեսցեն աչօք եւ ականջօք լուիցեն եւ սրտիւք
 իմասցին, եւ դարձցին եւ բժշկեցից զնոսա: Եւ այց ձեր 16
 երանի աչացո՞ զի տեսաննն, եւ ականջաց ձերոց՝ զի
 լսնն: Եւ մէն ասեմ ձեզ, զի բազում մարդարէք եւ ար- 17
 դարք ցանկացան տեսանել զոր տեսանէքդ, եւ ոչ տե-
 սին, եւ լսել զոր լսէքդ, եւ ոչ լուան: Եւ արդ՝ լուա- 18
 լուք դուք զառակ սերմանացանին: Յամենայնէ՝ որ 19
 լսէ զբանն արքայութեան եւ ոչ առնու ի միտ, զայ
 չարն եւ յափշտակէ զսերմանեալն ի սիրտ նորա. այն
 է՝ որ առ ճանապարհաւն սերմանեցաւ: Եւ որ յապա- 20
 ուսիս սերմանեցաւ՝ այն է, որ իբրեւ լսէ զբանն եւ
 վաղվաղակի ինդութեամբ ընդունի զնա: Եւ այց քանզի 21
 ոչ ունի արմատս յինքեան, այլ առ ժամանակ մի է,
 ի լինել նեղութեան եւ հալածանաց վասն բանին՝
 վաղվաղակի գայթակղի: Իսկ որ ի մէջ փռոցն սերմա- 22

նեցաւ՝ այն է, որ իբրեւ լսէ զբանն, եւ հոգք աշխարհիս եւ պատրանք մեծութեան հեղձուցանեն զբանն, 28 եւ լինի անպտուղ: Իսկ որ յերկիրն բարի սերմանեցաւ՝ այն է, որ իբրեւ լսէ զբանն եւ ի միտ առնու, եւ տայ պտուղ, է որ հարիւր, եւ է որ վաթսուն, եւ է որ երեսուն: Ար ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ:

24 **ՊՁ.** Այլ առակ արկ առ նոսա եւ ասէ. նմանեցաւ արքայութիւն երկնից առն, որ սերմանիցէ սերմն բաբի 25 յազարակի իւրում: Եւ ի քուն լինել մարդկան, եկն թշնամի նորա եւ ցանեաց ի վերայ որոմն ի մէջ ցորենոյն եւ զնաց: Եւ իբրեւ բուսաւ խոտն եւ սքար 26 պտուղ, ապա երեւեցաւ եւ որոմն: Մատուցեալ ծառայք տանուտեառնն ասեն ցնա. տէր, ոչ սերմն բարի սերմանեցեր յազարակին քում, արդ՝ ուստի ու 28 նիցի՞ զորոմն: Եւ նա ասէ ցնոսա. այր թշնամի արար զայն. ասեն ցնա ծառայքն. կամի՞՞ զի երթիցուք քա 29 ղեսցուք զայն ի բաց: Եւ նա ասէ ցնոսա. մի, գուցէ մինչ քաղիցէք զորոմնն, եւ զցորեանն ընդ նմին ի բաց 30 խլիցէք: Իծոյլ տուք երկոցունց ածել ի միասին մինչեւ ի հունձս, եւ ի ժամանակի հնձոց ասացից ցհնձողսն. քաղեցէք նախ զորոմնդ եւ կապեցէք զայդ ի խրձունս առ ի յայրել, եւ զցորեանն ժողովեցէք ի 31 շտեմարանս իմ: Այլ առակ արկ առ նոսա եւ ասէ. նման է արքայութիւն երկնից հատոյ մանանխոյ. զոր 32 առեալ մարդոյ՝ սերմանեաց յազարակի իւրում. Ար փոքր է քան զամենայն սերմանիս, եւ յորժամ աճիցէ, մեծ է քան զամենայն բանջարս. եւ լինի ծառ՝ մինչեւ գալ թռչնոց երկնից եւ հանգչել յոստս նորա: 33 Այլ առակ խօսեցաւ ընդ նոսա եւ ասէ. նման է արքայութիւն երկնից խմորոյ, զոր առեալ կնոջ թագոց ի զրիւս երիս ալեր՝ մինչեւ ամենայն խմորեցաւ:

Չայս ամենայն խօսեցաւ Ախուս առակօք ընդ ժո- 34
ղովուրդսն. եւ առանց առակի ոչ ինչ խօսէր ընդ նոսա:

Չի լցցի ասացեալն ի մարգարէէն. բացից առակօք 35
զքերան իմ, բղխեցից զծածկեալսն ի սկզբանէ աշ-
խարհի:

Գի. Յայնժամ թողեալ Ախուսի զժողովուրդ- 36
սըն՝ եկն ի տուն. մատեան առ նա աշակերտքն նորա
եւ ասնն. մեկնեա մեզ զառակ որոմանցն ագարակի:
Վա պատասխանի ետ եւ ասէ ցնոսա. որ սերմանէ 37
սերմն բարի՝ է որդի մարդոյ: Նւ ագարակն աշխարհս 38
է: Սերմն բարի նոքա են՝ որ որդիքն արքայութեան
են. իսկ որոմն որդիք չարին են: Նւ թշնամին որ վա- 39
րեաց զայն՝ սատանայ է. եւ հունձքն կատարած աշ-
խարհիս է, եւ հնձողքն հրեշտակք են: Արպէս ժողո- 40
ղի որոմնն եւ ի հուր այրի, այնպէս եղիցի ի կատա-
րածի աշխարհիս: Առաքեսցէ որդի մարդոյ զհրեշտա- 41
կըս իւր, եւ ժողովեսցեն յարքայութենէ՝ նորա զամե-
նայն գայթակղութիւնս, եւ զայնոսիկ ոչք գործեն
զանօրէնութիւն: Նւ արկցեն զնոսա ի հնոց հրոյ. 42
անդ եղիցի լալ եւ կրճել ատամանց: Յայնժամ ար- 43
գարքն ծագեսցեն իբրեւ զարեգակն յարքայութեան
երկնից: Ար ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ: Վարձեալ՝ 44
նման է արքայութիւն երկնից զանձի ծածկելոյ յագա-
րակի, զոր գտեալ մարդոյ՝ թագոյց. եւ ի խնդութենէ
անտի երթայ վաճառէ զամենայն ինչ զոր ունի, եւ
գնէ զագարակն զայն: Վարձեալ՝ նման է արքայու- 45
թիւն երկնից առն վաճառականի՝ որ խնդրիցէ մարգա-
րիաս զեղեցիկս: Նւ գտեալ մի պատուական մարգա- 46
րիտ՝ երթեալ վաճառեաց զամենայն զոր ինչ ունէր՝
եւ զնեաց զայն մարգարիտ: Վարձեալ՝ նման է ար- 47
քայութիւն երկնից ուռկանի արկելոյ ի ծով եւ յա-

48 մենայն ազգաց ժողովելոյ: Օ, որ՝ իբրեւ լցաւ, հանեալ
 ի ցամաք եւ նստեալ ժողովեցին զբարի բարին յա-
 49 մանս, եւ զնոտանն ի բաց ընկեցին: Այնպէս եղիցի
 ի կատարածի աշխարհիս. ելցեն հրեշտակք եւ մեկնես-
 50 ցեն զչարս ի միջոյ արդարոց, Եւ արկցեն զնոսա ի հնոց
 51 հրոյն. անդ եղիցի լալ եւ կրճել ատամանց: Ասէ
 ցնոսա Ախուս. իմացարո՞ւք զայս ամենայն. ասեն
 52 ցնա. այո՛ Տէր: Եւ նա ասէ ցնոսա. վասն այսորիկ ա-
 մենայն դպիր աշակերտեալ արքայութեան երկնից՝
 նման է առն տանուտեառն, որ հանէ ի գանձէ իւրմէ
 զնոր եւ զհին:

53 Եւ եղեւ իբրեւ կատարեաց Ախուս զառակս
 54 զայսոսիկ՝ փոխեցաւ անտի: Եւ եկեալ ի գաւառ իւր՝
 ուսուցանէր զնոսա ի ժողովրդեանն նոցա մինչեւ զար-
 մանալ նոցա եւ ասել, սմա ուստի՞ իցէ այս իմաս-
 55 տութիւն եւ զօրութիւնք: Ո՞չ սա է հիւսանն որդի-
 ո՞չ մար սորա կոչի Մարիամ. եւ եղբարք սորա Յա-
 56 կովթոս եւ Յովսէս եւ Սիմոն եւ Յովդայ: Եւ քորք
 սորա ո՞չ ամենեքեան առ մեզ են, արդ ուստի՞ է սմա
 57 այս ամենայն: Եւ զայթակղէին ի նա: Եւ Ախուս
 ասէ ցնոսա. չիք մարգարէ անարգ՝ եթէ ոչ յիւրում
 58 գաւառի եւ յիւրում տան: Եւ ոչ արար անդ զօրու-
 թիւնս բազումս վասն անհաւատութեան նոցա:

Գ Լ Ո Ւ Խ Ժ Գ .

1 Եւ Յայնմ ժամանակի լուաւ Հերովդէս չոր-
 2 րորդապետ զլուր Ախուսի: Եւ ասէ ցԾառայս իւր.
 նա է Յովհաննէս մկրտիչ, նա յարեաւ ի մեռելոց, եւ
 3 վասն այնորիկ զօրութիւնք լինին նովաւ: Վրանզի Հե-
 րովդէս կալաւ զՅովհաննէս, կապեաց զնա եւ եղ ի
 բանտի՝ վասն Հերովդիայ կնոջ Փիլիպպոսի եղբօր

նորա: Օ՛րի ստէր ցնա Յովհաննէս. չէ արժան քեզ 4
 ունել զդա: Եւ կամէր զնա սպանանել, բայց երկնչէր 5
 ի ժողովուրդենէ անտի. քանզի իբրեւ զմարդարէ ունէին
 զնա: Եւ իբրեւ եղեն ծնունդք շերովդի, կաքաւեաց 6
 դուստրն շերովդիայ ի մէջ բազմականին. եւ հա-
 ճոյ թուեցաւ շերովդի: Ուստի եւ երդամամբ խոստա- 7
 ցաւ տալ նմա զինչ եւ խնդրեսցէ: Եւ նա յառաջադոյն 8
 խրատեալ ի մօրէ իւրմէ, տուր ինձ ասէ այսր ի վերայ
 սկտեղ զգլուխն Յովհաննու մկրտչի: Եւ տրտմեցաւ 9
 թագաւորն. բայց վասն երդմանցն եւ բարձակցացն՝
 հրամայեաց տալ նմա: Եւ առաքեաց զխատեաց 10
 զՅովհաննէս ի բանտի: Եւ բերաւ գլուխ նորա սկտեղք 11
 եւ տուաւ աղջկանն, եւ տարաւ առ մայր իւր: Եւ 12
 մատուցեալ աշակերտքն նորա՝ բարձին զմարմինն եւ
 թաղեցին, եւ եկեալ պատմեցին Յիսուսի:

Ե՛ր. Եւ իբրեւ լուաւ Յիսուս, զնաց անտի 13
 նաւու յանապատ տեղի առանձինն. իբրեւ լուան ժո-
 ղովուրդքն՝ զնացին զհետ նորա հետի ի քաղաքաց
 անտի: Եւ իբրեւ ել՝ ետես ժողովուրդ բազում, 14
 զթացաւ ի նոսա եւ բժշկեաց զհիւանդս նոցա:
 Իբրեւ ընդ երեկս եղեւ, մատեան առ նա աշակերտքն 15
 եւ ասեն. տեղիս անապատ է եւ օրս տարածամեալ,
 արձակեա ժողովուրդսդ, զի երթիցեն շուրջ ի շէնսն՝
 զնեսցեն իւրեանց կերակուրս: Եւ ասէ Յիսուս. ոչինչ 16
 պիտոյ է դոցա երթալ. դուք տուք դոցա ուտել:
 Եւ նոքա ասեն ցնա. ոչինչ ունիմք աստ, բայց հինգ 17
 նկանակ եւ երկուս ձկունս: Եւ ասէ ցնոսա. բերէք
 այսր զայն: Եւ հրամայեաց բազմեցուցանել զժողո- 19
 վուրդն ի վերայ խոտոյ. եւ առեալ զհինգ նկանակն
 եւ զերկուս ձկունս՝ հայեցաւ յերկինս, օրհնեաց եւ
 երեկ եւ ետ ցաշակերտսն զնկանական, եւ աշակերտքն՝

- 20 Ժողովրդոցն: Աերան ամենեքեան եւ յագեցան, եւ
բարձին զնշխարս կոտորոցն երկոտասան սակառի լի:
- 21 Աւ որք կերանն՝ էին արք իբրեւ Հինգ Հազար. թող
22 զկանայս եւ զմանկտի: Աւ ստիպեաց վաղվաղակի զա-
շակերտան մտանել ի նաւ եւ յառաջել յայնկոյս,
մինչ ինքն զժողովուրդսն արձակիցէ:
- 23 **ԵՎ.** Աւ իբրեւ արձակեաց զժողովուրդսն, եւ
ի լեառն առանձինն կալ յաղօթս. եւ իբրեւ ընդ
24 երեկս եղեւ, անդ էր միայն: Աւ նաւն մեկնեալ էր ի
ցամաքէն բազում ասպարիսօք՝ ծփեալ յալեացն.
25 քանզի ընդդէմ էր հողմն: Աւ ի չորրորդում պահու-
զիչերոյն եկն առ նոսա Ախուս զնալով ի վերայ ծո-
26 վուն: Իբրեւ տեսին զնա աշակերտքն զի գնայր ի վերայ
ծովուն՝ խռովեցան, եւ ասեն թէ առ աջօք ինչ իցէ. եւ
27 առ ահին աղաղակեցին: Աւ վաղվաղակի խօսեցաւ
ընդ նոսա Ախուս եւ ասէ. քաջալերեցարուք ես եմ,
28 մի երկնչիք: Պատասխանի ետ նմա Պետրոս եւ ասէ.
Տէր, եթէ դու ես, հրամայեա ինձ գալ առ քեզ ի
29 վերայ ջրոցս: Աւ նա ասէ՝ եկ. եւ իջեալ ի նաւէն
Պետրոս՝ գնաց ի վերայ ջուրցն, եւ եկն առ Ախուս:
30 Աւ տեսեալ զհողմն սաստիկ՝ երկեաւ. եւ իբրեւ
սկսաւ ընկղմել՝ աղաղակեաց եւ ասէ. Տէր, փրկեա
31 զիս: Աւ վաղվաղակի Ախուս ձգեաց զձեռն իւր՝ կա-
լաւ զնա եւ ասէ. թերահաւատ, ընդէր երկմտեցեր:
32 Աւ իբրեւ ելին ի նաւն՝ հանդարտեաց հողմն: Աւ որ
33 ի նաւին էին՝ մատեան երկիր պազին նմա եւ ասեն.
34 արդարեւ որդի Աստուծոյ ես դու: Աւ անցեալ եկին
35 ի ցամաք ի Ղեննեսարէթ: Աւ իբրեւ ծանեան զնա
արք տեղւոյն այնորիկ, առաքեցին ընդ ամենայն գաւ-
36 առն եւ ածին առ նա զամենայն հիւանդս: Աւ աղա-

չէին զնա, զի գոնէ միայն ի քղանցս հանդերձինորա մերձեցին. եւ որ միանգամ մերձեցանն՝ փրկեցան:

Գ Լ Ո Ա Թ Ժ Ե .

ԵՅ. Յայնժամ մատեան առ Ախուս որ յԼ- 1
րուսաղեմէ փարիսեցիքն եւ դպիրք եւ ասեն. Մեզք 2
աշակերտքն քո անցանեն զաւանդութեամբ ծերոցն.
զի ոչ լուանան զձեռս յորժամ հաց ուտեն: Վա 3
պատասխանի ետ եւ ասէ ցնոսա. իսկ դուք ընդէր
անցանէք զպատուիրանաւն Աստուծոյ վասն ձերոյ
աւանդութեանն: Եւ ի Աստուած ասաց. պատուեա 4
զհայր քո եւ զմայր: Եւ որ բամբասէ զհայր կամ 5
զմայր՝ մահու վախճանեցի: Եւ դուք ասէք որ ասի- 6
ցէ ցհայր իւր կամ ցմայր իւր, թէ պատարագ է՝ զոր
յինէն օգտիցիս. եւ ոչ պատուիցէ զհայր իւր եւ
զմայր իւր. եւ խոտէք զբանն Աստուծոյ վասն ձերոյ
աւանդութեանն: Եւ զձեռք բարուք մարգարեացաւ 7
ի վերայ ձեր Եսայի եւ ասէ. Եւ զոգովորդս այս շըր- 8
թամբք պատուէ զիս, եւ սիրտք իւրեանց հեռա-
ցեալ մեկուսի է յինէն: Եւ ուր պաշտեն զիս. ուսու- 9
ցանեն վարդապետութիւնս՝ զմարդկան պատուի-
րեալս: Եւ կոչեցեալ առ ինքն զժողովորդսն՝ ասէ 10
ցնոսա. լուարուք եւ ի միտ առէք:

Ոչ որ ինչ մտանէ ընդ բերան՝ պղծէ զմարդ, 11
այլ որ ինչ ելանէ ի բերանոյ՝ այն պղծէ զմարդ:
Յայնժամ մատուցեալ աշակերտացն նորա՝ ասեն 12
ցնա. զիտես՝ զի փարիսեցիքն իբրեւ լուան զբանն՝
զայթակղեցին: Վա պատասխանի ետ նոցա եւ ասէ. 13
ամենայն տունկ զոր ոչ տնկեաց հայր իմ երկնաւոր,
իլեցի: Եւ ոչ տուք զնոսա. կոյրք են՝ կուրաց առաջ 14
նորդք. կոյր՝ կուրի յորժամ առաջնորդէ՝ սխալէ, եւ

- 15 երկողքին ի խորխորատ անկանին : Պատասխանի ետ
 նմա Պետրոս եւ ասէ . մեկնեա մեզ զառակս զայս :
- 16 Եւսէ Ախուս . տակաւին եւ դուք անմիտք էք . Եւ ոչ
 17 իմանայք թէ ամենայն որ մտանէ ի բերան , յորովայն
 18 երթայ եւ արտաքս ելանէ : Իսկ որ ելանէ ի բերա-
 նոյ ի սրտէ անտի գայ . եւ այն պղծէ զմարդն : Եւ ի ի
 19 սրտէ ելանեն խորհուրդք չարք՝ սպանութիւնք , շնու-
 թիւնք , պոռնկութիւնք , գողութիւնք , սուտ վկայու-
 20 թիւնք , հայհոյութիւնք : Եւս ամենայն է՝ որ պղծէ
 զմարդ , այլ անլուայ ձեռօք ուտել՝ ոչ պղծէ զմարդ :
- 21 **ԵՋ .** Եւ ելեալ անտի Ախուսի զնաց ի կողմանս
 22 Տիւրոսի եւ Սիդոնի : Եւ ահա կին մի քանանացի ի
 սահմանաց անտի նոցա ելեալ , աղաղակէր եւ ասէր .
 ողորմեաց ինձ , Տէր՝ որդի Գաւթի , դուստր իմ չարա-
 23 չար այսահարի : Եւ նա ոչ ետ նմա պատասխանի .
 եւ մատուցեալ աշակերտքն նորա՝ աղաչէին զնա եւ
 24 ասէին . արձակեա զնա , զի աղաղակէ զՏեո մեր : Եւս
 պատասխանի ետ եւ ասէ . ոչ ուրեք առաքեցայ՝
 25 եթէ ոչ առ ոչխարս կորուսեալս տանն Իսրայելի : Եւ
 նա մատուցեալ երկիր պագանէր նմա եւ ասէր . Տէր ,
 26 օգնեա ինձ : Պատասխանի ետ նմա եւ ասէ . ոչ է
 բարեղք առնուլ զհաց մանկանց եւ արկանել շանց :
 27 Եւ նա ասէ . այո՛ , Տէր , քանզի եւ շունք կերակրին ի
 28 փշրանաց անկելոց ի սեղանոյ տեառն իւրեանց : Եւս
 ժամ պատասխանի ետ նմա Ախուս եւ ասէ . ով
 կին դու՝ մեծ են հաւատք քո , եղիցի քեզ որպէս
 եւ կամիս . եւ բժշկեցաւ դուստր նորա ի նմին ժամու :
- 29 **ԵԿ .** Եւ զնացեալ անտի Ախուսի , եկն ի ծով-
 եզր Գալիլեացոց , եւ ելեալ ի լեառն նստէր անդ :
 30 Մատեան առ նա ժողովուրդք բազումք որ ունէին
 ընդ իւրեանս՝ կաղս , կոյրս , համերս , միակողմանիս եւ

այլս բաղուամս . եւ ընկեցին զնոսա առ ոտս նորա եւ
 բժշկեաց զնոսա : Մինչեւ զարմանալ ժողովորոցն՝ որ 31
 տեսանէին, զի համբլքն խօսէին, կաղք զնային, միա-
 կողմանիք բժշկէին, կոյրք տեսանէին, եւ փառաւոր
 առնէին զՄատուած Իսրայելի : Եւ կոչեցեալ առ 32
 ինքն զաշակերտան՝ ասէ . զթամ՝ ի ժողովուրդդ, զի
 արդ երեք աւուրք են զի կան առ իս, եւ ոչ ունին
 զինչ ուտիցեն . եւ արձակել զդոսա նօթիս՝ չկամիմ՝
 զուցէ նքթիցեն զճանապարհայն : Ասեն ցնա աշա- 33
 կերտքն . իսկ արդ մեզ յանապատի աստ ուստի՞ իցէ
 այնչափ հաց՝ մինչեւ յագեցուցանել զայսչափ ժողո-
 վուրդ : Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս . քանի՞ նկանակ ունիք . 34
 եւ նոքա ասեն, եօթն եւ սակաւ ձկուռն : Եւ հրա- 35
 մայեաց ժողովորեանն բազմել ի վերայ գետնոյ :
 Եւ առեալ զեօթն նկանակն եւ զձկուռնս՝ զոհացաւ 36
 եւ եբեկ եւ ետ ցաշակերտան, եւ նոքա ժողովորեանն :
 Կերան ամենեքեան եւ յագեցան . եւ բարձին զնշխարս 37
 կոտորոցն՝ եօթն զամբիղ լի : Եւ որք կերանն՝ էին 38
 իբրեւ արք չորք հազարք . թող զկանայս եւ զմանկտի :
 Իբրեւ արձակեաց զժողովուրդսն, ել ի նաւ եւ եին 39
 ի սահմանս Մագդաղեայ :

Գ Լ Ո Ռ Թ Ժ Զ .

Եւ մատուցեալ փարիսեցիքն եւ սադուկեցիք 1
 փորձելով խնդրէին ի նմանէ՝ նշան յերկնից ցուցանել
 նոցա : Եւ պատասխանի ետ եւ ասէ ցնոսա . (յոր- 2
 ժամ երեկոյ լինի՝ ասէք, պարզ լինիցի՝ զի կարմրա-
 ցեալ է երկին : Եւ առաւօտու՝ այսօր մրրիկ, զի շա- 3
 ոագունի տրտմութեամբ երկին . արդ՝ զերեսս երկնի
 կարէք քննել, իսկ զնշան ժամանակիս ոչ կարէք զի-
 տել :) Ազգ չար եւ շնացող՝ նշան խնդրէ, եւ նշան 4

մի տացի նմա, բայց նշանն Յովնանու մարգարէի. եւ
 5 եթող զնոսա եւ զնաց: Գնացին եւ աշակերտքն
 6 յայնկոյս եւ մոռացան առնուլ հաց: Ասէ ցնոսա
 Յիսուս. տեսէք եւ զգոյշ լերուք ի խմորոյ սաղուկե-
 7 ցւոցն եւ փարիսեցւոց: Նորա խորհէին ընդ մի-
 8 մեանս եւ ասէին, թէ հաց ոչ բարձաք: Գիտաց
 Յիսուս եւ ասէ. զի խորհիք ի միտս ձեր, թերահա-
 9 ւատք, եթէ հաց ոչ ունիք: Տակաւին չիմանայք եւ
 ոչ յիշէք զհինգ նկանակն ի հինգ ազարսն, եւ քա-
 10 նի սակառի բարձէք: Այլ ոչ զեօթն նկանակն ի չորս
 11 հազարսն, եւ քանի զամբիղս բարձէք: Արդ՝ զեմօրդ
 ոչ իմանայք՝ եթէ ոչ վասն հացի ասացի ձեզ՝ զգոյշ
 լինել ի խմորոյ փարիսեցւոցն եւ սաղուկեցւոց:
 12 Յայնժամ ի միտ առին եթէ ոչ ասաց զգուշանալ ի
 խմորոյ, այլ յաղանդոյ փարիսեցւոցն եւ սաղու-
 կեցւոց:

13 **ՁԿ.** Այլ ելեալ Յիսուս ի կողմանս Փիլիպպեայ
 Կեսարեայն, հարցանէր ցաշակերտսն եւ ասէր. զո՞ որ
 14 ասեն զինէն մարդիկն՝ թէ իցէ որդի մարդոյ: Այլ նո-
 քա ասեն. ոմն զՅովհաննէս մկրտիչ, եւ այլք զԱդիա,
 15 եւ կէսք զԱրեմիա, կամ զմի որ ի մարգարէիցն: Ասէ
 16 ցնոսա. իսկ դուք զո՞ որ ասէք զինէն թէ իցեմ: Պա-
 տասխանի ետ նմա Սիմոն Պետրոս եւ ասէ. դու ես
 17 Քրիստոսն որդի Աստուծոյ կենդանւոյ: Պատասխանի
 ետ Յիսուս եւ ասէ ցնա. երանի է քեզ Սիմոն որդի
 Յովնանու, զի մարմին եւ արիւն ոչ յայտնեաց քեզ,
 18 այլ Հայր իմ որ յերկինս է: Այլ ես քեզ ասեմ. զի
 դու ես վէմ, եւ ի վերայ այդր վիմի շինեցից զեկեղե-
 ցի իմ, եւ դրունք դժոխոց զնա մի յաղթահարեսցեն:
 19 Այլ տաց քեզ զփականս արքայութեան երկնից. եւ
 զոր միանգամ կապեսցես յերկրի, եղեցի կապեալ

յերկինս . եւ զոր արձակեացես յերկրի, եղիցի արձա-
 կեալ յերկինս : Յայնժամ սաստեաց աշակերտացն, 20
 զի մի ումեք ասիցեն՝ Թէ նա է Վրիստոսն : Յայնմ 21
 հետէ սկսաւ Ախուս ցուցանել աշակերտացն Թէ
 պարտ է նմա երթալ յԵրուսաղէմ . եւ բազում չար-
 չարանս չարչարել եւ անարգել ի քահանայսպետից
 եւ ի դպրաց եւ ի ծերոց ժողովրդեանն, եւ սպա-
 նոնել եւ յերիւր աւուր յառնել : Եւ առեալ զնա 22
 մեկուսի Պետրոսի, սկսաւ կազել ընդ նմա եւ ասել .
 քաւ լիցի քեզ Տէր, մի եղիցի այդ : Եւ նա դարձեալ 23
 ի Պետրոս՝ ասէ . երթ յետս իմ, սատանայ, գայ-
 թակղութիւն իմ ես . զի ոչ խորհիս դու զԱստու-
 ծոյն, այլ զմարդկան : Յայնժամ Ախուս ասէ ցա- 24
 շակերտանս իւր . եթէ որ կամի զինի իմ գալ՝ ուրաս-
 ցի զանձն, եւ առցէ զնաչ իւր եւ եկեացէ զինի իմ :
 Օ ի որ կամիցի զանձն իւր կեցուցանել՝ կորուսցէ զնա . 25
 եւ որ կորուսցէ զանձն իւր վասն իմ՝ գտցէ զնա :
 Օ ի նչ օգտիցի մարդ՝ եթէ զաշխարհս ամենայն շա- 26
 հեացի . եւ զանձն իւր տուժեացի . կամ զի նչ տացէ
 մարդ փրկանս ընդ անձին իւրում : Օ ի գալոց է որդի 27
 մարդոյ փառօք Էօր իւրոյ՝ հանդերձ հրեշտակօք իւ-
 րովք, եւ յայնժամ հատուսցէ իւրաքանչիւր ըստ
 դործս իւր : Եւ մէն ասեմ ձեզ . զի իցեն ոմանք ի սո- 28
 յանէ՝ որք աստ կան, որք ոչ ճաշակեացեն զմահ մին-
 չեւ տեսցեն զորդի մարդոյ եկեալ արքայութեամբ
 իւրով :

Ք Լ Ո Ռ Թ Փ Է .

Եւ յետ վեց աւուր առնու ընդ իւր Ախուս 1
 զՊետրոսեւ զՅակովբոսեւ զՅովհաննէս զեղբայրնորա,
 ևւ . հանէ զնոսա ի լեառն մի բարձր առանձինն : Եւ

այլակերպեցաւ առաջինոցաւ . եւ լուսաւորեցան երեւք նորա իբրեւ զարեգակն, եւ հանդերձք նորա եղեն

3 սպիտակ իբրեւ զլոյս : Եւ ահա երեւեցան նոցա Մովսէս եւ Եղիա՝ որ խօսէին ընդ նմա : Պատասխանի ետ Պետրոս եւ ասէ ց՛հիսուս . Տէր, բարևոք է մեզ աստ լինել . եթէ կամիս՝ արասցուք երիս տաղաւարս՝ մի քեզ .

5 եւ մի Մովսեսի եւ մի Եղիայի : Եւ մինչ դեռ նա խօսէր, ահա ամպ լուսաւոր հովանի եղել ի վերայ նոցա . ձայն եղել յամպոյն եւ ասէ . դա է Արդի իմ սիրելի՛ ընդ որ հաճեցայ, դմն լուարուք : Իբրեւ լուան աշակերտքն, անկան ի վերայ երեսաց իւրեանց եւ երկեան յոյժ : Եւ մատուցեալ Յիսուս բուռն եհար

8 զնոցանէ եւ ասէ . յոտն կացէք եւ մի երկնչէք : Ըմբարձին զաչս իւրեանց եւ ոչ զոք տեսին, բայց միայն 9 զ՛հիսուս : Եւ մինչդեռ իջանէին ի լեռնէ անտի, պատուիրեաց նոցա Յիսուս եւ ասէ . մի ումեք ասիցէք զտեսիրդ զայդ՝ մինչեւ որդի մարդոյ ի մեռելոց յարիցէ : Ըարցին ցնա աշակերտքն եւ ասեն, զհարդ

11 դպիրքն ասեն, եթէ Եղիայի նախ պարտ է զալ : Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնոսա . Եղիա դայ եւ

12 հաստատեսցէ զամենայն : Եւլ ասեմ ձեզ՝ զի Եղիա եկեալ իսկ է . եւ ոչ ծանեան զնա, այլ արարին ընդ նա՝ զոր ինչ կամեցան . նոյնպէս եւ որդի մարդոյ

13 չարչարելոց է ի նոցանէ : Յայնժամ ի միտ առին աշակերտքն՝ թէ վասն Յովհաննու մկրտչի ասաց ցնոսա :

14 **ՁԲ .** Եւ իբրեւ եկին ի Ժողովուրդն, մատեաւ այր մի՝ ի ծուռր իջանէր եւ ասէր . Տէր, ողորմեաց որդւոյ իմում, զի լուսնտտի եւ չարաչար հիւանդանայ . բազում անգամ անկանի ի հուր եւ երբեք ի

15 ջուր : Եւ մատուցի զնա աշակերտացն քոց եւ ոչ

16 կարացին բժշկել : Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ .

նով ազգ՝ անհաւատ եւ թիւր, մինչեւ ցերբ իցեմ ընդ ձեզ, մինչեւ յերբ անսայցեմ ձեզ. ա՞՞ զնա առ իս: Եւ սաստեաց ի նա Յիսուս, եւ ել ի նմանէ 17 դեւն, եւ բժշկեցաւ մանուկն ի ժամէն յայնմանէ: Իջանժամ մատեան աշակերտքն առանձինն եւ ասեն 18 ց՝ Յիսուս. մեք ընդէր ոչ կարացաք հանել զնա: Եւ 19 նա ասէ ցնոսա. վասն թերահաւատութեան ձերոյ. ամէն ասեմ ձեզ՝ եթէ ունիցիք հաւատս քան զհատն մանանխոյ, ասաջիք լերինս այսմիկ՝ փոխեաց աստի անդր, եւ փոխեսցի. եւ ոչինչ անհնարին լինիցի ձեզ: Բայց այս ազգ ոչ իւիք ելանէ՝ եթէ ոչ ազօ- 20 թիւք եւ պահովք:

ՁԳ. Եւ մինչ դեռ շրջէին նորա ի Ղալիլեա՝ ասէ 21 ցնոսա Յիսուս. մատնելոց է որդի մարդոյ ի ձեռս մարդկան, Եւ սպանցեն զնա, եւ յերթր առուր յարի- 22 ցէ. եւ տրտմեցան յոյժ: Իբրեւ եկին նորա ի Ղա- 23 փառնաուժ, մատեան՝ որ զերկզրամեանն պահանջէին՝ առ Պետրոս եւ ասեն. վարդապետն ձեր ո՞չ տայ զերկզրամեանն, եւ նա ասէ՝ այո՛: Եւ իբրեւ եմուտ ի շա- 24 տուն՝ յառաջեաց քան զնա Յիսուս եւ ասէ. զհարդ թուի քեզ, Սիմոն. թագաւորք ազգաց յուժ՞ առ- նուն զհարկս կամ զհասն, յորդուոց իւրեանց՝ թէ յօ- տարաց: Եւ իբրեւ ասաց՝ թէ յօտարաց, ասէ ցնա 25 Յիսուս՝ ապա ուրեմն ազատ են որդիքն: Բայց զի մի՞ 26 զայթակղեցուցուք զնոսա, երթ ի ծով եւ ընկեա կարթ, եւ զառաջին ձուկն որ ելանիցէ՝ առ եւ բաց զքերան նորա, եւ գտանիցես սատեր. եւ զայն առեալ տացես նոցա ընդ իմ եւ ընդ քո:

Ք Լ Ո Ռ Թ Ծ Է .

1 Յայնմ աւուր մատեան աշակերտքն առ Յիսուս
 եւ ասեն . ո՞վ իցէ ի մէջ մեծ յարքայութեան
 2 երկնից : Աւ կոչեաց առ ինքն Յիսուս մանուկ մի,
 3 կացոյց զնա ի մէջ նոցա, Աւ ասէ . ասէն ասեմ ձեզ,
 եթէ ոչ դարձիք եւ եղիջիք իբրեւ զմանկտի,
 4 ոչ մտանիցէք յարքայութիւն երկնից : Այդ՝ որ խո-
 նարհեցուցանէ զանձն իբրեւ զմանուկս զայս, նա է
 5 մեծ յարքայութեան երկնից : Աւ որ ոք ընկալցի մա-
 6 նուկ մի այսպիսի յանուն իմ, զիս ընդունի : Աւ որ
 ոք գայթակղեցուցէ զմի ի փոքրկանցս յայսցանէ յիս
 հաւատարցելոց, լաւ է նմա եթէ կախիցի երկան իշոյ
 ընդ պարանոց նորա եւ ընկղմեսցի ի խորս ծոզու :
 7 Այն աշխարհի ի գայթակղութեանց, հարկ է գալ
 գայթակղութեանց . բայց վայ մարդոյն այնմիկ՝ յոյր
 8 ձեռն գայցէ գայթակղութիւն : Աթէ ձեռն քո կամ
 ոտն գայթակղեցուցանէ զքեզ, հատ զնա եւ ընկեա
 ի քէն, լաւ իցէ քեզ միաձեռանի կամ կաղ մտանել
 ի կեանս . քան թէ երկուս ձեռս եւ երկուս ոտս ու-
 9 նիցիս, եւ անկանիցիս ի հուրն յաւիտենից : Աւ եթէ
 ակն քո գայթակղեցուցանէ զքեզ, խլեա զնա եւ ըն-
 կեա ի քէն . լաւ իցէքեզ միականի մտանել ի կեանս,
 քան երկուս աչս ունել, եւ անկանել ի գեհնն հրոյն :
 10 **ՁԿ .** Օգոյշ լերուք՝ մի՛ արհամարհիցէք զմի ի
 փոքրկանցս յայսցանէ . ասեմ ձեզ, զի հրեշտակք նո-
 ցա յերկինս հանապազ տեսանեն զերեսս հօր իմոյ՝
 11 որ յերկինս է : Օ՛ի եկն որդի մարդոյ կեցուցանել
 12 զկորուսեալն : Օ՛ իարդ թուի ձեզ . եթէ լինիցի մար-
 դոյ հարիւր ոչիւար, եւ մոլորիցի մի ի նոցանէ, ո՞չ
 թողուցու զինսուսն եւ զինն ոչխարն ի լերինս, եւ
 13 երթիցէ խնդրիցէ զմոլորեալն : Աւ եթէ լինիցի

գտանել զնա . ամէն ասեմ ձեզ . զի ուրախ լինի ի
 վերայ նորա առաւել՝ քան ի վերայ իննսուն եւ
 ինուընցն, որ չիցեն մալորեալ : Այսպէս ոչ են կամք 14
 առաջի հօր իմոյ որ յերկինս է՝ եթէ կորիցէ մի ի
 փոքրկանցս յայսցանէ : Աթէ մեղեցէ քեզ եղբայր 15
 քո, երթ յանդիմանեա զնա՝ յորժամ դու եւ նա
 միայն իցէք . եթէ լուիցէ քեզ, շահեցար զեղբայր
 քո : Ապա թէ ոչ լուիցէ քեզ, առ ընդ քեզ միւս 16
 եւս կամ երկուս . զի ի բերանոյ երկուց եւ երից
 վկայից հաստատեսցի ամենայն բան : Իսկ եթէ նոցա 17
 ոչ լուիցէ, ասասջեր յեկեղեցւոջ . ապա թէ եւ
 եկեղեցւոյն ոչ լուիցէ, եղևցի քեզ իբրեւ զհեթա-
 նոսն եւ զմաքսաւոր : Ամէն ասեմ ձեզ . զի զոր կապի- 18
 ցէք յերկրի՝ եղևցի կապեալ յերկինս . եւ զոր ար-
 ձակիցէք յերկրի՝ եղևցի արձակեալ յերկինս : Գար- 19
 ձեալ ասեմ ձեզ եթէ երկու ի ձէնջ միաբանիցեն
 յերկրի վասն ամենայն իրաց, զինչ եւ խնդրիցեն՝
 եղևցի նոցա ի հօրէ իմմէ որ յերկինսն է : Եւ ուր 20
 իցեն երկու կամ երեք ժողովեալ յանուն իմ, անդ
 եմ ես ի մէջ նոցա : Այնժամ մատեալ առ նա 21
 Պետրոս եւ ասէ . Տէր, քանիցս անգամ եթէ մեղի-
 ցէ ինձ եղբայր իմ, եւ թողից նմա . մինչեւ ցեօթն
 անգամ : Ասէ ցնա Աստու . ոչ ասեմ քեզ՝ թէ մին- 22
 չեւ յեօթն անգամ, այլ մինչեւ յեօթանասնեկին
 եօթն : Այսն այսորիկ նմանեցաւ արքայութիւն եր- 23
 կնից՝ առն թագաւորի, որ կամեցաւ համար առնել
 ի մէջ ծառայից իւրոց : Այլ իբրեւ սկսաւ առնուլ, 24
 մատուցաւ առ նա պարտապան մի բիւր քանքարոյ :
 Իբրեւ ոչ ունէր հատուցանել, հրամայեաց՝ զնա 25
 վաճառել տէրն նորա, եւ զկին նորա եւ զորդիս
 եւ զամենայն որ զինչ եւ ունիցի, եւ հատուցանել :

26 Եւ անկեալ ծառայն երկիր պազանէր նմա եւ
 ասէր. երկայնամիտ լեր առ իս, եւ զամենայն հատու-
 27 ցից քեզ : Գլթացեալ տէր ծառային այնորիկ՝ ար-
 28 ձակեաց զնա, եւ զփոխն եթող նմա : Եւ ելեալ
 ծառայն այն եզիտ զմի ի ծառայակցաց իւրոց, որ
 պարտէր նմա հարիւր դահեկան. եւ կալեալ զնա
 29 խեղդէր եւ ասէր. հատո ինձ զոր պարտիսդ : Արդ՝
 անկեալ ծառայակցին առ ոտս նորա, աղաչէր զնա
 եւ ասէր. երկայնամիտ լեր առ իս, եւ հատուցցից
 30 քեզ : Եւ նա ոչ կամէր. այլ չոգաւ արկ զնա ի
 31 բանտ՝ մինչեւ հատուցէ զպարտան : Իբրեւ անսին
 ծառայակիցքն նորա որ ինչ եղենն՝ տրտմեցան յոյժ.
 եւ եկեալ ցուցին տեառն իւրեանց զամենայն որ ինչ
 32 եղենն : Յայնժամ կոչեաց զնա տէրն իւր եւ ասէ.
 ծառայ չար, զամենայն զպարտան թողի քեզ՝ վասն
 33 զի աղաչեցեր զիս : Իսկ արդ՝ ո՞չ էր պարտ եւ քեզ
 ողորմել ծառայակցին քում, որպէս եւ ես քեզ
 34 ողորմեցայ : Եւ բարկացեալ տէրն նորա՝ մատնեաց
 զնա դահճաց, մինչեւ հատուցէ զամենայն զպարտ-
 35 սրն : Եւ այր իմ որ յերկինս է՝ արասցէ
 ձեզ, եթէ ոչ թողուցուք իւրաքանչիւր. եղբօր իւ-
 րում ի սրտից ձերոց զյանցանս նոցա :

Ք Լ Ո Ւ Խ Ծ Թ .

1 ԶԵ. Եւ եղև իբրև կատարեաց Յիսուս զբանս
 զայսոսիկ, փոխեցաւ ի Գալիլէէ եւ եկն ի սահմանս
 2 Զրէաստանի յայնկոյս Յորդանանու : Եւ զնացին ըզ-
 հետ նորա ժողովուրդք բազումք, եւ բժշկեաց զնոսա
 3 անդ : Եւ մատուցեալ առ նա փարիսեցիքն փորձէին
 զնա եւ ասէին, եթէ արժան իցէ ումէք արձակել
 4 զկին իւր ըստ ամենայն վնասու : Պատասխանի ետ

նոցա եւ ասէ, չիցէ՞ ընթերցեալ ձեր՝ թէ որ հաս-
 տատեացն ի սկզբանէ՝ արու եւ էգ արար զնոսա, եւ
 ասէ. Վ չափն այսորիկ թողցէ այր զհայր եւ զմայր, եւ 5
 երթիցէ զհետ կնոջ իւրոյ, եւ եղիցին երկոքեան ի
 մարմին մի: Ապա ուրեմն ոչ են երկու, այլ մի մար- 6
 մին. արդ՝ զոր Աստուած զուգեաց՝ մարդ մի մեկնե-
 ցէ: Ասեն ցնա. իսկ Մովսէս ընդէր պատուիրեաց 7
 մեզ տալ թուղթ մեկնելոյ, եւ արձակել: Ասէ 8
 ցնոսա. Մովսէս վասն խստասրտութեան ձերոյ հրա-
 մայեաց ձեզ արձակել զկանայս ձեր. այլ ի սկզբանէ
 ոչ եղեւ այնպէս: Բայց ասեմ ձեզ, զի ամենայն որ 9
 արձակէ զկին իւր, եւ ոչ վասն պոռնկութեան, եւ
 առնիցէ այլ՝ շնայ, եւ որ զարձակեալն առնէ՝ շնայ:
 Ասեն ցնա աշակերտքն իւր. եթէ այդպէս ինչ վնաս 10
 իցէ ընդ այր եւ ընդ կին, լաւ է չամուսնանալ: Աւ 11
 նա ասէ ցնոսա. ոչ ամենեքեան բաւական են այդմ
 բանի, այլ որոց տուեալ է: Աւ ի են ներքինիք՝ որ 12
 յորովայնէ մօր իւրեանց ծնան այնպէս. եւ են ներ-
 քինիք՝ որ ի մարդկանէ եղեն ներքինիք. եւ են ներ-
 քինիք՝ որ զանձինս իւրեանց արարին ներքինիս վասն
 արքայութեան երկնից. որ կարողն է տանել՝ տարցի:
 Զայնժամ մատուցան առ նա մանկտի, զի ձեռն դիցէ 13
 ի վերայ նոցա եւ աղօթս արասցէ. եւ աշակերտքն
 նորա սաստեին նոցա: Ասէ Զիսուս, թոյլ տուք ման- 14
 կրտույդ եւ մի՛ արգելուք զդոսա զալ առ իս, զի այդ-
 պիսեացդ է արքայութիւն երկնից: Աւ եղեալ ձեռն 15
 ի վերայ նոցա՝ զնաց անտի:

22. Աւ ահա մատուցեալ ոմն առ նա՝ ասէ. վար- 16
 դապետ բարի, զի՞նչ բարի գործեցից՝ զի ընդունիցիմ
 զկեանսն յաւիտենականս: Աւ նա ասէ ցնա. զի՞ հար- 17
 ցանես զիս զբարւոյ, մի է բարի. եթէ կամիս ի կեանսն

յաւիտենականս մտանել՝ պահեա զպատուիրանսն :
 18 Ասէ ցնա, զորս . ասէ ցնա Ահուուս . զմի սպանաներն
 19 եւ մի շնար եւ մի գողանար եւ մի սուտ վկայեր, Պա-
 տուեա զհայր քո եւ զմայր, եւ սիրեացես զընկեր քո
 20 իբրեւ զանձն քո : Ասէ ցնա պատանին . զայդ ամենայն
 պահեցի ի մանկութենէ իմմէ . արդ՝ ի՞նչ իւրք պակաս
 21 իցեմ : Ասէ ցնա Ահուուս . եթէ կամիս կատարեալ լինել,
 երթ՝ վաճառեա զինչս քո եւ տուր աղքատաց,
 22 եւ ունիցիս գանձս յերկինս, եւ եկ զկնի իմ : Իբրեւ
 լուաւ պատանին զբանն, գնաց տրտմեալ, զի ունէր
 23 ստացուածս բազումս : Ասէ Ահուուս ցաշակերտսն .
 ամէն ասեմ ձեզ . զի դժուարաւ մտցէ մեծատուն յար-
 24 քայութիւն երկնից : Ղարձեալ ասեմ ձեզ . զիւրին
 է մալխոյ մտանել ընդ ծակ ասղան, քան մեծատուն
 25 յարքայութիւն Աստուծոյ մտանել : Իբրեւ լուան
 աշակերտքն՝ զարմացան յոյժ եւ ասեմ . իսկ ո՞ կարի-
 26 ցէ ապրել : Հայեցաւ ի նոսա Ահուուս եւ ասէ . առ
 ի մարդկանէ այդ անկար է, այլ առ յԱստուծոյ
 27 ամենայն ինչ զօրաւոր : Այնժամ պատասխանի եւ
 Պետրոս եւ ասէ ցնա . աւասիկ մեք թողաք զամե-
 նայն եւ եկաք զկնի քո . արդ զի՞նչ լինիցի մեզ :
 28 Ասէ ցնոսա Ահուուս . ամէն ասեմ ձեզ . զի դուք որ
 եկիք զկնի իմ, ի միւսանգամ գալստեան՝ յորժամ
 նստցի որդի մարդոյ յաթոռ փառաց իւրոց, նստջեք
 եւ դուք յերկոտասան աթոռ՝ դատել զերկոտասան
 29 ազգն Իսրայելի : Եւ ամենայն որ դք եթող զտուն կամ
 զեղբարս կամ զքորս կամ զհայր կամ զմայր կամ զկնի
 կամ զորդիս կամ զազարակս վասն անուան իմոյ,
 հարիւրապատիկ առցէ եւ զկեանսն յաւիտենականս
 30 ժառանգեսցէ : Բազումք եղիցին առաջինք յետինք,
 եւ յետինք առաջինք :

Ք Ա Ո Ւ Թ Ի Ը .

Վանգի նման է արքայութիւն երկնից առն տա- 1
 նուտեառն, որ ել ընդ առաւօտս ի վարձու ունել
 մշակս յայգի իւր: Աւ արկ վարձս մշակացն առուրն 2
 դահեկան, եւ առաքեաց զնոսա յայգի իւր: Աւ ելեալ 3
 զերրորդ ժամու՝ ետես այլս զի կային դատարկ ի հրա-
 պարակս. Ասէ եւ ցնոսա. երթայք եւ դուք յայգի 4
 իմ, եւ որ ինչ արժան իցէ՝ տաց ձեզ . Վնացին եւ 5
 նորա. եւ դարձեալ ելեալ զվեց ժամու եւ զինն
 ժամու՝ արար նոյնպէս: Աւ զմետասաներորդ ժամու 6
 ելեալ եզիտ այլս՝ զի կային դատարկ, ասէ ցնոսա.
 Ընդէր կայք աստ զօրս ցերեկ դատարկ: Ասեն ցնա. 7
 զի ոչ որ կալաւ զմեզ ի վարձու. ասէ ցնոսա. երթայք
 եւ դուք յայգին, եւ որ ինչ արժան է՝ առնուցուք:
 Աւ իբրեւ երեկոյ եղեւ՝ ասէ տէր այգւոյն ցգաւա- 8
 ռապետ իւր. կոչեա զմշակսն եւ տուր նոցա վարձս՝
 սկսեալ ի յետնոցն մինչեւ ցառաջինսն: Իբրեւ եկին 9
 որք զմետասաներորդ ժամուն, առին մէն մի դահե-
 կան: Ավեալ եւ առաջինքն՝ համարէին թէ աւելի 10
 առնուցուն, եւ առին մէն մի դահեկան եւ նորա:
 Իբրեւ առին, տրտնջէին զտանուտեառնէն եւ ասէ- 11
 ին. Թէ դորա յետինքդ մի ժամ գործեցին, եւ հա- 12
 սարակորդս մեզ արարեր զդոսա, որ զծանրութիւն
 առուրն բարձաք եւ զտօթ: Աս պատասխանի ետ 13
 միում ի նոցանէ եւ ասէ. Ընկեր, չգրկեմ զքեզ, ոչ
 դահեկանի միջ սակ արկեր ընդ իս: Առ զքոյդ եւ 14
 երթ. եթէ կամիմ յետնոցս տալ՝ որպէս եւ քեզ:
 Աթէ չիցէ ինձ իշխանութիւն յիմաս առնել զինչ եւ 15
 կամիմ. կամ թէ ալն քո չար է, զիես առատս եմ: Այս- 16
 պէս եղիցին յետինք առաջինք, եւ առաջինք յետինք.
 զի բազու մք են կոչեցեալք, եւ սակաւք են ընտրեալք

- 17 **ՁԻ**. Իբրեւ ելանէր Յիսուս յԱրուսաղէմ, առ
 գերկոտասանսն առանձինն, եւ ի ճանապարհին ասէ
 18 ցնոսա. Ահաւասիկ ելանեմք յԱրուսաղէմ. եւ որդի
 մարդոյ մատնեսցի քահանայապետիցն եւ դպրաց.
 19 Եւ դատապարտեսցեն զնա ի մահ. եւ մատնես-
 ցեն զնա հեթանոսաց՝ այպանել եւ հարկանել եւ ի
 20 խաչ հանել, եւ յերկր աւուր յարիցէ: Յայնժամ
 մատեաւ առ նա մայր որդւոցն. Երեղեայ որդւովքն
 իւրովք հանդերձ. երկիր պագանէր եւ խնդրէր ինչ ի
 21 նմանէ: Եւ նա ասէ ցնա. զի՞նչ կամիս. ասէ ցնա.
 ասա զի նստցին սոքա երկու որդիքս իմ, մի ընդ աջ-
 մէ քումէ եւ մի ընդ ահեկէ յարքայութեան քում:
 22 Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ. ոչ գիտէք զինչ
 խնդրէք. կարէք ըմպել զբաժակն՝ զոր ես ըմպելոցն
 եմ, կամ զմկրտութիւնն զոր ես մկրտելոցն եմ՝ մկրտ-
 23 տել. ասեն ցնա. կարող եմք: Եւ ց ցնոսա Յիսուս,
 զբաժակն իմ ըմպիցէք, եւ զմկրտութիւնն զոր ես
 մկրտելոց եմ՝ մկրտիցիք, բայց նստուցանել ընդ աջ-
 մէ եւ ընդ ահեկէ իմմէ՝ ոչ է իմ տալ, այլ որոց
 24 տուեալ է ի Հօրէ իմմէ: Եւ լուեալ տասանցն, բար-
 25 կացան ի վերայ երկուցն եղբարց: Յիսուս կոչեաց
 զնոսա առ ինքն եւ ասէ. գիտէք՝ զի իշխանք ազգաց
 26 տիրեն նոցա, եւ մեծամեծքն իշխեն նոցա: Այ այն-
 պէս իցէ եւ ի ձերում միջի, այլ որ կամիցի ի ձէնջ
 27 մեծ լինել՝ եղիցի ձեր պաշտօնեայ: Եւ որ կամիցի ի
 28 ձէնջ առաջին լինել՝ եղիցի ձեր ծառայ: Արպէս որդի
 մարդոյ ոչ եկն պաշտօն առնուլ, այլ պաշտել. եւ
 տալ զանձն իւր փրկանս փոխանակ բազմաց:
- 29 **ԻՎ**. Եւ յելանելն նոցա յԱրիփոպէ, զնացին զհետ
 30 նորա ժողովուրդք բազումք: Եւ ահա կոյրք երկու
 նստէին առ ճանապարհաւն. իբրեւ լուան թէ Յիսուս

անցանէ՛ աղաղակեցին եւ ասեն. ողորմեաց մեզ , Յիսուս որդի Գաւթի : Եւ ամբոխն սաստեաց նոցա զի 31
լռեսցեն. եւ նոքա եւս առաւել աղաղակէին եւ ասէին ,
Տէր, ողորմեաց մեզ որդի Գաւթի : Զ տեղի առ Յիսուս, կոչեաց զնոսա եւ ասէ . զե՞նչ կամիք՝ զի արարից 32
ձեզ : Եսն ցնա . Տէր, զի բացցին աչք մեր : Եւ զթացեալ Յիսուս մերձեցաւ յաչս նոցա, եւ վաղվաղակի՛ տեսին եւ զնացին զՏեա նորա :

Գ Լ Ո Ւ Թ Ի Ա .

Իբրեւ մօտ եղեն Ղարուսաղէմ, եւ եկին ի 1
Բեթփագէ մերձ ի լեառն ձիթենեաց . յայնժամ
Յիսուս արձակեաց երկուս յաշակերտացն իւրոց :
Եւ ասէ ցնոսա . երթայք ի դեօղդ՝ որ առաջի ձեր է, եւ 2
անդէն գտանէք էշ կապեալ եւ յաւանակ ընդ նմին,
լուծէք ածէք ինձ : Եւ եթէ ոք ասիցէ ինչ ձեզ , ա- 3
սասջիք, եթէ տեսուն իւրեանց պիտոյ են . եւ վաղ-
վաղակի առաքեսցէ զնոսա : Բայց այս ամենայն եղեւ՝ 4
զի լցցի բան մարգարէին՝ որ ասէ . Եսացէք զստեր
Սիոնի . ահա թագաւոր քո գայ քեզ հեզ , եւ 5
հեծեալ յէշ եւ ի յաւանակի իշոյ : Գնացին աշա- 6
կերտքն, եւ արարին որպէս հրամայեացն նոցա Յիսուս :
Եւ ածին զէշն եւ զյաւանակն, եւ արկին զնոքօք 7
ձորձս եւ նստաւ ի վերայ նոցա : Եւ բազում ժողո- 8
վուրդք տարածեցին զհանդերձս իւրեանց ի ճանա-
պարհին, եւ այլք հատանէին ոստս ի ծառոց եւ
տարածէին ի ճանապարհին : Եւ ժողովուրդքն՝ որ 9
առաջին եւ զկնի երթային՝ աղաղակէին եւ ասէին .
օրհնութիւն որդւոյ Գաւթի . օրհնեալ որ գայ յա-
նուն Տեառն, օրհնութիւն ի բարձունս : Եւ ի մտա- 10
նելն նորա Ղարուսաղէմ՝ զլղղեցաւ քաղաքն ամե-

11 նայն, եւ ասէ՛ ո՞վ իցէ սա: Եւ ժողովուրդքն ասեն.
 սա է մարգարէն Ախուս որ ի՛Նազարեթէ՛ Վապիլեա-
 12 ցւոց: Եւ եմուտ Ախուս ի տաճարն եւ եհան ար-
 տաքս զամենեսին, որ վաճառէինն եւ գնէին ի տաճա-
 րի անդ. եւ զսեղանս հատավաճառացն կործարեաց
 13 եւ զաթոռս աղաւնեվաճառացն: Եւ ասէ ցնոսա.
 գրեալ է. տուն իմ տուն աղօթից կոչեսցի. եւ դուք
 14 արարէք զգա այրս աւագակաց: Եւ մատեան առ նա
 կոյրք եւ կաղք ի տաճարին, եւ բժշկեաց զնոսա:
 15 Իբրեւ տեսին քահանայապետքն եւ գալիք զսքանչե-
 լին զոր արար, եւ զմանկոնն որ աղաղակէին ի տա-
 ճարին եւ ասէին, օրհնութիւն որդւոյ՛ Վաւթի, բարկա-
 16 ցան. Եւ ասեն ցնա. լսե՛՛ զինչ ասեն դոքա. ասէ
 ցնոսա Ախուս. այո. չիցէ՞ ընթերցեալ ձեր՝ եթէ ի
 բերանոյ տղայոց եւ ստնդիեցաց կատարեցեր զօրհնու-
 17 թիւն: Եւ թողեալ զնոսա ել արտաքոյ քաղաքին ի
 Բեթանիա, եւ անդ ագաւ:

18 Ի՛. Եւ այգուցն իբրեւ դարձաւ անդրէն ի քա-
 19 ղաքն՝ քաղցեալ: Եւ տեսեալ թղենի մի ի վերայ
 ճանապարհին՝ եկն ի նա, եւ ոչինչ եգիտ ի նմա,
 բայց միայն տերեւ. եւ ասէ ցնա. մի այսու հետեւ ի
 քէն պտուղ եղիցի յաւիտեան. եւ առժամայն չորա՛
 20 ցաւ թղենին: Իբրեւ տեսին աշակերտքն՝ զարմացան
 եւ ասեն, թէ զհարդ վաղվաղակի ցածաբեցաւ թղե-
 21 նին: Պատասխանի ետ Ախուս եւ ասէ ցնոսա. ամէն
 ասեմ՝ ձեզ, եթէ ունիցիք հաւատս եւ ոչ երկմտի-
 ցէք, ոչ միայն թղենոյդ տունիցէք. այլ թէպէտ
 եւ լերինդ արիցէք՝ բարձիր եւ անկիր ի ծով ՚ կղեցի:
 22 Եւ զամենայն ինչ զոր եւ խնդրիցէք յաղօթս հաւա-
 23 տովք՝ առնուցուք: Եւ իբրեւ եկն ի տաճարն, մա-
 տեան առ նա՝ մինչդեռ ուսուցանէր, քահանայա-

պետքն եւ ծերք ժողովրդեանն եւ ասեն. որով իշխանութեամբ առնես զայդ. եւ ո՞վ ետ քեզ զիշխանութիւնդ զայդ: Պատասխանի ետ Ախուս եւ ասէ 24 ցնոսա. հարցից եւ ետ զձեզ բան մի. զոր թէ ասիցէք ինձ, եւ ետ ձեզ ասացից՝ որով իշխանութեամբ առնեմ զայս: Մկրտութիւնն Առաքանու ուստի էր՝ 25 յերկնից, թէ ի մարդկանէ. եւ նորա խորհէին ընդ միմեանս եւ ասէին. Աթէ ասեմք յերկնից, ասէ 26 ցմեզ. իսկ ընդէր ոչ հաւատացէք նմա. եւ եթէ ասեմք ի մարդկանէ, երկնչիմք ի ժողովրդեանէն. զի ամենքին զԱռաքանէս իբրեւ զմարգարէ ունէին: Պատասխանի ետուն Ախուսի եւ ասեն. ոչ գիտեմք. 27 ասէ ցնոսա եւ նա. եւ ոչ. ետ ասեմ ձեզ՝ որով իշխանութեամբ առնեմ զայս: Բայց զհարց թուի 28 ձեզ. առն միոջ էին երկու որդիք, եւ մատուցեալ առ առաջինն ասէ. որդեակ, երթ այսօր գործեալ յայգւոջ: Եւ պատասխանի ետ եւ ասէ. երթամ, 29 տէր, եւ ոչ չողաւ: Մատեաւ եւ առ միւսն եւ 30 ասէ նոյնպէս. նա պատասխանի ետ եւ ասէ. ոչ կամիմ. բայց յետոյ զղջացաւ եւ չողաւ յայգին: Արդ՝ 31 ո՞ յերկոցունց արար զկամս հօրն. ասեն՝ յետինն. ասէ ցնոսա Ախուս. ամէն ասեմ ձեզ, զի մաքսաւորք եւ պոռնիկք յառաջեցեն քան զձեզ յարքայութիւն երկնից: Օ՛ի եկն Առաքանէս ճանապարհաւ արդարութեան եւ ոչ հաւատացէք նմա. եւ մաքսաւորք եւ պոռնիկք հաւատացին նմա, եւ զուք տեսէք եւ ոչ զղջացարուք յետոյ հաւատալ նմա:

ԻՎ. Այլ առակ լուարուք. այր մի էր տանու 33 տէր, որ տնկեաց այգի, եւ ցանգով պատեաց զնա, եւ փորեաց ի նմա հնձան, եւ շինեաց աշտարակ. եւ ետ զնա ցմշակս, եւ զնաց ի տարւ աշխարհ:

34 Իբրեւ մերձեցաւ ժամանակ պտղոյ, առաքեաց զԺա-
 35 ուայս իւր առ մշակսն՝ առնուլ զպտուղս նորա: Եւ
 կալեալ մշակացն զճառայս նորա, զոմն տանջեցին,
 36 զոմն սպանին եւ զոմն քարկոծեցին: Դարձեալ առա-
 քեաց այլ ճառայս բազումս քան զառաջինսն, եւ
 37 արարին նոցա նոյնպէս: Աստոյ առաքեաց առ նոսա
 զորդի իւր եւ ասէ. Թերեւս ամաչեսցեն յորդոյ
 38 աստի իմմէ: Իսկ մշակքն իբրեւ տեսին զորդին, ասնն
 ընդ միտս. սա է ժառանգն, եկայք սպանցուք զսա,
 39 եւ կայցուք զժառանգութիւն սորա: Եւ առեալ
 40 հանին զնա արտաքոյ քան զայգին եւ սպանին: Արդ՝
 յորժամ եկեսցէ տէր այգւոյն, զե՞նչ արասցէ մշա-
 41 կացն այնոցիկ: Ասեն ցնա. զչարսն չարաւ կորուսցէ.
 եւ զայգին տացէ այլոց մշակաց, որք տայցեն նմա
 42 զպտուղս ի ժամու իւրեանց: Ասէ ցնոսա Ախուս.
 չիցէ երբեք ընթերցեալ ձեր ի զիրս. զվէմն՝ զոր
 անարգեցին շինողքն, նա եղեւ զլուխ անկեան. ի
 43 Տեառնէ եղեւ այս, եւ է նքանչելի յաչս մեր: Ասան
 այսորիկ ասեմ՝ ձեզ, զի բարձցի ի ձէնջ արքայու-
 44 թիւն Աստուծոյ, եւ տացի ազգի՝ որ առնիցէ ըզ-
 45 պտուղս նորա: Եւ որ անկցի ի վերայ վիմիս այսորիկ՝
 46 փշրեսցի, եւ յոր վերայ անկցի՝ հոսեսցէ զնա: Իբրեւ
 լուան քահանայապետքն եւ դպիրք եւ փարիսեցիք
 46 զառակս նորա, զիտացին թէ վասն նոցա ասաց: Եւ
 խնդրէին զնա ունել. բայց երկեան ի ժողովրդոցն,
 քանզի իբրեւ զմարգարէ ունէին զնա:

Պ Ա Ռ Թ Բ Գ

1 ԻՔ. Դարձեալ պատասխանի ետ Ախուս եւ
 2 ասէ ցնոսա ձուակօք: Եմանեցաւ արքայութիւն եր-
 կնից առն թագաւորի՝ որ արար հարսանիս որպէս իւ-

րում. Եւ առաքեաց զԾառայս իւր կոչել զհրաւի- 3
 րեալսն ի հարսանիս. եւ ոչ կամեցան զալ: Գար- 4
 ձեալ առաքեաց այլ ծառայս եւ ասէ. ասացէք հրաւ-
 իրելոցն. ահաւասիկ զձաշ իմ պատրաստեցի. զու-
 րակք իմ եւ պարարակք զենեալ են, եւ ամենայն
 ինչ պատրաստ է. եկայք ի հարսանիսս: Եւ նորա 5
 յուլացեալ գնացին՝ ոմն յագարակ իւր, եւ ոմն ի
 վաճառ իւր. Եւ այլք կալան զԾառայս նորա, թշնամա- 6
 նեցին եւ սպանին: Իսկ թագաւորն իրրեւ լուաւ՝ բար- 7
 կացաւ, եւ առաքեաց զգօրս իւր եւ սատակեաց զսպա-
 նոցն զայնոսիկ, եւ զքաղաքն նոցա պրեաց: Յայն- 8
 ժամ ասէ ցԾառայս իւր. հարսանիքս սրատրաստ են,
 եւ հրաւիրեալքն չէին արժանի: Եւրդ՝ երթայք յանցս 9
 ճանապարհաց, եւ զորս միանգամ գտանիցէք՝ կոչե-
 ցէք ի հարսանիսս: Եւ ելեալ ծառայքն ի ճանա- 10
 պարհս ժողովեցին զամենեսեան զոր եւ գտին՝ զչարս
 եւ զբարիս. եւ լցան հարսանիքն բազմականօք: Եւ 11
 մտեալ թագաւորն հայել զբազմականօքն, ետես
 անդ այր մի որ ոչ էր զգեցեալ հանդերձ հարսանեաց:
 Եւ ասէ ցնա, ընկեր, զիարդ մտեր այս. զի ոչ ձև 12
 նէիր հանդերձ հարսանեաց. եւ նա պապանձեցաւ:
 Յայնժամ ասէ թագաւորն ցսպասաւորսն. կապեցէք 13
 զգօրա զօտս եւ զձեռս, եւ հանէք զդա ի խաւարն
 արտաքին. անդ եղիցի լալ եւ կրճել տտամանց:
 Թի բազումք են կոչեցեալք եւ սակաւք ըն- 14
 տրեալք:

ԻԲ. Յայնժամ գնացեալ փարիսեցիքն, առին 15
 խորհուրդ զմանն՝ թէ որպէս դնիցեն նմա որոգայթ
 բանիւք: Եւ առաքեն նա. նա զաշակերտսն իւրեանց 16
 հերովդիտանսօքն հանդերձ, եւ ասեն. վարդապետ,
 գիտեմք զի ճշմարիտ ես, եւ զճանապարհն Աստուծոյ

Ճշմարտութեամբ ուսուցանես, եւ ոչ է քեզ փոյթ
 17 զո՛ւմեքէ, եւ ոչ հայիս յերեսս մարդոյ . Արդ՝ ասս
 մեզ, զհարդ թուի քեզ . պարտ է հարկս տալ կայ-
 18 սեր՝ թէ ոչ : Վիտաց Յիսուս զխորամանկութիւն
 19 նոցա եւ ասէ . զե՛ փորձէք զես, կեղծաւորք . Յուցէք
 ինձ զդահեկան հարկին . եւ նոքա մատուցին նմա
 20 դահեկան մի : Եւ ասէ ցնոսա . ո՞յր է պատկերս այս
 21 կամ գիր : Ասեն՝ կայսեր . յայնժամ ասէ ցնոսա . եր-
 թայք՝ տուք զկայսեր կայսեր, եւ զԱստուծոյ Աստու-
 22 ծոյ : Իբրեւ լուան՝ զարմացան . եւ թողին զնա եւ
 23 զնացին : Յայնմ աւուր մատեան առ նա սաղուկեցիքն,
 24 որ ասէին՝ թէ չեք յարութիւն : Հարցին ցնա եւ ա-
 սեն . վարդապետ, Մովսէս ասաց . եթէ որ մեռցի ան-
 որդի՛ արասցէ զկինն որա եղբայր իւր, եւ յարուցէ զաւ-
 25 ալ եղբօր իւրում : Եւ ին առ մեզ եղբարք եւ թն . առա-
 ջինն արար կին եւ մեռաւ . եւ զի ոչ ունէր զաւակ,
 26 եթող զկին իւր եղբօր իւրում : ‘Նոյնպէս եւ երկրորդն
 27 եւ երրորդն, մինչեւ ցեօթներորդն : Յետ ամենեցուն
 28 մեռաւ եւ կինն : Արդ ի յարութեան ո՞յր յեօթանցն
 29 եղեցի նա կին . զի ամենեքին կալան զնա կին : Պա-
 տախանի ետ նոցա Յիսուս եւ ասէ . մոլորեալք, ոչ
 30 գիտէք զգիրս եւ ոչ զզօրութիւն Աստուծոյ : Օ ի ի
 յարութեան ոչ կանայս առնեն եւ ոչ արանց լինին,
 31 այլ են իբրեւ զՏրեշտակս յերկինս : Բայց վասն յա-
 րութեան մեռելոց չեցե՞ ընթ երցեալ զասացեալն ձեզ
 32 յԱստուծոյ : Ես եմ Աստուած Աբրահամու, Աստու-
 ած Իսահակայ եւ Աստուած Յակովբայ . եւ չէ Աստու-
 33 ած՝ Աստուած մեռելոց, այլ կենդանեաց : Իբրեւ
 լուան ժողովուրդքն զարմանային ընդ վարդապետու-
 34 թիւն նորա : Իսկ փարիսեցիքն իբրեւ լուան եթէ
 պապանձեցոյց զսաղուկեցիսն, ժողովեցան ի միասին :

Եւ եհարց մի ոմն ի նոցանէ զնա՝ փորձելով եւ ասէ . 35
 Ա՛յրդապետ, ո՞ր պատուիրան մեծ է յօրէնս : Եւ 36
 Յիսուս ասէ ցնա . սիրեցես զՏէր Աստուած քո 37
 յամենայն սրտէ քումէ եւ յամենայն անձնէ քու-
 մէ եւ յամենայն մտաց քոց : Եւ յս է մեծն եւ առա- 38
 ջնն պատուիրան : Եւ երկրորդն նման սմին, սիրեցես 39
 զընկեր քո՝ իբրեւ զանձն քո : Յայս երկուս պատուի- 40
 րանս ամենայն օրէնք եւ մարգարէք կախեալ՝ կան :
 Եւ ի ժողովել փարիսեցւոցն՝ եհարց ցնոսա Յիսուս 41
 եւ ասէ : Օ՛խարդ թուի՝ ձեզ վասն Վրիստոսի, ո՞յր 42
 որդի է, ասեն ցնա՝ Վաւթի : Եսէ ցնոսա Յիսուս . 43
 իսկ զեարդ Վաւթի Տոբիթն կոչէ զնա Տէր եւ ասէ .
 Եսաց Տէր ցՏէր իմ . նիստ ընդ աջմէ իմմէ՝ մինչեւ 44
 եղից զԹշնամիս քո պատուանդանն ոտից քոց : Իսկ ե- 45
 թէ Վաւթի զնա Տէր կոչէ՝ զեարդ որդի նորա իցէ .
 Եւ ոչ ոք կարէր տալ նմա պատասխանի բան մի, եւ 46
 ոչ իշխէր ոք յայնմ օրէ հարցանել զնա եւ ոչինչ :

Ք Լ Ո Ւ Խ Ի Ք :

ԻՋ. Յայնժամ խօսեցաւ Յիսուս ընդ ժողո- 1
 վուրդան եւ ընդ աշակերտան իւր եւ ասէ . Յա- 2
 թոռն Մովսեսի նստան դպիրքն եւ փարիսեցիք . Օ՛ա- 3
 մենայն ինչ՝ զոր ասիցեն ձեզ՝ արարէք եւ պահե-
 ցէք, բայց ըստ զործոցն նոցա մի առնէք . զի ասեն եւ
 ոչ առնեն : Կապեն բեռինս ծանուես եւ դժուարա- 4
 կիրս, եւ դնեն ի վերայ ուսոց մարդկան . եւ մատամբ
 իւրեանց ոչ կամին շարժել զնոսա : Եւ զամենայն 5
 զգործս իւրեանց առնեն ի ցոյցս մարդկան, լայնեն
 զգրապանակս իւրեանց, եւ երկայնեն զքղանցս հան-
 դերձից իւրեանց : Միրեն զյառաջագահս յընթրիս 6
 եւ զնախաթոռս ի ժողովուրդս եւ զողջոյնս ի հրա-

7 պարակս: Եւ կոչել ի մարդկանէ՝ ռարբի ուարբի:
 8 Բայց դուք մի զոք կոչէք վարդապետ, զի մի է ձեր
 9 ուսուցիչ. եւ ամենեքին դուք եղբարք էք: Եւ հայր
 մի կոչէք ձեզ յերկրի, զի ձեր փէ է Հայր՝ որ յերկինսս
 10 է: Եւ մի կոչեցիք ուսուցիչք, զի ուսուցիչ ձեր
 11 Վրբիստոս է: Եւ մեծն ի ձէնջ եղիցի ձեր սպասաւոր:
 12 Ար բարձրացուցանէ զանձն՝ խոնարհեսցի, եւ որ խո-
 13 նարհեցուցանէ զանձն՝ բարձրացի: Այլ ձեզ դպրաց
 եւ փարիսեցւոց կեղծաւորաց. զի փակէք զարքայու-
 14 թիւն երկնից առաջի մարդկան. դուք ոչ մտանէք,
 եւ որոց մտանեն՝ չտայք թոյլ մտանել: Այլ ձեզ
 դպրաց եւ փարիսեցւոց կեղծաւորաց. զի ուտէք
 զտունս այրեաց. պատճառանօք երկարէք զաղօթս,
 15 վասն զի աւելի դատաստան ընդունիցիք: Այլ ձեզ
 դպրաց եւ փարիսեցւոց կեղծաւորաց. զի յածիք ընդ
 ծով եւ ընդ ցամաք առնել եկամուտ փի. եւ յորժամ
 լինիցի, առնէք զնա որդի գեհենի կրկին եւս քան
 16 զձեզ: Այլ ձեզ առաջնորդք կոչրք; զի ասէք՝ որ
 երդնու ի տաճարն՝ չէ ինչ, բայց որ երդնու յոսկին
 17 որ ի տաճարին է՝ արժան է: Սորոպ եւ կոչրք, զի՞նչ
 18 մեծ է, ոսկին՝ եթէ տաճարն՝ որ սրբէ զոսկին: Եւ որ
 երդնու ի սեղանն՝ չէ ինչ, բայց որ երդնու ի պատա-
 19 ռազն որ ի վերայնորա է՝ արժան է: Հիմա՞րք եւ կոչրք,
 զի՞նչ մեծ է, պատարազն, եթէ սեղանն՝ որ սրբէ
 20 զպատարազն: Իսկ արդ՝ որ երդուաւ ի սեղանն, եր-
 21 դուաւ ի նա եւ յամենայն որ ի վերայնորա է. Եւ որ
 երդուաւ ի տաճարն, երդուաւ ի նա եւ ի բնակիչն նո-
 22 ռա. Եւ որ երդուաւ յերկինս, երդնու յաթոռն Աս-
 23 տուծոյ եւ յայն որ նստին ի վերայնորա: Այլ ձեզ
 դպրաց եւ փարիսեցւոց կեղծաւորաց. զի տասանոր-
 դէք զանանուիս եւ զսամիթ եւ զչաման, եւ թողէք

զծանր ծանր օրինացն զդատաստան եւ զողորմութիւն
 եւ զհաւատս . զայս արժան էր առնել եւ զայն չթո-
 ղուլ : Եւ աջնորդք կոչրք, որ զմթղուկս քամէք եւ 24
 զուղտս կլանէք : Այն ձեզ դպրաց եւ փարիսեցւոց 25
 կեղծաւորաց, զի սրբէք զարտաքին զբաժակին եւ
 զսկաւառակի, եւ ի ներքոյ լի են յափշտակութեամբ
 եւ անխառնութեամբ : Փարիսեցի կոչր, սրբեա նախ 26
 զներքին բաժակին եւ զսկաւառակին, զի լինիցի եւ
 արտաքինն նոցա սուրբ : Այն ձեզ դպրաց եւ փարի-
 սեցւոց կեղծաւորաց . զի նման էք գերեզմանաց
 բռեւոց . որ արտաքոյ երեւին գեղեցիկք, եւ ի ներքոյ լի
 են ոսկերօք մեռելոց եւ ամենայն պղծութեամբ :
 Կոյնպէս եւ դուք արտաքոյ երեւիք մարգկան արդարք 28
 եւ ի ներքոյ լի էք կեղծաւորութեամբ եւ անօրէնու-
 թեամբ : Այն ձեզ դպրաց եւ փարիսեցւոց կեղծաւ- 29
 որաց, զի շինէք զչիրիմս մարգարէից եւ զարտարէք
 զգերեզմանս արդարոց : Եւ ասէք, եթէ էաք յաւուրս 30
 հարցն մերոց, ոչ հաղորդէաք արեան մարգարէիցն :
 Եպա ուրեմն վկայէք զանձանց՝ եթէ որդիք էք այնու 31
 ցիկ որ կոտորէին զմարգարէսն : Եւ դուք լցէք զչափ 32
 հարցն ձերոց : Օձք՝ ծնունդք իժից, զիարդ փախ- 33
 նուցուք ի դատաստանէ գեհենին : Ասան այդորիկ ա- 34
 հաւասիկ ես առաքեմ առ ձեզ մարգարէս եւ իմաս-
 տունս եւ դպիրս . ի նոցանէ սպանանիցէք եւ ի խաչ
 հանիցէք . եւ ի նոցանէ տանջիցէք ի ժողովուրդս
 ձեր, եւ հալածիցէք ի քաղաքէ ի քաղաք : Արպէս 35
 զի եկեսցէ ի վերայ ձեր ամենայն արիւն արդար հե-
 ղեալ յերկրի . յարեւնէն Երեւի արդարոյ մինչեւ ցա-
 րիւնն . Օ աքաբրիայ որդւոյ Բաբաբեայ՝ զոր սպանէք ընդ
 մէջ տաճարին եւ սեղանոյ : Եմէն ասեմ ձեզ, եկեսցէ 36
 այն ամենայն ի վերայ աղգիս այսորիկ : Երուսաղէմ, 37

Երուսաղէմ, որ կոտորէիր զմարգարէս եւ քարկոծ
առնէիր զառաքեալսն առ քեզ . քանիցս անգամ կա-
մեցայ ժողովել զմանկունս քո, զոր օրինակ ժողովէ
հաւ զձագս իւր ընդ թեւովք, եւ ոչ կամեցարուք:

38 Ահա թողեալ լիցի ձեզ տունդ ձեր աւերակ: Բայց
39 ասեմ ձեզ՝ թէ ոչ եւս տեսանիցէք զիս յայսմ հետէ,
մինչեւ ասիցէք, օրհնեալ եկեալն յանուն Տեառն:

Ք Ա Ո Ռ Թ Ի Պ

1 Իի. Եւ ելեալ արտաքս Յիսուս ի տաճարէն
զնայր. եւ մատեան աշակերտքն ցուցանել նմա զի-
2 նուածս տաճարին: Եւ նա պատասխանի ետ եւ ասէ
ցնոսա. տեսանէք զայդ ամենայն, ամէն ասեմ ձեզ .
ոչ մնացէ այդր քար ի քարի վերայ որ ոչ քակտես-
3 ցի: Եւ մինչ նստէր ի լերինն ձիթենեաց, մատեան
առ նա աշակերտքն առանձինն եւ ասեն. ասա մեզ՝
4 երբ լինիցի այդ, եւ կամ զի՞նչ նշան իցէ քոյոյ զա-
լիստեանն եւ վախճանի աշխարհիս: Պատասխանի ետ
5 Յիսուս եւ ասէ ցնոսա. զգոյշ լերուք՝ զուցէ որ
զձեզ խաբիցէ: Եւ ի բազումք դայցեն յանուն իմ, եւ
6 ասիցեն թէ ես եմ Վրիստոսն. եւ զբազումս մոլո-
7 րեցուցանիցեն: Եւ իոյ էք պատերազմունս եւ զհամ-
8 բաւս պատերազմաց. զգոյշ լերուք մի խոռվեսջիք, զի
9 պարտ է լինել այնմ ամենայնի այլ, չեւ է կատարած:
10 Զարիցէ ազգ յազգի վերայ, եւ թագաւորութիւն ի
թագաւորութեան. եւ եղիցին սովք եւ սրա-
11 ծութիւնք եւ սասանութիւնք ի տեղիս տեղիս: Եւ
12 կայն եւ այն ամենայն սկիզբն է երկանց: Զայնժամ
13 մատնեցեն զձեզ ի նեղութիւնս, եւ սպանանիցեն
14 զձեզ. եւ եղիջիք ատեցեալք յամենայն ազգաց վասն
15 անուան իմոյ: Եւ յայնժամ զայթակղեցեն բազումք

եւ զմիմեանս մատնեսցեն եւ ատեսցեն զմիմեանս : Եւ 11
 բազում սուտ մարգարէք՝ յարիցեն, եւ զբազումս մո-
 լորեցուցեն : Եւ վասն բազմանալոյ անօրէնութեանն, 12
 ցամաքեսցի սէր բազմաց : Բայց որ համբերեացն իս- 13
 պառ, նա կեցցէ : Եւ քարոզեսցի աւետարանս արքայ- 14
 ութեան ընդ ամենայն տիեզերս ի վկայութիւն ամե-
 նայն հեթանոսաց, եւ ապա եկեսցէ կատարած : Եւ որ 15
 յորժամ տեսանիցէք զպղծութիւն աւերածոյն, որ
 ասացեալն է ի ձեռն Պանիելի մարգարէի, զի կայցէ ի
 տեղոջն սրբութեան, որ ընթեռնուն ի միտ առցէ :
 Յայնժամ որ ի շրէաստանի իցեն՝ փախիցեն ի լի- 16
 բինս . Եւ որ ի տանիս կայցէ, մի իջցէ առնուլ ինչ ի 17
 տանէ իւրմէ . Եւ որ յանդի իցէ, մի դարձցի յետս 18
 առնուլ զձորձս իւր : Բայց վայ իցէ յղեաց եւ ստղն- 19
 տուաց յաւուրսն յայնոսիկ : Յաղօթս կացէք՝ զի մի 20
 լինիցի փախուստն ձեր ձմերանի եւ մի ի շարաթու .
 Օ ի եղիցի յայնժամ նեղութիւն մեծ, որպիսի ոչ 21
 եղել ի սկզբանէ արարածոց աշխարհի մինչեւ ցայժմ,
 եւ ոչ այլ լիցի : Եւ եթէ ոչ կարճէին աւուրքն այ- 22
 նօքիկ, ոչ ապրէր ամենայն մարմին . բայց վասն ըն-
 տրելոցն կարճեսցին աւուրքն այնօքիկ : Յայնժամ թէ 23
 որ ասիցէ ձեզ՝ ահաւասիկ աստ է Վրիստոսն կամ
 անդ, մի հաւատայցէք : Օ ի յարիցեն սուտ Վրիս- 24
 տոպք եւ սուտ մարգարէք . եւ տայցեն նշանս մեծա-
 մեծս եւ արուեստս, մինչեւ մոլորեցուցանել թէ 25
 հնար ինչ փցէ՝ եւ զընտրեալն : Եւ հա յառաջագոյն
 ասացի ձեզ : Եպա թէ ասիցեն ձեզ . ահաւանիկ յա- 26
 նապատի է, մի ելանիցէք . եւ թէ ահա յշտեմարանս
 է, մի հաւատայցէք : Օ ի որպէս փայլակն՝ որ ելանէ 27
 յարեւելից եւ երեւի մինչեւ յարեւմուտս, այնպէս
 իղիցի գալուստն որդւոյ մարդոյ : Օ ի ուր գէշն իցէ, 28

- 29 անդր ժողովեսցին արծուիք: Ա ղաղվաղակի յետ նեղութեան աւուրցն այնոցիկ՝ արեգակն խաւարեսցի, եւ լուսին ոչ տացէ զլոյս իւր, եւ աստեղք անկցին յերկնից, եւ զօրութիւնք երկնից շարժեսցին: Աւ ապա երեւեսցի նշան որդւոյ մարդոյ յերկինս, եւ յայնժամ կոծեսցին ամենայն ազգք երկրի, եւ տեսցեն զորդի մարդոյ եկեալ ի վերայ ամպոց երկնից զօրութեամբ եւ
- 31 փառօք բազմօք: Աւ առաքեսցէ զհրեշտակս իւր փողով մեծաւ, եւ ժողովեսցեն զընտրեալս նորա ի չորից հողմոց ի ծագաց երկնից մինչեւ ի ծագանոցա: Ի թզենւոյ անտի ուսարուք զառակն. զի յորժամ նորա ոստքն կակղասցին եւ տերեւն ցցուիցի, զիտէք թէ մերձ է
- 33 ամառն: Աոյնպէս եւ դուք յորժամ տեսանիցէք զայս ամենայն, գիտասցիք թէ մերձ է ի դուրս: Ամէն ասեմ՝ ձեզ՝ եթէ ոչ անցցէ ազգս այս, մինչեւ այս ամենայն եղիցի: Արկինք եւ երկիր անցցեն, եւ բանք իմ
- 36 մի անցցեն: Բայց վասն աւուրն այնորիկ եւ ժամով, ոչ ոք գիտէ. ոչ հրեշտակք երկնից եւ ոչ որդի, բայց
- 37 միայն Հայր: Այլ որպէս աւուրքն՝ Աոյի, այնպէս եղիցի զալուստն որդւոյ մարդոյ: Օ ի որպէս էին յաւուրսն որ յառաջ քան զՋրհեղեղն, ուտէին եւ ըմպէին, կանայս առնէին եւ արանց լինէին, մինչեւ յօրն՝ յորում եմուտ Աոյ ի տապանն. Աւ ոչ գիտացին՝ մինչեւ եկն Ջրհեղեղն եւ երարձ զամենեսին, այնպէս եղիցի եւ զալուստն որդւոյ մարդոյ: Այնժամ թէ իցեն երկու յազարակի, մին առնուցու եւ միւսն թողուցու:
- 41 Աւ եթէ երկու աղայցեն ի մի երկանս, մին առնուցու եւ միւսն թողուցու: Այլ թուն կացէք՝ զի ոչ գիտէք յորում ժամու Տէրն ձեր գայ: Օ այն գիտասցիք, եթէ գիտէր տանուտէր՝ յորում պահու գող գայ, սկէր եւ
- 44 ոչ տայր ական հատանել զտանն իւրոյ: Ա սան այ-

սորիկ եւ դուք եղբրուք պատրաստք . զի յորում ժա-
մու ոչ անն ունիցիք՝ գայ որդի մարդոյ : Իսկ ո՞վ իցէ 45
հաւատարիմ ծառայ եւ իմաստուն, զոր կացոյց տէր
իւր ի վերայ ծառայից իւրոց՝ տալ նոցա կերակուր ի
ժամու : Եւրանի՛ իցէ ծառային այնմիկ՝ զոր եկեալ 46
տէրն գտանիցէ արարեալ այնպէս : Եւ մէն առեմ ձեզ ,
զի ի վերայ ամենայն ընչից իւրոց կացուցէ ՚գնա : Եւ 48
պա թէ առիցէ ծառայն չար ի սրտի իւրում, տէր իմ
յամէ զգալ , Եւ սկսանիցի հարկանել զծառայակիցս 49
իւր . ուտիցէ եւ ըմպիցէ ընդ արբեցողս : Պայցէ տէր 50
ծառային այնորիկ՝ յաւուր յորում ոչ անն ունիցի,
եւ ի ժամու յորում ոչ գիտիցէ . Եւ կտրեսցէ զնա 51
ընդ մէջ , եւ զբաժին նորա ընդ կեղծաւորս գիցէ . անդ
եղիցի լպլ եւ կրճել ատամանց :

Գ Լ Ո Ր Թ Ի Ե .

Յայնժամ նմանեսցի արքայութիւն երկնից 1
տաան կուսանաց, որոց առեալ զլապտերս իւրեանց
եքն ընդ առաջ փեսայի եւ հարսին : Հինգն ի նո- 2
ցանէ յիմարք էին եւ հինգն իմաստունք : Աիմարքն 3
առին զլապտերսն, եւ ձէթ ընդ իւրեանս ոչ բարձին :
Իսկ իմաստունքն առին եւ ձէթ ամանօք ընդ լապտերս 4
իւրեանց : Եւ ի յամել փեսային, նիրհեցին ամենե- 5
քեան եւ ի քուն մտին : Եւ ի մէջ գիշերի եղել 6
բարբառ, ահա փեսայ գայ, արիք ընդ առաջ նորա :
Յայնժամ յարեան ամենայն կուսանքն եւ կազմեցին 7
զլապտերս իւրեանց : Ըսեն յիմարքն ցիմաստունան, 8
տուք մեզ յիւղոյդ ձերմէ, զի ահա շեջանին լապ-
տերքս մեր : Պատասխանի ետուն իմաստունքն եւ ա- 9
սեն . զուցէ ոչ իցէ մեզ՝ եւ ձեզ բաւական, այլ եր-
թայք ի վաճառականս եւ զնեսջէք ձեզ : Իբրեւ նո- 10

քա զնացին զնեյ, եւ եկն փեսայն, եւ պատրաստքն ժողովն
 11 ընդ նմա ի հարսանիսն եւ փակեցաւ դուռնն: Յետոյ
 դան եւ այլ կուսանքն եւ ասեն. Տէր Տէր, բաց մեզ:
 12 Եւ պատասխանի ետ եւ ասէ. ամէն ասեմ ձեզ թէ
 13 ոչ գիտեմ զձեզ: Արթուն կացէք զի ոչ գիտէք զօրն
 14 եւ ոչ զժամն: Արպէս այր մի զնացեալ ի տար աշ-
 խարհ, կոչեաց զծառայս իւր եւ ետնոցա զինչս իւր:
 15 Ամեմն ետ հինգ քանքար եւ ումեմն երկուս եւ ու-
 մեմն մի, իւրաքանչիւր ըստ իւրում կարի, եւ զնաց:
 16 Չորաւ վաղվաղակի՝ որ առ զհինգն՝ գործեաց նոքօք,
 17 եւ շահեցաւ այլ եւս հինգ: Եւ այնպէս եւ որ զերկուսն՝
 18 շահեցաւ այլ եւս երկուս: Եւ որ զմին առ՝ զնաց փո-
 րեաց զերկիր, եւ թաքոյց զարծաթ տեառն իւրոյ:
 19 Յետ բազում ժամանակի զայ տէր ծառայիցն այնո-
 20 ցիկ եւ առնէ համարս ի մէջ նոցա: Եւ մատուցեալ
 որ զհինգ քանքարն առ, մատոյց այլ եւս հինգ քան-
 քար եւ ասէ. Տէր, հինգ քանքար ետուր ցիս, արդ՝
 աւասիկ հինգ այլ եւս քանքար ի վերայ շահեցայ:
 21 Ասէ ցնա տէրն իւր. ազնիւ՝ ծառայ բարի եւ հաւա-
 տարիմ, որովհետեւ ի սակաւուդ հաւատարիմ
 ես, ի վերայ բազմաց կացուցից զքեզ. մուտ
 22 յուրախուժիւն տեառն քո: Մատուցեալ եւ որոյ
 զերկուս քանքարսն առեալ էր եւ ասէ. Տէր, երկուս
 քանքարս ետուր ցիս, ահաւասիկ երկուս եւս այլ
 23 քանքարս՝ զոր ի վերայ շահեցայ: Ասէ ցնա տէրն իւր.
 ազնիւ՝ ծառայ բարի եւ հաւատարիմ, որովհետեւ ի
 սակաւուդ հաւատարիմ ես, ի վերայ բազմաց կացու-
 24 ցից զքեզ. մուտ յուրախուժիւն տեառն քո: Մա-
 տուցեալ եւ որոյ զմի քանքարն առեալ էր եւ ասէ.
 Տէր, գիտէի, զի այր մի խիստ ես, հնձես՝ զոր ոչ սեր-
 25 մանեցեր, եւ ժողովես՝ ուստի ոչ սփռեցեր. երկեայ,

գնացի եւ թաքուցի զքանքարս քո յերկրի . արդ՝ աւ-
 ասիկ քոյդ ցքեզ : Պատասխանի ետ տէրն եւ ասէ 26
 ցնա . ծառայ չար եւ վատ, գիտէիր թէ հնձեմ՝ ուս-
 տի ոչ սերմանեցի, եւ ժողովեմ՝ ուստի ոչ սփռեցի .
 Պարտ էր քեզ արկանել զարծաթդ իմ ի սեղանաւ 27
 որս, եւ եկեալ ես տոկոսեօք պահանջէի զիմն : Արդ՝ 28
 առէք ի դմանէ զքանքարդ եւ տուք այնմ որ ունիցի
 զտասն քանքարն : Օ ի ամենայնի որ ունիցի՝ տացի եւ 29
 յաւելլի . եւ որ ոչն ունիցի, եւ զոր ունիցին՝ բարձքի ի
 նմանէ : Աւ զծառայոյ անպիտան հանէք ի խաւարն ար- 30
 տաքին . անդ եղիցի լալ եւ կրճել ատամանց : Աւ յոր- 31
 ժամ եկեսցէ որդի մարդոյ փառօք՝ իւրովք եւ ամենայն
 հրեշտակք ընդ նմա, յայնժամ նսացի յաթոռ փա-
 ռաց իւրոց : Աւ ժողովեցին առաջի նորա ամենայն 32
 ազգք, եւ մեկնեցէ զնոսա ի միմեանց, որպէս հովիւ
 զի մեկնէ զօդիս յայծեաց : Աւ կացուցէ զօդիսն 33
 ընդ աջմէ իւրմէ եւ զայծիսն ի ձախմէ : Յայնժամ 34
 ասացէ թագաւորն ցայնոսիկ՝ որ ընդ աջմէն իցեն .
 եկայք օրհնեալք Հօր իմոյ, ժառանգեցէք զպատրաս-
 տեալ ձեզ զարքայութիւնն ի սկզբանէ աշխարհի :
 Օ ի քաղցեայ եւ ետուք ինձ ուտել . ծարաւեցի եւ 35
 արբուցէք ինձ . օտար էի եւ ժողովեցէք զիս . Մերկ 36
 եւ զգեցուցէք զիս . հիւանդ էի եւ տեսէք զիս . ի
 բանտի էի եւ եկիք առիս : Յայնժամ պատասխանի 37
 տացէն նմա արդարքն եւ ասացեն . Տէր երբ տե-
 սաք զքեզ քաղցեալ եւ կերակրեցաք, կամ ծարաւի
 եւ արբուցաք : Ա՛րբ տեսաք զքեզ օտար եւ ժողո- 38
 վեցաք, կամ մերկ եւ զգեցուցաք : Ա՛րբ տեսաք 39
 զքեզ հիւանդ կամ ի բանտի, եւ եկաք առ քեզ :
 Պատասխանի տացէ թագաւորն եւ ասացէ ցնոսա . 40
 ամէն առեմ ձեզ, որովհետեւ արարէք միում յեղ-

41 բարցս այսոցիկ փոքրկանց, ինձ արարէք: Յայնժամ
 ասացէ եւ ցայնսոսիկ՝ որ ընդ ահեկէն իցեն. երթայք
 42 յինէն անիծեալք ի հուրն յաւիտենական, որ պատ-
 րաստեալ է սպտանայի եւ հրեշտակաց նորա: Չի
 քաղցեայ եւ ոչ ետուք ինձ ուտել, ծարաւեցի եւ
 43 ոչ արբուցէք զիս. Օտար էի եւ ոչ ժողովեցէք զիս,
 մերկ էի եւ ոչ զգեցուցէք զիս, հիւանդ եւ ի բան-
 44 տի եւ ոչ տեսէք զիս: Յայնժամ պատասխանի տա-
 ցեն եւ նոքա եւ ասացեն. Տէր, երբ տեսաք զքեզ
 քաղցեալ կամ ծարաւի կամ օտար կամ մերկ կամ
 հիւանդ կամ ի բանտի, եւ ոչ պաշտեցաք զքեզ:
 45 Յայնժամ պատասխանի տացէ նոցա եւ ասացէ.
 պմէն ասեմ ձեզ, որովհետեւ ոչ արարէք միում ի
 46 փոքրկանցս յայսցանէ, եւ ոչ ինձ արարէք: Եւ եր-
 թիցեն նոքա ի տանջանսն յաւիտենականս, եւ ար-
 դարքն ի կեանսն յաւիտենականս:

Մ Ա Ո Ռ Թ Ի Ջ .

1 Եւ եղև իբրև կատարեաց Յիսուս զամենայն
 2 զբանս զայսոսիկ, ասէ ցաշակերտսն իւր: Գիտէք, զի
 յետ երկուց աւուրց զատիկ լինի. եւ որդի մարդոյ
 մատնի ի խաչ ելանել:
 3 ՎԵՐՋ. Յայնժամ ժողովեցան քահանայապետքն
 եւ դպիրք եւ ծերք ժողովողեանն ի սրահ քահա-
 4 նայապետին՝ որում անուն էր Ղայիափա. Եւ արարին
 խորհուրդ՝ զի նենգութեամբ կայքին զՅիսուս եւ
 5 սպանցեն: Բայց ասէին, թէ մի ի տօնի աստ՝ զի մի
 6 խռովութիւն լինիցի ի ժողովողեանն: Իբրև եկն Յի-
 7 սուս ի Բեթանիա ի տուն Սիմոնի բոքոտի, Սատեա-
 առ նա կին մի՝ որ ունէր շիշ իւղոյ ծանրագնի, եւ
 8 թափեաց ի գլուխ նորա ի բազմականին: Իբրև տե-

սին աշակերտքն՝ բարկացան եւ ասեն. ընդէր է կո-
րուստ այդ իւրոյդ: Օ ի մարթ էր վաճառել զքա մե- 9
ծազնի եւ տալ աղքատաց: Գիտաց Յիսուս եւ ասէ 10
ցնոսա, զի՞ աշխատ առնէք զկինդ, գործ մի բարի գոր-
ծեաց դա յիս: Յամենայն ժամ զաղքատս ընդ ձեզ 11
ունիք, բայց զիս ոչ հանապազ ընդ ձեզ ունիք: Ար- 12
կանել դորա զիւրդ ի մարմին իմ, առ ի Թաղելոց զիս
նշտնօգեաց: Բայց ամէն ասեմ ձեզ, զի ուր եւ քա- 13
րոզեցի աւետարանս այս ընդ ամենայն աշխարհ՝ խո-
տեցի եւ զօր արար դա ի յիշատակ դորա: Յայնժամ 14
գնաց մի յերկոստասանիցն անուանեալ Յուդա Սիս-
րիսփտացի առ քահանայագետան եւ ասէ. Օ՞հնչ 15
կամիք տալ ինձ, եւ ես մատնեցից զիս ձեզ. եւ նո-
քա կռեցին նմա երեսուն արծաթի: Աւ յայնմ հե- 16
տէ խնդրէր պարապ՝ զի մատնեցէ՞ զնա նոցա:

Աւ յառաջնում աւուր բազարձակերացն մա, 17
տեան աշակերտքն առ Յիսուս եւ ասեն. ուր կամիս
զի պատրաստեցուք քեզ ուտել զզատիկն: Աւ նա 18
ասէ ցնոսա. երթայք ի քաղաքն առ այս անուն եւ
ասացէք ցնա. վարդապետ առէ, ժամանակ իմ մեր-
ձեալ է, առ քեզ առնեմ զզատիկս աշակերտոցս
հանդերձ: Աւ արարին աշակերտքն որպէս հրամայեաց 19
նոցա Յիսուս, եւ պատրաստեցին զզատիկն: Աւ ի- 20
բրեւ երեկոյ եղև, կայր բազմեալ ընդ երկոստասան
աշակերտսն: Աւ մինչ դեռ ուտէին նոցա՝ ասէ ամէն 21
ասեմ ձեզ, զի մի ոմն ի ձէնջ մատնեկոց է զիս: Աւ 22
տրտմեցան յոյժ. սկսան ասել ցնա իւրաքանչիւր որ
ի նոցանէ, միթէ ես իցեմ, Տէր: Այս պատասխանի 23
ետ եւ ասէ. որ միեաց զձեռն իւր ընդ իս ի սկաւառ-
ուակն նա մատնեկոց է զիս: Արդի մարդոյ երթայ՝ որ- 24
պէս եւ գրեալ է զանն նորա. բայց վայ մարդոյն այն.

միկ՝ յոյր ձեռս որդի մարդոց մասնեացի . լաւ էր նմա
 25 թէ չէր ծնեալ մարդն այն : Պատասխանի ետ Յուդա
 որ մասնեւորցն էր զնա եւ ասէ . միթէ են իցեմ , վար-
 26 դապեա . ասէ ցնա , դու ասացեր : Եւ մինչ դեռ ու-
 տէին նորա՝ առ Յիսուս հաց , օրհնեաց եւ երեկ եւ
 ետ աշակերտացն եւ ասէ . առէք կերայք , այս է
 27 մարմին իմ : Եւ առեալ բաժակ զոհացաւ , ետ նոցա
 28 եւ ասէ . արբէք ի դմանէ ամենեքին , Եւ ի այդ է ա-
 ըին իմ նորոյ ուխտի , որ ի վերայ բազմաց հեղու ի
 29 թողութիւն մեղաց : Բայց ասեմ ձեզ . ոչ եւս արբից
 յայսմ հետէ ի բերոյ որթոյ մինչեւ ցօրն ցայն , յոր-
 ժամ արբից զդա ընդ ձեզ նոր յարքայութեան հօր
 30 իմոյ : Եւ օրհնեցին եւ երին ի լեառն ձիթենեաց :
 31 Յայնժամ ասէ ցնոսա Յիսուս . ամենեքին դուք
 գայթաղելոց էք յինէն յայսմ գիշերի , զի գրեալ
 է թէ հարից զհովիւն եւ ցրուեացին ոչխարք հօտին :
 32 Եւ յետ յառնելոյն իմոյ , յառաջեցից քան զձեզ ի
 33 Վաղիւնա : Պատասխանի ետ Պետրոս եւ ասէ ցնա .
 թէպէտ եւ ամենեքեան գայթաղեացին ի քէն , սա-
 34 կայն ետ ոչ գայթաղեացայց : Եւ ցնա Յիսուս . ամէն
 ասեմ քեզ , զի յայսմ գիշերի մինչ չեւ հաւու խօ-
 35 տեալ իցէ , երիցս ուրասցիս զիս : Եւ ցնա Պետրոս .
 թէ եւ մեռանել հասանիցէ ընդ քեզ , զքեզ ոչ ու-
 րացայց . նոյնպէս եւ ամենայն աշակերտքն ասէին :
 36 Յայնժամ զայ Յիսուս ընդ նոսա ի գիւղ մի՝ որում ա-
 առն էր Վեթսեմանի , եւ ասէ ցնոսա , նստարուք այդր ,
 37 մինչեւ երթայց կացից յաղօթս : Եւ առեալ ընդ
 իւր զՊետրոս եւ զԵրկուս որդիսն Եւ երեղեայ , սկսաւ
 38 տրտմել եւ հոգալ : Յայնժամ ասէ ցնոսա . տրտում
 է ոգի իմ մինչեւ ի մահ , կացէք աստ եւ սկեցէք ընդ
 39 իս : Եւ մատուցեալ յառաջ սակաւիկ մի՝ անկաւ

ի վերայ երեսաց իւրոց, կաց յաղօթս եւ ասէ, Հայր
 իմ, եթէ հնար է՝ անցցէ բաժակս այս յինէն. բայց
 ոչ որպէս ես կամիմ, այլ որպէս դու: Վայ առ առ 40
 շակերտսն եւ գտանէ զնոսա ի քուն, եւ ասէ ցՊետ-
 րոս. այդպէս ոչ կարացէք մի ժամ արթուն կալ
 ընդ իս: Արթուն կացէք եւ աղօթս արարէք՝ զի մի 41
 անկանիցիք ի փորձութիւն. հոգիս յօժար է, բայց
 մարմինս տկար: Վարձեալ երկրորդ անգամ չքաւ՝ 42
 եկաց յաղօթս Ախտուս եւ ասէ. Հայր իմ, եթէ հնար
 իցէ անցանել յինէն բաժակիս այսմիկ, ապա թէ ոչ՝
 արբից զսա, եղիցին կամք քո: Աւ եկեալ միւսան- 43
 գամ եզիտ զնոսա ի քուն, զի էին աչք իւրեանց
 ծանրացեալք: Աթող զնոսա եւ զնաց, կաց յա- 44
 ղօթս երրորդ անգամ, եւ դարձեալ զնոյն բան ա-
 սաց: Այնժամ զայ առ աշակերտսն եւ ասէ ցնոսա. 45
 ննջեցէք այսուհետեւ եւ հանգերուք. զի ահա հա-
 սեալ է ժամ, եւ որդի մարդոյ մատնի ի ձեռս մեղաւո-
 րաց: Արիք երթիցուք աստի, զի ահա աստիկ եհաս՝ որ 46
 մատնելոց է զիս: Աւ մինչդեռ նա զայն խօսէր, ահա 47
 Աուդաս մի յերկոտասանիցն եկն, եւ ընդ նմա ամբօխ
 բազում սրովք եւ բրօք՝ ի քահանայապետիցն եւ ի
 ծերոց ժողովորեանն: Աւ որ մատնելոցն էր զնա, ետ 48
 նոցա նշան եւ ասէ. ընդ որում ես համբուրեցից՝ նա
 է, զնա ունիցիք: Աւ վաղվաղակի մատուցեալ առ 49
 Ախտուս ասէ. ողջ եր վարդապետ. եւ համբուրեաց
 ընդ նմա: Աւ Ախտուս ասէ ցնա. ընկեր, վասն որոյ 50
 եկիրդ. յայնժամ մատուցեալ արկին ձեռս ի Ախ-
 տուս, եւ կալան զնա: Աւ ահա մի ոմն յայնցանէ՝ որ 51
 ընդ Ախտուսի էին, ձգեաց զձեռն եւ եհան զուր
 իւր եւ եհար զճառայ քահանայապետին, եւ ի բաց
 եհան զունկն նորա: Այնժամ ասէ ցնա Ախտուս. 52

դարձո զսուր քո ի տեղի իւր . զի ամենեքեան՝ որ սուր
 53 առնուցուն՝ օրով անկանիցին : Իսկ համարիցիս՝
 թէ ոչ կարիցեմ աղաչել զհայր իմ , եւ հասուցա-
 նիցէ ինձ այժմ այսր՝ աւելի քան զերկոտասան գունդս
 54 հրեշտակաց : Այլ զիարդ ընուցուն զիրք՝ թէ այսպէս
 55 պարտ է լինել : Յայնժամ ասաց Յիսուս ցամբօխն .
 իբրեւ ի վերայ աւազակի ելէք սուսերօք եւ բրօք՝ ու-
 նել զիս . հանապազ առ ձեզ ի տաճարին նստէի եւ
 56 ուսուցանէի , եւ ոչ կալայք զիս : Այլ այս ամենայն
 եղեւ՝ զի լցցին զիրք մարգարէիցն . յայնժամ աշա-
 57 կերտքն ամենեքին թողին զնա եւ փախեան : Իսկ նո-
 ցա կալեալ զՅիսուս՝ ածին առ Ղայիափա քահա-
 58 նայապետ՝ ուր դպիրքն եւ ծերք ժողովեալ էին : Աւ
 Պետրոս զհետ նորա երթայր բացագոյն մինչեւ ի
 սրահ քահանայապետին . եւ մտեալ ի ներքս նստէր
 59 ընդ սպասաւորսն տեսանել զկատարածն : Իսկ քա-
 հանայապետքն եւ ամենայն ատեանն խնդրէին սուտ
 60 վկայութիւն զՅիսուսէ , զի պանանիցեն զնա : Աւ ոչ
 դտանէին ի բազմաց սուտ վկայիցն մատուցելոց . յե-
 61 տոյ մատուցեալ երկու սուտ վկայք , Ասէին՝ թէ սա
 ասէր՝ կարող եմ քակել զտաճարն Աստուծոյ , եւ
 62 զերիս աւուրս շինել : Աւ յարուցեալ քահանայա-
 պետն ասէ ցնա . չտաս ինչ պատասխանի , զի՞նչ դո-
 63 քա ամբաստանեն զքէն : Աւ Յիսուս լուռ կայր . պա-
 տասխանի ետ քահանայապետն եւ ասէ ցնա . երդ-
 մնեցուցանեմ զքեզ յԱստուած կենդանի , զի ա-
 սացես մեզ թէ դու ես Վրիստոսն որդի Աստուծոյ :
 64 Ասէ ցնա Յիսուս . դու ասացեր . բայց ասեմ ձեզ ,
 յայսմ հետէ տեսանիցէք զորդի մարդոյ նստեալ ընդ
 աջմէ զօրութեանն եւ եկեալ ընդ ամզս երկնից :
 65 Յայնժամ քահանայապետն պատառեաց զհանդերձս

իւր եւ ասէ. հայհոյեաց, զի՞ եւս պիտոյ են մեզ
 վկայք, ահա արդ լուայք զհայհոյութիւն դորա.
 զի՞նչ հաճոյ է ձեզ : Վոքա պատասխանի ետուն եւ 66
 ասեն. մահապարտ է : Յայնժամ թքին ընդ երեսօ 67
 նորա, եւ կռփեցին զնա. եւ ոմանք ապտակեցին եւ
 ասեն. Մարգարեաց մեզ Վրիստոսդ, ո՞վ է՞ որ ե- 68
 հարն զքեզ : Եւ Վետրոս նստէր արտաքոյ ի դաւ- 69
 թին. մատեաւ առ նա աղախին մի եւ ասէ. եւ դու
 ընդ Յիսուսի Վաղիւացւոյ էիր : Վա ուրացաւ առաւ- 70
 ջի ամենեցուն եւ ասէ թէ ոչ գիտեմ զի՞նչ խօսիսդ :
 Եւ իբրեւ ել նա արտաքս քան զդուռնն՝ ետես զնա 71
 այլ կին մի, եւ ասէ ցայնոսիկ՝ որ անդն կային. եւ աս
 ընդ Յիսուսի Վաղիւացւոյ էր : Եւ դարձեալ ուրա- 72
 ցաւ երդմամբ, թէ ոչ գիտեմ զայրն : Եւ յետ սա- 73
 կաւ միոյ մատուցեալ որք կայինն անդ, ասեն ցՎե-
 տրոս. արդարեւ եւ դու ի նոցանէ ես, քանզի եւ
 խօսք քո յայտ առնեն զքեզ : Յայնժամ սկսաւ նոր- 74
 վել եւ երդնուլ, թէ ոչ գիտեմ զայրն, եւ իսկոյն
 հաւ խօսեցաւ : Եւ յիշեաց Վետրոս զբանն Յիսուսի 75
 զոր ասաց, թէ մինչ չեւ հաւաւ խօսեալ իցէ՞ երիցս
 ուրասցիս զիս. եւ ելեալ արտաքս՝ ելաց դառ-
 նապէս :

Մ Ա Տ Թ Է Ո Ս

Իբրեւ այդ եղեւ, խորհուրդ արարին ամենայն 1
 քահանայապետքն եւ ծերք ժողովրդեանն վասն Յի-
 սուսի սպանանել զնա : Եւ պայեցին զնա եւ առին 2
 զնացին. եւ ետուն ի ձեռս Վոնտացւոյ Վիզատոսի
 դատաւորի : Յայնժամ անեսեալ Յուդայի՝ որ մատ- 3
 նեացն զնա, թէ պարտաւորեցաւ, զղջացաւ եւ դարձոյց
 զարծաթն առ քահանայապետսն եւ ծերս ժողովր-

4. դեանն, Եւ ասէ. մեղայ, զի մատնեցի զարիւն արդար,
 5 եւ նորա ասնն. մեզ չէ փոյթ, գու զիտես: Եւ ըն-
 6 կէց զարծաթին ի տաճարին եւ գնաց, եւ չոգաւ խեղ-
 7 գեցաւ: Իսկ քահանայապետիցն առեալ զարծաթն
 8 ասնն. ոչ է արժան ընդունել զայդ թ կորբանն, քան-
 9 զի գինք արեան են: Խորհուրդ արարեալ գնեցին այ-
 10 նա զազարակն բրտի ի գերեզման օթարաց: Այսն
 11 այնորիկ կոչեցաւ ազարակն այն, ազարակ արեան մին,
 12 չեւ ցայտօր: (Յայնժամ լցաւ՝ որ ասացան ի ձեռն
 13 Երեմիայ մարգարէի. եւ առին զերեսուն արծաթին
 14 գդինս վաճառելոյն, զոր արկին յորդոցն Խորայելի:
 15 Եւ ետուն զնա յազարակն բրտի. որպէս հրամայեաց
 16 ինձ Տէր: Եւ Յիսուս եկաց առաջի գատաւորին, եւ
 17 հարց ցնա գատաւորն եւ՝ ասէ. զո՞ւ ես թագաւորն
 18 չքէից. եւ Յիսուս ասէ. գու ասես: Եւ ի չարախօ-
 19 սելն նորա ի քահանայապետիցն եւ ի ծերոց, ոչ ինչ
 20 ետ պատասխանի: (Յայնժամ ասէ ցնա Պիղատոս, ոչ
 21 լսես՝ որչափ դոքա հակառակ քո վկայեն: Եւ ոչ ետ նմա
 22 պատասխանի եւ ոչ բան մի, մինչեւ զարմանալ դա-
 23 տաւորին յայտ: Բայց ըստ ստնի սովոր էր գատաւորն
 24 արձակել ժողովրդեանն կապեալ մի՝ զոր կամէին: Աւ-
 25 նէին յայնժամ կապեալ մի նշանաւոր, որում ա-
 26 նուն էր Յեսու Բարաբբա: Իբրեւ ժողովեցան, ասէ
 27 ցնտա Պիղատոս. զո՞ կամիք յերկուց աստի՞ զի ար-
 28 ձակեցիք ձեզ, զՅեսու Բարաբբա՞՝ եթէ զՅիսուս
 29 խանձու մատնեցին ցնա: Եւ մինչ նստեր յատենին,
 30 առաքեաց առ նա կինն իւր եւ ասէ. չկայ ինչ քո եւ
 արդարոյն այնորիկ, զի բազում անցք անցին ընդ իս
 պատր յանուրջս վասն նորա: Իսկ քահանայապետն
 եւ ծեղք հաւանեցուցին զժողովուրդն, զի խնդրեսցն

զՆարարբայն՝ եւ զՅիսուս կորուսցնն: Պատասխանի 21
 ետ դատաւորն՝ եւ ասէ ցնոսա. զո՞ կամիք զի արձա-
 կեցից ձեզ յերկուց աստի. եւ նորա ասնն՝ զՆարար-
 բա: Եսէ ցնոսա Պիղատոս. իսկ զի՞ արարից զՅիսուս 22
 զանուանեալն Վրիստոս: Եսնն ամենեքեան խաչեա- 23
 ցի. եւ նա ասէ, զի՞ նչ չար արար. եւ նորա առաւել
 եւս աղաղակէին եւ ասէին, խաչեացի: Եւ տեսեալ 24
 Պիղատոսի թէ ոչ ինչ օգնէ, այլ առաւել խոռովու-
 թիւն լինի, առեալ ջուր՝ լուաց զձեռս առաջի ժո-
 ղովորեանն եւ ասէ. քաւեալ եմ ես յարեմէ ար-
 դարոյդ այդորիկ. դուք գիտասջիք: Պատասխանի ետ 25
 ամենայն ժողովուրդն եւ ասէ. արիւն դորա ի վերայ
 մեր եւ ի վերայ որդւոց մերոց: Յայնժամ արձակեաց 26
 նոցա զՆարարբայն, եւ զՅիսուս զան հարեալ՝ ետ ի
 ձեռս՝ զի խաչեացի: Յայնժամ զինուորք դատաւորին 27
 առին զՅիսուս յապարանս. եւ ժողովեցին ի վերայ նո-
 րա զամենայն զգոււնդն. Մերկացին զնա, եւ արկին 28
 զնովաւ քղամիդ կարմիր: Եւ բորբեալ պսակ ի փշոց՝ 29
 եղին ի գլուխ նորա, եւ եղէզն յաջոյ ձեռին նորա.
 ի ծուկն իջեալ առաջի նորա՝ կատակէին եւ ասէին.
 ողջ երթագաւոր շրէից: Եւ թքեալ ի նա՝ առնուին 30
 զեղէզնն եւ ծեծէին զգլուխ նորա: Եւ յորժամ ձա- 31
 ղեցին զնա, մերկացուցին ի նմանէ զքղամիդն եւ ա-
 գուցին նմա զիւր հանդերձն, եւ տարան զնա ի խաչ
 հանել: Եւ ելեալ արտաքս՝ գտին այր մի կիւրենացի՝ 32
 անուն Սիմոն, զնա կալան պահակ՝ զի բարձցէ զխաչն
 նորա: Եւ եկեալ ի տեղին անուանեալ Վողգոթիա, 33
 որ է տեղի կառափելոյ, Եստու նմա ըմպել զինի 34
 ընդ լեղի խառնեալ. եւ իբրեւ ճաշակեաց, ոչ կա-
 մեր ըմպել: Եւ հանեալ զնա ի խաչ՝ բաժանեցին 35
 զհանդերձս նորա վիճակաւ. զի լցցի բանն՝ որ ասո-

ցաւ ի մարգարէին . բաժանեցին զհանդերձս իմ յիւ-
 րեանս . եւ ի վերայ պատմութեանի իմոյ վիճակս արկա-
 26 նէին : Եւ նստեալ պահէին զնա : Եւ եղին ի վերայ
 27 զլիոյ նորա՝ գրեալ զՎնաս նորա . թէ՛ այս է Յիսուս
 28 թագաւորն Հրէից : Յայնժամ հանին ընդ նմա ի խաչ
 երկուս աւազակս , մի յաջմէ նորա եւ մի յահեկէ :
 29 Եւ որ անցանէինն՝ հայհոյէին զնա , շարժէին զպուխս
 30 իւրեանց , Եւ ասէին . վահ որ քակէիր զտաճարն , եւ
 զերիս աւուրս շինէիր զնա . ապրեցո զքեզ , եթէ
 31 որդի եւս Աստուծոյ՝ էջ ի խաչէդ : Կոյնպէս եւ քա-
 հանայապետքն ձաղէին հանդերձ դպրօքն եւ ասէին .
 32 Օ , այս ապրեցոյց , զինքն ոչ կարէ ապրեցուցանել .
 եթէ թագաւոր է Իսրայելի՝ իջցէ այժմ ի խաչէդ
 33 եւ հաւատասցուք դմա . Եթէ յուսացաւ յԱս-
 տուած , փրկեսցէ այժմ զդա՝ եթէ կամի զդա . քան-
 34 զի ասաց՝ եթէ Աստուծոյ որդի եմ : Օ , նոյն եւ աւա-
 ղակքն՝ որ խաչեալ էին ընդ նմա , նախատէին զնա :
 35 Եւ ի վեց ժամէ աւուրն՝ խաւար եղել ի վերայ ամե-
 36 նայն երկրի մինչեւ ցինն ժամ : Եւ զինն ժաման զու-
 չեաց Յիսուս ի ձայն մեծ եւ ասէ . էլի , էլի , լաճն
 սարաքթանի . այս ինքն է , Աստուած իմ Աստուած
 37 իմ , ընդէր թողեր զիս : Ոմանք յայնցանէ որ անդն
 կային , իրրեւ լուան՝ ասէին . զԼազարս կարոյ դա :
 38 Եւ վաղվաղակի ընթացաւ մի ոմն ի նոցանէ՝ առ
 սագունք լի քացախով , հարեալ յեղեգան՝ ետ ըմպել
 39 նմա : Եւ կէսքն ասէին . թող տեսցուք եթէ քայ Լա-
 40 ղիս փրկել զդա : Եւ Յիսուս դարձեալ աղաղակեաց
 41 ի ձայն մեծ եւ արձակեաց զօգին : Եւ ահա վարա-
 գոյր տաճարին ցելաւ յերկուս ի վերուստ մինչեւ ի
 վայր , եւ երկիր շարժեցաւ , եւ վէմք պատահեցան :
 42 Եւ գերեզմանք բացան , եւ բազում մարմինք ննջե-

ցելոց սրբոց յարեան: Եւ ելեալ ի գերեզմանաց յետ 53
 յարութեանն նորա, մտին ի քաղաքն սուրբ, եւ երե-
 ւեցան բազմաց: Իոկ հարիւրապետն եւ որ ընդ նան 54
 պահէին զՎիսուս, իբրեւ տեսին զչարժումնն եւ գե-
 ղեալն, երկեան յոյժ եւ ասեն. արդարեւ Աստուծոց
 որդի էր սա: Եւն անդ կանայք բազումք, կային ի 55
 հեռաստանէ եւ հայէին, որք եկին զհին Վիսուսի ի
 Քալիլեէ պաշտել զնա. Յորս էր Մարիամ Մագ- 56
 դաղենացի եւ Մարիամ Յակովբայ եւ Յովնեայ
 մայր, եւ մայր որդւոցն Օւերեղեայ:

Եւ իբրեւ երեկոց եղև, եկն այր մի մեծատուն 57
 յԱրիմաթեայ՝ որում անուն էր Յովսէփ. որ եւ ա-
 շակերտեցաւ իսկ Վիսուսի: Կա մատուցեալ առ Պի- 58
 ղատոս, խնդրեաց զմարմինն Վիսուսի. յայնժամ Պի-
 ղատոս հրամայեաց տալ զմարմինն: Եւ առեալ 59
 զմարմինն Յովսէփ՝ պատեաց սուրբ կտառովք. Եւ եզ- 60
 ի նոր գերեզմանի՝ զոր փորեաց ի վիմի. եւ թաւալե-
 ցուցեալ կափարիչ դրան գերեզմանին վէմ մի մեծ՝
 գնաց: Եւնդ էր Մարիամ Մագդաղենացի եւ միւս 61
 Մարիամն, նստէին հանդէպ գերեզմանին: Եւ ի վա- 62
 դիւ անդր՝ որ է յետ ուրբաթուն, ժողովեցան քա-
 հանայապետքն եւ փարիսեցիքն առ Պիղատոս, Եւ 43
 ասեն՝ տէր, յիշեցաք զի մոլորեցուցիչն այն ասէր՝
 մինչ կենդանին էր. թէ յետ երկոց աւուրց յառնեմ:
 Արդ՝ հրամայեա զգուշանալ գերեզմանին մինչեւ ցե- 64
 ռիս աւուրս, զուցէ եկեալ աշակերտքն զիշերի՝ դո-
 ղանայցնն զնա, եւ ասիցեն ժողովորեանն, թէ յա-
 րեաւ ի մեռելոց. եւ լինիցի յետին մոլորութիւնն չար
 քան զառաջինն: Եսէ ցնոսա Պիղատոս. որնիք զզո- 65
 րականն. երթայք զգուշացարուք որպէս եւ գիտեք:

66 Եւ նորա երթեալ զգուշացան գերեզմանին, եւ կրն-
քեցին զվէմն հանդերձ զօրականօք:

Պ Ա Պ Ա Պ Բ Գ

1 Եւ յերեկոյի շաբաթուն՝ յորում լուսանայր միա-
շաբաթին, եկն Մարիամ Մագդաղենացի եւ միւս
2 Մարիամն՝ տեսանել զգերեզմանն: Եւ ահա շաբ-
ժումն մեծ եղեւ. զի հրեշտակ Տեառն իջեալ յեր-
կնից՝ մօտուցեալ ի բաց թաւալեցոյց զվէմն ի դրաց
3 անտի, եւ նստէր ի վերայ նորա. Եւ էր տեսիլ նորա
իբրեւ զփայլալն, եւ հանդերձ նորա սպիտակ իբրեւ
4 զձիւն: Եւ յահէ անտի նորա խոռվեցան պահա-
5 պանքն, եւ եղեն իբրեւ զմեռեալ: Պատասխանի ետ
հրեշտակն եւ ասէ ցկանայն, մի երկնչիք գուք, զի-
6 տե՛մ զի զՅիսուս զխաչելեալն խնդրէք. Չէ աստ,
քանզի յարեաւ, որպէս ասացն. եկայք տեսէք զտե-
7 ղեն ուր կայր: Եւ վաղվաղակի երթայք ասացէք ա-
շակերտացն նորա թէ յարեաւ. եւ ահա յառաջանայ
քան զձեզ ի Պալիլեա, անդ տեսանիցէք զնա. ահա
8 ասացի ձեզ: Եւ ելեալ վաղվաղակի ի գերեզմանէ
անտի ահիւ եւ խնդալթեամբ բազմաւ՝ ընթանային
9 պատմել աշակերտացն: Եւ ահա պատահեաց նոցա
Յիսուս եւ ասէ. ողջ էք. եւ նոքա մատուցեալ կա-
10 լան զոտս նորա եւ երկիրպագին նմա: Յայնժամ ասէ
ցնոսա Յիսուս. մի երկնչիք, երթայք ասացէք եղբարցն
իմոց՝ զի երթիցեն ի Պալիլեա, եւ անդ տեսցեն զիս:
11 Իբրեւ նոքա գնացին, ահա ոմանք ի զօրականացն
եկին ի քաղաքն՝ եւ պատմեցին քահանայապետիցն
12 զամենայն որ ինչ եղեւն: Եւ նոքա ժողովեալ հան-
դերձ ծերովքն խորհուրդ առեալ՝ արծաթ յոյժ
13 ետուն զօրականացն, Եւ ասեն. ասաջիք՝ եթէ աշա-

կերտքն նորա եկեալ գիշերի գողացան զնա՝ մինչ մեք
 ի քուն էաք : Եւ եթէ լուր լիցի այդ առ դատաւորն, 14
 մեք հաճեցուք զնա եւ զձեզ անհոգս արասցուք :
 Եւ նոցա առեալ զարծաթն, արարին որպէս ու 15
 սանն . եւ ել համբաւս այս ի Հրէից մինչեւ ցայսօր :

Իսկ մետասան աշակերտքն զնացին ի Գալի- 16
 լեա ի լեառնն՝ ուր ժամադիր եղեւ նոցա Յիսուս :
 Իբրեւ տեսին զնա, երկիր պագին նմա . եւ ոմանք յեր- 17
 կուացան : Եւ մատուցեալ Յիսուս խօսեցաւ ընդ 18
 նոսա եւ ասէ . տուաւ ինձ ամենայն իշխանութիւն
 յերկինս եւ յերկրի . որպէս առաքեաց զիս Հայր, եւ
 ես առաքեմ զձեզ : Գնացէք այսուհետեւ՝ աշակեր- 19
 տեցէք զամենայն հեթանոսս . մկրտեցէք զնոսա
 յանուն Հօր եւ Արդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ : Աւու-
 ցէք նոցա պահել զամենայն՝ որ ինչ պատուիրեցի
 ձեզ . եւ ահաւասիկ ես ընդ ձեզ եմ զամենայն աւ-
 ուրս, մինչեւ ի կատարած աշխարհի :

ՆԱԽԹԱՐԱՆԻՆ ՄԱՐԿՈՍԻ ԱՆՅՈՐԱՆԻՆ

Աւետարանն որ ըստ Մարկոսի գրեալ է. այն Մարկոս աշակերտ Պետրոսի, է- ընկապակեց Պաղոսի գրեաց զաւետարանն զայս: Ա- դնէ ոչիդէն է- առէ. Սիկզէն աւետարանի, ի Յովհաննոս տարողովէնէն. է- զմկրտմանն Յովհաննոս. է- արանս Վկայոմանն յԱռայեայ մարգարէի, նշանակէ է- զգործոմանն ի վերինն, է- ոչ առէ զգործանքն. պարտէ է- լաան ընտրումեան աշակերտացն, է- նշանն է- արտեարս զոր արար. է- զխորհուրդ մարմնմանն, է- զհարարածն. որ է- մարմեցա- Պիղատոսի, է- իսպէցա- մարմնով. է- զի զինորքն Բաժանեցին զհանդերձնորս. է- զի մարմնն երա- ի գերեզմանի, է- յարեա- երե- օրեայ. է- զիմանել հրեղտակին, է- երե- ել կանանցն, է- զնոյն պարտել աշակերտացն: Մարկոս հրամանա- Պետրոսի լիտի գրեաց զաւետարանն ի-ր յԱղեթասնորք տաղատի ի զո- Ագիտարացի. զինի ժ-Ա. ասի համբարանալոյ գրչիքն:

Մարկոս Բարձր պատրասար, կամ ի վերայ րանեացն:

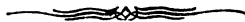
Ս Կ Ի Ջ Բ Ն Գ Լ Խ Ո Ց

ԱՆՅՈՐԱՆԻՆ ՈՐ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ

	Գլ.	Հ/թ.
Ս ան Դի-ահարին	Ա.	23
Ս ան Պետրոսի զորքն ինն	Ա.	29
Ս ան Բաժանմանն պետական հի-անդոմանց Ս.	Ա.	32
Ս ան Բորորին	Ա.	40

Վլան անդամաւորութիւն	Բ.	3
Վլան Ղեւեայ ճատաւորին	Բ.	14
Վլան Գօսայեալ յետինն	Գ.	1
Վլան արատելոցն ընդդոմեան	Գ.	13
Վլան սերժանեացն արտակի	Գ.	2
Վլան սասարելոյ ջոբոցն	Դ.	35
Վլան զեգեովնացն	Ե.	1
Վլան դարեր ժողովրդապետին	Ե.	21
Վլան արեւապետին	Ե.	25
Վլան համարոյ արատելոցն	Չ.	7
Վլան Յովհաննոս եւ Հերովդէ	Չ.	14
Վլան հինգ հայցն եւ երկոս յիւանցն	Չ.	35
Վլան ի վերայ ծովուն գնալոյ	Չ.	47
Վլան անցանելոցն զպարտեղանա	Է.	5
Վլան սասարոյ կնոջն զիւնիկեցոյ	Է.	24
Վլան համերն եւ իւրն	Է.	31
Վլան Եօնն հայցն	Ը.	1
Վլան իմարոյ ժայռեցոցն	Ը.	16
Վլան կորն	Ը.	22
Վլան հարցանելոցն ի Աեսարիա	Ը.	27
Վլան այլակերպոսմեան Տեառն	Թ.	1
Վլան լոսնահարին	Թ.	16
Վլան իորհելոցն ի Ենի կիլիկի	Թ.	32
Վլան հարցանելոցն ի Ե պարտէ արշակել զին	Ժ.	1
Վլան հարցանելոյ թշապանն զՄիտոս	Ժ.	17
Վլան որդոցն Օեբեդեայ	Ժ.	35
Վլան Ռարտիօնոսի	Ժ.	46
Վլան յաւանակին	ԺԱ.	1
Վլան զքանալոյ լիզնոցն	ԺԱ.	12
Վլան անյիշատարոմեան	ԺԱ.	25
Վլան հարցանելոյ +ահանայապետին զՏերն	ԺԱ.	27

Վլասն այգրոյն	ԺԲ.	1
Վլասն հարցանելոյ զդահեկանէն	ԺԲ.	13
Վլասն ասորո-իւցոցն	ԺԲ.	18
Վլասն դարացն	ԺԲ.	28
Վլասն Տէառն հարցանելոյ զժարիսեցիսն	ԺԲ.	35
Վլասն երկո- լո-մայիցն	ԺԲ.	41
Վլասն հապարաթին	ԺԳ.	3
Վլասն ասորն, է- ժամոն	ԺԳ.	32
Վլասն օժանելոյ Կոճն զՏէր է-ղով	ԺԳ.	3
Վլասն զասիին	ԺԳ.	12
Վլասն մարնո-մեանն մարգարեանալոյ	ԺԳ.	18
Վլասն Պեարոսի ուրացո-մեանն	ԺԳ.	66
Վլասն ինդրելոյ զբերո-նական մարմինն	ԺԵ.	42
Վլասն ի-ղաբէր կանանցն	ԺԶ.	1

Ա Ի Ե Տ Ա Ր Ա Ն

Ը Ս Տ Մ Ա Ր Կ Ո Ս Ի

Ք Լ Ո Ւ Ք Բ Ե .

- 1 ՄԻՒՕՂԻՆ, Աւետարանի Յիսուսի Վրիստոսի
- 2 որդւոյ Աստուծոյ: Որպէս եւ գրեալ է ի մարգարէս.
Ահաւասիկ ես առաքեմ զհրեշտակ իմ առաջի քո,
- 3 որ հանդերձեացէ զճանապարհս քո առաջի քո: Չայն
բարբառոյ. յանապատի. պատրաստ արարէք զճանա-
պարհ Տեառն, եւ ուղիղս արարէք զչաւիղս նորա:
- 4 Եւ եղև՝ զի Յովհաննէս մկրտէր յանապատի, եւ քա-
րոզէր մկրտութիւն ապաշխարութեան ի թողութիւն
- 5 մեղաց: Եւ երթայր առ նա ամենայն աշխարհն Հրե-
աստանի, եւ Արուսաղէմացիք ամենեքեան. եւ մկր-
տէին ի նմանէ ի Յորդանան գետ՝ խոստովանեալ
- 6 զմեղս իւրեանց: Եւ էր Յովհաննէս զգեցեալ ստեւ
ուղտու եւ գօտի մաշկեղէն ընդ մէջ իւր, եւ կե-
7 բակուր նորա մարախ եւ մեղը վայրենի: Վարո-
զէր եւ ասէր. գայ զօրագոյնն քան զիս զկնի իմ,
որում չեմ բաւական խոնարհել լուծանել ըզ-
8 խրացս կօշկաց նորա: Եւ մկրտեցի զձեզ ջրով, եւ
9 նա մկրտեացէ զձեզ Հոգւով սրբով: Եւ եղև յա-
ւուրսն յայնոսիկ եկն Յիսուս ի Նազարեթէ Վալի-
լեացւոց, եւ մկրտեցաւ ի Յովհաննէ ի Յորդանան:
- 10 Եւ նոյնժամայն ընդ վերանալն ի ջրոցն, ետես ցե-
լեալ զերկինս, եւ զՀոգին Աստուծոյ իրբեւ զաղաւնի
- 11 զի իջանէր ի վերայ նորա: Չայն եղև յերկնից եւ

ասէ . դու ես որդի իմ սիրելի , ընդ քեզ հաճեցայ :
 Եւ նոյնժամայն Հողին հանէ զնա յանապատ : Եւ 12
 էր նա անդ զաւուրս քառասուն փորձեալ ի սատա- 13
 նայէ , եւ էր ընդ գազանս , եւ հրեշտակք պաշտե-
 ին զնա :

ԲԲ . Եւ յետ մատնելոյն Յովհաննու , եկն Յի- 14
 սուս ի Գալիլեա . քարոզէր զաւետարանն Աստուծոյ եւ
 ասէր . Ի՞նչ կատարեալ է ժամանակ , եւ հասեալ է ար- 15
 քայու թիւնն Աստուծոյ , ապաշխարեցէք եւ հաւատա-
 ցէք յաւետարանն : Իբրեւ անցանէր առ ծովերէրն 16
 Գալիլեացոց , ետես զՍիմոն եւ զԱնդրէաս զեղ-
 բայր Սիմոնի , զի արկեալ էր նոցա ուռկանս ի ծով ,
 քանզի ձկնորսք էին : Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս . եկայք 17
 զմնի իմ , եւ արարից զձեզ լինել որսորդս մարդկան :
 Եւ վաղվաղակի թողեալ զուռկանսն , զնացին զհետ 18
 նորա : Եւ մատուցեալ անտի սակաւիկ մի յառաջ , 19
 ետես զՅակովբոս Օւերեդեայ եւ զՅովհաննէս զեղ-
 բայր նորա , եւ զնոսա ի նաւին մինչ կազմէին ուռկանս ,
 եւ կոչեաց զնոսա : Եւ վաղվաղակի թողեալ զհայրն 20
 իւրեանց զՕւերեդէոս ի նաւին վարձկանօքն հանդերձ ,
 զնացին զհետ նորա :

ԲԳ . Եւ մտանեն ի Նափառնաում , եւ իսկ եւ 21
 իսկ ի շարաթուն մտեալ ի ժողովուրդն , ուսուցանէր
 զնոսա : Եւ զարմանային ընդ վարդապետութիւնն նորա , 22
 զի ուսուցանէր զնոսա իբրեւ իշխանութեամբ եւ ոչ
 որպէս դպիրքն : Եւ էր ի ժողովրդեանն նոցա այր մի , 23
 յորում այս պիղծ գոյր ի նմա . որ աղաղակեաց եւ ա-
 սէ . Խոյլ տուր , զի՞ կայ մեր եւ քո՞ Յիսուս Նազով- 24
 րեցի , եկիր կորուսանել զմեզ . զիսեմք զքեզ՝ ով ես
 սուրբն Աստուծոյ : Սաստեաց ի նա Յիսուս եւ ասէ . 25
 կարկեաց եւ ել ի դմանէ : Եւ դարկոյց զնա այսն 26

պիղծ . եւ աղաղակեաց ի ձայն մեծ , եւ ել ի նմանէ :
 27 Եւ զարմացան ամենեքին , մինչեւ հծծել ընդ միմեա-
 նրս եւ ասել . զի՞նչ է այս նոր վարդապետութիւնս ,
 զի իշխանութեամբ եւ այսոց պղծոց սաստէ եւ հնա-
 28 զանդին սմա : Եւ ել լուր նորա ընդ ամենայն կողմն
 29 Վալիլեացոց : Եւ վաղվաղակի ելեալ ի ժողովուրդենէն ,
 եկն ի տուն Սիմոնի եւ Լնդրեայ՝ Յակովբաւ եւ Յով-
 30 հաննու հանդերձ : Եւ զղբանչ Սիմոնի դնէր ջերմա-
 31 ցեալ , եւ վաղվաղակի ասեն ցնա վասն նորա : Եւ
 մատուցեալ յարոյց զնա՝ կալեալ զձեռանէ նորա , եւ
 32 եթող զնա տենդն եւ պաշտէր զնոսա : Եւ իբրեւ երե-
 կոյ եղեւ ի մտանել արեգականն , բերին առ նա զա-
 33 մենայն հիւանդս եւ զդիւահարս . Եւ էր ամենայն
 34 քաղաքն ժողովեալ առ դուրսն : Եւ բժշկեաց բազում
 հիւանդս ի պէսպէս աստից , եւ դեւս բազումս եհան .
 եւ ոչ տայր խօսել դիւացն , զի գիտէին զնա թէ
 Վրիստոսն է :

35 **ԲԳ.** Եւ ընդ այզն ընդ առաւօտն յարուցեալ
 ել եւ զնաց յանապատ տեղի , եւ անդ կայր յաղօթս :
 36 Եւ զնաց զհետ նորա Սիմոն եւ որ ընդ նմայն էին :
 37 Եւ իբրեւ գտին զնա՝ ասեն ցնա , թէ ամենեքին խըն-
 38 դրեն զքեզ : Եւ ասէ ցնոսա . եկայք երթիցուք եւ
 յայլ մտաւոր գիւղաքաղաքան , զի եւ անդ քարողե-
 39 ցից , զի յայս իսկ եկեալ եմ : Եւ քարոզէր ի ժող-
 վուրդս նոցա ընդ ամենայն Վալիլեացիս , եւ դեւս
 40 հանէր : Վայ առ նա բորոտ մի , աղաչէր՝ ի ծուներ ի-
 ջանէր եւ ասէր . Տէր , եթէ կամիս , կարող ես զիս
 41 սրբել : Իսկ Յիսուս զթացեալ ձգեաց զձեռն , մերձե-
 42 ցաւ ի նա եւ ասէ ցնա , կամիմ սրբեաց : Եւ իբրեւ
 ասացն ցնա վաղվաղակի զնաց ի նմանէ բորոտութիւնն
 43 եւ սրբեցու : Եւ սաստեալ նմա՝ Էհանս արտաքս վաղ-

վազակի եւ ասէ . Օգոյշ լեր՝ մի ումեք ինչ ասիցես . 44
այլ երթ ցոյց վքեզ քահանային . եւ մատո վասն
սրբութեան քո պատարագ՝ զոր հրամայեաց Մովսէս
ի վկայութիւն նոցա : Եւ նա ելեալ սկսաւ քարոզել 45
յոյժ եւ հռչակ հարկանել զբանն , մինչ ոչ եւս կա-
քող լինել նմա յայտնապէս ի քաղաք մտանել , այլ
արտաքոյ յանապատ տեղիս էր . եւ զային առ նա
յամենայն կողմանց :

Ք Լ Ո Ռ Թ Բ .

ԲԵ . Եւ մտեալ դարձեալ ի Վափառնաուժ յետ 1
աւուրց , Եւ եղև եթէ ի տան է , եւ ժողովեցան բա- 2
զուսք՝ մինչեւ տեղի եւս ոչ լինել եւ ոչ առ դրանն ,
եւ խօսէր նոցա զբանն : Եւ զային առ նա՝ բերէին ան- 3
դամալոյծ մի բարձեալ ի չորից : Եւ իբրեւ ոչ կա- 4
րէին մերձենալ առ նա յամբոխէ անտի , քակեցին
զլարկն՝ ուր էր Ախուս , եւ բացեալ զառաստաղն
իջուցին զմահիծն յորում կայր անդամալոյծն : Եւ 5
տեսեալ Ախուսի զհաւատս նոցա , ասէ ցանդամա-
լոյծն . որդեակ , թողեալ լիցին քեզ մեղք քո : Եւ 6
էին ոմանք ի դպրաց անտի՝ որ անդ նստէին , եւ խոր-
հէին ի սիրտս իւրեանց . Օհնչ է այս՝ որ խօսի սա 7
զհայհոյութիւնս , ո՞վ կարէ թողուլ զմեզս , եթէ ոչ՝
մի Աստուած : Եւ զիտաց Ախուս յողի իւր՝ թէ այն- 8
պէս խորհին ի սիրտս իւրեանց եւ ասէ . զի՞ խորհիք
զայդ ի սիրտս ձեր : Օհնչ դիւրին է , ասել ցանդա- 9
մալոյծն՝ թողեալ լիցին քեզ մեղք քո , եթէ ասել՝
արի առ զմահիծս քո եւ երթ ի տուն քո : Եւ զի 10
զիտասջիք եթէ իշխանութիւն ունի որդի մարդոյ ի
վերայ երկրի թողուլ զմեզս , — ասէ ցանդամալոյծն
— Վեզ ասեմ՝ արի առ զմահիծս քո եւ երթ ի 11

- 12 տուն քո: Եւ յարեալ վաղվադակի առեալ զմա-
հիճան, ել առաջի ամենեցուն. մինչեւ զարմանալ
ամենեցուն եւ փառաւոր առնել զԼստուած եւ ասել,
Թէ այսպիսի ինչ երբեք ոչ տեսաք:
- 13 ԲՁ. Եւ ել դարձեալ ի ծովեզրն, եւ ամենայն
ժողովուրդն գայր առ 'նա. եւ ուսուցանէր զնոսա:
- 14 Եւ մինչ դեռ անցանէր, ետես զՎեկի Ալփեայ՝ զի
նստէր ի մաքսաւորութեան. եւ ասէ ցնա, եկ զկնի
- 15 իմ. եւ յարուցեալ զնաց զկնի նորա: Եւ եղև ի բազ-
մելն նորա ի տան նորա, եւ բազում մաքսաւորք
եւ մեղաւորք բազմեալ էին ընդ Յիսուսի եւ ընդ ա-
շակերտսն նորա. քանզի էին բազումք՝ որ երթային.
- 16 զՏետ նորա: Իսկ դպիրքն եւ փարիսեցիք իբրեւ տեսին՝
Թէ ուտէ ընդ մաքսաւորս եւ ընդ մեղաւորս, ասեն
ցաշակերտսն նորա. զի՞ է՝ զի ընդ մեղաւորս եւ ընդ
17 մաքսաւորս ուտէք եւ ըմպէք: Իբրեւ լուաւ Յիսուս՝
ասէ ցնոսա. ոչ ինչ է պիտոյ բժիշկ ողջոց, այլ հիւ-
անդաց, եւ ոչ եկի կոչել զանորս, այլ զմեղաւորս:
- 18 Եւ էին աշակերտքն Յովհաննու եւ փարիսեցիքն ի
պահս, գան եւ ասեն ցնա. ընդէր աշակերտքն Յով-
հաննու եւ փարիսեցիքն պահեն, եւ քո աշակերտքդ
19 ոչ պահեն: Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. միթէ մարթ
ի՞նչ իցէ որդւոց առագաստի մինչ ընդ նոսա իցէ
փեսայն՝ պահել. ցորքան ընդ իւրեանս ունիցին զփե-
20 սայն, ոչ է մարթ պահել: Եւլ եկեսցեն առուրք՝
յորժամ վերացի ի նոցանէ, փեսայն, եւ ապա պա-
21 հեսցեն յաւուրն յայնմիկ: Աչ որ կապերտ նոր ան-
թափ արկանէ ի վերայ հնացեալ ձորձոյ. ապա թէ
ոչ՝ առնու լրութեամբն իւրով նորն ի հնոյ անտի, եւ
22 չար եւս պատառումն լինի: Եւ ոչ որ արկանէ զինի
նոր ի տիկս հինս. ապա թէ ոչ՝ պայթուցանէ զինին.

զտիկան, գինին հեղու, եւ տիկքն կորնչին. այլ գինի նոր ի տիկս նորս արկանելի է:

Ռ. Աւ եղեւ նմա ի շաբաթու անցանել ընդ 23 արտորայս. եւ աշակերտքն ի գնալն իւրեանց՝ սկսան հասկ կորզել եւ ուտել: Աւ փարիսեցիքն ասեն 24 ցնա. տես՝ զինչ գործեն աշակերտքն քո ի շաբաթուս՝ զոր չէ արժան: Աւ ասէ ցնոսա Յիսուս. 25 ոչ երբեք իցէ ընթերցեալ ձեր զոր արարն Վաւիթ, յորժամ պիտոյն եղեւ եւ քաղցեաւ նա եւ որ ընդ նմայն էին: Օհարդ եմուտ ի տունն Աստուծոյ առ 26 Աբիաթարաւ քահանայապետիւ, եւ զհացն զառաջաւորութեան եկեր եւ ետ այնոցիկ որ ընդ նմայն էին. զոր ոչ էր օրէն ուտել, բայց միայն քահանայիցն: Աւ 27 ասէ ցնոսա. շաբաթ վասն մարդոյ եղեւ եւ ոչ եթէ մարդ վասն շաբաթու: Ապա ուրեմն՝ տէր է որդի 28 մարդոյ եւ շաբաթու:

Պ Ա Ո Ւ Խ Պ .

Աւ եմուտ միւսանգամ ի ժողովուրդն, եւ էր 1 անդ այլ մի՝ որոյ ձեռն իւր գօսացեալ էր: Աւ սպա- 2 սէին նմա՝ եթէ բժշկեսցէ զնա ի շաբաթուն՝ զի չարախօսեսցեն զնմանէ: Աւ ասէ ցայրն որոյ ձեռն գօսա- 3 ցեալ էր. արի անց ի մէջ: Աւ ասէ ցնոսա. զինչ 4 արժան է ի շաբաթու, բարի՞ ինչ գործել՝ եթէ չար առնել, ողի մի ապրեցուցաննլ, եթէ կորուսանել. եւ նորա լռեցին: Աւ հայեցեալ Յիսուսի զնորօք լի 5 ցասամբ, տրտմեալ վասն կուրութեան սրտից նոցա՝ ասէ ցայրն. ձգեա զձեռն քո. եւ նա ձգեաց, եւ ողջացաւ ձեռն նորա:

Գ. Աւ ելեալ արտաքս վաղվաղակի փարիսեցիքն 6 հերովդիանոսօքն հանդերձ, խորհուրդ առնէին վասն

7 նորա՝ թէ զեհարդ կորուսցեն զնա: Իսկ Ախուս աշա-
կերտօքն իւրովք զնաց ի ծովեղըն . եւ բազում ժողո-
վուրդ ի Գալիլեացոց երթային զհետ նորա . եւ ի
8 Հրէաստանէ, Եւ յԱրուսաղեմէ, եւ յայնկոյս Յորդա-
նանու, եւ որք ի Տիւրոսէ եւ ի Սիդոնիէ . բազում
ժողովուրդ իբրեւ լսէին՝ որչափ ինչ առնէր, գային
9 առ նա: Եւ ասէ ցաշակերտսն իւր, զի նաւակ մի պա-
տրաստական կայցէ նմա վասն ամբոխին՝ զի մի նեղես-
10 ցեն զնա: Վանզի զբազումս բժշկեաց, մինչ գալ
խոնել զնովաւ՝ զի մերձեսցին առ նա, որք ունէին
11 ախտս ինչ: Եւ այսք պիղծք յորժամ տեսանէին զնա,
12 անկանէին առաջի նորա, աղաղակէին եւ ասէին, Թէ
դու ես որդի Աստուծոյ . եւ նա յոյժ սաստէր նոցա,
զի մի յայտնի առնիցեն զնա:

13 ԳԲ. Ալլանէ ի լեառն եւ կոչէ առ ինքն զորս ինքն
14 կամեցաւ, եւ չոգան առ նա: Եւ արար երկոտասանս՝
զի իցեն զնովաւ, եւ զի առաքեսցէ զնոսա քարոզել .
15 Եւ ունել իշխանութիւն բժշկելոյ զցաւս եւ հանելոյ
16 զդեւս: Եւ եդ անուն Սիմոնի՝ Պետրոս . Եւ Յա-
17 կովբու Օւբեղեայ եւ Յովհաննու եղբօրն Յա-
կովբայ, եդ նոցա անուանս Քաներեգէս, որ է՝ որ-
18 զիք որոտման, Եւ զԱնդրէաս, եւ զՓիլիպպոս, եւ
զԲարթոլղիմէոս, եւ զՄատթէոս զմաքսաւորն, եւ
զԹովմաս, եւ զՅակովբոս Աւիեայ, եւ զՌադէոս, եւ
19 զՍիմոն կանանացի, Եւ զՅուդա Իսկարիովտացի, որ
եւ մասնեացն զնա:

20 ԳԳ. Գան ի տուն, եւ գայ միւսանգամ ընդ նո-
սա ժողովուրդն, մինչ զի եւ հաց եւս ոչ ժամանել
21 ուտել նոցա: Եւ իբրեւ լուան որ իւրքն էին՝ ելին
ունել զնա, զի համարէին թէ մոլեգնեալ իցէ:
22 Եւ դպիրքն՝ որ յԱրուսաղեմէ իջեալ էին, ասէին թէ

Բէկեղզերուդ գոյ ի դմա, եւ իշխանաւ դիւացն հանէ
դա զգեւս: Եւ կոչեցեալ զնոսա առ ինքն, առաւօք 23
խօսէր ընդ նոսա. զիւրդ կարէ սատանայ զսատանայ
հանել: Եւ արդ՝ եթէ թագաւորութիւն յանձն իւր 24
բաժանեացի, ոչ կարէ կալ թագաւորութիւնն այն:
Եւ եթէ տուն յանձն իւր բաժանեացի, ոչ կարէ կալ 25
տունն: Եւ եթէ սատանայ ի վերայ անձին իւրոյ 26
յարեաւ եւ բաժանեալ է, ոչ կարէ կալ, այլ վախ-
ճանեալ է: Եւ ոչ որ կարէ զկարասի հզօրի մտեալ 27
ի տուն նորա աւար հարկանել, եթէ ոչ նախ զհզօրն
կապիցէ, եւ ապա զտուն նորա աւար հարկանիցէ:
Եւ մէն ասեմ ձեզ, զի ամենայն թողցի որդոց մարդ- 28
կան մեղք եւ հայհոյութիւնք՝ որչափ եւ հայհոյի-
ցեն. բայց որ հայհոյեացէ զձողին սուրբ, ոչ ունիցի 29
թողութիւն յաւիտեան. այլ պարտապան լիցի յաւի-
տենիցն մեղաց: Եւ ի ասէին՝ թէ այս պիղծ գոյ ի նմա: 30

ԳԳ. Գան եղբարքն եւ մայր նորա, եւ արտաքոյ 31
կացեալ՝ յղեցին եւ կոչէին զնա: Եւ անդ ժողովուրդն 32
շուրջ զնովաւ նստէր. եւ իբրեւ ասացին ցնա, ա-
հաւասիկ մայր քո եւ եղբարք քո կան արտաքոյ եւ
խնդրեն զքեզ: Պատասխանի ետ նոցա եւ ասէ. 33
ո՞վ է իմ մայր կամ եղբարք: Հայեցաւ շուրջ զիւ- 34
րեւ յաշակերտան զի նստէին եւ ասէ. ահաւասիկ մայր
իմ եւ եղբարք իմ. Եւ որ առնիցէ զկամս Եստու- 35
ծոյ, նա է իմ եղբայր եւ քոյր եւ մայր:

Պ Լ Ո Ռ Թ Պ .

ԳԽ. Դարձեալ սկսաւ ուսուցանել առ ծովու- 1
զերբն. եւ խոնեցան զնովաւ ժողովուրդք բազումք.
մինչեւ ի նաւ մտանել նմա եւ նստել ի ծովուն. եւ
ամենայն ժողովուրդն զծովեզերբն զցամաքն ունէին:

2 Եւ ուսուցանէր զնոսա առակօք բազում ինչ . եւ ա-
 3 սէր նոցա ի վարդապետութեան իւրում : Եւ ք ահա
 4 ել սերմանող սերմանել : Եւ եղեւ ի սերմանելն, ոմն
 անկաւ առ ճանապարհաւ, եւ եկն թռչուն եւ եկեր
 5 զնա : Եւ այլն անկաւ յապառածի, ուր ոչ գոյր հող
 բազում . եւ վաղվաղակի բուսաւ, քանզի ոչ գոյր
 6 հիւթ երկրին . Եւ յորժամ ծաղեաց արեւ՝ ջեռաւ,
 7 եւ զի ոչ գոյին արմատք՝ ցամաքեցաւ : Եւ այլն ան-
 կաւ ի մէջ փշոց . ելին փուշքն եւ հեղձուցին զնա, եւ
 8 պտուղ ոչ ետ : Եւ այլն անկաւ յերկիր բարւոք . եւ
 ելեալ աճեցեալ տայր պտուղ, եւ բերէր ընդ միոյ
 երեսուն, եւ ընդ միոյ վաթսուն, եւ ընդ միոյ հա-
 9 ըիւր : Եւ ասէր . որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ :
 10 Ի՞նչ . Եւ իբրեւ եղեւ անանձինն՝ հարցին ցնա,
 որ զնովան էին աշակերտօքն հանդերձ՝ զառական :
 11 Եւ ասէ ցնոսա . ձեզ տուեալ է զիտել զխորհուրդս
 արքայութեան Աստուծոյ, բայց նոցա որ արտաքինքն
 12 են՝ ամենայն ինչ առակօք լինի . Գլ տեսանելով տես-
 ցեն եւ մի տեսցեն, եւ լսելով լուիցեն եւ մի իմաս-
 13 ցին, զի մի երբեք դարձցին եւ թողցի նոցա : Եւ ա-
 սէ ցնոսա . ոչ զիտէք զառակս զայս, եւ զիարդ զա-
 14 մենայն առական զիտիցէք : Ար սերմանէն՝ զբանն սեր-
 15 մանէ : Եւ նոքա են որ առ ճանապարհաւն, ուր բանն
 սերմանի . եւ յորժամ լսեն զնա, գայ սատանայ եւ
 16 հանէ զբանն սերմանեալ ի սիրտս նոցա : Եւ նոքա
 են որ յապառածին սերմանեցան, որք յորժամ
 լսիցեն զբանն, վաղվաղակի խնդութեամբ ընդունին .
 17 Եւ զի ոչ ունին արմատս յանձինս, այլ առ ժամա-
 նակ մի են, ապա ի հարսանել նեղութեան կամ հա-
 18 լածման վասն բանին, վաղվաղակի զայթազդին : Իսկ
 որ ի մէջ փշոցն սերմանեցան՝ նոքա են, որ իբրեւ

զբանն լսեն, Նա հողք աշխարհիս եւ պատրանք մե- 19
ծութեան մտանեն եւ հեղձուցանեն զբանն, եւ ան-
պտուղ լինի: Նա նորա են որ յերկիրն բարւոք սեր- 20
մանեցան, որք լսեն զբանն եւ ընդունին, եւ տան
պտուղ՝ ընդ միոյ երեսուն, եւ ընդ միոյ վաթսուն, եւ
ընդ միոյ հարիւր:

ԳԻ. Նա ասէ ցնոսա. միթէ գայ՝ ճրագ, զի ընդ 21
զրուանաւ դնիցի կամ ընդ մահճօք. ոչ ապաքէն ի
վերայ աշտանակի դնիցի: Չի չէ ինչ ի ծածուկ՝ որ 22
թէ ոչ յայտնեսցի. եւ ոչ եղեւ ինչ գաղտնի, եթէ
ոչ ի յայտ գայցէ: Եթէ որ ունիցի ականջս լսելոյ, 23
լուիցէ: Նա ասէ ցնոսա. տեսէք զինչ լսէքդ, եւ 24
յաւելցի ձեզ որոց լսէքդ. որով չափով չափէք՝ նո-
վին չափեսցի ձեզ: Ար որ ունիցի՝ տացի նմա. եւ որ 25
ոչն ունիցի, եւ զոր ունիցին՝ բարձցի ի նմանէ:

ԳԿ. Նա ասէր. այսպէս է արքայութիւն Աստու- 26
ծոյ, որպէս զի այր մի արկանիցէ սերմանիս յերկիր,
Նա ննջիցէ եւ յառնիցէ զցայգ եւ զցերեկ. եւ սեր- 27
մանիքն բուսանիցին եւ աճիցեն, եւ նա ոչ գիտէ՝
Ի՞նչ երկիրն ինքնին բերէ զպտուղ. նախ գիտոն եւ 28
ապա զհասկն, ապա զցորեանն ստոր ի հասկին: Այլ 29
յորժամ սայցէ զպտուղն, վաղվաղակի առաքի ման-
գաղ, զի հասեալ են հունձք: Նա ասէր. ո՞ւմ նմա 30
նեցուցուք զարքայութիւնն Աստուծոյ, կամ որով
առակաւ առակեսցուք զնա: Արպէս հատն մանանխոյ՝ 31
որ յորժամ սերմանիցի յերկրի, փոքրագոյն է քան
զամենայն սերմանիս՝ որ են յերկրի. Նա յորժամ սեր- 32
մանիցի, բուսանի եւ լինի մեծ քան զամենայն բան-
ջար, եւ արձակէ ոստս մեծամեծս, մինչեւ բաւական
լինել ընդ հովանեաւ նորա թռչնոց երկնից բնակել:
Նա այնպիսի առակօք խօսէր ընդ նոսա զբանն, որ- 33

- 34 պէս կարող լինէին լսել : Այլ առանց առակի ոչինչ
խօսէր ընդ նոսա, բայց առանձինն աշակերտացն իւ-
րոց մեկնէր զամենայն :
- 35 ԳԲ. Այլ ասէ ցնոսա յաւուրն յայնմիկ՝ իբրև
36 ընդ երեկս լինէր. եկայք անցցուք յայն կողմն : Թու-
ղուն զժողովուրդն, եւ առնուն զնա նաւաւն հան-
37 դերձ, եւ զայլ եւս նաւսն որ էին ընդ նմա : Այլ լինէր
մրրիկ մեծ հողմոյ, եւ զալիսն ի նաւն զեղոյր, մինչ
38 զրեթէ լի իսկ լինել : Այլ ինքն ննջէր ի խելս նաւին
ի վերայ բարձի. զարթուցանէին զնա եւ ասէին. վար-
դապետ, ոչինչ է քեզ փոյթ, զի կորնչիմք աւասիկ :
- 39 Այլ զարթուցեալ սաստեաց հողմոյն եւ ծովուն,
ասէ. դադարեա կարկեաց, եւ դադարեաց հողմն, եւ
40 եղև խնդաղութիւն մեծ : Այլ ասէ ցնոսա. ընդէր
այդպէս վատասիրտք էք, չեւ եւս ունիք հաւատս.
եւ երկեան երկիւղ մեծ եւ ասէին ցմիմեանս. ո՞րք
արդեօք իցէ սա, զի եւ հողմ եւ ծով հնազան-
դին սմա :

Գ Լ Ո Ւ Խ Ե .

- 1 Այլ եկն յայնկոյս ծովուն յաշխարհն Վերգե-
2 սացւոց : Այլ ընդ ելանելն նորա ի նաւէ անտի, պա-
տահեաց նմա այր մի ի գերեզմանացն՝ զոր ունէր այս
3 պիղծ. Արոյ եւ բնակութիւն իւր իսկ ի գերեզմանս
4 էր եւ ոչ շղթայիւք որ եւս կարէր կապել զնա. Այն
բազում անգամ ոտնակապօք եւ շղթայիւք կապելոյ,
եւ խզելոյ ի նմանէ զշղթայսն, եւ զտնակապսն խոր-
5 տակելոյ. եւ ոչ որ կարէր պարտել զնա. Վանզի
հանապազ զքայզ եւ զքերեկ ի գերեզմանս եւ ի լե-
րինս աղաղակէր, եւ կոծէր զանձն իւր քարամբք :
6 Իբրև ետես զՅիսուս ի հեռաստանէ, ընթացաւ եւ

երկիր եպագ նմա: Աղաղակեաց ի ձայն մեծ եւ ասէ, 7
 զի կայ իմ եւ քո՝ Ախուս որդի Աստուծոյ բարձրելոյ.
 երդմնեցուցանեմ զքեզ յԱստուած, մի տանջեր զիս:
 Վանզի ասէր ցնա. ել այսդ պիղծ ի մարդոյ այտի: 8
 Աւ հարցանէր ցնա՝ թէ զի՞նչ անուն է քո. եւ ասէ 9
 ցնա. լեզէոփն անուն է իմ, քանզի բազումք եմք: Աւ 10
 աղաչէին զնա յոյժ, զի մի առաքեսցէ զնոս արտաքս
 քան զաշխարհն: Աւ անդ էր առ լերամբն երամակ 11
 մի խոզաց արօտական մեծ: Աղաչեցին զնա ամենայն 12
 ղեւքն եւ ասեն, առաքեա զմեզ ի խոզսն, զի մոցուք
 ի նոսա: Աւ հրամայեաց նոցա: Աւ իբրեւ ելին այսքն 13
 պիղծք՝ մտին ի խոզսն, եւ ղիմեաց երամակն ի դարէ
 անտի ի ծոփն. էին իբրեւ երկու հազարք, եւ հեղ-
 ձնուին ի ծովուն: Աւ խոզարածքն փախեան, եւ պատ- 14
 մեցին ի քաղաքին եւ յազարակս, եւ ելին տեսանել
 զինչ իցէ՝ որ գործեցաւն: Վան առ Ախուս, եւ 15
 տեսանեն զղիւհահարն զի նստէր զգեցեալ եւ զգաս-
 տացեալ, որ ունէր զլեզէոփնն, եւ զահի հարան: Աւ 16
 պատմեցին նոցա՝ որոց տեսեալն էր, թէ զինչ եղեւ
 այսահարին, եւ զինչ վասն խողիցն: Աւ սկսած ա- 17
 ղաչել զնա զնալ ի սահմանաց նոցա: Աւ իբրեւ եմուտ 18
 նա ի նաւն, աղաչէր զնա ղիւհահարն՝ զի ընդ նմա իցէ.
 Աւ Ախուս ոչ ետ նմա թողլ, այլ ասէ ցնա. երթ ի 19
 տուն քո առ ընտանիս քո, եւ պատմեա նոցա որ ինչ
 միանգամ Տէր արար քեզ եւ ողորմեցաւ քեզ: Աւ 20
 չոգաւ եւ սկսաւ քարոզել ի Վեկապոլին զոր ինչ
 արար նմա Ախուս, եւ ամենեքին զարմանային:

ԳԳ. Աւ իբրեւ անց Ախուս միւսանգամ յայն 21
 կողմն՝ ժողովեցաւ առ նա ժողովուրդ բազում, եւ էր
 առ ծովեզերքն: Աւ ահա մի ի ժողովորդապետացն 22
 գայր, որում անուն էր Այրոս. իբրեւ ետես զնա՝

- 23 անկաւ առ ոսոս նորա . Աղաչէր զնա յոյժ եւ ասէր ,
 թէ դուստր նորա մերձ է ի մահ , զի եկեալ զնիցէ
- 24 նմա ձեռն , որպէս զի ապրեցցի եւ կեցցէ : Աւ գնաց
 ընդ նմա . երթայր եւ ժողովուրդ բազում զհետ նո-
- 25 րա , եւ նեղէին զնա : Աւ կին մի էր ի տեւատեսու-
- 26 թեան արեան զերկոտասան ամ . Աւ յոյժ վշտացեալ
 ի բազում բժշկաց , եւ ծախեալ զինչս իւր զամենայն
 եւ չէր ինչ օգտեալ , այլ եւս առաւել զայրացեալ :
- 27 Իբրեւ լուաւ զՅիսուսէ՝ եկն ի մէջ ամբոխին յետոյ՝
 28 եւ բուռն եհար զհանդերձէ նորա . Վանդի խորհէր
 ի մտի , թէ միայն մերձեցայց ի հանդերձս նորա ,
 29 փրկեցայց . Աւ վաղվաղակի ցամաքեցաւ աղբիւր ա-
- րեան նորա , եւ գիտաց ի մարմին իւր թէ բժշկեցաւ ի
- 30 տանջանացն : Աւ անդէն վաղվաղակի գիտաց Յիսուս
 յանձն իւր զգորութիւնն որ ել ի նմանէ . դարձաւ
 յամբոխն եւ ասէ , ո՞վ մերձեցաւ ի հանդերձս իմ :
- 31 Աւ ասեն ցնա աշակերտքն . տեսանես՝ զի ամբոխդ նե-
 ղէ զքեզ , եւ ասես՝ թէ ո՞վ մերձեցաւ ի հանդերձս
- 32 իմ : Աւ շուրջ հայէր տեսանել՝ թէ ո՞ զայն արար :
- 33 Աւ կինն զարհուրեալ եւ դողացեալ վասն որոյ
 գաղտն արար , քանզի գիտէր զինչ եղիւ նմա , եկն
 անկաւ առաջի նորա , եւ ասաց զամենայն իրան ստու-
- 34 զութեամբ : Աւ Յիսուս ասէ ցնա . դուստր , հաւատք
 քո կեցուցին զքեզ . երթ ի խաղաղութիւն , եւ եղի-
- ջիր ողջ ի տանջանաց քոց :
- 35 ԳԳ. Սինչ դեռ նա զայն խօսէր , գան ոմանք ի
 տանէ ժողովրդապետին եւ ասեն՝ թէ դուստրն քո
- 36 մեռաւ , զի՞ եւս աշխատ առնես զվարդապետդ : Իսկ
 Յիսուս իբրեւ լուաւ զբանն ասացեալ , ասէ ցժողո-
- 37 վրդապետն . մի երկնչիւր , բայց միայն հաւատա : Աւ
 ոչ զղք եթող ընդ իւր երթալ , բայց միայն զՊետ-

րոս եւ զՅակորոս եւ զՅովհաննէս՝ զեղբայրն Յակորայ: Գայ ի տուն ժողովրդապետին, եւ տեսանէ 28
ամբոխ յոյժ եւ լալականս, եւ աղաղակ յոյժ: Եւ 39
մտեալ ի ներքս՝ ասէ ցնոսա. զի՞ խռովեալ էք եւ
լայք, մանուկն ոչ է մեռեալ, այլ ննջէ: Եւ ծաղր 40
առնէին զնա. եւ նորա հանեալ արտաքս զամենե-
սեան, առնու ընդ իւր զհայր մանկանն եւ զմայր, եւ
զնոսա որ ընդ նմայն էին, եւ մտանէ ուր դնէր մա-
նուկն. Եւ կալեալ զձեռանէ մանկանն՝ ասէ ցնա. 41
տալիթա կուտի, որ թարգմանի, աղջիկ դու՝ քեզ ա-
սեմ, արի: Եւ վաղվազակի յարեաւ աղջիկն եւ գնայր, 42
քանզի էր ամաց իբրեւ երկուտասանից. եւ զարմացան
մեծաւ զարմանալեօք: Եւ պատուէր տայր նոցա յոյժ, 43
զի մի ոք գիտասցէ զայն. եւ ասաց տալ նմա ուտի:

Գ Լ Ո Ւ Ք Զ .

ԻԵ. Եւ ել անտի, եկն ի գաւառ իւր. եւ եր- 1
թային զհետ նորա աշակերտքն իւր: Եւ եղեւ ի շա- 2
բաթուն՝ սկսաւ ուսուցանել ի ժողովրդեանն. եւ բա-
զումք իբրեւ լսէին՝ զարմանային ընդ վարդապետու-
թիւն նորա եւ ասէին. ուստի՞ է սմա այս, կամ
զի՞նչ է իմաստութիւնս որ տուեալ է սմա. զի զօրու-
թիւնք այսպիսիք ի ձեռաց սորա լինիցին: Աջ սա է 3
մանուկ հիւսանն, եւ որդին Մարիամայ, եղբայր Յա-
կովբայ եւ Յովսեայ եւ Յուդայի եւ Սիմոնի, եւ չի-
ցե՞ն քորքն դորա աստ առ մեզ. եւ գայթաղէին ի
նա: Եւ ասէ ցնոսա. ոչ է մարգարէ անարգ, բայց ե- 4
թէ ի գաւառի իւրում եւ յազգատոհմի եւ ի տան
իւրում: Եւ ոչ կարէր անդ եւ ոչ մի ինչ զօրութիւն 5
առնել, բայց սակաւ հիւանդաց ձեռն եղեալ՝ բժշկէր
զնոսա: Եւ զարմանայր վասն ոնհաւատութեան նոցա: 6

49. Եւ շըջէր շուրջ զգաւառօքն եւ ուսուցա-
 7 նէր: Եւ կոչեաց առ ինքն զերկոտասանսն, եւ սկսաւ
 առաքել զնոսա երկուս երկուս. եւ տայր նոցա իշխա-
 8 նութիւն ի վերայ այսոց պղծոց: Եւ պատուիրեաց
 նոցա՝ զի մի ինչ բարձցեն ի ճանապարհ, բայց միայն
 գաւազան. մի պարկ, մի հաց, մի պղինձ ի գօտիս:
 9 Այլ ազաննել հողաթափս, եւ մի զգենուցուք, ասէ,
 10 երկուս պարեգօտս: Եւ ասէր ցնոսա. յոր տուն
 մտանիցէք, անդէն օթեւանս կալջիք՝ մինչեւ ելանի-
 11 ցէք անտի: Եւ որ ոչ ընկալցին զձեզ եւ ոչ լուիցեն
 ձեզ, յորժամ ելանիցէք անտի՝ թօթափեսջիք զփոշի
 12 ոտից ձերոց ի վկայութիւն նոցա: Եւ ելեալ քարո-
 13 զէին զի ապաշխարեսցեն: Եւ դեւս բազումս հանէին.
 եւ օժանէին իւղով զբազում հիւանդս եւ բժշկէին
 զնոսա:

14 Ի՛. Եւ լուաւ արքայ շերովդէս. քանզի յայ-
 տնի եղեւ անուն նորա. եւ ասէր, թէ Յովհաննէս
 մկրտիչ յարեաւ ի մեռելոց, եւ վասն այնորիկ զօրու-
 15 թիւնք ինին նովաւ: Այլք ասէին թէ Նդեա է, իսկ
 այլքն՝ թէ մարգարէ է. կամ թէ իբրեւ զմի ի մար-
 16 զարէից: Իբրեւ լուաւ շերովդէս, ասէ. զորոյ ես
 զգլուխն հատի զՅովհաննու, սա է՝ նա յարեաւ ի
 17 մեռելոց: Օ՛. ինքն շերովդէս առաքեաց կալաւ
 զՅովհաննէս, եւ կապեաց զնա եւ եղ ի բանտի վասն
 շերովդիայ կնոջ Փիլիպպոսի եղբօր նորա, զի նա կին
 18 արար զնա: Վանզի ասէր. Յովհաննէս ց՝ շերովդէս՝
 19 թէ ոչ է օրէն քեզ ունել զկին եղբօր քո: Եւ շե-
 րովդիա ռխացեալ էր ընդ նմա, եւ կամէր սպանանել
 20 զնա, եւ ոչ կարէր: Օ՛. ի շերովդէս երկնչէր ի Յով-
 հաննէ. քանզի գիտէր զնա այր արդար եւ սուրբ. եւ
 սպասէր նմա. եւ լուեալ ի նմանէ բազում ինչ՝ առ-

նէր, եւ քաղցրութեամբ լսէր նմա: Իբրեւ օր մի լինէր 21
 պարսպոյ, յորժամ ընթրիս տայր Հերովդէս յաւուր
 ծննդոց իւրոց՝ նախարարաց իւրոց եւ հազարապետաց
 եւ մեծամեծաց Վայելեացոց, Եւ ի մտանել դատերն 22
 Հերովդիայ եւ ի կաքաւել հաճոյ եղեւ Հերովդի եւ
 բազմականացն: Եսէ թագաւորն ցաղջիկն. խնդրեա
 յինէն զոր ինչ կամիս, եւ տաց քեզ: Եւ երդուաւ 23
 նմա բազում անգամ թէ զոր ինչ եւ խնդրեսցես դու
 յինէն, տաց քեզ մինչեւ ցկէս թագաւորութեան ի-
 մոյ: Վա ելեալ ասէ ցմայր իւր, զի՞նչ խնդրեցից. եւ 24
 նա ասէ. զգլուխն Յովհաննու մկրտչի: Եւ մտեալ ան-
 դրէն փութանակի առ թագաւորն՝ ասէ. կամիմ զի
 այժմ տացես ինձ վաղվաղակի ի վերայ սկտեղ զգլու-
 խըն Յովհաննու մկրտչի: Եւ տրտմեցաւ յոյժ թա- 25
 գաւորն, այլ վասն երդմանցն եւ կոչնականացն ոչ
 կամեցաւ անարգել զնա. Եւ առաքեաց վաղվաղակի 27
 թագաւորն դահիճ, եւ հրամայեաց բերիլ զգլուխն
 նորա. եւ չոգաւ գլխատեաց զնա ի բանտին. Եւ 28
 երբր զգլուխն նորա սկտեղջ եւ ետ ցաղջիկն. եւ աղ-
 ջիկն տարաւ ետ մօր իւրում: Իբրեւ լուան աշա- 29
 կերտքն նորա, եկին բարձին զմարմին նորա եւ եղին
 ի գերեզմանի:

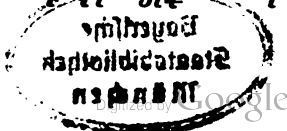
Ե՛ւ. Ժողովեցան առաքեալքն առ Յիսուս, եւ 30
 պատմեցին նմա զամենայն ինչ զոր արարին եւ զոր
 ուսուցին: Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. եկայք դուք 31
 առանձինն յանապատ տեղի, եւ հանգիջիք սակաւ
 մի. զի էին բազումք որ երթային եւ գային, եւ հաց
 անգամ չժամանէին ուտիլ: Եւ գնացին նաւու յա- 32
 նապատ տեղի առանձինն: Եւ տեսին զնոսա զի երթայ- 33
 ին, եւ զգացին բազումք. եւ հետի յամենայն քա-
 ղաքաց խուռն ընթանային անդր, եւ մերձեցային առ

24 նոսա: Եւ ելեալ ետես ամբոխ բազում, եւ գթա-
 ցաւ ի նոսա, զի էին իբրեւ ոչխարք՝ որոց ոչ իցէ
 25 հովիւ. եւ սկսաւ ուսուցանել զնոսա յոյժ: Եւ իբրեւ
 բազում ժամ եղեւ, մատուցեալ աշակերտքն ասէին.
 26 տեղիս անապատ է, մինչ զեռ աւուր կայ, Արձակեա
 զժողովուրդսդ, զի երթեալ շուրջ յագարակս եւ ի
 զեղս՝ գնեսցեն իւրեանց զինչ ուտիցեն, զի աստ ինչ
 27 ուտել ոչ ունին: Եւ պատասխանի ետ եւ ասէ ցնո-
 սա. դուք տուք զոցա ուտել. ասեն ցնա՝ երթիցուք
 գնեսցուք երկերիւր դահեկանի հաց, եւ տացուք
 28 զոցա ուտել: Ասէ ցնոսա. քանի՞ նկանակ ունիք՝ եր-
 թայք տեսէք. իբրեւ զիտացին, ասեն ցնա՝ հինգ եւ
 29 երկուս ձկուռս: Եւ հրամայեաց նոցա բազմել երա-
 40 խանս երախանս ի վերայ դալար խոտոյ: Եւ բազմե-
 41 ցան դասք դասք՝ ուր հարիւր եւ ուր յիսուն: Եւ
 առեալ զհինգ նկանակն եւ զերկուս ձկուռնս, հայե-
 ցաւ յերկինս, օրհնեաց, մանրեաց զնկանակսն եւ
 ետ ցաշակերտսն, զի արկցեն նոցա. եւ զերկուս
 42 ձկուռնս բաշխեաց ամենեցուն: Աերան եւ յագեցան,
 43 Եւ բարձին զնշխարսն երկոտասան սակառի լի, եւ ի
 44 ձկանց անտի: Եւ էին որ կերանն՝ իբրեւ արք հինգ
 հազար:
 45 **ԵՔ.** Եւ նոյն ժամայն ճեպեաց զաշակերտսն
 մտանել ի նաւ եւ յառաջագոյն քան զնա երթալ
 յայնկոյս ի Բեթսայիդա, մինչ ինքն զժողովուրդան
 46 արձակիցէ: Եւ հրաժարեալ ի նոցանէ՝ ել ի լեառն
 47 կալ յաղօթս: Եւ իբրեւ երեկոյ եղեւ, էր նաւն ի մէջ
 48 ծովուն, եւ ինքն ի ցամաքի: Եւ ետես զնոսա հող-
 մակածեալս ի վարելն, զի էր հողմն ընդդէմ նոցա. եւ
 զջորրորդ պահու գիշերոյն գայ առ նոսա գնալով ի
 վերայ ծովուն, եւ երբ որ առնել առ նոքօք:

Նորա իբրեւ տեսին զի գնայր ի վերայ ծովուն, հա- 49
 մարեցան թէ առ աչօք ինչ լինիցի, եւ զաղաղակ
 բարձին: Վանզի ամենեքեան տեսին զնա եւ խոռովե- 50
 ցան. եւ նա անդէն վաղվաղակի խօսեցաւ ընդ նոսա
 եւ ասէ. քաջալերեցարուք, ես եմ՝ մի երկնչիք: Նշ- 51
 ել ի նաւն առ նոսա, եւ դադարեաց հողմն: Նշ ա-
 առեւ եւս յիմարեալ էին ի միտս իւրեանց, եւ զար-
 մանային յոյժ. Վանզի եւ ի վերայ հացին ոչ իմացան, 52
 զի էր սիրտ նոցա թմբրեալ: Նշ իբրեւ անցին յայն-
 կոյս, եկին յերկիրն Գնննեսարէթ: Նշ իբրեւ ելին 54
 ի նաւէ անտի՝ իսկ եւ իսկ ծանեան զնա արք տեղոյն
 այնորիկ. Նշ ընթացեալ այսր անդր ընդ ամենայն 55
 դաւառն, սկսան մահճօք բերել զհիւանդս, ուր լսէ-
 ին՝ թէ անդ իցէ: Նշ ուր եւ մտանէր ի գեղս կամ՝ 56
 ի քաղաքս կամ յազարակս, ի հրապարակս դնէին
 զախտաժէտս, եւ աղաչէին զնա՝ զի գոնէ ի քղանցս
 հանդերձի նորա մերձենայցեն. եւ որ միանգամ մեր-
 ձեցանն՝ փրկեցան:

Պ Ա Ռ Թ Խ Է .

Ե՛. Նշ ժողովեցան առ նա փարիսեցիքն եւ ո- 1
 մանք ի դպրացն՝ որ եկեալ էին յԱրուսաղեմէ: Նշ 2
 տեսեալ զոմանս յաշակերտաց անտի, զի խառնակ
 ձեռօք, այսինքն է՝ անլուայ ուտէին հաց, բամբասե- 3
 ցին: Չ ի փարիսեցիքն եւ ամենայն հրեայք՝ եթէ ոչ 3
 բռնալիւր լուսնան զձեռս, հաց ոչ ուտեն. քանզի ու-
 նին զաւանդութիւն ծերոցն. Նշ ի հրապարակէ 4
 մտեալ՝ եթէ ոչ նախ մկրտիցին, ոչ ուտեն. եւ այլ ինչ
 բազում է՝ զոր ընկալան ունել, մկրտութիւնս բաժա- 5
 կաց եւ ստոմանաց եւ պղնձեաց եւ մահճաց: Ապա 5
 հարցանեն զնա փարիսեցիքն եւ դպիրք՝ թէ ընդէր

աշակերտքն քո ոչ գնան ըստ աւանդութեան ծերոցն .
 6 այլ խառնակ ձեռք հաց ուտեն : Կա պատասխանի
 ետ եւ ասէ ցնոսա, թէ բարւոք մարգարէացաւ Եւ-
 սայի վասն ձեր կեղծաւորաց, որպէս ասաց . Ժողո-
 վուրդս այս շրթամբք մեծարէ զիս, եւ սիրտք նոցա
 7 հեռացեալ ի բացեայ են յինէն : Օ ուր պաշտեն զիս .
 ուսուցանեն վարդապետութիւնս զմարդկան պատուի-
 8 րեալս : Թողեալ զպատուիրանն Աստուծոյ, ունիք
 զմարդկան աւանդութիւն . մկրտութիւնս ստոմանաց
 եւ բաժակաց, եւ այլոց նմանեաց սոցին առնէք բա-
 9 զումն : Եւ ասէ ցնոսա . բարւոք խօտէք զպատուի-
 րանն Աստուծոյ, զի զձեր աւանդութիւն հաստատիցէք :
 10 Օ ի Մովսէս ասէ . պատուեա զհայր քո եւ զմայր, եւ
 որ չարախօսեցէ զհօրէ կամ զմօրէ, մահու վախճա-
 11 նեացի : Եւ դուք ասէք . եթէ ասիցէ որ ցհայր կամ
 ցմայր՝ կորրան, որ է պատարագ, զոր յինէն օգտե-
 12 ցիս . Եւ ոչ եւս տայք թոյլ նմա առնել ինչ հօրն
 13 կամ մօր : Եւ անարգէք զբանն Աստուծոյ ձերով
 աւանդութեամբն, զոր աւանդեցէք . եւ բազում ինչ
 14 այլ որ այսմ նման է՝ առնէք : Եւ կոչեալ առ ինքն
 զամենայն ժողովուրդսն, ասէ ցնոսա . լուարուք ինձ
 15 ամենեքեան եւ ի միտ առէք : Աչինչ արտաքուստ ի
 մարդ մտեալ՝ եթէ կարիցէ պղծել զնա, այլ որ ե-
 16 լանէ ի նմանէ՝ այն է որ պղծէ զմարդն : Ար ունիցի
 ականջս լսելոյ՝ լուիցէ :

17 **ԵՒ** . Եւ իբրեւ եմուտ ի սուն յամբոխէ անաի,
 18 հարցանէին զնա աշակերտքն վասն առակին : Եւ ասէ
 ցնոսա . այդպէս եւ դուք անմիտ էք, ոչ իմանայք՝
 եթէ ամենայն որ արտաքուստ ի ներքս մտանէ ի մարդ,
 19 ոչ կարէ զնա պղծել . Օ ի ոչ եթէ ի սիրտ նորա մտա-
 նէ, այլ յորովայն եւ արտաքս ելանէ . եւ սրբէ զա-

մենայն կերակուրսն: Աւ ասէր, թէ որ ինչ ի մարդոյն 20
 ելանէ՝ այն պղծէ զմարդ: Ա՛յ ի ներքուստ ի սրտէ 21
 մարդկան խորհուրդք չարութեան ելանեն. շնու-
 թիւնք, պոռնկութիւնք, Գողութիւնք, սպանու- 22
 թիւնք, ազահութիւնք, չարութիւնք, նենգութիւնք,
 զիջութիւն, չարակնութիւն, հայհոյութիւն, ամ-
 բարտաւանութիւն, անզգամութիւն: Այս ամենայն 23
 չարիք ի ներքուստ ելանեն, եւ պղծեն զմարդ:

Ե՛. Աւ անտի յարուցեալ՝ եկն ի սահմանս Տիւ- 24
 րոսի եւ Արդովնի. եւ մտեալ ի տուն՝ ոչ ումք
 կամեր յայտնել, եւ ոչ կարաց ծածկել: Ուսաւ կին 25
 մի զնմանէ, որոյ դուստր իւր նեղեալ էր յայսոյ պղծոյ.
 եկն անկաւ առաջի նորա: Աւ կինն էր հեթանոս՝ 26
 փրկնիկ Ասորի յազգէ. եւ աղաչէր զնա՝ զի զդեւն
 հանցէ ի դատելէ նորա: Աւ Ախուս ասէ ցնա. Թոյլ 27
 տուր՝ նախ յագեցցին մանկուկք. զի ոչ է բարևոք առ-
 նուլ զհաց մանկանց եւ արկանել շանց: Աւ պա- 28
 տասխանի ետ եւ ասէ. Տէր, եւ շունք ի փշրանաց սե-
 ղանոյ մանկանցն կերակրին: Աւ ասէ ցնա. վասն այդք 29
 բանի երթ, ել դեւն ի դատերէ քումէ: Վնաց ի 30
 տուն իւր, եւ եզիտ ելեալ զդեւն. եւ զդուստրն, զի
 անկեալ դնէր ի մահի՞ն: Աւ ելեալ միւսանգամ ի 31
 սահմանացն Տիւրոսի եւ Արդովնի, եւ եկն ի ծով-
 եզրն Գալիլեացոց ի մէջ սահմանացն ի Գեկապոլիս:
 Աւ բերին առաջի նորա խուլ մի եւ համր. եւ ա- 32
 ղաչէին՝ զի ձեռն դիցէ ի վերայ նորա: Աւ առեալ 33
 զնա մեկուսի յամբխէ անտի, արկ զմատունս իւր ընդ
 ականջս նորա եւ եթուք անդր. եւ կալաւ զլեզուէ
 նորա. Այսեցաւ յերկինս՝ յողոց եհան եւ ասէ. երի- 34
 փաթայ՝ որ է բացիր: Աւ նոյնժամայն բացան լսելիք 35
 նորա, եւ լուծան կապանք լեզուի նորա. եւ խօսէր

- 36 ուղիղ : Եւ պատուիրեաց նոցա՝ զի մի ումեք ասիցեն .
եւ որչափ նա պատուիրէր նոցա, նորա եւս առաւել
37 քարոզէին . Եւ եւս քան զեւս զարմանային եւ ասէին .
զամենայն ինչ բարւոք գործեաց սա, զի խլից լսել
տայ եւ համերց խօսել :

Ք Լ Ո Ւ Թ Ե

- 1 **ԵՁ.** Յաւուրան յայնոսիկ դարձեալ ժողովուրդ
բազում էր, եւ ինչ ոչ ունէին ուտել . կոչեաց զա-
2 շակերտոսն իւր եւ ասէ ցնոսա . Վթամ՝ ես ի վերայ
ժողովրդեանդ . զի արդ երեք աւուրք են՝ մինչ առ իս
3 են, եւ ոչ ունին զինչ ուտիցեն : Եւ եթէ արձակեմ
զդոսա նօթիս ի տունս իւրեանց՝ նքթիցին ի ճանա-
պարհի . զի ոմանք ի դոցանէ ի հեռաստանէ եկեալ
4 են : Պատասխանի ետուն նմա աշակերտքն նորա . ուս-
տի կարես յագեցուցանել զդոսա հացիւ յանապատի
5 աստ : Եւ հարցանէր զնոսա . քանի՞ նկանակ հաց ու-
6 նիք . եւ նորա ասեն՝ եօթն : Եւ հրամայեաց ժողովրդ-
դեանն բազմել ի վերայ երկրի . եւ առեալ զեօթն
նկանակն, գոհացաւ՝ երեկ, եւ տայր ցաշակերտոսն զի
7 արկցեն . եւ արկին առաջի ժողովրդեանն : Եւ ձկունս
սակաւ ունէին . եւ զայն եւս օրհնեաց, եւ հրամայ-
8 եաց արկանել : Ղերան եւ յագեցան, եւ բարձին զնրշ-
9 խարս կոտորոցն եօթն զամբիղ : Եւ էին որ կերանն՝
իրբեւ չորք հազարք . եւ արձակեաց զնոսա :

- 10 **ԵԻ.** Եւ նոյն ժամայն մտեալ ի նաւ հանդերձ
11 աշակերտօքն՝ եկն ի կողմանս Վաղմանուռնեայ : Եւ կին
փարիսեցիքն եւ սկսան վիճել ընդ նմա, եւ խնդրէին
12 ի նմանէ նշան յերկնից՝ փորձելով զնա : Եւ զայրա-
ցաւ յոգի իւր եւ ասէ . զի՞ է՞ զի ազգս այս նշան
խնդրէ . ամէն ասեմ ձեզ, թէ տացի նշան աղգիս այս-

միկ: Եթող զնոսա. դարձեալ եմուտ ի նաւ եւ զնաց 13
 յայնկոյս: Եւ մոռացան հաց բառնալ. բայց մի նկա- 14
 նակ ունէին ընդ իւրեանս ի նաւին: Եւ պատուիրէր 15
 նոցա եւ ասէր. զգոյշ եղերուք ի խմորոյ անտի փա-
 րիսեցւոց եւ ի խմորոյ հերովդիանսոսաց: Եւ խորհէին 16
 ընդ միմեանս եւ ասէին, թէ զի հացս ոչ ունիմք:
 Վիտաց Աիսուս եւ ասէ ցնոսա. զի՞ խորհիք ի սիրտս 17
 ձեր, թերահաւատք, թէ հաց ոչ ունիք. տակաւին
 ոչ իմանայք եւ ոչ յիշէք. ապշու թիւն ունի զսիրտս
 ձեր. Եւք գոն եւ ոչ տեսանէք, ականջք են եւ ոչ 18
 լսէք, եւ ոչ իմանայք տակաւին, եւ ոչ յիշէք: Աոր- 19
 ժամ՝ զհինգ նկանակն ի հինգ հազարսն, եւ քանի՞
 սակառի լի բարձէք զկոտորոցն: Եւ ասեն ցնա, եր-
 կոտասան: Եւ յորժամ զեթն նկանակն ի չորս հա- 20
 զարսն, եւ քանի՞ զամբիղ լի բարձէք զկոտորոցն. եւ
 նորա ասեն, եթն: Եւ ասէ ցնոսա. իսկ զիարդ ոչ ի- 21
 մանայք: Վան ի Բեթսայիդա. եւ ածեն առաջի նորան 22
 կոյր մի, եւ աղաչէին զնա՝ զի մերձեսցի ի նա: Եւ 23
 առեալ զձեռանէ կուրին՝ եհան արտաքոյ շինին, ե-
 թուք յաչս նորա, եւ ձեռն եղ ի վերայ նորա. եւ
 հարցանէր ցնա՝ թէ տեսանիցէ ինչ: Բացաւ եւ ա- 24
 սէր. տեսանեմ զմարդիկս զի շրջին իրրեւ զճառս:
 Վարձեալ եղ ձեռս ի վերայ աչաց նորա՝ եբաց, եւ 25
 տեսանէր. ողջացաւ եւ տեսանէր համարձակ զամե-
 նայն: Երձափեաց զնա ի տուն իւր եւ ասէ. ի շէնդ մի 26
 մտանիցես, այլ երթ ի տուն քո. եւ յորժամ՝ ի շէնս
 մտանիցես՝ մի ումեք ասիցես ի շինին:

ՁԿ. Եւ ել Աիսուս աշակերտօքն հանդերձ ի 27
 շէնս Եեսարեսայ Փիլիպպեայ. եւ ի ճանապարհին հար-
 ցանէր ցաշակերտսն եւ ասէր. զո՞ ուստեք ատեն մար-
 դիկս՝ թէ իցեմ: Եւ որա ետուն պատասխանի եւ 28

ասեն. զՅովհաննէս մկրտիչ, եւ այլք՝ զՂաղիա, եւ
 29 այլք՝ զմի ոք ի մարգարէից անտի: Ասէ ցնոսա. իսկ
 դուք զո՞ւստեք ասէք զինէն թէ իցեմ. պատաս-
 խանի եա Պետրոս եւ յասէ ցնա. դու ես Վրիստոսն:
 30 Աւ սաստեաց ի նոսա՝ զի մի ումեք ասիցեն ըզ-
 31 նմանէ: Աւ սկսաւ ուսուցանել զնոսա, թէ պարտ
 է որդւոյ մարդոյ բազում չարչարանս ընդունել,
 եւ անարգել յերիցանց եւ ի քահանայապետից եւ
 ի դպրաց, եւ մեռանել, եւ յերիւր աւուր յառնել:
 32 Աւ համարձակ զբանն խօսեցաւ. եւ առեալ զնա
 33 մեկուսի Պետրոսի՝ սկսաւ պատել նմա: Աւ նա դար-
 ձաւ ետես զաշակերտան, սաստեաց Պետրոսի եւ
 ասէ. երթ յետս իմ, սատանայ. զի ոչ խորհիս դու
 34 զԱստուծոյն, այլ զմարդկան: Աւ կոչեցեալ առ
 ինքն զԺողովուրդն աշակերտօքն հանդերձ՝ ասէ ցնո-
 սա. եթէ ոք կամի գալ զկնի իմ՝ ուրասցի զանձն իւր,
 25 եւ բարձցէ զխաչ իւր եւ եկեացէ զկնի իմ: Օ՛ի որ
 կամիցի ապրեցուցանել զանձն իւր՝ կորուսցէ զնա.
 եւ որ կորուսցէ զանձն իւր վասն աւետարանին, ա-
 36 պրեցուսցէ զնա: Օ՛ի՛նչ օգուտ է մարդոյ՝ եթէ զաշ-
 խարհս ամենայն շահեցի, եւ զանձն իւր տուծեացէ:
 37 Վանզի զի՛նչ տացէ մարդ՝ փոխանակ անձին իւրոյ:
 38 Օ՛ի որ ոք ամօթ համարեացի զիս եւ զբանս իմ ի
 շնացող եւ ի մեղաւոր ազգիս յայսմիկ, եւ որդի մար-
 դոյ յամօթ արասցէ զնա՝ յորժամ եկեացէ փառօք
 39 հօր իւրոյ եւ հրեշտակաց սրբոց: Աւ ասէ ցնոսա.
 ամէն ասեմ ձեզ, զի են ոմանք ի սոցանէ որ աստ
 կան, որք մի ճաշակեցեն զմահ մինչեւ տեսցեն զար-
 քայութիւն Աստուծոյ եկեալ զօրութեամբ:

Ք Լ Ո Ւ Խ Թ .

Եւ յետ վեց աւուր առնու ընդ իւր Ախուս 1
 զՊետրոս եւ զՅակովբոս եւ զՅովհաննէս, եւ Հանէ
 զնոսա ի լեառն մի բարձր առանձինն. եւ յայլա-
 կերպս եղեւ առաջի նոցա: Եւ ձորձք նորա եղեն 2
 փայլուն սպիտակ յոյժ, որպէս թափիչք երկրի ոչ
 կարեն այնպէս սպիտակացուցանել: Եւ երեւեցաւ 3
 նոցա Եղիա Մովսեսիւ Հանդերձ, եւ խօսէին ընդ Ախ-
 սուսի: Պատասխանի ետ Պետրոս եւ ասէ քնիսուս. 4
 ուրբի, բարւոք է մեզ աստ լինել. եւ արասցուք
 երիս տաղաւարս՝ մի քեզ եւ մի Մովսեսի եւ մի
 Եղիայի: Վանդի ոչ գիտէր զինչ խօսէր, զի զար- 5
 հուրեալ էին: Եւ եղեւ ամպ մի հովանի ի վերայ 6
 նոցա. ձայն եղեւ յամպոյ անտի եւ ասէ. դա՛ է
 որդի իմ սիրելի, դմա լուարուք: Եւ յանկարծակի 7
 հայեցեալ այսր անդր՝ ոչ եւս զոր ուրեք տեսին,
 բայց միայն զԱխուս ընդ իւրեանս: Եւ մինչ զեռ 8
 իջանէին ի լեռնէ անտի, պատուիրեաց նոցա զի մի
 ումեք պատմեսցեն զոր տեսինն, բայց յորժամ որդի
 մարդոյ ի մեռելոց յարիցէ: Եւ նորա զբանն ի մտի 9
 ունէին, եւ խնդրէին ընդ միմեանս՝ թէ զինչ իցէ ի
 մեռելոցն յառնել: Հարցին ցնա եւ ասեն. զինչ է 10
 այն զոր զպիրքն ասեն՝ եթէ նախ Եղիայի պարտ է
 գալ: Եւ պատասխանի ետ նոցա եւ ասէ. Եղիա 11
 նախ եկեալ յարդարեսցէ զամենայն. իսկ զհարդ
 գրեալ է զորդուոյ մարդոյ, զի բազում ինչ չարչա-
 րեսցի եւ անգոսնեսցի: Եւլ ես ասեմ ձեզ, եթէ 12
 Եղիա եկն, եւ արարին ընդ նմա զինչ եւ կամեցան,
 որպէս եւ գրեալ է վասն նորա:

13 **ՁԲ.** Եւ եկեալ առ աշակերտսն, տեսին ամբոխ
 շուրջ զնորօք, եւ զդպիրսն՝ զի վիճէին ընդ նոսա :
 14 Եւ վաղվաղակի ամենայն ժողովուրդն իբրեւ տեսին
 զնա՝ զարմացան, եւ ընդ առաջ ընթացեալ ողջոյն
 15 տային նմա : Եւ եհարց ցնոսա՝ Թէ զի՞նչ վիճէիք ընդ
 16 նոսա : Պատասխանի ետ մի ոմն ի ժողովրդենէն եւ
 ասէ . վարդապետ, ածի զորդի իմ առ քեզ, զոր ունի
 17 այս համբ . Եւ ուր հասանէ՝ զարկուցանէ զնա . եւ
 փրփրէ եւ կրճտէ զատամուսնս իւր եւ ցամաքի . եւ
 ասացի ցաշակերտսն քո զի հանցեն, եւ ոչ կարացին
 18 հանել զնա : Պատասխանի ետ նոցա եւ ասէ . ո՞վ
 ազգ անհաւատ, մինչեւ յերբ իցեմ ընդ ձեզ, մին-
 19 չեւ ցերբ անսայցեմ ձեզ . ածէք զնա առ իս : Եւ
 ածին զնա առ նա . իբրեւ ետես զնա այսն, վաղվա-
 ղակի շարժեաց զնա, եւ անկեալ յերկիր Թաւալէր
 20 եւ փրփրայր : Եհարց ցհայր նորա եւ ասէ . քանի՞
 ժամանակք են՝ յորմէհետէ այդ եղեւ դմա . եւ նա
 21 ասէ, ի մանկութենէ : Բազում անգամ ի հուր ար-
 կանէ եւ ի ջուր՝ զի կորուցէ զդա . արդ՝ եթէ կարող
 ինչ ես, օգնեա մեզ, Տէր, զթացեալ ի վերայ մեր :
 22 Եւ Ախուս ասէ ցնա . ասացեր՝ Թէ կարող ես . ամե-
 23 նայն ինչ հնարաւոր է այնմ, որ հաւատայն : Եւ
 վաղվաղակի աղաղակեաց հայր մօռնկանն եւ ասէ .
 24 հաւատամ, օգնեա անհաւատութեանս իմում : Ի-
 բրեւ ետես Ախուս եթէ կուտի ժողովուրդն ի գե-
 րայ, սաստեաց այսոյն պղծոյ եւ ասէ . համբդ եւ
 խուլ այս, ես տամ քեզ հրաման, եւ ի դմանէ, եւ
 25 այլ եւս մի մտանիցես ի դա : Եւ աղաղակեաց եւ
 յոյժ լլկեաց զնա, եւ ել . եւ եղեւ պատանեակն
 իբրեւ զմեռեալ, մինչեւ բազմաց իսկ ասել Թէ մե-
 26 ռաւ : Եւ Ախուս կալաւ զձեռանէ նորա՝ յարցոյ

զնա, եւ կանգնեցաւ: Եւ իբրեւ եմուտ նա ի տուն, 27
աշակերտքն առանձինն հարցին ցնա. մէք ընդէ՞ր ոչ
կարացաք հանել զնա: Եւ ասէ ցնոսա. այդ ազգ ոչ 28
իւիք ելանէ, եթէ ոչ պահովք եւ աղօթիւք:

29. Եւ անտի ելեալ անցանէին առ Ղալիլեա- 29
ցւովքն. եւ ոչ կամէր եթէ որ զիտասցէ: Վանզի ու- 30
սուցանէր զաշակերտան իւր եւ ասէր ցնոսա, թէ
որդի մարդոյ մատնելոց է ի ձեռս մարդկան, եւ սպա-
նանիցեն զնա. եւ իբրեւ սպանցի՝ յերիր առուր յառ-
նէ: Եւ նորա ոչ զիտէին զբանն, եւ երկնչէին հար- 31
ցանել ցնա: Եկն ի Սափառնառւմ. եւ իբրեւ եմուտ 32
ի տուն, հարցանէր զնոսա. զի՞նչ զիճէիք զճանա-
պարհայն ընդ միմեանս: Եւ նորա լուռ լինէին. քան- 33
զի ընդ միմեանս զիճէին ի ճանապարհին, թէ ո՞վ մեծ
իցէ: Եւ իբրեւ նստաւ՝ կոչեաց զերկոտասանն եւ 34
ասէ ցնոսա. եթէ որ կամի առաջին լինել՝ եղեցի ա-
մենեցուն կրտսեր եւ ամենեցուն պաշտօնեայ: Եւ 35
առեալ մանուկ մի կացոյց ի մէջ նոցա. եւ ընկալեալ
զնա ի գիրկա իւր, ասէ ցնոսա: Ար միանգամ յայս- 36
պիսի մանկուոյ ընկալցի յանուն իմ, զիս ընդունի.
եւ որ զիս ընդունի՝ ոչ զիս ընդունի, այլ զայն որ
առաքեացն զիս: Պատասխանի ետ նմա Յովհաննէս 37
եւ ասէ. վարդապետ, տեսաք զոմն, զի յանուն քո
դեւս հանէր եւ զմեր կնի ոչ շրջէր, եւ արգելաք
զնա: Եւ նա ասէ. մի արգելուք զնա. զի ոչ որ է՝ որ 38
առնէ զօրութիւնս յանուն իմ, եւ կարիցէ հայհոյել
զիս: Եւ ի որ ոչնէ ընդ մեզ հակառակ, ի մեր կոյս է: 39
Եւ որ որ արբուսցէ ձեզ ջուր բաժակաւ յանունս 40
յայս, թէ դուք Վրիստոսի էք, ամէն ասեմ ձեզ՝ մի
կորուսցէ զվարձս իւր: Եւ որ որ գայթազդեցուսցէ 41
զմի ի փոքրկանցս՝ որ հաւատան յիս, լաւ էր նմա ա-

ուսել՝ եթէ արկեալ էր ընդ պարանոց նորա երկան
 42 իշոյ, եւ ընկեցեալ ի ծով : Եւ եթէ գայթազղե-
 ցուսցէ զքեզ ձեռն քո, հատ՝ ընկեա ի քէն . զի լաւ
 իցէ քեզ խեղ մտանել ի կեանսն յաւիտենից, քան
 երկուս ձեռս ունել եւ երթալ ի գեհնն ի հուրն
 43 անշէջ : Ուր որդն նոցա ոչ մեռանի եւ հուրն ոչ
 44 շիջանի : Եւ եթէ ոտն քո գայթազղեցուսցէ զքեզ,
 հատ՝ ընկեա զնա ի քէն . լաւ իցէ քեզ կաղ մտա-
 նել ի կեանսն յաւիտենից, քան երկուս ոտս ունել
 45 եւ անկանել ի գեհնն ի հուրն անշէջ : Ուր որդն
 46 նոցա ոչ մեռանի եւ հուրն ոչ շիջանի : Եւ եթէ
 ակն քո գայթազղեցուսցէ զքեզ, հան զնա ի բաց .
 լաւ իցէ քեզ միով ակամբ մտանել յարքայութիւն
 Աստուծոյ քան երկուս աչս ունել եւ անկանել ի գե-
 47 հնն . Ուր որդն նոցա ոչ մեռանի եւ հուրն ոչ
 48 շիջանի : Քի ամենայն ինչ հրով յաղեսցի, եւ ա-
 49 մենայն ողջակէզ աղիւ յաղեսցի : Բարուք է աղ .
 եւ եթէ աղն անհամեսցի՝ ի՞նչ համեսցի . արդ՝ դուք
 կալարուք յանձինս ձեր զաղն, եւ խաղաղութիւնս
 արարէք ընդ միմեանս :

Ք Ա Ո Ւ Թ Ժ .

1 **ՁԳ.** Եւ անտի յարուցեալ գայ ի սահմանս
 Հրէաստանի յայնկոյս Յորդանանու . եւ երթայր՝ դար-
 ձեալ խռնեալ ժողովուրդն առ նա, եւ որպէս սովոր
 2 էր՝ միւսանգամ ուսուցանէր զնոսա : Իսկ փարիսե-
 ցիքն մատուցեալ փորձելով հարցանէին զնա եւ ա-
 3 սէին, եթէ արժան իցէ առն զկին իւր արձակել : «Եւ
 պատասխանի ետ ճոցա եւ ասէ . զի՞նչ պատուիրեաց
 4 ձեզ Մովսէս : Եւ նորա ասին . Մովսէս հրաման ետ
 5 զիւր մեկնելոյ զրել, եւ արձակել : Պատասխանի ետ

Յիսուս եւ ասէ ցնոսա. վասն խստասրտութեան ձերոյ
 գրեաց ձեզ զպատուիրանն զայն: Այլ ի սկզբանէ 6
 արարածոց, արու եւ էզ արար զնոսա Աստուած, եւ
 ասէ. Վասն այսորիկ թողցէ այր զՏայր իւր եւ զմայր, 7
 եւ երթիցէ զհետ կնոջ իւրոյ: Աւ եղիցին երկուքն ի 8
 մարմին մի. եւ այնուհետեւ ոչ են երկու, այլ մար-
 մին մի: Արդ՝ զոր Աստուած զուգեաց, մարդ մի մե- 9
 կնեացէ: Աւ ի տան դարձեալ աշակերտքն զնոյն հար- 10
 ցին ցնա: Աւ ասէ ցնոսա. եթէ այր արձակեացէ զկին 11
 իւր եւ արացէ այլ, շնայ. Աւ կին եթէ ելցէ յառնէ 12
 իւրմէ եւ եղիցի առն այլում, շնայ:

ՁԵ. Աւ մատուցանէին առ նա մանկտի՝ զի ձեռն 13
 զիցէ նոցա. իսկ աշակերտքն սաստէին այնոցիկ՝ որ մա-
 տուցանէինն: Իբրեւ ետես Յիսուս, բարկացեալ սաս- 14
 տեաց նոցա եւ ասէ. Թոյլ տուք մանկտոյդ դալ առ
 իս, եւ մի արգելուք զգոսա. զի այդպիսեացդ է ար-
 քայութիւն Աստուծոյ: Ամէն ասեմ՝ ձեզ. որ ոչ ըն- 15
 կայցի զարքայութիւն Աստուծոյ իբրեւ զմանուկ՝ ոչ
 մտցէ ի նա: Աւ առեալ զնոսա ի զիրկս, ձեռն եդ 16
 ի վերայ եւ օրհնեաց զնոսա: Աւ ընդ ելանելն նո- 17
 րա անտի ի ճանապարհ, ահաւասիկ ոմն մեծատուն
 ընթացեալ ի ծունր իջանէր, հարցանէր ցնա եւ
 ասէր. վարդապետ բարի, զի՞նչ արարից՝ զի զկեանսն
 յաւիտենականս ժառանգեցից: Աւ Յիսուս ասէ ցնա. 18
 զի՞ ասես զիս բարի. չէք ոք բարի՝ բայց մի Աստուած:
 Ապատուիրանս գիտես. մի շնաբ, մի սպանաներ, մի 19
 գողանար, մի սուտ վկայեր. պատուեա զՏայր քո եւ
 զմայր: Աս պատասխանի ետ եւ ասէ ցնա. վարդա- 20
 պետ, զայդ ամենայն արարի ի մանկութենէ իմմէ,
 արդ՝ զի՞նչ եւս պակաս իցեմ: Աւ Յիսուս հայեցեալ 21
 ի նա՝ սիրեաց զնա եւ ասէ ցնա. մի ինչ պակաս է ի

քէն. եթէ կամիս կատարեալ լինել, երթ՝ զոր ինչ
 ունիս վաճառեա եւ տուր աղքատաց, եւ ունիցիս
 22 զանձս յերկինս, եւ առ զեսան եւ եկ զկնի իմ: Աւ-
 նա խոժոռեալ ընդ բանն՝ զնաց տրաում, զի ունեք
 23 ինչս բազումս: Աւ հայեցեալ յայսկոյս յայնկոյս Աի-
 սուս, ասէ ցաշակերտսն. զիւրդ դժուարին է՝ որ զինչսդ
 24 ունին, մտանել յարքայութիւն Աստուծոյ: Աւ ա-
 շակերտքն զարմացեալ էին ի վերայ բանիցն նորա.
 իսկ Աիսուս դարձեալ պատասխանի ետ նոցա եւ ասէ.
 ըրդեակք, որչափ դժուարին է յուսացելոց յինչս՝
 25 մտանել յարքայութիւն Աստուծոյ: Աիւրին է մալ-
 խոյ ընդ ծակ ասղան անցանել՝ քան մեծատան յար-
 26 քայութիւն Աստուծոյ մտանել: Աւ նորա առաւել
 եւս զարմանային եւ ասէին ընդ միմեանս. իսկ ո՞ կա-
 27 բացէ ապրել: Հայեցեալ ընդ նոսա Աիսուս՝ ասէ.
 առ ի մարդկանէ պղ առհնարին է, այլ ոչ պռ ի
 Աստուծոյ:

28 **ՁՁ.** Ակաաւ ասել ցնա Պետրոս. ահաւասիկ մեք
 29 թողաք զամենայն եւ եկաք զկնի քո: Պատասխանի
 ետ Աիսուս եւ ասէ. ամէն ասեմ՝ ձեզ, ոչ ոք է որ
 եթող զտուն կամ զեղբարս կամ զքորս կամ զհայր
 կամ զմայր կամ զորդիս կամ զազարակս վասն իմ
 30 կամ վասն աւետարանին, Աթէ ոչ առնուցու հա-
 ըրիւրապատիկ այժմ յայսմ ժամանակի. տունս եւ
 եղբարս եւ քորս եւ մայր եւ որդիս եւ ազարակս՝
 հալածանօք հանդերձ, եւ յաշխարհին որ գալոց է
 31 զկեանսն յաւիտենականս: Օ ի բազումք եղիցին առա-
 32 ջինք յետինք, եւ յետինք առաջինք: Աւ էին ի ճա-
 նապարհի մինչ դեռ ելանէին Արուսաղէմ. եւ եր-
 թայր Աիսուս առաջի քան զնոսա, եւ զարմացեալ
 էին որ զՏեան երթային եւ երկնչէին:

9ի. Եւ առեալ միւսանգամ զերկոտասանն
 առանձինն, սկսաւ ասել նոցա զինչ անցք անցանե-
 լոց իցեն ընդ նա. թէ ասհաւասիկ ելանեմք յԱրու- 33
 սաղէմ. եւ որդի մարդոյ մասնեցի քահանայապե-
 տիցն եւ դպրաց. եւ դատեցեն զնա ի մահ, եւ մատ-
 նեցեն զնա հեթանոսաց. Եւ կատակեցեն զնովաւ, 34
 եւ հարկանիցեն զնա, եւ թքանիցեն ի նա, եւ սպան-
 ցեն. եւ յերիւր աւուր յարիցէ: Եւ երթային առ 35
 նովաւ Յակովբոս եւ Յովհաննէս՝ որդիքն Օ երեղեայ
 եւ ասեն ցնա. վարդապետ, կամիմք զի զորինչ խըն-
 դրեսցուք ի քէն՝ արասցես մեզ: Եւ նա ասէ ցնոսա. 36
 զի՞նչ կամիք յինէն՝ զի արարից ձեզ: Եւ նոքա ասեն 37
 ցնա. տուր մեզ՝ զի նստցուք մի յաջմէ քումէ եւ մի
 յահեկէ՝ ի փառսն քում: Պատասխանի ետ Յիսուս 38
 եւ ասէ ցնոսա. ոչ գիտէք զինչ խնդրէք. կարէք
 ըմպել զբաժակն՝ զոր ես ըմպելոց եմ, կամ զմկրտու-
 թիւնն մկրտել՝ զոր ես մկրտելոցն եմ: Եւ նոքա ասեն 39
 ցնա, կարեմք. եւ Յիսուս ասէ ցնոսա. զբաժակն զոր
 ես ըմպելոց եմ՝ ըմպիցէք, եւ զմկրտութիւնն՝ զոր ես
 մկրտելոց եմ՝ մկրտիցիք. Եւ յնստուցանել ընդ աջմէ 40
 իմմէ եւ ընդ հեկէ՝ ոչ է իմ տալ, այլ որոց պատրաս-
 տեալ իցէ: Եւ լուեալ զայն տասանցն, սկսան բար- 41
 կանալ Յակովբայ եւ Յովհաննու: Եւ Յիսուս կո- 42
 չեաց զնոսա առ ինքն եւ ասէ. գիտէք՝ զի որ յա-
 նուան իշխանքն են հեթանոսաց, տիրեն նոցա. եւ
 մեծամեծք նոցա, իշխեն նոցա: Աչ նոյնպէս իցէ եւ ի 43
 ձերում միջի. այլ որ կամիցի ի ձէնջ մեծ լինել՝ ե-
 ղիցի ձեր պաշտօնեայ. Եւ որ՝ կամիցի ի ձէնջ առաջին 44
 լինել՝ եղիցի ամենեցուն ծառայ: Քանզի եւ որդի 45
 մարդոյ ոչ եկն առնուլ պաշտօն, այլ պաշտել, եւ
 տալ զանձն իւր փրկանս փոխանակ բազմաց:

46 Ի՛վ . Եւ գան յԵրիբով . եւ ընդ ելանելն նորա
 յԵրիբովէ աշակերտօքն եւ բազում ժողովրդով , որդի
 Տիմէի Բարտիմէոս կոյր նստէր մուրացիկ յանցս ճա-
 47 նապարհի : Իբրեւ լուաւ՝ Թէ Յիսուս նազովոնցի է ,
 սկսաւ աղաղակել եւ ասել . որդի Գաւթի Յիսուս ,
 48 ողորմեաց ինձ : Եւ սաստէին նմա բազումք՝ զի լռես-
 ցէ . եւ նա առաւել եւս աղաղակէր . որդի Գաւթի ,
 49 ողորմեաց ինձ : Օ տեղի առ Յիսուս եւ հրամայեաց
 կոչել զնա : Կոչն զկոյրն եւ ասն ցնա . քաջալե-
 50 րեաց , արի՛ կոչէ զքեզ : Եւ նորա ընկեցեալ զձորձս
 51 իւր , յարեաւ եկն առ Յիսուս : Պատասխանի ետ նմա
 Յիսուս եւ ասէ . զի՞նչ կամիս՝ Թէ արարից քեզ .
 52 ասէ ցնա կոյրն . ռարբունի , զի բացայց : Եւ Յիսուս
 ասէ ցնա , երթ՝ հաւատք քո կեցուցին զքեզ . եւ
 վազվաղակի բացաւ , եւ երթայր զհեա նորա ի ճա-
 նապարհին :

Բ Ա Ո Ռ Թ Ժ Ա .

1 Եւ յորժամ մերձ եղեն յԵրուսաղէմ ի Բեթ-
 փազէ եւ ի Բեթանիա մօտ ի լեառն ձիթենեաց ,
 2 առաքէ երկուս յաշակերտաց անտի . Եւ ասէ ցնոսա .
 երթայք դուք ի գեօղդ՝ որ ընդդէմ ձեր կայ . եւ նոյն
 ժամայն իբրեւ մօտանէք ի նա , գտանէք յաւանակ մի
 կապեալ , յորոյ վերայ ոչ ոք ի մարդկանէ նստաւ ,
 3 լուծէք զնա եւ ածէք : Եւ եթէ ոք ասացէ ձեզ՝ եթէ
 զի՞ լուծանէք զյաւանակդ , ասասջիք՝ եթէ Տեառն
 իւրում պիտոյ է . եւ վազվաղակի առաքեսցէ զնա
 4 այսր : Չոգան , եւ զտին զյաւանակն կապեալ առ
 5 դուրս արտաքոյ ի փողոցի անդ , եւ լուծին զնա : Եւ
 ոմանք յորոց անդն կային , ասն ցնոսա . զի՞ գործէք ,
 6 զի՞ լուծանէք զյաւանակդ : Եւ նորա ասն ցնոսա

որպէս ասացն Ահսուս. եւ թոյլ ետուն նորա: Եւ ծեն 7
 զյաւանակն առ Ահսուս. եւ արկանեն ի վերայ նորա
 հանդերձս, եւ նստաւ ի վերայ նորա: Եւ բազումք 8
 զհանդերձս իւրեանց տարածանէին ի վերայ ճա-
 նապարհին, եւ այլք ոստս ի ծառոց հատանէին եւ
 արկանէին զճանապարհաւն: Եւ որ առաջին եւ զհինի 9
 երթային, աղաղակէին եւ ասէին. ովսաննա բարձ-
 րելոյն: Օրհնեալ որ գասդ յանուն Տեառն. օրհնեալ 10
 թագաւորութիւնդ եկեալ հօր մերոյ Պաւթի. խա-
 ղաղութիւն յերկինս եւ փառք ի բարձունս: Եւ 11
 եմուտ Ահսուս յԱրուսաղէմ ի տաճարն, եւ հայե-
 ցաւ շուրջ զամենեքումք. եւ զի էր երեկոյացեալ
 ժամն, ել ի Բեթանիա երկոտասանիւքն հանդերձ:
 Ի՞՞. Եւ ի վաղեւ անդր մինչ զեռ ելանէին ի 12
 Բեթանիա, քաղցեաւ: Եւ ետես թղենի մի ի բա- 13
 ցուստ տերեւալից. եւ եկն՝ թէ գտանիցէ ինչ ի նմա.
 եւ իբրեւ եկն ի նա՝ ոչինչ եգիտ, բայց միայն տերեւ.
 զի ոչ իսկ էր ժամանակ թողոյ: Պատասխանի ետ եւ 14
 ասէ ցնա. մի եւս ոք յաւիտեան ի քէն պտուղ կե-
 րիցէ. եւ լսէին աշակերտքն նորա: Վասն յԱրուսա- 15
 ղէմ. եւ մտեալ ի տաճարն՝ սկսաւ հանել զվաճա-
 ոականսն եւ զգնօղս՝ որ էին ի տաճարին. եւ զսեղանս
 հատավաճառացն ցրուեաց, եւ զաթոռս աղանեվա-
 ճառացն կործանեաց. Եւ ոչ թողոյր՝ եթէ ոք անօթ 16
 ինչ անցուցանիցէ ընդ տաճարն: Եւ ուսուցանէր զնո- 17
 սա եւ ասէր. զրեալ է, տուն իմ տուն աղօթից կո-
 չեսցի ամենայն հեթանոսաց, եւ զուք արարէք զդա
 այրս աւազակաց: Եւ ան քահանայապետքն եւ 18
 զպիրք. եւ խնդրէին՝ թէ որպէս կորուսցեն զնա, բայց
 երկնչէին ի նմանէ. զի ամենայն ժողովուրդն զարմա-
 ցեալ էր ընդ ուսումն նորա: Եւ իբրեւ երեկոյ լինէր՝ 19

- 20 արտաքոյ քան զքաղաքն ելանէին: Եւ մինչ զեռ այ-
գուցն առ նովաւ անցանէին, տեսին զԹղենին ցամա-
- 21 քեալ յարմատոց: Աիշեաց Պետրոս եւ սսէ ցնա-
ռաբբի, ահաւասիկ Թղենին զոր անիծեր, ցամաքե-
- 22 ցաւ: Պատասխանի ետ Աիսուս եւ սսէ ցնոսա. եթէ
23 ունիցիք զհաւատսն Աստուծոյ, Ամէն ասեմ ձեզ,
որ ոք ասիցէ լերինս այսմիկ, բարձիր եւ անկիր ի ծով,
եւ ոչ երկմտիցէ ի սրտի իւրում, այլ հաւատայցէ՝
թէ զոր ասէն լինի, եղիցի նմա զոր ինչ եւ ասիցէ:
- 24 Վասն այսորիկ ասեմ ձեզ. զամենայն ինչ վասն որոյ
աղօթս արարեալ ինդրիցէք, եւ հաւատայցէք թէ
- 25 առնուցուք, եղիցի ձեզ: Եւ յորժամ յաղօթս կայ-
ցէք, թողուցուք՝ եթէ ունիցիք ինչ զումեքէ. զի եւ
հայրն ձեր՝ որ յերկինս է, թողցէ ձեզ զյանցանս
- 26 ձեր: Եւ եթէ դուք ոչ թողուցուք, եւ ոչ հայրն
ձեր որ յերկինս է՝ թողցէ ձեզ զյանցանս ձեր:
- 27 ԻՔ. Վասն միւսանգամ յԱրուսաղէմ. եւ մինչ
զեռ ի տաճարի անդ զգնայր, զան առ նա քահա-
- 28 նայապետքն եւ դպիրք եւ ծերք, Եւ ասեն ցնա. ու-
րով իշխանութեամբ առնես զայդ, եւ ո՞վ ետ քեզ
- 29 զիշխանութիւնդ զայդ: Պատասխանի ետ Աիսուս եւ
ասէ ցնոսա. հարցից եւ ես զձեզ բան մի, տուք ինձ
պատասխանի, եւ ես ասացից ձեզ որով իշխանու-
- 30 թեամբ առնեմ զայս: Մկրտութիւնն Առհասանու յեր-
կնից էր՝ եթէ ի մարդկանէ, տուք ինձ պատասխանի:
- 31 Խորհէին ընդ միմեանս եւ ասէին. եթէ ասեմք՝ եթէ
յերկնից, ասէ ցմեզ. իսկ ընդէր ոչ հաւատացէք նմա:
- 32 Եւլ եթէ ասեմք՝ ի մարդկանէ, երկնչիմք ի ժողովըր-
դենէն. զի ամենեքին գիտէին զԱռվհաննէս՝ թէ մար-
- 33 գարէ էր: Պատասխանի ետուն եւ ասեն ցԱիսուս.
չգիտեմք: Եւ Աիսուս ետ նոցա պատասխանի եւ ա-

սէ. եւ ոչ ես ասեմ ձեզ, որով իշխանութեամբ
առնեմ զայս :

Պ Ա Ո Ր Թ Յ Բ Ծ

Եւ սկսաւ խօսել ընդ նոսա առաւօք եւ ասել : 1
Այր մի տնկեաց այգի, եւ ած շուրջ զնովաւ ցանգ, --
եւ գուբ հնձան փորեաց, եւ շինեաց աշտարակ. եւ
ետ զնա ցծակա, եւ զնաց ի տար աշխարհ : Եւ առա- 2
քեաց առ մշակսն ի ժամանակի ծառայ մի, զի ի
մշակաց անտի առցէ ի պտողոյ այգւոյն : Եւ նոցա կա- 3
լեալ զան հարին զնա, եւ արձակեցին ունայն : Կար- 4
ձեալ առաքեաց այլ ծառայ, եւ զնա կառափնատե-
ցին եւ արձակեցին անարգեալ : Եւ զարձեալ այլ 5
առաքեաց, եւ զնա սպանին, եւ զբազումս այլս զո-
մանս հարկանէին. եւ զոմանս սպանանէին : Այս որդի 6
մի էր իւր սիրելի, զնա առաքեաց առ նոսա յետոյ
եւ ասէ. թերեւս ամաչեացեն յորդոյ աստի իմնէ :
Խակ մշակքն իբրեւ տեսին զնա զի զայր՝ ասեն ցփ- 7
մեանս. սա է ժառանգն, եկաք սպանցուք զսա, եւ
մեր լեցի ժառանգութիւնն : Եւ կալեալ զնա սպա- 8
նին, եւ հանին արաքոյ այգւոյն : Արդ՝ զի՞նչ արսա- 9
ցէ տէր այգւոյն. եկեսցէ եւ կոբուսցէ զմշակսն, եւ
տացէ զայգին ի ձեռս սլոց : Եւ ոչ զգիրն զայն իցէ 10
ընթերցեալ ձեր, թէ զվէմն զոր անարգեցին շինողքն,
նա եղև գլուխ տնկեան : Ի Տեառնէ եղև այս, եւ է 11
սքանչելի յաչս մեր : Եւ խնդրէին զնա ունել, եւ եր- 12
կեան ի ժողովրդենէ անտի, զի գիտացին թէ առ նո-
սա ասաց զառակն. եւ թողին զնա եւ զնացին : Եւ 13
առաքեն առ նա զոմանս ի վարխեցւոց անտի եւ ի
հերովդիանոսաց, զի զնա որսացեն բանիւ : Եւ նոքա 14
եկեալ հարցանէին զնա նենգութեամբ եւ ասէին.

- վարդապետ, գիտեմք զի ճշմարիտ ես, եւ ոչ ինչ
 փոյթ է քեզ գումբէ. զի ոչ հայիս յերեսս մարդ-
 կան, այլ ճշմարտութեամբ զճանապարհն Աստուծոյ
 ուսուցանես. արդ՝ ասա մեզ, արժամն է հարկ տալ
 15 կայսեր՝ թէ ոչ. տացո՞ւք՝ թէ ոչ տացուք: Եւ Յի-
 սուս գիտաց զկեղծաւորութիւն նոցա, ասէ ցնոսա.
 զի՞ փորձէք զիս, կեղծաւորք. բերէք ինձ դահեկան
 16 մի՞ զի տեսից: Եւ նորա բերին. եւ ասէ ցնոսա. ո՞յր
 է պատիերս այս կամ՝ զիր. եւ նորա ասին. կայսեր:
 17 Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնոսա. երթայք
 տուք զկայսեր կայսեր, եւ զԱստուծոյ Աստուծոյ. եւ
 զարմացան ընդ նա:
- 18 Ի՛հ. Վասն առ նա տաղուկեցիքն որ ասեն՝ թէ չիք
 19 յարութիւն, հարցանէին ցնա եւ ասէին. Մարդա-
 պետ, Մովսէս գրեաց մեզ, եթէ ուրուք եղբայր մե-
 ռանիցի եւ թողուցու կին եւ որդի ոչ թողուցու, զի
 տուցէ եղբայր նորա զկին նորա, եւ յարուսցէ զաւակ
 20 եղբոր իւրում: Եւրդ՝ եղբայրք եօթն էին՝ առ մեզ. ա-
 ռաջինն առ կին եւ մեռաւ, եւ ոչ եթող զաւակ:
 21 Եւ երկրորդն առ զնոյն եւ մեռաւ, եւ ոչ նաեթող
 22 զաւակ. նոյնպէս եւ երրորդն առ զնոյն: Եւ եօթնե-
 քեան իսկ. եւ ոչ թողին զաւակ. յետ ամենեցուն
 23 մեռաւ եւ կինն: Եւրդ՝ ի յարութեան յորժամ յառ-
 նիցեն, ո՞յր ի նոցանէ լինիցի կինն. զի եօթնեքեան կա-
 24 լան զնա կին: Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնո-
 սա. ոչ վասն այդորիկ իսկ ժողորեալ էք. զի ոչ զի-
 25 տէք զգիրս եւ ոչ զգորութիւնն Աստուծոյ: Քի յոր-
 ժամ ի մեռելոց յարիցեն, ոչ արք կանայս առնեն,
 եւ ոչ կանայք արանց լինին. այլ իբրեւ զհրեշտակս
 26 իցեն՝ որ յերկինսն են: Եւ վասն յարութեան մեռե-
 լոց զի յառնեն, չիցէ՞ ընթերցեալ ձեր ի գիրսն Մով-

սեսի ի մորենուջն. որպէս ասաց ցնա Աստուած. ես
 եմ ասէ՛ Աստուած Աբրահամու եւ Աստուած Իսա-
 հակայ եւ Աստուած Յակովբայ: Եւ ոչ է Աստուած 27
 մեռելոց, այլ կենդանեաց. եւ արդ՛ դուք յոյժ մո-
 լորեալ էք: Եւ մատուցեալ մի ոմն ի դպրացն՝ լսէր 28
 նոցա մինչ վիճէինն. իբրեւ ետեն եթէ բարեոք ետ
 նոցա զպատասխանին, եհարց ցնա եւ ասէ. ո՞ր պա-
 տուիրան է առաջին: Եւ Յիսուս ասէ ցնա. առաջին 29
 քան զամենայն, լուր Խարայէլ, Տէր Աստուած մեր՝
 Տէր մի է. Եւ սիրեսցես զՏէր Աստուած քո յամե- 30
 նայն սրտէ քումէ, եւ յամենայն անձնէ քումէ, եւ
 յամենայն մտաց քոց, եւ յամենայն զօրութենէ քու-
 մէ. այս է առաջին պատուիրան: Եւ երկրորդն նման 31
 սմին. սիրեսցես զընկեր քո՝ իբրեւ զանձն քո. մեծ
 քան զսոսա այլ պատուիրան ոչ գոյ: Եւ ասէ ցնա 32
 զպիրն. բարեոք է, վարդապետ, ճշմարտութեամբ ա-
 սացեր՝ թէ մի է Աստուած, եւ ոչ գոյ այլ բաց ի
 նմանէ. Եւ սիրելն զնա յամենայն սրտէ եւ յամենայն 33
 զօրութենէ եւ յամենայն մտաց, եւ սիրելն զընկերն
 իբրեւ զանձն, առաւել է քան զողջակէզս եւ զզոհս:
 Եւ տեսեալ Յիսուսի թէ իմաստութեամբ ետ զպա- 34
 տասխանին՝ ասէ ցնա. չես հեռի յարքայութենէ
 Աստուծոյ. եւ ոչ եւս ոք իշխէր ինչ հարցանել զնա:
 ԻՅ. Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ, մինչ ու- 35
 սուցանէր ի տաճարին. զհարդ ասեն դպիրքն, թէ
 Վրիստոսն որդի Վաւթի է: Եւ ինքն Վաւթի շո- 36
 զւոմն սրբով ասէ. ասաց Տէր ցՏէր իմ, նիստ ընդ
 աջմէ իմնէ՛ մինչեւ եղից զթշնամիս քո պատուանդան
 ոտից քոց: Արդ՛ եթէ ինքն իսկ Վաւթի զնա Տէր 37
 կոչէ՛ զհարդ իցէ որդի նորա. եւ բազում ժողովուրդ
 լսէր նմա քաղցրութեամբ: Եւ ասէր ուսուցանելով 38

ի վարդապետութեան իւրում. զգոյշ լերուք ի դպրաց
անտի, որ կամին ի հանդերձս երեւելիս շրջել, զնախ-
39 ողջոյնս խնդրել ի հրապարակս, Եւ զնախաթողս ի
40 ժողովուրդս, եւ զգահադուխս յընթրիս: Ար ու-
տենն զտունս այրեաց, պատճառանօք յերկարեալ զա-
41 ղօթս, զի աւելի եւս դատաստանս ընկալցին: Այր
Յիսուս ընդդէմ՝ գանձանակին, տեսանէր թէ զհարգ-
ժողովուրդն արկանէր պղինձ ի գանձանակն. եւ բա-
42 զում մեծատունք արկին բազում ինչ: Եւնն այրի մի
43 եւ արկ երկուս լումայս, որ է նաքարակիտ մի: Եւ
կոչեցեալ առ ինքն զաշակերտան իւր՝ ասէ ցնոսա. ա-
մէն ասեմ ձեզ՝ զի այլին այն տառապեալ շատ արկ
44 քան զամենեսեան՝ որ արկին ի գանձանակն: Վանզի
ամենեքին յաւելորդաց իւրեանց արկին. այլ նա ի
չքաւորութենէ իւրմէ՝ զամենայն ինչ զոր ունէր՝ արկ,
գոյիւ չափ զկեանս իւր:

Գ Լ Ո Ւ Խ Ե Գ

1 ԻՁ. Եւ յելանելն նորա ի տաճարէ անտի, ասէ
ցնա մի յաշակերտաց նորա. վարդապետ, տես որպի-
2 սի են քարինքս, եւ որպիսի շինուածք: Պատասխա-
նի ետ նմա Յիսուս եւ ասէ. տեսանե՞ս զայդ ամենայն
շինուածս, ամէն ասեմ ձեզ՝ եթէ ոչ թողցի այդր
3 քար ի քարի վերայ՝ որ ոչ քակտեսցի: Եւ մինչ նըս-
տէր նա ի լերինն ձիթենեաց յանդիման տաճարին,
հարցանէին ցնա առանձինն՝ Պետրոս եւ Յակովբոս
4 եւ Յովհաննէս եւ Ընդրէաս: Եսա մեզ՝ երբ լինիցի
այդ. եւ զի՞նչ նշան է՝ յորժամ կատարելոց իցէ այդ
5 ամենայն: Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնոսա.
6 զգոյշ կացեք, մի որ զձեզ խաբեսցէ: Եւ ի բազումք
եկեսցեն յանուն իմ, եւ ասիցեն՝ թէ ես եմ Վրիս-

տանն. եւ զբազումս մողորեցուսցեն: Այլ յորժամ 7
 լսիցէք պատերազմունս եւ համբաւս պատերազմաց՝
 մի խռովիցիք, զի պարտ է լինել. բայց չեւէ կատա-
 րած: Չի յարիցէ ազգ յազգի վերայ, եւ թագաւո- 8
 րութիւն ի թագաւորութեան վերայ. եւ եղիցին
 շարժմունք ի տեղիս տեղիս, սովք եւ սրածութիւնք
 եւ խռովութիւնք. այլ այն ամենայն սկիզբն է եր- 9
 կանց: Աւ զձեզ իսկ մասնեացն յատեանս, եւ ի ժո-
 ղովորդս տանջիցիք, եւ առաջի դատաւորաց եւ
 թագաւորաց կայցէք վասն իմ ի վիպութիւն նո- 10
 ցա եւ ամենայն հեթանոսաց. Բայց նախ պարտ է
 աւետարանիս քարոզել: Այլ յորժամ տանիցին 11
 զձեզ մասնել, մի յառաջագոյն հոգայցէք եւ մի
 զմտաւ ածիցէք թէ զի՞նչ խօսիցիք. այլ որ ինչ
 տացի ձեզ ի ժամուն յայնմիկ՝ զայն խօսիցիք. զի 12
 ոչ դուք էք որ խօսիցիքն՝ այլ Հոգին սուրբ: Մատ-
 նեացէ եղբայր զեղբայր ի մահ, եւ հայր զորդի, եւ
 յարիցեն որդիք ի վերայ հարց եւ սպանանիցեն զնոսա:
 Աւ եղիջէք ապեցեալք յամենեցունց վասն անուան 13
 իմոց. այլ որ համբերեսցէն իսպառ՝ նա կեցցէ: Աւ 14
 յորժամ տեսանիցէք զպղծութիւն աւերածին, զի
 կայցէ ի անզւոջ ուր չիցէ արժան. որ ընթեռնուն
 ի միտ առցէ: Յայնժամ որ ի Հրէաստանի իցեն՝ 15
 փախիցեն ի լերինս. Աւ որ ի վերայ տանեացն իցէ՝ 16
 մի իջցէ ի տուն, եւ մի մոցէ բառնալ ինչ ի տանէ
 իւրմէ. Աւ որ յագարակին իցէ՝ մի գարձցի յետս 17
 առնուլ զձորձս իւր: Բայց վայ իցէ յղեաց եւ ստրն-
 ւաւաց յաւուրսն յայնոսիկ: Յաղօթս կացէք՝ զի մի 18
 ձմերանի լինիցի այն: Աղիցին աւուրքն այնոքիկ նե- 19
 ղութեանց՝ որպիսի ոչ եղեն երբեք այնպիսիք ի
 սկզբանէ արարածոց մինչեւ ցայժմ, եւ մի այլ լիցի:

20 Եւ եթէ ոչ էր կարճեալ Աստուծոյ զաւուրսն զայն-
 նոսիկ վասն ընտրելոց իւրոց, ոչ ապրէր ամենայն
 մարմին. այլ վասն ընտրելոցն՝ զորս ընտրեաց՝ կար-
 21 ճեաց զաւուրսն զայնոսիկ: Յայնժամ եթէ ոք ապիցէ
 ձեզ, եթէ ահաւասիկ է Քրիստոսն կամ աւանիկ՝
 22 մի հաւատայցէք: Եւ յարիցեն սուտ Քրիստոսք
 եւ սուտ մարգարէք, եւ տացեն նշանս եւ արուեստս
 առ ի մոլորեցուցանելոյ եթէ հնար ինչ իցէ եւ զըն-
 23 տրեալսն: Բայց դուք զգոյշ եղերուք, ահաւասիկ յա-
 24 ռաջագոյն ասացի ձեզ զամենայն: Եւ յաւուրսն
 յայնոսիկ յետ նեղութեանն այնորիկ արեգակն խաւա-
 25 բեացի, եւ լուսին ոչ տացէ զլոյս իւր: Եւ աստեղք
 յերկնից թօթափեսցին, եւ զօրութիւնք յերկինս
 26 շարժեսցին: Եւ յայնժամ տեսցեն զորդի մարդոյ ե-
 27 կեալ ամպովք՝ զօրութեամբ եւ փառօք բազմօք: Եւ
 յայնժամ առաքեսցէ զհրեշտակս իւր, եւ ժողովե-
 ցէ զընտրեալս իւր ի չորից հորսնց՝ ի ծագաց երկրի
 28 մինչեւ ի ծագս երկնից: Բայց դուք ի թիկնուց ան-
 տի ուսջիք զառական. յորժամ տապալ ոստքն ճորտս
 կակղանայցեն եւ տերեւ արձակիցի ի նոն, պիտէք
 29 թէ մերձ է ամառն. «Աոյնպէս եւ դուք՝ յորժամ տե-
 սանիցէք զայս ամենայն եղեալ, գիտասոջիք թէ մերձ
 30 է առ դուրս: Եւ մէն ասեմ ձեզ, թէ ոչ անցցէ ազգօ
 31 այս՝ մինչեւ այս ամենայն եղիցի: Եւրկինք եւ երկիր
 32 անցեն, եւ բանք իմ ոչ անցանիցեն: Եւ յաւան աւ-
 ուրն այնորիկ եւ ժամու ոչ ոք պիտէ, ոչ հրեշտակք
 33 յերկինս եւ ոչ որդի, բայց միայն հայր: Եւ զգոյշ եւ
 զերուք. սկեսէք եւ կացէք յաղօթս. զի ոչ պիտէք
 34 երբ ժամանակն իցէ: Կրպէս այր մի դնացեալ ի տար
 աշխարհ՝ թողուցու զտուն իւր, եւ տացէ ծառայից
 իւրոց իշխանութիւն, եւ իւրաքանչիւր զգործս իւր:

եւ դռնապանին պատուէր տայցէ, զի արթուն լինիցի:
 Արդ՝ արթուն կացէք, զի ոչ գիտէք եղբ տէր տանն 35
 գայցէ՝ յերեկորեայ եթէ ի մէջ գիշերի եթէ ի հաւա-
 խօսի եթէ ընդ առաւօտս: Գուցէ եկեալ յանկար- 36
 ծակի՝ գտանիցէ զձեզ ի քուն: Բայց զոր ձեզդ ա- 37
 սեմ, ամենեցուն ասեմ՝ արթուն կացէք:

Ք Ա Ո Ւ Թ Յ Պ Թ

Իի. Աւ էր զատիկն եւ բազարձակերք յետ եր- 1
 կուց աւուրց. խնդրէին քահանայապետքն եւ դպիրք՝
 եթէ զհարզ զնա նենգաւ կայեալ սպանանիցեն: Բայց 2
 ասէին՝ թէ մի ի տօնի աստ, զի մի խռովութիւն լի-
 նիցի ի ժողովուրդեանն: Աւ մինչ էր ի Բեթանիա՝ ի 3
 տան Աիմովնի բորտի բազմեալ, եկն կին մի՝ որ ունէր
 շեշ իւղոյ նարդեան արնուի մեծագնոյ, եւ բեկեալ 4
 զշեշն՝ եհեղ ի վերայ գլխոյ նորա: Աւ աշակերտքն
 զչարէին եւ ասէին. ընդէր է կորուստ իւղոյդ այդո- 5
 րիկ: Սարթ էր զայդ իւղ վաճառել աւելի քան ե-
 րեքարիւր դահեկանի, եւ տալ աղքատաց. եւ զայրա- 6
 նային նմա յոյժ: Աւ Յիսուս ասէ ցնոսա. թոյլ տուք
 դմա՝ զի՞ աշխատ առնէք, զի գործ մի բարի գործեաց 7
 դա յիս: Յամենայն ժամ զաղքատս ընդ ձեզ ունիք,
 եւ յորժամ կամիք՝ կարող էք տանել նոցա բարիս. 8
 այլ զիս ոչ յամենայն ժամ ընդ ձեզ ունիք: Գա
 զոր ունէրդ՝ արար. յառաջագոյն խնկեաց զմարմին 9
 իմ ի նշան պատանաց: Ամէն ասեմ ձեզ. ուր եւ
 քարոզեսցի աւետարանս այս ընդ ամենայն աշխարհ, 10
 եւ զոր արար դա՝ խօսեսցի վասն յիշատակի դորին:
 Աւ Յուդա Ակարիովտացի մի. յերկոտասանից անտի, 11
 զնաց առ քահանայապետսն՝ զի մատնեսցէ զնա նո-
 ցա: Նորա իբրեւ լուան՝ խնդացին, եւ խոստացան

տալ նմա արծաթ. եւ խնդրէր թէ զհարդ պարապով մատնեացէ զնա :

- 12 Աւ յառաջնում աւուր բաղարջակերացն՝ յորժամ զզատիկն զենուին, ասեն ցնա աշակերտքն. ուր կամիս՝ երթիցուք պատրաստեսցուք՝ զի կերիցես զզատիկն :
- 13 Աւ առաքէ երկուս յաշակերտաց անտի եւ ասէ ցնոսա. երթայք ի քաղաքն, եւ իբրեւ մտանիցէք ի քաղաքն՝ պատահեսցէ ձեզ այր մի որ սափոր
- 14 ջրոյ յուս ունիցի, երթայք զհետ նորա : Աւ յոր տուն մտանիցէ, ասասջէք ցտանուտէրն. վարդապետ ասէ՝ ուր են իջավանքն, ուր աշակերտօքս ուտիցեմ
- 15 զզատիկն : Աւ նա ցուցցէ ձեզ վերնատուն մի մեծ զարդարեալ. ոնդ պատրաստեսջէք մեզ : Աւ գնացին պատրաստել աշակերտքն նորա. եկին ի քաղաքն եւ զտին որպէս ասացն նոցա. եւ պատրաստեցին զզատիկն :
- 17 Աւ իբրեւ երեկոյ եղեւ, գայ երկոտասանիւքն հանդերձ : Աւ իբրեւ բազմեցան եւ դեռ ուտէին, ասէ Յիսուս. ամէն ասեմ ձեզ՝ զի մի ոմն ի
- 19 ձէնջ մատնելոց է զիս, որ ուտէ իսկ ընդ իս : Աւ նոքա սկսան սիրտմել եւ ասել մի ըստ միոջէ. մի՞թէ ես իցեմ, եւ միւսն՝ մի՞թէ ես իցեմ : ‘Ա, պատասխանի ետ եւ ասէ ցնոսա. մի յերկոտասանից այտի,
- 21 որ մխեաց ընդ իս ի սկաւառակդ : Այլ որդի մարդոյ երթայ՝ որպէս եւ զրեալ է վասն նորա. բայց վայ իցէ մարդոյն այնմիկ՝ յոյր ձեռս որդի մարդոյ մատնեսցի. լաւ էր նմա՝ եթէ չէր իսկ ծնեալ մարդն այն :
- 22 Աւ մինչ դեռ ուտէին, առեալ Յիսուսի հաց՝ օրհնեաց եւ եբեկ՝ ետ նոցա եւ ասէ. առէք՝ այդ է մարմին իմ : Աւ առեալ բաժակ՝ գոհացաւ եւ ետ նոցա, եւ արբին ի նմանէ ամենեքեան : Աւ ասէ ցնոսա. այս է արիւն իմ նորոյ ուխտի, որ փոխանակ բազ-

մաց հեղու: Ամէն ասեմ՝ ձեզ, թէ ոչ եւս յաւե- 25
լից ըմպել ի բերոյ որթոյ մինչեւ ցօրն ցայն, յորժամ
արբից զնա նոր յարքայութեան Աստուծոյ: Եւ գո- 26
հացեալ՝ ելին ՚ի լեառն ձիթենեաց:

ՊԵՐՁ. Եւ ասէ ցնոսա Ախուս. ամենեքին զայ- 27
թազդեւոց էք յինէն յայսմ զիշերի. զի գրեալ է,
թէ հարից զհոփուն եւ ոչխարքն ցրուեսցին: Եւ յլ 28
յետ յարութեան իմոյ յառաջագոյն երթացք քան
զձեզ ի Վարիլեա: Պատասխանի ետ Պետրոս եւ ասէ 29
ցնա. թէ պէտ եւ ամենեքեան զայթազդեւոցին, այլ
ես ոչ: Եւ ասէ ցնա Ախուս. ամէն ասեմ՝ քեզ, թէ 30
դու իսկ յայսմ զիշերի մինչ չեւ հառու խօսեալ իցէ՝
երիցս ուրացիս զեռ: Իսկ Պետրոս՝ առաւել եւս 31
պնդէր եւ ասէր. եթէ մեռանել եւս հասանիցէ ընդ
քեզ, զքեզ ոչ ուրացայց. նոյնպէս եւ ամենեքեան
ասէին: Վան ի գեղն՝ որում անուն էր Վեթսեմանի. 32
եւ ասէ ցաշափերտօն. նստօրուք աստ՝ մինչեւ ես
յաղօթս կացից: Եւ առնու ընդ իւր զՊետրոս եւ 33
զՅակովբոս եւ զՅովհաննէս, եւ սկսաւ տխրել եւ
հոգալ: Յայնժամ ասէ ցնոսա. տրտում է անձն իմ 34
մինչեւ ի մահ, մնացէք աստ եւ արթուն կացէք:
Եւ մատուցեալ սակաւիկ մի յառաջ, անկաւ ի վերայ 35
երեսաց իւրոց յերկիր. եւ կայր յաղօթս, զի եթէ
հնար ինչ է՝ անցցէ ի նմանէ ժամն: Եւ ասէ. արբա 36
հայր՝ ամենայն ինչ քեզ հնարաւոր է, անցո զբա-
ժակս զայս յինէն. բայց ոչ որպէս ես կամիմ, այլ
որպէս դու կամիս: Եւ զայ՝ գտանէ զնոսա զի ննջէին, 37
եւ ասէ ցՊետրոս. Սիմոն, ննջես. ո՞չ կարացեր ժամ
մի արթուն կալ: Երթուն կացէք եւ յաղօթս կա- 38
ցէք, զի մի մտջիք ի փորձութիւն. ոգիս յօժար է՝
բայց մարմինս տկար: Եւ դարձեալ չոզաւ եկաց յա- 39

40 ղօթս, եւ զնոյն բանս ասաց: Վարձաւ միւսանդամ
 անդրէն, եւ եզիտ զնոսա ի քունս. քանզի էին աչք
 նոցա ծանրացեալ, եւ ոչ գիտէին թէ զինչ պատաս-
 41 խանի տայցեն նմա: Վայ երրորդ անդամ, եւ ասէ
 ցնոսա, ննջեցէք այսուհետեւ եւ հանգերուք, զե
 հասեալ է վախճան, եկն ժամ եւ ահա մատնի որդի
 42 մարդոյ ի ձեռս մեղաւորաց: Օ՛ն արիք գնասցուք. զի
 43 ահաւատիկ մերձեցաւ՝ որ մատնելոցն է զիս: Եւ մինչ
 դեռ նա զայն խօսէր՝ գայ Յուդա Սկարիտօտացի, մի
 յերկոտասանից անտի, եւ ընդ նմա ամբօխ սուսերօք
 եւ բրօք՝ ի քահանայապետիցն եւ ի դպրաց եւ ի
 44 ծերոց: Տուեալ էր նշան մատնչին եւ ասէր. ընդ
 որում ես համբուրեցից՝ նա է. կալ ջիք զնա եւ տար-
 45 ջիք զգուշութեամբ: Եւ մատուցեալ վաղվաղակի՝ ասէ
 46 ցնա. ուսբբի ուսբբի, եւ համբուրեաց զնա: Եւ նոքա
 47 արկին ի նա ձեռս եւ կալան զնա: Եւ մի ոմն յայն-
 ցանէ՝ որ զնովաւն կային՝ ձգեաց սուր, եւ եհար զծա-
 ոայ քահանայապետին, եւ ի բաց եհան զունկն նո-
 48 րա: Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնոսա. իբրեւ
 ի վերայ աւազակի ելէք սուսերօք եւ բրօք ունել
 49 զիս: Հանապազ առ ձեզ էի եւ ուսուցանէի ի տա-
 ճարին, եւ ոչ կալարուք զիս. այլ զի լսցին գիրք
 50 մարգարէիցն: Յայնժամ թողին զնա աշակերտքն ա-
 51 մենքին եւ փախեան: Եւ ոմն երիտասարդ զհետ
 երթայր նորա՝ արկեալ զիւրեւ կտաւ մի ի մերկուց.
 52 ունէին զնա երիտասարդքն: Եւ նորա թողեալ
 53 զկտաւն՝ փախեաւ մերկ ի նոցանէ: Եւ տարան զՅի-
 սուս առ քահանայապետն Սայիափա. եւ գային ընդ
 նմա ամենայն քահանայապետքն եւ դպիրք եւ ծերք:
 54 Եւ Պետրոս երթայր ի հեռաստանէ զհետ նորա՝
 մինչեւ ի ներքս իսկ ի գաւիթ քահանայապետին, եւ

նստէր ընդ սպասաւորսն եւ ջեռնոյր առ լուսովն :
 Իսկ քահանայապետքն եւ ամենայն ատեանն խըն- 55
 դրէին հակառակ Յիսուսի վկայութիւն ինչ , զի սպա-
 նանիցեն զնա . եւ ոչ գտանէին : Օ ի բազում սուտ 56
 վկայութիւն վկայէին զնմանէ , եւ նման միմեանց ոչ
 էին վկայութիւնքն : Այլք յարուցեալ վկայէին սուտ 57
 զնմանէ եւ ասէին . Թէ մեք լուաք ի դմանէ՝ զի ա- 58
 սէր . ես քակեցից զտաճարդ զայդ ձեռագործ , եւ զե-
 րիս աւուրս շինեցից այլ՝ առանց ձեռագործի : Սա- 59
 կայն եւ այնպէս չէր նման վկայութիւնն նոցա : Ապա 60
 յարուցեալ քահանայապետն ի մէջ հարցանէր զՅի-
 սուս եւ ասէր . ոչի՞նչ տաս պատասխանի , զինչ դո-
 քա զքէն վկայեն : Աւ նա լուռ եւ եթ կայր եւ չտայր 61
 ինչ պատասխանի : Պարձեալ քահանայապետն հար-
 ցանէր զնա կրկին անգամ եւ ասէր . դու ես Քրիստոս
 որդի Աստուծոյ օրհնելոյն : Պատասխանի ետ Յիսուս 62
 եւ ասէ ցնա . դու ասացեր՝ թէ ես եմ . բայց տեսա-
 նիցէք զորդի մարդոյ նստեալ ընդ աջմէ զօրութեանն ,
 եւ եկեալ ընդ ածպս երկնից : Աւ քահանայապետն 63
 պատառեաց վաղվաղակի զպատմութեանն իւր եւ ասէ .
 զի՞նչ եւս պիտոյ են մեզ վկայք . Ահա լուայք ա- 64
 մենեքին զհայհոյութիւն ի բերանոյ դորա , զիարդ
 թուի ձեզ . եւ ամենեքին դատապարտեցին զնա՝ թէ
 մահապարտ է : Աւ ոմանք սկսան թքանել ընդ ե- 65
 րեսս նորա , ձորձ զգլխով արկանել՝ կռփել եւ ասել ,
 մարգարեաց մեզ , Քրիստոսդ , ո՞վ է այն՝ որ եհարն
 զքեզ . եւ սպասաւորքն ապտակս հանէին նմա : Աւ 66
 Պետրոս մինչ դեռ էր ի խոնարհ ի գաւթին , գայ ա-
 ղախին մի քահանայապետին , Աւ տեսանէ զնա՝ զի 67
 ջեռնոյր . հայեցաւ ընդ նա եւ ասէ . եւ դու ընդ Յի-
 սուսի նազովրեցոյ էիր : Աւ ուրացաւ եւ ասէ . ոչ 68

Ճանաչեմ եւ ոչ գիտեմ զինչ դուդ ասես: Եւ իբրեւ
 69 ել յարտաքին գաւիթն, եւ հաւ խօսեցաւ: Վար-
 ձեալ ետես զնո աղախինն, եւ սկսաւ ասել ցայնո-
 70 սիկ որ շուրջն կային, թէ եւ սա ի նոցանէ է: Եւ
 նա դարձեալ ուրացաւ. եւ յետ սակաւ միոյ, դար-
 ձեալ որ շուրջն կային, ասեն ց՝ Վերոոս. արդարեւ
 եւ դու ի նոցանէ ես, քանզի Վալիլեացի ես եւ
 71 խօսքդ իսկ քո նման են: Եւ նա սկսաւ նզովել՝
 երզնուլ եւ ասել, թէ ոչ գիտեմ զայրն՝ զորմէ դուքդ
 72 ասէք: Եւ նոյնժամայն կրկին հաւ խօսեցաւ: Եւ
 յիշեաց Վերոոս զբանն՝ զոր ասաց ցնա Յիսուս, թէ
 չեւ իցէ հաւու երկիցս խօսեալ՝ զի դու երկցս ուրաս-
 ցիս զիս. եւ սկսաւ լալ:

Պ Ա Ո Ւ Թ Ժ Ե

1 Եւ վաղվաղակի ընդ առաւօտն խորհուրդ արա-
 րեալ քահանայապետիցն հանդերձ ծերովքն եւ
 դպրօք եւ ամենայն ատեանն, կապեցին զՅիսուս եւ
 2 տարան մատնեցին Վիղատոսի: Եւ հարց զնա Վիղա-
 տոս եւ ասէ. դո՞ւ ես թագաւորն շրէից. նա պատաս-
 3 խանի ետ նմա եւ ասէ՝ դու ասես: Եւ չարախօսէին
 զնմանէ յոյժ քահանայապետքն, եւ նա ոչինչ տայր
 4 պատասխանի: Իսկ Վիղատոս դարձեալ հարցանէր
 զնա. ոչի՞նչ տաս պատասխանի, տես՝ քանի՞ ամբաս-
 5 տանեն զքէն: Եւ Յիսուս այնուհետեւ ոչինչ ետ պա-
 6 տասխանի, մինչեւ զարմանալ յոյժ Վիղատոսի: Բայց
 ըստ տօնի արձակէր նոցա զմի ոք զկապեալ, զոր ին-
 7 քեանք խնդրէին: Եւ էր որում անուն էր Բարաբբաս՝
 կապեալ ընդ խռովեչան, որոց ի խռովելն՝ այր մի
 8 սպանեալ էր: Ի ձայն բարձր սկսաւ աղաղակել ամ-
 9 բոխն եւ խնդրել՝ որպէս սովոր էր, զի արձակեսցէ նո-

ցա զՎարարբայն: Պատասխանի ետ Պիղատոս եւ ասէ
 ցնասա. կամփք զի արձակեցից ձեզ զարքայն Հրէից:
 Վանզի գիտէր թէ առ նախանձու մատնեցին զնա 10
 քահանայապետքն: Որք եւ զամբոխն հաւանեցուցին՝ 11
 զի արձակեսցէ նոցա զՎարարբայն: Վարձեալ պա- 12
 տասխանի ետ Պիղատոս եւ ասէ ցնոսա. իսկ զհնչ կա-
 մփք թէ արարից զարքայն Հրէից: Եւ նոքա դարձեալ 13
 աղաղակէին՝ յուզեալք ի քահանայապետիցն, ի խաչ
 հան զդա: Եսէ ցնոսա Պիղատոս. զհնչ ինչ չար 14
 արարեալ իցէ դորա. եւ նոքա առաւել եւս աղա-
 ղակէին եւ ասէին, ի խաչ հան զդա: Իսկ Պիղատոս 15
 իբրեւ զմիտս կամեցաւ հաճել զամբոխին, արձակեաց
 նոցա զՎարարբայն. եւ զՅիսուս քան հարեալ ետ ի
 ձեռս, զի ի խաչ ելանիցէ: Եւ զինուորքն տարան զնա 16
 ի ներքս ի գաւիթն՝ ուր հրապարակն էր. եւ կոչեն
 միանգամայն զամենայն զգուռն, Եւ զըեցուցանեն 17
 նմա քզամիդ կարմիր. եւ ծիրանիս, եւ եղին ի գլուխ
 նորա պասի արաբեալ ի փշոց: Եւ սկսան ողջոյն տալ 18
 նմա եւ ասել. ողջ եր արքայդ Հրէից: Եւ ծեծէին 19
 զգլուխն եղեգամբ, եւ թքանէին ընդ երեսս, եւ ի
 ծունր իջեալ երկիր պազանէին նմա: Եւ իբրեւ կա- 20
 տակեցին զնա՝ մերկացուցին զքղամիդն եւ զծիրանիս,
 եւ զըեցուցին նմա զիւր հանդերձ, եւ ածին ար-
 տաքս զի ի խաչ հանցեն զնա: Եւ ունէին պահակ 21
 զԱիմոն Աիւրենացի՝ որ ընդ այն անցանէր՝ եկեալ
 յազարակէ. զՏայրն Աղէքսանդրի եւ Ուուփայ. զի
 բարձցէ զխաչափայտն նորա: Եւ ածեն զնա ի Ղող- 22
 զոթա՝ տեղի մի, որ թարգմանի՝ տեղի կառափելոց:
 Եւ տային նմա զինի զմուսեալ, եւ նա ոչ առ. եւ 23
 հանին զնա ի խաչ: Եւ բաժանեցին զհանդերձս նո- 24
 րա, արկեալ վեճակս ի վերայ թէ ո՞ զինչ առնուցու:

25 Եւ ժամ երրորդ եւ հանին զնա ի խաչ : Եւ էր գիր
 26 վնասու նորա գրեալ թէ թագաւոր է Էրէից : Եւ
 27 ընդ նմա հանին ի խաչ երկուս աւազակս . մի ընդ
 28 աջմէ, եւ մի ընդ ահեկէ նորա : Եւ լցաւ գիրն որ
 29 ասէ, թէ ընդ անօրէնս համարեցաւ : Եւ որք անցա-
 նէին՝ հայհոյէին զնա՝ շարժեալ զգլուխս իւրեանց
 եւ ասէին . վահ՝ որ քակէիր զտաճարն եւ զերիս աւ-
 30 ուրս շինէիր . Եպրեցո զանձն քո եւ էջ ի խաչէդ :
 31 Եղնպէս եւ քահանայապետիցն այսն արարեալ ընդ
 միմեանս հանդերձ դպրօքն՝ ասէին . զայլս ապրեցոյց՝
 32 զանձն ոչ կարէ ապրեցուցանել : Վրիստոսդ արքայդ
 Խարայելի, իջցէ այժմ ի խաչէ այտի, զի տեսուք եւ
 հաւատասցուք դմա . եւ որ ընդ նմա ի խաչն ելեալ
 33 էին՝ նախատէին զնա : Եւ իբրեւ վեց ժամ եղեւ՝ խա-
 34 ւար կալաւ զամենայն երկիր մինչեւ ցինն ժամ : Եւ
 յիններորդ ժամուն աղաղակեաց Աիսուս ի ձայնմեծ
 եւ ասէ . Ելե՛ Ելե՛ լամա սաբաբ թանի . որ թարգմա-
 նի . Աստուած իմ Աստուած իմ՝ ընդէր թողեր զնա :
 35 Եւ ոմանք ի նոցանէ որ շուրջն կային զնովաւ՝ իբրեւ
 36 լուան, ասէին թէ զԵղեա կարդայ : Եւ ընթացեալ
 մի ոմն՝ ելից սպունգ մի քացախով, եւ հարեալ յե-
 ղեգան՝ տայր ըմպել նմա եւ ասէ . թոյլ տուր տես-
 37 ցուք՝ գայ Եղեա իջուցանել զդա : Եւ Աիսուս ար-
 38 ձակեաց ձայն մեծ եւ եհան զոգի : Եւ վարադոյր տա-
 ճարին պատառեցաւ յերկուս՝ ի վերուստ մինչեւ ի
 39 խոնարհ : Եւ տեսեալ հարիւրապետին որ կայր անդ՝
 եթէ աղաղակեաց եւ եհան զոգի՝ ասէ . արդարեւ այս
 40 այս որդի է Աստուծոյ : Եւին եւ կանայք՝ որ հայէին ի
 հեռաստանէ . յորս էր Մարիամ Մագդաղենացի, եւ
 Մարիամ Զակովբու փոքրկան, եւ Զովսեայ մայրն,
 41 եւ Սողովմէ . Որք յորժամ էրն ի Գալիլեա՝ զհեռ

ըջէին նորա եւ պաշտէին զնա . եւ այլ բազում կա-
նայք՝ որք ընդ նմա իսկ ելեալ էին յԱրուսաղէմ :

Եւ իբրեւ երեկոյ եղեւ՝ քանզի ուրբաթ էր՝ որ 42
ի շաբաթն մտանէր, Եկեալ Յովսէփ որ յԱրիմա- 43
թեայն էր՝ այր պարկեշտ նախարար, որ եւ ինքն իսկ
ակն ունէր արքայութեան Աստուծոյ . համարձակեցաւ՝
եմուտ առ Պիղատոս, եւ խնդրեաց զմարմինն Յիսու-
սի : Եւ Պիղատոս զարմացաւ թէ այնչափ վաղ մե- 44
ռաւ . եւ կոչեցեալ առ ինքն զհարիւրապետն, եհարց
զնա եւ ասէ՝ թէ արդարեւ այնչափ վաղ մեռաւ : Եւ 45
իբրեւ ստուգեաց ի հարիւրապետէ անտի, շնորհեաց
զմարմինն Յովսէփայ : Եւ Յովսէփ զնեաց կտաւ եւ 46
իջուցեալ զնա պատեաց կտաւովն, եւ ել ի գերեզ-
մանի, զոր էր փորեալ ի վեմէ . եւ թաւալեցոյց
վէմ մի ի դուռն գերեզմանին : Իսկ Մարիամ Մագ- 47
դաղենացի եւ Մարիամ Յակովբայ եւ Յովսէփ
տեսին զտեղին ուր եղաւ :

Ք Ա Ո Ա Խ Ժ Զ .

Եւ իբրեւ անց շաբաթն, Մարիամ Մագդա- 1
ղենացի եւ Մարիամ Յակովբայ եւ Սողոմէ չոգան
պատրաստեցին խունկս, զի եկեցցեն օձցեն զնա : Եւ 2
ընդ առաւօտս միաշաբաթւոյն զան ի գերեզմանն ընդ
արեւազալն, Եւ ասէին ցմիմեանս, ո՞վ թաւալեցու- 3
ցէ մեզ զվէմն ի դրաց գերեզմանին : Եւ հայեցեալ 4
տեսին՝ զի թաւալեցուցեալ էր զվէմն ի գերեզմանէն .
քանզի էր մեծ յոյժ : Եւ մտեալ ի ներքս ի գերեզ- 5
մանն՝ տեսին երիտասարդ մի զի նստէր ընդ աջմէ կող-
մանէ՝ զգեցեալ պատմութեան սպիտակ, եւ զարհուրե-
ցան : Եւ նա ասէ ցնոսա . մի երկնչեք, զՅիսուս խըն- 6
դրէք զնազովբեցի զնաչեկեալն, յարեաւ՝ չէ աստ .

7 ահաւարիկ տեղին՝ ուր եղին զնա: Այլ երթայք ա-
 սացէք ցաշակերտս նորա եւ ցՊետրոս, եթէ ահա
 յառաջագոյն երթայ քան զձեզ ի Գալիլեա, անդ
 8 տեսանիցէք զնա՝ որպէս ասացն ձեզ: Աւ իբրեւ լուան՝
 ելին եւ փախեան ի գերեզմանէն, քանզի զահի հա-
 րեալ էին. եւ ոչ ումեք ինչ ասացին, զի երկնչէին:

9 **Յարուցեալ Ախուս առաւօտուն առաջինն միա-
 շարթուն՝ երեւցաւ Սարիամու Սաղադենացոյ,**
 10 յորմէ հանեալ էր զեօթն դեւն: Աւ նա երթեալ
 պատմեաց այնոցիկ՝ որ ընդ նմայն էին, մինչ դեռ
 11 սգային եւ լային: **Նորա իբրեւ լուան թէ կենդանի է**
 12 **եւ երեւցաւ նմա, ոչ հաւատացին:** **Յետոյ երեւե-**
ցաւ այլով կերպարանաւ՝ որք երթային յանդաստան:
 13 **Նորա չողան պատմեցին այլոց, եւ ոչ նոցա հաւ-**
 14 **ատացին:** **Յետոյ մինչ դեռ բազմեալ էին մետասանքն**
երեւցաւ նոցա, եւ թշնամանեաց զանհաւատու-
թիւն նոցա եւ զխտասրտութիւն, զի որ երեւցաւ
նոցա յարուցեալ ի մեռելոց, եւ նոքա ոչ հաւ-
 15 **ատացին:** **Աւ ասէ ցնոսա, երթայք յաշխարհ ամե-**
նայն, եւ քարոզեցէք զաւետարանն ամենայն արարա-
 16 **ծոց: Ար հաւատայ եւ մկրտեցի՝ կեցցէ. եւ որ ոչն**
 17 **հաւատայ՝ դատապարտեցի:** **Նշանք այսոցիկ՝ որ հաւ-**
ատանն, երթիցեն զհետ այնոցիկ. յանուն իմ դեւս
 18 **հանցեն, լեզուս խօսեցին, ի ձեռս իւրեանց օծս**
բարձցին, եւ եթէ մահացու ինչ դեղ արբցեն՝ նոցա
ինչ ոչ փնասեցէ. ի վերայ հիւանդաց ձեռս դիցեն
 19 **եւ բժշկեցեն:** **Աւ ինքն Տէր Ախուս յետ խօսելոյն**
ընդ նոսա՝ համբարձաւ յերկինս եւ նստաւ ընդ աջ-
 20 **մէ ւոր:** **Աւ նոքա ելեալ քարոզէին ընդ ամենայն եր-**
կիր՝ Տեառն գործակցութեամբ. եւ զբանն հաստա-
տէին ամենայն նշանօք՝ որ երթայր զհետ նոցա:

ՆԱԽՈՒԴՐՈՒԹԻՒՆ ՂՈՒԿՈՑ ԱՆՏՈՐԱՆԻՆ

Աւետարանն որ ըստ Ղոուիայ գրեալ է: Ղոյն ինքն Ղոուիա աշակերտ էր Պետրոսի, եւ Յեռնադրեցաւ ընկացալից Պապոսի, եւ ղկայեցաւ ի նմանէ. սա գրեաց զաւետարանս զայս: Սինդէն առնէ ի Յննդեանէն Հնովհաննոս, եւ զոր ըստ նոյն. պարտէ եւ զճարձնանալ ժրիչին. ազգայնէն առնէ եւ ելանէ ի Հնովտեփայ ի Ղաւմի, եւ ի Ղաւմայ մինչեւ յԱրամ: Պարտէ սա եւ զհրարոմիւնն Հնովհաննոս. եւ լինելով ի լեւոնն զժորջելն ի սարանայէ. եւ զընարոմիւնն աշակերտացն, եւ այլ եօթնամասանա. Եցոյց նշանս եւ արուեստս Բազոմոս եղեալս. եւ զխորհարար ճարձնոմիւնն եւ զհարարաթն՝ որ ճարձեցաւ Պիղարոսի պոմոպոյոյ, եւ խաչեցաւ ճարձեով. զի զինորքն Բաթանեցին զհանդերձս նորս. եւ որք խաչեցան յերկոց ասպակայն՝ մին ապաշխարեաց խոսարձանսմեամբ: Այլ զի ճարձին նորս երաս ի գերեզմանի, եւ յարեաւ յերրորդ ասորն. եւ յեր այսորիչ համբարչաւ յերկնս րեասանելով հրեղորակայն: Ղոուիա արուեստիւ Բթելի գովով. սա աշակերտեցաւ ժրիչին, եւ հաճարեալ իոչեցաւ ի լեւո եօթնամասնէցն: Իսկ յերոյ աշակերտեցաւ Պապոսի. զսան որոյ սսի գովոմիւնն սորս յաւետարանին: Սա հրամանս Պապոսի գրեաց զաւետարանս եւր յԱնտիոք տաղատէ ի լեզու ասորի՝ զինի յԱյ սսի համբարանայ ժրիչին:

Ղոուիա՝ յարոմիւնն:

Ս Կ Ի Ջ Բ Ն Գ Լ Խ Ո Ց

ԱՒԵՑԱՐԱՆԻ ՈՐ ԸՍՑ ՂՈՒԿԱՅ

	Գլ.	Հմբ.
Ս ան աղետարհագրին	Բ.	1
Ս ան Բացօթեայ հոգնացն	Բ.	8
Ս ան Սեփեղնի	Բ.	25
Ս ան Տարգարէին Աննայե	Բ.	36
Ս ան լինելոյ Բանին Աստուծոյ առ Յովհաննէս Գ.	Գ.	2
Ս ան՝ որոց հարցանելին զՅովհաննէս	Գ.	10
Ս ան փորձոմեանոց փրկելն	Գ.	2
Ս ան՝ որ ունէր զհոգին դիւանայն	Գ.	33
Ս ան զրփանելն Պետրոսի	Գ.	38
Ս ան՝ որոց Բժշկելն է պէտպէս հեանդորմեանոց Գ.	Գ.	40
Ս ան որոց յիանցն	Ե.	4
Ս ան Բորոսին	Ե.	12
Ս ան անդամաւորման	Ե.	15
Ս ան Պէտեայ Տառնաւորին	Ե.	27
Ս ան Գծուպեալ յերփնն	Չ.	6
Ս ան արատելոցն համարոց	Չ.	13
Ս ան Երանոմեանոցն	Չ.	33
Ս ան հարիւրապետին	Ե.	2
Ս ան որդոսոց այրոցն	Ե.	12
Ս ան որոց արատելոցն է Յովհաննէ	Ե.	19
Ս ան ժամելոյ զՏէրն Տրանսան	Ե.	38
Ս ան արտակի անբժնացանին	Ը.	5
Ս ան սուսրելոյ ընթացն	Ը.	24
Ս ան՝ որ ունէր զԼեփեովն	Ը.	27
Ս ան դասեր յարարարապետին	Ը.	41
Ս ան արեաւարէս հեղն	Ը.	43

Վ ան աստուծոյ սրբապատանան	Թ.	2
Վ ան հինգ հացեցն է- երկու յիանցն	Թ.	13
Վ ան ցաղակերպան հարցանելոյ	Թ.	18
Վ ան այլակերպոս-մեան ճիստոսի	Թ.	29
Վ ան լորնահարին	Թ.	30
Վ ան խորհելոյն՝ լե սլ յեթ եցե	Թ.	46
Ջ ան զբոլոյն հրաման զհին երևալ	Թ.	57
Ջ ան երե-եցո-ցանելոյ զօրնանասունան	Ժ.	1
Ջ ան հարցանելոյ օրնականին	Ժ.	25
Ջ ան անկելոյն է յիստ աստուծոյ	Ժ.	30
Ջ ան Սարգիստ- է- Սարգիստի	Ժ.	38
Ջ ան յաղօմն կալոյն	ԺԸ.	1
Ջ ան խոր յի-ին	ԺԸ.	14
Ջ ան՝ որ կինն յայն էքալն է գողոյլ քրեանն	ԺԸ.	27
Ջ ան նորն ինքեցեանն	ԺԸ.	29
Ջ ան՝ որ ժարիսեցին կողաց զՏէր	ԺԸ.	37
Ջ ան վայ րաւոյ օրնականացն	ԺԸ.	46
Ջ ան խնայոյ գարեկեցոցն	ԺԳ.	1
Ջ ան Բաժանելոյ զինչն ընդ գլխոն	ԺԳ.	13
Ջ ան պարզաբերելոյ անորոյ յեծապատանն	ԺԳ.	16
Ջ ան գարեկեացոցն է- որոյ է Աերլամ է- լան լուինոյն	ԺԳ.	1
Ջ ան կարկամեալ կնօն այսահարի	ԺԳ.	11
Ջ ան աստուծոյն	ԺԳ.	19
Ջ ան լե աստուծոյն եցին որ աստուծոյն էցին	ԺԳ.	23
Ջ ան որտ աստուծոյն ցնճոստոս զտրոյլքէէ	ԺԳ.	31
Ջ ան որ ճեգողեալ էր	ԺԳ.	2
Ջ ան որտ օրէնն զնախագահան	ԺԳ.	7
Ջ ան կողոյնն յընկերան	ԺԳ.	12
Ջ ան շինելոյ աշտարակին	ԺԳ.	28
Ջ ան հարի-բ ոչխարացն	ԺԵ.	4

Վլասն անասանի որդւոցն	ԺԵ.	11
Վլասն աներբաւ արեբեոնն	ԺԶ.	1
Վլասն Տեժարանն է՝ Վազարս	ԺԶ.	19
Վլասն Գասն Բարբարացն	ԺԵ.	12
Վլասն աներբաւ Գասարսորնն	ԺԲ.	2
Վլասն Բարեպետացն է՝ Տասարսորնն	ԺԲ.	10
Վլասն Կարցանեւոյ Տեժարանն զՃիտոս	ԺԲ.	18
Վլասն Կոբնն	ԺԲ.	35
Վլասն Օսիէրսի	ԺԲ.	2
Վլասն Գեալոյ արանու լեւր Բագասարսորնն է՝ Գասանալ	ԺԲ.	12
Վլասն արանոյ զրասն Տասն	ԺԲ.	13
Վլասն յասանակնն	ԺԲ.	30
Վլասն Կարցանեւոյ Բահանայեցն զՏէր	Ի.	1
Վլասն արակնն այգւոցն	Ի.	9
Վլասն Գահեկանն	Ի.	23
Վլասն ասարսիւցոցն	Ի.	27
Վլասն՝ Լէ Ղեարդ է որդի Վասնի Վրեարս	Ի.	41
Վլասն Երկոս լաճայի այրոցն	ԻԱ.	2
Վլասն Կարցման Կարարածնն	ԻԱ.	7
Վլասն զարկնն	ԻԲ.	1
Վլասն լիճեւոյն՝ Լէ ո՛վ Տեժ եցէ	ԻԲ.	24
Վլասն Խնդրեւոյն ասարանայի Բորյէլ Ղլիճովն	ԻԲ.	31
Վլասն Խախարանայ Էրսովրի	ԻԳ.	11
Վլասն Կոթեւոյ Կանանցն	ԻԳ.	27
Վլասն ասարխարեւոյն ասարակնն	ԻԳ.	40
Վլասն Խնդրեւոյ զարտանական Տարսնն	ԻԳ.	52
Վլասն Էղաբէր Կանանցն	ԻԳ.	1
Վլասն Վղէտովանցն	ԻԳ.	13
Վլասն Կաճարանալոյն Տեասն	ԻԳ.	51

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs and is mostly obscured by noise and low contrast.

Ա Ռ Ե Տ Ա Ր Ա Ն

Ը Ս Տ Ղ Ո Ւ Կ Ա Ս Ո Ւ

Վ Լ Ո Ր Թ Ա

1 ՎԼՆ, Օ. Ի բազումք յօժարեցին վերստին կար-
գել զպատմութիւնն վասն իրացն հաստատելոց ի
2 մեզ, Որպէս աւանդեցին մեզ որ ի սկզբանէ ահա-
3 նատեսք եւ սպասաւորք եղեն բանին. իսկ եղեւ
եւ ինձ, որ ի սկզբանէ զհետ երթեալ էի ամենայնի,
ճշմարտութեամբ կարգաւ գրել քեզ, քաջդ խէո-
4 փիլէ, Օ. ի ծանկեցես զբանիցն՝ որոց աշակերտեցար,
զճշմարտութիւն.

5 Եւ եղև յաւուրս Հերովդի արքայի Հրէաստա-
նի, քահանայ ոմն անուն Օւքարիա ի դասակարգէ
Ղրիայ. եւ կին նորա ի դատերաց Ահարոնի, եւ անուն
6 նորա Եղիսաբեթ: Եւ էին արդարք երկոքին առաջի
Աստուծոյ. զնային յամենայն պատուիրանս եւ յիյաւ-
7 ունս Տեառն անարատք: Եւ ոչ գոյր նոցա որդեակ-
քանզի Եղիսաբեթ ամուլ էր, եւ երկոքեան անցեալ
8 էին զաւուրք իւրեանց: Եւ եղև ի քահանայանայն
նորա ըստ կարգի աւուրցն հասանելոյ առաջի Աստու-
9 ծոյ, իստ օրինի քահանայութեանն՝ եհաս նմա խոնկ
10 տրկանել մտեալ ի տաճարն Տեառն. Եւ ամենայն
բազմութիւն ժողովողեանն կային յաղօթս արտաքոյ՝
11 ի ժամ խնկոցն: Եւ երեւեցաւ նմա հրեշտակ Տեառն
12 զի կայր ընդ աջմէ սեղանոյ խնկոցն: Եւ խոսկեցաւ
Օւքարիա՝ իբրեւ ետես, եւ անկաւ ահ ի վերայնո-

բա: Ասէ ցնա հրեշտակն Տեառն. մի երկնչէր Օւա 13
 քարիա՝ զի լսելի եղեն աղօթք քո, եւ կին քո Նղի-
 սարեթ ծնցի քեզ որդի եւ կոչեսցես զանուն նորա
 Յովհաննէս: Աւ եղեցի քեզ ուրախութիւն եւ 14
 ցնծութիւն. եւ բազումք ի ծննդեան նորա խըն-
 դասցեն. Օ ի եղեցի Մեծ առաջի Տեառն. եւ զինի եւ 15
 օղի մի արբցէ. եւ Հոգւով սրբով լցցի անդատին
 յորովայնէ մօր իւրոյ: Աւ զբազումս յորդոցն Խարայ- 16
 ելի դարձուցէ ի Տէր Աստուած իւրեանց: Աւ 17
 ինքն եկեսցէ առաջի նորա հոգւով զօրութեամբ
 Նղիայի, դարձուցանել զսիրտս հարց յորդիս եւ
 զանհաւանս յիմաստութիւն արդարոց. պատրաստել
 Տեառն ժողովուրդ կազմեալ: Աւ ասէ Օւաքարիա 18
 ցհրեշտակն. եւ իւ զիտացից զայդ. զի ես ծեր եմ,
 եւ կին իմ անցեալ զաւուրբք իւրովք: Պատասխանի 19
 ետ հրեշտակն եւ ասէ ցնա. ես եմ Վաբբիէլ՝ որ կամ
 առաջի Աստուծոյ, եւ առաքեցայ խօսել ընդ քեզ
 եւ աւետարանել քեզ զայդ: Աւ ահա եղեցես համբ, 20
 եւ մի կարասցես խօսել մինչեւ ցօրն՝ յորում. այդ
 լինիցի. փոխանակ զի ոչ հաւատացեր բանից իմոց՝
 որք լցցին ի ժամանակի իւրեանց: Աւ ժողովուրդն 21
 ական ունէր Օւաքարիայ, եւ զարմանային ընդ յամեն
 նորա ի տաճարին: Աւ իբրեւ ել՝ ոչ կարէր խօսել ընդ 22
 նոսա. եւ իմացան թէ տեսիլ ետես ի տաճարին:
 Աւ նա նշանացի խօսէր ընդ նոսա, եւ կայր պապան-
 ձեալ: Աւ եղև իբրեւ լցան աւուրք պաշտաման նորա, 23
 գնաց ի տուն իւր. Աւ յետ աւուրցն այնօցիկ յղա-
 ցաւ Նղիսարեթ կին նորա, եւ թաքուցանէր
 զանձն ամիսս հինգ, եւ ասէր. Օ ինչ գործ գոր 25
 ծեաց ընդ իս Տէր յաւուրս՝ յորս հայեցաւ յիս
 բառնալ զնախատինս իմ ի մարդկանէ:

26 Եւ յամենանն վեցերորդի առաքեցաւ Պա-
 րիէլ Տրեշտակ յԱստուծոյ ի քաղաք մի Պալեթա-
 27 ցւոց, որում անուն էր՝ Կազարեթ, Եւ կոչս խօսեցեալ
 առն, որում անուն էր Յովսէփ՝ ի տանէ Պաւթի,
 28 եւ անուն կուսին Մարիամ: Եւ եկեալ առ նա ստէ.
 29 ուրախ լեր բերկրեալդ, Տէր ընդ քեզ: Եւ նա ընդ
 բանսն խռովեցաւ եւ խորհէր ընդ միտս՝ թէ որպիսի
 30 ինչ իցէ ողջոյնս այս: Եւ ասէ ցնա Տրեշտակն. մի
 31 երկնչիւր Մարիամ, զի գտեր շնորհս յԱստուծոյ: Եւ
 ահա յղասջիւր եւ ծնցես որդի. եւ կօչեսցես զանուն
 32 նորա Յիսուս: Կաեղիցի մեծ, եւ որդի բարձրելոյ կօ-
 չեսցի. եւ տացէ նմա Տէր Աստուած զաթոռն Պաւ-
 33 թի Տօր նորա: եւ թագաւորեսցէ ի վերայ տանն Յա-
 34 րա վախճան մի լիցի: Եւ ասէ Մարիամ ցՏրեշտակն.
 35 զեւորդ լինիցի ինձ այդ, քանզի զայր ոչ գիտեմ: Պա-
 տասխանի ետ Տրեշտակն եւ ասէ ցնա. Հօգի սուրբ
 եկեսցէ ի քեզ, եւ զօրութիւն բարձրելոյն հոգանի
 լիցի ի վերայ քո. քանզի եւ որ ծնանելոցն է ի քէն
 36 սուրբ է, եւ որդի Աստուծոյ կօչեսցի: Եւ ահա Եւ-
 ղիսարեթ ազգական քո, եւ նա յղէ է ի ծերութեան
 իւրում, եւ այս վեցերորդ ամիս է նորա՝ որ ամուլն
 37 կօչեսցեալ էր. Օ՛ի ոչ տկարացի առ յԱստուծոյ
 38 ամենայն բան: Եւ ասէ Մարիամ. ահաւասիկ կամ
 աղախին Տեառն, եղիցի ինձ ըստ բանի քում. եւ
 զնաց ի նմանէ Տրեշտակն:

39 Զարուցեալ Մարիամ՝ յաւուրսն յայնոսիկ,
 զնաց ի լեռնակողմն փութապէս ի քաղաքն Յուդայ:
 40 Եւ եմուտ ի աուն Օւփարիայ, եւ ետ ողջոյն Եղի-
 41 սարեթի: Եւ եղել իբրեւ լուաւ զողջոյնն Մարիա-
 մաւ Եղիսարեթ, խաղաց մանուկն յորովայնի նորա.

եւ լցաւ Եղիսաբեթ շողով սրբով : Եւ ի ձայն 42
բարձր սղաղակեաց եւ ասէ . օրհնեալ ես դու ի
կանայս, եւ օրհնեալ է արուղ որովայնի քո : Եւ 43
ուստի է ինձ այս, զի եկեացէ մայր Տեառն իմոյ առ
իս : Օ ի ահաւասիկ իբրեւ եղեւ ձայն ողջունի քո 44
յականջս իմ, խաղաց ցնծալով մանուկս յորովայ-
նի իմում : Եւ երանի որ հաւատայցէ եթէ եղեցի 45
Քասարումն ասացելոցս նմա ի Տեառնէ : Եւ ասէ 46
Մարիամ . Մեծացուցէ անձն իմ զՏէր . Եւ ցնծաւ 47
ցաւ հոգի իմ յԱստուած փրկիչ իմ : Օ ի հայեցաւ 48
ի խոնարհութիւն աղանոյ իւրոյ . զի ահա յայսմհե-
տէ երանեացեն ինձ ամենայն ազգք : Օ ի արար ինձ 49
մեծամեծս հզօրն, եւ սուրբ է անուն նորա . Եւ ու 50
ղորմութիւն նորա ազգաց յազգս երկիւղածաց իւ-
րոց : Եւ ար զօրութիւն բազկաւ իւրով . ցրուեաց 51
զամբարտաւանս մտօք սրտից իւրեանց : Վակեաց 52
զհզօրս յաթառոց, եւ բարձրացոյց զխոնարհս :
Օ քաղցեալս լցոց բարութեամբ, եւ զմեծատունս 53
արձակեաց ունայնս : Պաշտպանեաց Խորայելի ծառայի 54
իւրում՝ յիշել զղղորմութիւնս : Որպէս խօսեցաւ առ 55
հարս մեր՝ Եթրահամոս եւ զաւակինորա յախտեան :
Եկաց Մարիամ առ նմա իբրեւ ամիսս երիս, եւ դարձ 56
ձաւ ի սուրն իւր :

Եւ Եղիսաբեթի լցան ժամանակք ծնանելոյ, 57
եւ ծնաւ որդի : Եւ լուան որ շուրջ զնովաւ էին եւ 58
աղգատոհմ նորա, զի մեծ արար Տէր զղղորմութիւն
իւր ընդ նմա . եւ ինդացին ընդ նմա : Եւ եղեւ յաւ 59
ուրն ութերորդի եկին թլփատել զմանուկն, եւ կո-
չին զնա յանուն հօր իւրոյ Օւքարիա : Պատաս 60
խանի ետ մայր նորա եւ ասէ . ոչ այլ կոչեսցի՝ Յով-
հաննէս : Եւ ասեն ցնա . քանզի ոչ դք է յազգի 61

62 քում, որոյ կոչի անունն Յովհաննէս: Ահնարիէին
 63 հօրն նորա թէ զի՛նչ կամիցի կոչել զնա: Եւ
 ինչորեաց տախտակ, գրեաց եւ ասէ. Յովհաննէս է
 64 անուն գորա. եւ զարմացան ամենեքին: Եւ բացաւ
 բերան նորա վաղվաղակի եւ լեզու նորա, եւ խօսէր
 65 եւ օրհնէր զՄատուած: Եւ եղիւ ահ ի վերայ ամե-
 նեցուն որ լսէին զայս, եւ որ շուրջ բնակեալ էին զնո-
 քօք. եւ ընդ ամենայն լեռնակողմն Հրէաստանի պատ-
 66 մէին ամենայն բանքս այսօքիկ: Եւ եղին ամենեքեան
 որ լսէինն՝ ի սիրտս իւրեանց եւ ասէին. զի՛նչ լի-
 նիցի մանուկս այս. եւ ձեռն Տեառն էր ընդ նմա:
 67 Եւ Օսաբարիա հայրնորա լցաւ Հոգւով սրբով, մար-
 68 գարէացաւ եւ ասէ. Օրհնեալ Տէր Աստուած Խո-
 րայելի, զի յայց ել մեզ, եւ արար փրկութիւն ժո-
 69 ղովորեան իւրում: Եւ յարոյց եղջիւր փրկութեան
 70 մեզ ի տանէ Ղաւթի ծառայի իւրոյ: Արպէս խօ-
 սեցաւ բերանով սրբոց՝ որ յաւիտենից մարգարէքն
 71 նորա էին: Փրկութիւն ի թշնամեաց մերոց, եւ ի
 72 ձեռաց ամենայն ատելեաց մերոց: Առնել ողորմու-
 թիւն ընդ հարս մեր, եւ յիշել զուխտն իւր սուրբ:
 73 Օերդումն զոր երդուաւ Աբրահամու հօր մերում՝
 74 տալ մեզ, Առանց երկիւղի, ի ձեռաց թշնամեաց մե-
 75 ռոց փրկեալս: Պաշտել զնա սրբութեամբ եւ արգա-
 րութեամբ առաջի նորա զամենայն աւուրս կենաց
 76 մերոց: Եւ դու մանուկ՝ մարգարէ բարձրելոյն կոչեա-
 ջեր. զի երթիցես առաջի երեսաց Տեառն պատրաս-
 77 տել զճանապարհս նորա: Տալ գիտութիւն փրկու-
 թեան ժողովորեան նորա, ի թողութիւն մեղաց
 78 նոցա: Այսան զթութեանց ողորմութեան Աստուծոյ
 մերոց, որովք այց արացէ մեզ արեգակն ի բարձանց:
 79 Երեւել՝ որոց ի խաւարի եւ ի ստուերս մահու նրս-

տէին. ուզգել զոսս մեր ի ճանապարհս խաղաղութեան: Եւ մանուկն ամէր եւ զօրանայր Հարութ. եւ 80 էր յանողասս մինչեւ յօր երեւելոյ նորա Խորայիցի:

Պ Ա Պ Թ Բ Ծ

Եւ եղև ընդ աւուրսն ընդ այնսփի ել հրահան յԱզոտոս կայսերէ՝ աշխարհագիր առնել ընդ ամենայն տիեզերս: Եյս աւաջին աշխարհագիր եղև ի դատաւորութեան Ասորոց Ալիւրենեայ: Եւ երթային ամենեքեան մտանել յաշխարհագիր յարաքանչիւր քաղաքի: Եւ եւ Յովսէփ ի Վաւիլեէ ի քաղաքէ՝ Վազարեթէ՝ ի Հրէաստան ի քաղաք Վաւթի, որ կոչի Իեթղեհէմ. վասն լինելոյ նորա ի տանէ եւ յազգէ Վաւթի, Մտանել յաշխարհագիր Մարեմու հանդերձ՝ զոր խօսեալն էր նմն, եւ էր յղի: Եւ եղև ի հուսանելն հոցա անդր, լցան աւուրք ծնանելոյ նորա: Եւ ծնաւ զորդին իւր զանդրանիկ. եւ պատեաց ի խանձարուրս եւ եդ զնա ի մուր. զի ոչ գոյր նոցա տեղի յիջեւանին:

Եւ հովեք էին ի տեղւոջն յայնսփի բացօթեայք, որ պահէին զպահպանութիւնս գիշերոյ հօտից իւրեանց. Եւ հրեշտակ Տեառն երեւեցաւ նոցա, եւ գառք Տեառն ծագեցին սու նոսա. եւ երկեան երկիւղ մեծ: Եւ ասէ ցնոստ հրեշտակն. 10 մի երկնչէք՝ զի ահաւասիկ աւետարանեմ ձեզ ուրախութիւն մեծ, որ եղեցի ամենայն ժողովրդեանն. Թի. ծնաւ ձեզ պսօր փրկիչ, որ է օծեալ Տէր ի քաղաքի Վաւթի: Եւ այս նշանակ ձեզ. գտանիցէք 12 մանուկ պատեալ ի խանձարուրս, եւ եդեալ ի մուր: Եւ յանկարծակի եղև ընդ հրեշտակին 13 ընդ այնսփի բազմութիւն զօրաց երկնաւորաց, որ

14 օրհնէին զԱստուած եւ ասէին . փառք ի բարձունս
 Աստուծոյ . եւ յերկիր խաղաղութիւն , ի մարդիկ
 15 հաճութիւն : Եւ եղև իբրև վերացան ի նոցանկ
 հրեշտակքն յերկինս , ասէն ցմբմեանս հովիւքն .
 եկայք երթիցուք մինչև ցԵթզեհէմ , եւ տեսցուք
 16 զԵնչ է բանս այս որ եղև , զոր Տէր եցոյց մեզ : Եւ
 եկին փութանակի , եւ գտին զՄարիամ եւ զԶովսէփ
 17 եւ զմանուկն եղեալ ի մութր : Եւ ծանեան վասն
 18 բանին՝ որ ասացաւ նոցա զմանկանէն : Եւ ամենե-
 քեան որ լսէին , զարմանային վասն բանիցն՝ զոր խօ-
 19 սեցան ընդ նոսա հովիւքն : Եւ Մարիամ զամենայն
 զբանս զայսոսիկ պահէր , եւ խելամուտ լինէր ի
 20 արտի խորում : Եւ դարձան հովիւքն , փառաւոր
 առնէին եւ օրհնէին զԱստուած վասն ամենայնի
 21 զոր լուան եւ տեսին . որպէս պատմեցաւ նոցա : Եւ
 իբրև լցան աւարք ութ թրիստով զնա , եւ կոչե-
 ցաւ անուն նորա Զիսուս , որ կոչեցեալն էր ի հրեշ-
 տակէն , մինչ չեւ յղացեալ էր զնա յորոփայնի :
 22 Եւ իբրև լցան աւարք սրբութեան նորա ըստ
 օրինացն Մովսէսի , ածին զնա յԵրուսաղէմ յանդի-
 23 ման առնել Տեառն . Որպէս եւ գրեալ է յօրէնս
 Տեառն , թէ ամենայն արու որ բանայ զարգանդ՝
 24 սուրբ Տեառն կոչեցի : Եւ տալ պատարագս՝ ըստ
 ասացելոյն յօրէնս Տեառն , զոյգս տատրակաց կամ
 25 երկուս ձագս աղաւնեաց : Եւ ահա էր այր մի յԵ-
 րուսաղէմ , որոյ անուն էր Աբմէոն . եւ էր այրն այն
 արգար եւ երկիւղած , եւ ակն ունէր մխիթարու-
 26 թեան Խարայիլ , եւ Հոգի սուրբ էր ի նմա : Եւ
 էր նորա հրատան առեալ ի Հողոյն սրբոյ՝ մի
 տեսանել զմահ , մինչև տեսէ զօճեալն Տեառն :
 27 Եւ եկն հոգւովն ի տաճարն , եւ իբրև ածին ծնող-

քրն զմանուկն Ախուս՝ առնել նոցա ըստ սովորու-
 թեան օրինացն ի վերայ նորա. Եւ նա առ ընկա- 28
 լաւ զնա ի գիրկս իւր, եւ օրհնեաց զԱստուած եւ
 ասէ. Երգ՝ արձակես զճառայս քո Տէր ըստ բանի 29
 քում ի խաղաղութիւն. Օ՛ ի տեսին աչք իմ զվիր- 30
 կութիւն քո. Օ՛ որ պատրաստեցեր առաջի ամենայն 31
 ժողովրդոց. Այս ի յայտնութիւն հեթանոսաց, եւ 32
 փառք ժողովրդեան քում Իսրայելի: Եւ էին հայրն 33
 եւ մայրն նորա զարմացեալ ի վերայ բանիցն, որ խօ-
 սէին զնմանէ: Եւ օրհնեաց զնոսա Աիմէօֆն, եւ ասէ 34
 ցՄարիամ մայր նորա. ահա սա կայ ի գլորումն եւ
 ի կանգնումն բազմաց ի մէջ Իսրայելի, եւ ի նշան
 հակառակութեան: Եւ ընդ քո իսկ անձն անցցէ 35
 սուր. զի յայտնեցին ի բազում սրտից խորհուրդք:
 Եւ անգ էր Աննա մարգարէ՝ դուստր Փանուելի յազգէ 36
 Ասերայ. սա ինքն անցեալ էր զաւուրքք բազմօք՝
 կեցեալ ընդ առն ամօ եօթն ի կուսութեանէ իւրմէ:
 Եւ էր այրի ամաց իբրեւ սւթսուն եւ չորից. որ ոչ 37
 մեկնէր ի տաճարէն, այլ պահօք եւ աղօթիւք պաշ-
 տէր զցայգ. եւ զցերեկ: Եւ սա ի նմին ժամու յա- 38
 բուցեալ գոհանայր զՏեառնէ, եւ խօսէր զնմանէ ընդ
 ամենեսին՝ որ ակն ունէին փրկութեանն Արուսա-
 դեմի: Եւ իբրեւ կատարեցին զամենայն ըստ օրի- 39
 նացն Տեառն, դարձան անդրէն ի Վայիլեա ի քաղաքն
 իւրեանց Վազարէթ: Եւ մանուկն աճէր եւ զօրանայր 40
 լի իմաստութեամբ. եւ շնորհք Աստուծոյ էին ի վերայ
 նորա: Եւ երթային ծնողք նորա ամի ամի Արուսա- 41
 դէմ ի տօն զատկին: Եւ իբրեւ եղեն նորա ամք եր- 42
 կոտասան, յելանել նոցա Արուսաղէմ ըստ սովորու-
 թեան տօնին, Եւ կատարիլ զաւուրսն եւ դառնալ 43
 անդրէն, մնաց Ախուս մանուկն Արուսաղէմ. եւ

44 ոչ գիտացին ծնողքն նորա: Արթէին զնմանէ՝ թէ
 ընդ ուղեկիցան իցէ. եկին իբրեւ տուր Վիոյ ճանա-
 պարհ, եւ խնդրէին զնա ընդ դրացիսն. եւ չնդ ծա-
 45 նոթա: Եւ իբրեւ ոչ գտին, դարձան անդրէն յԵրու-
 46 սաղէմ՝ խնդրել զնա: Եւ եղեւ յետ երից տուրջ
 գտին զնա ի տաճարին, զի նստէր ընդ վարդապետսն,
 47 լսէր ի նոցանէ եւ հարցանէր զնոսա: Զ արմանային
 ամենեքեան՝ որ լսէին ի նմանէ՝ ընդ իմաստութիւնն
 48 եւ ընդ պատասխանիս նորա: Եւ իբրեւ տեսին զնա՝
 փրանչացան. եւ ասէ ցնա մայրն իւր. որդեակ, զի՞նչ
 գործ գործեցեր դու ընդ մեզ. ահաւասիկ հայր քո
 49 եւ ես տառապէսք խնդրէաք զքեզ: Եւ ասէ ցնոսա.
 զի՞ խնդրէիք զնա, ոչ քիտէիք եթէ ի տան Զօր ինչ
 50 պարտ է ինձ լինել: Եւ նոքա ոչ իմացան զբանն՝ զոր
 51 իբրսեցաւ ընդ նոսա: Եւ էջ ընդ նոսա, եւ գնաց ի
 Կազարէթ. եւ էր նոցա հնազանդ. եւ մայր նորա
 52 պահէր զամենայն զբանսն ի սրտի իւրում: Եւ Աի-
 սուս զարգանայր իմաստութեամբ եւ հստօտեւ, եւ
 շնորհօք յԱստուծոյ եւ ի մարդկանէ:

Փ Լ Ո Ւ Խ Փ .

1 Ի հնգետասաներորդի ամի տէրութեանն Տիրե-
 րեայ կայսեր, ի դատաւորութեան Հրէաստանի Պի-
 դատոսի պոնտացոյ, եւ ի չորրորդպետութեան Գա-
 լիլեացոց Հերովդի, եւ Փիլիպպոսի եղբօր նորա
 չորրորդպետութեան Խտուրացոց եւ Տրաքոնացոց
 աշխարհին, եւ ի չորրորդպետութեան Իւսանեայ
 2 Աբիլենացոյ, Եւ ի քահանայապետութեան Աննայի
 եւ Կայիափայ. եղեւ բան Աստուծոյ ի վերայ Երվ-
 3 հանու, որդոյ Զաքարեայ՝ յանապատի անդ: Եւ եկն
 յամենայն կողմն Երդանանու քարոզել մկրտութիւն.

ապաշխարութեան ի թողութիւն մեղաց: Արդէս եւ 4
 գրեալ է ի գիրս պատգամաց Ասայեայ մարգարէի.
 Չայն բարբառոյ յանապատի, պատրաստ արարէք զճա-
 պարհ Տեառն, եւ ուղիղ արարէք զչաւիզս նորա:
 Ամենայն ձորք լօցին, եւ ամենայն լերինք եւ բլուրք 5
 խոնարհեցին. եւ եղիցին դժուարինքն ի դիւրինս, եւ
 առապարքն ի հարթ ճանապարհս: Աւ տեսցէ ա- 6
 մենայն մարմին զգիրութիւն Աստուծոյ: Աւ ասէ 7
 ցժողովուրդսն ելեալս մկրտել ի նմանէ. Տնունդք ի-
 ժից, ո՞ ցոց ձեզ փախչել ի բարկութենէն՝ որ գալոց
 է: Արարէք այսուհետեւ պտուղս արժանի ապաշխա- 8
 րութեան. եւ մի սկսանիցիք ասել թէ ունիմք հայր
 զԱբրահամ. զայս ասեմ ձեզ, եթէ կարող է Աս- 9
 տուած ի քարանցս յայտցանէ յարուցանել որդիս
 Աբրահամն: Բայց ահաւասիկ տուպար առ արմին 9
 ճառոց կայ. ամենայն ծառ՝ որ ոչ առնէ զպտուղ
 բարւոք, հատանի եւ ի հուր արկանի: Հարցանէին 10
 զնա ժողովուրդքն եւ ասէին. իսկ արդ՝ զի՞նչ գործես-
 ցուք: Պատասխանի ետ եւ ասէ ցնոսա. ոյր իցեն եր- 11
 կու հանդերձք՝ տացէ զմին այնմ՝ ոյր ոչ գուցէ. եւ
 ոյր կայցէ կերակուր՝ նոյնպէս արասցէ: Այկին եւ մնաք- 12
 սաւորք մկրտել եւ ասեն ցնա. վարդապետ, զի՞նչ
 գործեսցուք: Աւ նա ասէ ցնոսա. մի ինչ աւելի քան 13
 զհրամայեալսն ձեզ առնիցէք: Հարցանէին զնա եւ 14
 զինուորքն եւ ասէին. եւ մեք զի՞նչ գործեսցուք: Առէ
 ցնոսա. մի զդք խուիցէք եւ մի զդք զըպարտիցէք. շատ
 լիցին ձեզ թոշակքն ձեր: Մինչ ահն ունէք ժողո- 15
 վուրդն եւ խորհէին ամենեքեան ի սիրտս իւրեանց
 վասն Յովհաննու՝ միթէ սա իցէ Վրիստոսն, Պա- 16
 տասխանի ետ ամենեցուն եւ ասէ. ես մկրտեմ զձեզ
 ջրով, բայց գայ զօրագոյն քան զես, զորոյ չեմ բա-

17 ւական բառնալ զհօշիկս. նա մկրտեսցէ զձեզ Հո-
 18 գուով արբով եւ հրով: Արոյ հեծանոցն ի ձեռին իւ-
 19 րում՝ արբել զկալ իւր եւ ժողովել զցորեանն ի շտե-
 20 մարանս իւր, եւ զյարդն այրեսցէ անշէջ հրով: Բա-
 21 զում եւ այլ ինչ մխիթարութեամբ աւետարանէր
 22 ժողովորեանն: Բայց Հերովդէս չորրորդատպետ յան-
 23 դիմանեալ ի նմանէ վասն Հերովդիայ կնոջ եղբօր իւ-
 24 րոյ, եւ վասն ամենայն չարեացն զոր գործեաց Հե-
 25 րովդէս, Յաւել եւ զայն եւս ի վերայ ամենայնի, եւ
 26 եղ ի բանտի զՅովհաննէս: Եւ եղեւ ի մկրտել ամե-
 27 նայն ժողովորեանն, եւ ընդ Յիսուսի մկրտելն եւ կալ
 28 յաղօթս, բանալ երկնից, Եւ իջանել Հոգւոյն սրբոյ
 29 մարմնաւոր տեսլեամբ իբրեւ զաղաւնի ի վերայ նորա.
 30 եւ գալ ձայն յերկնից՝ որ ասէր. դու ես որդի իմ սի-
 31 րելի՛ ընդ քեզ հաճեցայ: Եւ ինքն Յիսուս էր ամաց
 32 իբրեւ կրեսնից սկսեալ՝ որոց որպէս կարծէր՝ որդի
 33 Յովսեփայ: Ար Յակովբայն. որ Հեղեայն. որ Մա-
 34 տաթեայն: Ար Ղեւեայն. որ Մեղքեայն. որ Յան-
 35 նեայն. որ Յովսեփայն: Ար Մատթեայն. որ Ամով-
 36 սայն. որ Վաւոււմայն. որ Եսղեայն. որ Վանգեայն:
 37 Ար Մահաթեայն. որ Մատտաթեայն. որ Սեմեայն. որ
 38 Յովնեքեայն. որ Յովդայն. Ար Յովնանայն. որ Բիսայն.
 39 որ Օորաբաբելին. որ Սաղաթիելին. որ Վերեայն:
 40 Ար Մեղքեայն. որ Եդդեայն. որ Աովսամայն. որ Եղ-
 41 մովդադայն. որ Երայն: Ար Յեսուայն. որ Եղիս-
 42 զարայն. որ Յովրամայն. որ Մատթեայն. որ Ղեւ-
 43 եայն: Ար Սիմէոնին. որ Յուդային. որ Յովսեփայն.
 44 որ Յոննամայն. որ Եղեկիմայն: Ար Մեղթեայն. որ
 45 Մեննայն. որ Մատտաթեայն. որ Վաթիանայն. որ
 46 Վաւթին. Ար Յեսսեայն. որ Ովբեդայն. որ Բոոսոյն.
 47 որ Սաղմոնայն. որ Վասսոնին. Ար Եմիսադաբայն.

որ Արամայն. որ Աղմեայն. որ Առնեայն. որ Ասորով-
մայն. որ Փարեսին. որ Յուզային: Ար Յակովբայն. 24
որ Իսահակայն. որ Աբրահամուն. որ Խաբային. որ
Վաբովբայն: Ար Սերուբայն. որ Ուազաւայն. որ 35
Փաղեկայն. որ Էբերայն. որ Սաղային: Ար Կայնա- 36
նայն. որ Աբրաքսադայն. որ Սեմայն. որ Վոյին. որ
Վամեքայն: Ար Սաթուսաղային. որ Լնովքայն. որ 37
Յարեդին. որ Սաղաղէելին. որ Կայնանայն: Ար 38
Լնովկայն. որ Սեթայն. որ Ադամայն. որ Աստուծոյն:

Պ Ա Պ Պ Պ Պ

Եւ Յիսուս լի Հոգևով սրբով դարձաւ ի Յոր- 1
զանանէ. եւ վարէր հոգևովն յանապատ, Աւուրս 2
քառասուն փորձեալ ի սատանայէ. եւ ոչ եկեր եւ
ոչ արբ յաւուրն յայնոսիկ. եւ ի կատարէն նոցա՝
քաղցեաւ: Եւ ասէ ցնա սատանայ. եթէ որդի ես 3
Աստուծոյ, ասա քարիդ այդմիկ՝ զի հաց լիցի: Պա- 4
տասխանի ետ նմա Յիսուս եւ ասէ. գրեալ է, եթէ
ոչ հացիւ միայն կեցցէ մարդ, այլ ամենայն բանիւ
Աստուծոյ: Եւ հանեալ զնա ի լեառն մի բարձր՝ ե- 5
ցոյց նմա զամենայն թագաւորութիւնս աշխարհի ի
վայրկեան ժամանակի: Եւ ասէ ցնա սատանայ. քեզ 6
տաց զայս ամենայն իշխանութիւն եւ զփառս սոցա,
զի ինձ տուեալ է եւ ում կամիմ՝ տամ զսա: Արդ՝ 7
դու եթէ անկեալ երկիր պազանիցես առաջի իմ՝, քեզ
եղիցի ամենայն: Պատասխանի ետ նմա Յիսուս եւ 8
ասէ. գրեալ է, երկիր պազցես Տեառն Աստուծոյ քում,
եւ զնա միայն պաշտեսցես: Եւ ած զնա յԱրուսա- 9
ղէմ, եւ կացոյց ի վերայ աշտարակի տաճարին, եւ ա-
սէ ցնա. եթէ որդի ես Աստուծոյ, արկ զքեզ աստի
ի վայր: Գլ գրեալ է եթէ հրեշտակաց իւրոց 10

11 պատուիրեալ է վասն քո՝ պահել զքեզ : Օ ի ի վերայ ձեռաց բարձցեն զքեզ, մի երբեք հարցես զքարի
 12 զոտն քո : Պատասխանի ետ նմա Յիսուս եւ ասէ .
 ասացեալ է, թէ ոչ փորձեսցես զՏէր Աստուած քո :
 13 Եւ կատարեալ զամենայն փորձութիւնս սատանայի,
 ի բաց եկաց ի նմանէ առ ժամանակ մի :
 14 **Քի.** Եւ դարձաւ Յիսուս զօրութեամբ Հոգւոյն
 ի Վալիլեա . եւ ել համբաւ զնմանէ ընդ ամենայնկող-
 15 մանս գաւառին : Եւ նա ուսուցանէր ի ժողովուրդս
 16 նոցա փառաւորեալ յամենեցունց : Եւ եկն ի Նա-
 զարէթ՝ ուր սնեալն էր . եւ եմուտ ըստ սովորութեան
 17 իւրում յաւուր շաբաթու ի ժողովուրդն : Եւ ե-
 տուն նմա զիրս զՆսայեայ մարգարէի, եւ յարեաւ
 ընթեռնուլ . եւ իրրեւ երաց զգիրսն՝ եզիտ զայն տեղի
 18 յորում գրեալն էր . Հոգի Տեառն ի վերայ իմ, վասն
 որոյ եւ օծ իսկ զիս . աւետարանել աղքատաց առա-
 19 քեաց զիս, բժշկել զբեկեալս սրտիւ . Վարդել զե-
 րեաց զթողութիւն, եւ կուրաց տեսանել . արձակել
 զվերաւորս ի թողութիւն, քարոզել զտարեկան Տեառն
 20 ընդունելի : Եւ խփեալ զգիրսն՝ ետ ցպաշտօնեայն,
 եւ նստաւ . եւ ամենեցուն որ ի ժողովուրդեանն էին
 21 աչք՝ ի նա հայէին : Եւ սկսաւ ասել ցնոսա . այսօր
 22 լցան զիրքս այս յականջս ձեր : Եւ ամենեքին վկայէին
 նմա, եւ զարմանային ընդ բանս շնորհացն՝ որ ելա-
 նէին ի բերանոյ նորա . եւ ասէին, ո՞չ սա է որդին Յով-
 23 սեփայ : Եւ ասէ ցնոսա . ապաքէն ասիցէք առ իսկա-
 ռակս զայս . բժիշկ՝ բժշկեա զանձն քո . որչափ լուաք
 զոր արարեր ի Վափառնաում, արա եւ աստ ի քում
 24 գաւառի : Եւ ասէ . ամէն ասեմ՝ ձեզ՝ թէ չէ մարգա-
 25 ըէ ընդունելի ի քաղաքի իւրում : Արդարեւ ասեմ՝
 ձեզ, զի բազում այրիք էին յաւուրս Նշիլայի ի մէջ

Խորայելի՛ յորժամ՝ փակեցանն երկինք զերիս ամն եւ
 զվեց ամիս, եւ եղեւ սով մեծ ընդ ամենայն երկիր:
 Եւ ոչ առ մի ի նոցանէ առաքեցաւ Եղիա, բայց 26
 միայն ի Սարեփթա Սիդոնացւոց՝ առ կին մի այլի:
 Եւ բազում բորոպք էին յաւրայելի առ Եղիսէիւ 27
 մարգարէիւ, եւ ոչ ոք ի նոցանէ սրբեցաւ, բայց միայն
 Նէեման ասորի: Եւ լցան ամենեքին բարկութեամբ 28
 ի ժողովրդեանն՝ իրրեւ լսէին զայս: Եւ յարուցեալ 29
 հանին զնա արտաքոյ քաղաքին, եւ ածին զնա մին-
 չեւ յարտեւան լերինն՝ յորոյ վերայ քաղաքն նոցա շի-
 նեալ էր՝ զահալէժ առնել զնա: Եւ նա անցեալ 30
 ընդ մէջ նոցա՝ զնայր:

ՌԲ. Եւ էջ ի Կափառնառում ի քաղաքն Գալիւ 31
 լեացւոց, եւ ուսուցանէր զնոսա ի շարաթսն: Եւ 32
 զարմանային ընդ վարդապետութիւն նորա, զի իշխա-
 նութեամբ էր բան նորա: Եւ էր ի ժողովրդեանն այր 33
 մի, զոր ունէր այս դիւի պղծոյ, եւ աղաղակեաց ի
 ձայն մեծ, Եւ ասէ. թուլացո, զի՞ կայ մեր եւ քո՞ 34
 Ահուուս՝ Աստուծոցի, եկիր կորուսանել զմեզ. գի-
 տեմք զքեզ՝ ով ես սուրբն Աստուծոյ: Սաստեաց ի 35
 նա Ահուուս եւ ասէ. պապանձեաց եւ ել ի դմանէ.
 զգետնեաց զնա դեւն ի միջի անդ եւ ել ի նմանէ,
 եւ ինչ ոչ փաստեաց նմա: Եւ եղին զարմանալիք ի 36
 վերայ ամենեցուն, խօսէին ընդ միմեանս եւ ասէին.
 զի՞նչ է բանս այս, զի իշխանութեամբ եւ զօրութեամբ
 սաստէ այսոց պղծոց եւ ելանեն: Եւ հրթայր հըռ- 37
 չակ զնմանէ ընդ ամենայն տեղիս շուրջ զգաւառան:
 Եւ յարուցեալ ի ժողովրդենէ անտի, եմուտ ի տուն 38
 Սիմոնի: Օ, որանչ Սիմոնի տագնապէր ջերմամբ մե- 39
 ծաւ, եւ աղաչեցին զնա վասն նորա: Եւ կաց առ նմա՝ 40
 սաստեաց ջերմանն, եւ եթող զնա. եւ վաղվաղակի

41 յարեալ եւ պաշտէր զնոսա : Եւ ընդ արեւուն մտա-
նել՝ ամենեքին որոց էին Հիւանդք ի պէսպէս ցաւս՝
բերէին զնոսա առ նա : Եւ նա իւրաքանչիւր ումեք ի
42 նոցանէ զնէր ձեռս եւ բժշկէր զնոսա : Եւ անէին զեւք
ի բազմաց, աղաղակէին եւ ասէին . եթէ դու ես որդի
Մատուծոյ . եւ նա սաստէր եւ ոչ տայր նոցա թոյլ
խօսել, զի գիտէին զնա թէ Վարիստոսն է :

43 ԲԳ. Եւ իբրեւ սիւ եղեւ՝ ել զնաց յանապատ տե-
ղի . եւ ժողովուրդքն խնդրէին զնա . եկին մինչեւ առ
44 նա եւ արգելուին զնա, զի մի զնասցէ ի նոցանէ : Եւ
նա ասէ ցնոսա . եւ այլոց քաղաքաց պարտ է ինձ առ-
հտարանել զարքայութիւնն Մատուծոյ, զի յայն իսկ
45 առաքեցայ : Եւ քարոզէր ի ժողովուրդսն Վառի-
լեացւոց :

Ք Ղ Ո Ւ Կ Ա Ս .

1 Եւ եղեւ ի խռնել զնովալ ժողովորեանն եւ
լսել զբանն Մատուծոյ, եւ ինքն կայր առ ծովա-
2 կին Վահանսարեթայ : Եւ ետես երկուս նաւս՝ զի
կային առ ծովակին, եւ ձկնորսքն ելեալ ի նոցանէ՝
3 լուանային զգործիսն : Եւ նա ի մի նաւուցն՝ որ էր
Սիմոնի, եւ աղաչեաց զնա սակաւիկ մի տանել ի
ներքս ի ցամաքէն . նստաւ եւ ուսուցանէր ի նաւէ անստի
4 զժողովուրդսն : Եւ իբրեւ լռեաց ի խօսիցն, ասէ ցՍի-
մոն . խաղացո ի խորն, եւ արկէք զգործիս ձեր յորս :
5 Պատասխանի ետ Սիմոն եւ ասէ ցնա . վարդապետ,
զամենայն զիշերս աշխատ եղեաք եւ ոչինչ կալաք .
6 բայց վասն քո բանիդ արկցուք զգործիսս : Եւ այս
իբրեւ արարին՝ փակեցին ի ներքս բազմութիւն
ձկանց յոյժ, մինչեւ պարպատէին ուռկանք նոցա :
7 Եւ ակնարկէին որօսիցացն ի միւս նաւն՝ զալ զգնել

նոցա. եւ եկին եւ լցան երկողքին նաւքն՝ մինչեւ մերձ
 յընկրմել նոցա: Իբրեւ ետես Սիմոնն Պետրոս՝ անկաւ 8
 առ ծուռնկան Ախուսի եւ ասէ. ի բաց զնա յինէն
 Տէր, զի այր մեղաւոր եմ՝ ես: Վաճառ զնա յատեաց 9
 զնա եւ զամենեւեան որ ընդ նմայն էին՝ վասն որոյ
 ձկանցն զորս ըմբռնեցին: Առջնպէս եւ զԱսկովբոս եւ 10
 զՅովհաննէս՝ զորդիան Աբեղեայ, որ էին որսակիցք
 Սիմոնի: Եւ ասէ ցՍիմոնն Ախուս. մի երկնչէր՝
 յայսմ հետէ զմարդիկ որսայցես ի կեանս: Եւ հա- 11
 նեալ զնաւն ի ցամաք, թողին զամենայն, եւ գնացին
 զհետ նորա:

ԲԳ. Եւ եղև ի հասանելն նորա ի մի ի քաղա- 12
 քացն, ահա այր մի լի բորոտութեամբ իբրեւ ետես
 զԱխուս՝ անկեալ ի վերայ երեսաց աղաչեաց զնա եւ
 ասէ. Տէր, եթէ կամիս, կարող ես զիս սրբել: Ազեաց 13
 զձեռն իւր՝ հասոյց ի նա եւ ասէ. կամիմ սրբեաց.
 եւ վաղվաղակի զնաց ի նմանէ բորոտութիւնն: Եւ նա 14
 պատուիրեաց նմա մի ումեք ասել, այլ թէ երթ ցոյց
 զանձն քո քահանային. եւ մատո պատարագ վասն
 սրբութեան քո՝ որպէս եւ հրամայեաց Սովսէս, ի
 վկայութիւն նոցա: Եւ յորդէր առաւել բանն զնմա- 15
 նէ. եւ ժողովէին ժողովուրդք բազումք լսել եւ բժշ-
 կել ի հիւանդութենէ իւրեանց: Եւ նա խոյս տայր 16
 յանապատ տեղիս, եւ կայր յաղօթս:

ԲԾ. Եւ եղև ի միում առուրց եւ ինքն ուսու- 17
 ցանէր, եւ փարիսեցիքն եւ օրինացն վարդապետք
 նստէին. որ ժողովեալ էին յամենայն քաղաքաց Վա-
 լիլեացուոց եւ Հմէաստանի եւ Արուսաղէմի. եւ զօ-
 րութիւն Տեառն էր ի բժշկել զնոսա: Եւ ահա արք 18
 բերէին մահճօք զայր մի՝ որ էր անդամալոյծ, եւ խըն-
 դրէին զնա մուծանել ի ներքս եւ վնել առաջի նո-

- 19 րա: Եւ իբրեւ ոչ գտանէին թէ ընդ որ մուծանիցեն
 զնա ի ներքս վասն ամբոխին, ելին ի տանիս եւ ի
 ցուոցն կախեցին զնա, եւ իջուցին մահճօքն հանդերձ
- 20 ի մէջ առաջի Յիսուսի: Եւ տեսեալ զհաւատսն
 նոցա՝ ասէ ցնա. այլ դու, թողեալ լիցին քեզ մեղք
- 21 քո: Սկսան խորհել դպիրքն եւ փարիսեցիք, եւ ա-
 սին. ո՞ է սա՞ որ խօսի զհայհոյութիւնս, ո՞ կարէ թո-
- 22 ղուլ զմեզս՝ բայց միայն Աստուած: Իբրեւ զիտաց
 Յիսուս զխորհուրդս նոցա, պատասխանի ետ եւ ասէ
- 23 ցնոսա. զե՞ խորհիք ի սիրտս ձեր: Օ ի՞նչ դիւրագոյն
 է, ասե՛լ՝ թողեալ լիցին քեզ մեղք քո, եթէ ասել՝
- 24 արի եւ զնա: Այլ զի գիտասջիք եթէ իշխանութիւն
 ունի որդի մարդոյ յերկրի թողուլ զմեզս. — ասէ ցան-
 դամարոյծն, — քեզ ասեմ՝ արի առ զմահիճս քո եւ
- 25 երթ ի տուն քո: Եւ առժամայն յարուցեալ առաջի
 ամենեցուն՝ առ զիւրեւ յորոյ վերայ անկեալն դնէր,
 զնաց ի տուն իւր, եւ փառաւոր առնէր զԱստուած:
- 26 Օ արմանք կալան զամենեսեան, եւ փառաւոր առնե-
 ին զԱստուած. լի եղեն ահիւ եւ ասեն, եթէ տեսաք
 այսօր նոր նշան:
- 27 ԲՁ. Եւ յետ այնորիկ ել անտի եւ ետես մաք-
 սաւոր մի՝ որում անուն էր Վելի, զի նստէր ի մաք-
 28 սաւորութեան. եւ ասէ ցնա, եկ զքնի իմ: Եւ թո-
- 29 ղեալ զամենայն՝ յարեաւ զնաց զքնի նորա: Եւ արար
 ընդունելութիւն մեծ նմա Վելի ի տան իւրում. եւ
 էր ժողովուրդ բազում մաքսաւորաց եւ այլոց՝ որ էին
- 30 բազմեալ ընդ նոսա: Եւ տրտնջէին փարիսեցիքն եւ
 դպիրքն նոցա զնմանէ առ աշակերտսն նորա եւ ասէ-
 ին. ընդէ՞ր ընդ մաքսաւորս եւ ընդ մեղաւորս ուտէք
- 31 եւ ըմպէք: Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնոսա,
 32 ոչինչ են պիտոյ բժիշկք ողջոց, այլ հիւանդաց. Եւ

ոչ եկի կոչել զարդարս, այլ զմեղաւորս յապաշխա-
 բուծիւն: Եւ նոքա ասին ցնա. ընդէր աշակերտքն 33
 Յովհաննու պահեն ստեպ եւ խնդրուածս առնեն,
 նոյնպէս եւ փարիսեցւոցն. եւ քոյր ուտեն եւ ըմպեն:
 Եւ նա ասէ ցնոսա. միթէ կարող էք մանկանց առա- 34
 գաստի, մինչ փեսայն ընդ նոսա իցէ, հրաման տալ
 պահել: Եւ կեսցին աւուրք՝ յորժամ բարձցի ի նոցա- 35
 նէ փեսայն, եւ ապա պահեսցին յաւուրն յայնտիկ:
 Ասաց եւ առակ մի առ նոսա, թէ ոչ որ արկանէ ի նոր 36
 հանդերձէ ի վերայ հնացեալ ձորձոյ. ապա թէ ոչ
 եւ զնորն պատառէ, եւ ընդ հնոյն շմարանի կա-
 պերտն որ ի նորոյն: Եւ ոչ որ արկանէ գինի նոր ի 37
 տիկս հինս. ապա թէ ոչ պայթուցանէ գինին նոր
 զտիկսն հինս. ինքն հեղու, եւ տիկքն կորնչին: Այլ 38
 գինի նոր ի տիկս նորս արկանելի է, եւ երկողին պա-
 հին: Եւ ոչ որ ըմպէ զհինն եւ կամիցի գնորն քան- 39
 զե ասէ՝ եթէ հինն քաղցրազոյն է:

Ք Ա Ո Ւ Ք Զ

Քի. Եւ եղև ի շաբաթու յերկրորդում արաջ- 1
 նոյն՝ անցանել նմա ընդ արտորայսն. եւ աշակերտքն
 նորա կորզէին հասկ՝ շփէին ընդ ափ եւ ուտէին: Եւ 2
 ոմանք ի փարիսեցւոցն ասին ցնոսա. զե՞նչ գործէք՝
 զոր չէ օրէն ի շաբաթու: Պատասխանի կտ նոցա 3
 Յիսուս եւ ասէ. չեցէ՞ ընթերցեալ ձեր՝ զոր արարն
 Դաւիթ, յորժամ քաղցեաւ ինքն եւ որ ընդ նմայն
 էին: Զ իսրիւր եմուս նա ի տունն Աստուծոյ, եւ 4
 զհացն զառաջաւորութեան եկեր եւ ետ այնոցիկ որ
 ընդ նմայն էին. զոր ոչ էր օրէն ումէք ուտել, բայց
 միայն քահանայապետիցն: Եւ ասէ ցնոսա. Տէր է որդի 5
 մարդոց եւ շաբաթու: Եւ եղև ի միւսում շաբաթուն, 6

մտանել նմա ի ժողովուրդն եւ ուսուցանել . եւ էր անդ
 7 այր մի եւ ձեռն իւր աջ գօսացեալ էր : Եւ սպա-
 սէին նմա դպիրք՝ թէ ի շարաթուռն բժշկիցէ, զի գաա-
 8 նիցեն շարախօսութիւն զնմանէ : Եւ նա զիտէր ըզ-
 խորհուրդս նոցա . ասէ ցայրն որոյ ձեռնն գօսացեալ
 9 էր . արի անց ի մէջ . եւ նա յարուցեալ եկաց : Եւսէ
 ցնտա Յիսուս . հարցից ինչ զձեզ . զի՞նչ արժան է
 ի շարաթուռ, բարի՞ ինչ առնել՝ եթէ չար գործել .
 10 ողի մի ապրեցուցանել՝ թէ կորուսանել : Եւ հայե-
 ցեալ շուրջ զամենեքուսիք զպրազին՝ ասէ ցնա .
 ձգեա զձեռն քո . եւ նա ձգեաց, եւ հաստատեցաւ
 11 ձեռն նորա իբրեւ զվիւն : Եւքա լցան յիմարու-
 թեամբ, եւ խօսէին ընդ միմեանս՝ թէ զինչ առնի-
 ցեն Յիսուսի :

12 **ՔԱ.** Եւ եղեւ ընդ արարան ընդ այնոսիկ եւ ի
 լեւան կալ յազօթս, եւ հանէր գրիշերն ի գլուխ
 13 յազօթսն Եստուծոյ : Եւ իբրեւ այգ եղև կօշնաց
 գարշակերան իւր, եւ ընտրեաց ի նոցանէ երկուս
 14 սանս, գօրս եւ արարեալս անուանեաց . Օ Սիմօն՝
 զոր եւ Պետրոս անուանեաց, եւ զՆայրէած զեղբայր
 նորին, եւ զՅակովբոս եւ զՅովհաննէս, եւ զՓիլիպպոս
 15 եւ զՆաբթողիմէոս, Եւ զՄատթէոս եւ զԹոմաս,
 եւ զՅակովբոս Լւսիեայ, եւ զՍիմոն զկոչեցեալն նա-
 16 իանձայոյզ, Եւ զՅուդա Յակովբայ, եւ զՅուդա Խա-
 17 կարիովտացի՝ որ եղեւ իսկ մատնիչ : Եւ իջեալ նորօք
 հանդերձ ի անդի մի տափարակ . եւ ժողով աշակեր-
 տացն նորա եւ բազմութիւն յոյժ ժողովողեանն, յա-
 մենայն շէտատանէ եւ յարուսաղեմէ եւ յայնձ կող-
 18 մանէ եւ ի ծովգերէն Տիւրոսի եւ Սիզովի . Ար ե-
 կին շեւ ի նմանէ եւ բժշկել ի հիւանդութենէ իւ-
 19 րեանց . եւ նեղեալքն յայտոյ պղծոց բժշկէին : Եւ

ամենայն ժողովուրդն խնդրէր մերձենալ ի նա, զի
 զօրութիւն բազում ելանէր ի նմանէ եւ բժշկէր զա-
 մենեսին : Եւ նա ամբարձ զաչս իւր յաշակերտսն իւր 20
 եւ ասէ . Երանի աղքատացդ հոգևով , զի ձեր է ար-
 քայութիւնն Աստուծոյ : Երանի՛ որ քաղցեալ են 21
 այժմ , զի յագեսցին : Երանի՛ որ լան այժմ , զի ծի-
 ծաղեսցին : Երանի է ձեզ յորժամ ատիցեն զձեզ 22
 մարդիկ , եւ յորժամ որոշիցեն զձեզ եւ նախատի-
 ցեն , եւ հանիցեն անուն չար զձէնջ վասն Արդւոյ
 մարդոյ : Ուրախ լիջիք յաւուր յայնմիկ եւ ցնծասջիք , 23
 զի ասա վարձք ձեր բազում են յերկիրս . ըստ դմին
 օրինակի առնէին մարգարէիցն հարք իւրեանց : Բայց 24
 վայ ձեզ մեծատանցդ՝ զի ընկալայք զմիթարութիւն
 ձեր : Վայ ձեզ որ յագեալդ էք այժմ , զի քաղցե- 25
 ցէք . վայ ձեզ որ ծիծաղիքդ այժմ , զի սղայցէք եւ
 լայցէք : Վայ ձեզ՝ յորժամ բարի ստիցեն զձէնջ ա- 26
 մենայն մարդիկ , զի այրպէս առնէին օուտ մարգա-
 բէիցն հարք նոցա : Եւ ձեզ ասեմ որ լսէքդ . սիրե- 27
 ցէք զթշնամբս ձեր , բարի արարէք ատելեաց ձերոց :
 Օրհնեցէք զանիծիչս ձեր . աղօթս արարէք ի վերայ 28
 նեղաց ձերոց : Ար հարկանէ զծնօտ քո՝ մատո նմա 29
 եւ զմիւսն . եւ որ հանէ ի քէն զբաժնոն քո՝ մի արգե-
 լուր ի նմանէ եւ զշապիկս : Ամենայնի որ խնդրէ ի 30
 քէն՝ տուր , եւ զոր ինչ հանէ ոք ի քէն՝ մի պա-
 հանջեր : Եւ որպէս կամիք թէ արասցեն ձեզ մար- 31
 դիկ , այնպէս արասջիք եւ դուք նոցա : Եւ եթէ սիրէք 32
 դուք զսիրելիս ձեր՝ զե՛նչ շնորհ է ձեր , զի եւ մե-
 զաւորք սիրեն զսիրելիս իւրեանց : Եւ եթէ բարի 33
 առնէք բարերարաց ձերոց՝ ո՞ր շնորհ է ձեր , զի եւ
 մեզաւորք զնոյն գործեն : Եւ եթէ տայք փոխ այնոցիկ՝ 34
 յորոց ակն ունիք առնուլ՝ ո՞ր շնորհ է ձեր . քանզի

եւ մեղաւորք մեղաւորաց փոխ տան, զի առցեն
 35 անդրէն զշինուն: Բայց սիրեցէք զԹշնամիս ձեր, եւ
 բարի արարէք ատելեաց ձերոց. եւ սուք փոխ՝ ուստի
 ոչ ակն ունիցիք առնուլ. եւ եղիցին վարձք ձեր բա-
 վում, եւ եղիջիք որդիք բարձրելոյ. զի նա քաղցր
 36 է ի վերայ չարաց եւ ապաշնորհաց: Եղբրուք զԹաժք՝
 37 որպէս եւ Հայրն ձեր զԹաժ է: Մի դատիք եւ ոչ
 դատիցիք. մի պատժէք եւ ոչ պատժիցիք. արձա-
 38 կեցէք եւ արձակիցիք: Տուք եւ տացի ձեզ. չափ
 բարւոք՝ Թաթաղուն շարժուն զեղուն՝ տացեն ի գոգս
 39 ձեր. նովին չափով որով չափէք՝ չափեսցի ձեզ: Ասաց
 եւ առակ մի առ նոսա. միթէ կարիցէ՞ կոյր կուրի
 առաջնորդել, ոչ ապաքէն երկոքին ի խորխորատ
 40 անկանին: Աչ է աշակերտ լաւ քան զվարդապետ իւր.
 ամենայն կատարեալն եղիցի իբրեւ զվարդապետ իւր:
 41 Օ՛ի տեսանես զշեւղ յական եղբոր քո, եւ ի քում
 42 ական զգերանդ ոչ նշմարես: Աամ զհարդ կարես ասել
 ցեղայր քո, եղբայր, թող հանից զշեւղէ յականէ
 քումէ, եւ դու ի քում ական զգերանդ ոչ տեսա-
 նես. կեղծաւոր, հան նախ զգերանդ յականէ քումէ,
 եւ ապա հայեսջիր հանել զշեւղ յականէ եղբոր քո:
 43 Օ՛ի ոչ է ծառ բարի՝ որ առնէ պտուղ չար, եւ ոչ
 44 դարձեալ ծառ չար՝ որ առնէ պտուղ բարի. Օ՛ի իւ-
 րաբանչիւր ծառ ի պտղոյ իւրմէ ճանաչի: Օ՛ի ոչ ե-
 թէ ի փշոց քաղեն թուղ, եւ ոչ ի մորենւոյ կթեն
 45 խաղող: Մարդ բարի՝ ի բարի գանձուց սրտի իւրոյ
 բղխէ զբարիս, եւ մարդ չար՝ ի չարէն բղխէ զչար.
 46 քանզի ի յաւելուածոյ սրտին խօսի բերան նորա: Օ՛ի
 47 կոչէք զիս՝ Տէր Տէր, եւ զոր ասեմն ոչ առնէք: Ամե-
 նայն որ գայ առ իս, եւ լսէ զբանս իմ եւ առնէ
 48 զնոսա, ցուցից ձեզ ում նման է: Աման է առն, որ

շինիցէ սուռն. որ փորեաց եւ խորեաց, եւ եղ Տիմն ի վերայ վիմի. ի յառնել հեղեղաց՝ բաղխեաց զետ զտուռն, եւ ոչ կարաց շարժել զնա. զի հաստատեալ էր Տիմն ի վերայ վիմի: Իսկ որ լսէ զբանս իմ՝ 49 եւ ոչ առնէ, նման է առն՝ որ շինիցէ սուռն ի վերայ հողոյ սուռանց հիման. զոր բաղխեաց զետ, եւ վաղվաղակի անկաւ. եւ եղեւ կործանումն տանն այնորիկ մեծ:

Գ Լ Ո Ւ Խ Է.

ԳՅ. Եւ իբրեւ կատարեաց զամենայն բանս իւր 1 ի լտելիս ժողովորդեանն, եմնուտ ի Ասփառնառում: Հարիւրապետի ուրումն ծառայ չարաչար հիւանդացեալ՝ 2 մերձ էր ի վախճանել, որ էր նմա պատուական: Եւ իբրեւ լուսա զՅիսուսէ, առաքեաց զԺբրան ի Հրէից, աղաչէր զնա՝ զի եկեացէ ապրեցուցէ զԾառայն նորա: 3 Եւ նորա եկեալ առ Յիսուս՝ աղաչէին զնա ստէպ եւ անէին, թէ արժանի է՝ որում զչնորհս զայն առնես: Ծի սիրէ զազգս մեր, եւ զժողովորդանոցն նա 4 շինեաց մեզ: Եւ Յիսուս զնաց ընդ նոսա. իբրեւ ոչնչ կարի հեռի էր ի տանէն, յղեաց առ նա հարիւրապետն բարեկամս եւ ասէ ցնա. Տէր, մի ինչ աշխատ լինիր, զի չեմ բաւական եթէ ընդ յարկաւ իմով մանիցես: Ասան որոյ եւ ոչ զանձն համարեցայ արժանի առ քեզ գալոյ. այլ ասա բանիւ եւ բժշկեցի մանուկս իմ: Քանզի եւ ես այր մի եմ կարգեալ ընդ իշխանութեամբ. ունիմ ընդ ինեւ զինուորս, եւ ասեմ սմա երթ, եւ երթայ. եւ այլում թէ եկ, եւ գայ. եւ ծառայի իմում թէ արա զայս, եւ առնէ: Եւ իբրեւ լուսա զայս Յիսուս՝ զարմացաւ, 9 զարձաւ առ ժողովուրդն որ երթային զհեա

նորա եւ ասէ . ամէն ասեմ ձեզ թէ եւ ոչ յարապելի
 10 այսչափ հաւատոս գտի : Եւ դարձան անդրէն պատ-
 դամաւորքն ի ատեն, եւ գտին զճառայն հիւանդ՝
 բժշկեալ :

11 ԳԳ. Եւ եղև ի վաղիւն երթայք ի քաղաք մի,
 որում անուն էր Նային . երթային ընդ նմա եւ
 12 աշակերտքն նորա եւ ժողովուրդ բազում : Իբրև
 մերձ եղին ի դուռն քաղաքին, եւ ահա ելանէր մե-
 ռեալ մի՝ որդի միաւծոր մօր իւրոյ, եւ նա էր այլի .
 13 եւ ժողովուրդ բազում քաղաքին էր ընդ նմա : Իբրև
 ետես զնա Տէր՝ զթացաւ ի նա եւ ասէ . մի բար :
 14 Եւ մատուցեալ մերձեցաւ ի դադաղսն . եւ որք
 բարձեայն տանէին՝ զտեղի առին . եւ ասէ, պատանի
 15 դու, քեզ ասեմ արի : Ղանգնեցաւ եւ նստաւ մե-
 ռեայն, եւ սկսաւ խօսել . եւ ետ զնա ցմայր իւր :
 16 Եւ ահ կալաւ զամենեսին եւ փառաւոր առնէին
 զԱստուած եւ ասէին, թէ մարգարէ ոմն մեծ յարու-
 ցեալ է ի միջի մերում, եւ թէ այց արար Աստու-
 17 ած ժողովրդեան իւրում ի բարութիւն : Եւ ել զքոյցս
 այս ընդ ամենայն Հրէաստան վասն նորա, եւ ընդ
 18 ամենայն կողմանս աշխարհին : Եւ պատմեցին Յով-
 19 հաննու աշակերտքն իւր վասն ամենայնի այսորիկ : Եւ
 կոչեաց առ ինքն երկուս ոմանս յաշակերտացն իւրոց
 Յովհաննէս, առաքեաց առ Տէր եւ ասէ . դու ես որ
 20 զալոցն ես, եթէ այլում ակն կալցուք : Եւ եկեալ առ
 նա՝ արքն ասին, Յովհաննէս մկրտիչ առաքեաց զմեզ
 առ քեզ եւ ասէ, դու ես որ զալոցն ես՝ եթէ այլում
 21 ակն կալցուք : Եւ ի նմին ժամու բժշկեաց զբարձումս
 ի հիւանդութեանց եւ ի հարուածոց եւ յայտաց չա-
 22 րաց, եւ կուրաց բազմաց շնորհեաց տեսանել : Պատաս-
 խանի ետ նոցա եւ ասէ . երթայք պատմեցէք Յով-

Հաննու՝ զոր տեսէրդ եւ լուայք . զի կոյրք տեսաննն,
 եւ կաղք գնան, բորոտք սրբին, խուլք լսեն, մեռեալք
 յառնեն, աղքատք աւետարանին . Եւ երանի իցէ՛ որ 23
 ոչ գայթազղեսցի յիս : Եւ իբրեւ գնացին հրեշտակքն 24
 Յովհաննու՝ սկսաւ խօսել ընդ ժողովուրդան վասն
 Յովհաննու . զի՞նչ ելէք յանապատն տեսանել, եղէ՞զն
 շարժուն ի հողմոյ : Եւ զի՞նչ ելէք տեսանել, այր ի 25
 հանդերձս փափկութեան զարդարեալ . ահաւանիկ
 որ ի հանդերձս երեւելիս եւ ի փափկութեան են՝
 յարքունիս են : Եւ զի՞նչ ելէք տեսանել, մարգարէ՞ 26
 այո՛ ասեմ՝ ձեզ, եւ առաւել եւս քան զմարգարէ : Օ ի 27
 սա է՛ վասն որոյ գրեալն է, թէ ահա առաքեմ զհրեշ-
 տակ իմ՝ առաջի քո՝ որ յարդարեսցէ զճանապարհս
 քո առաջի քո : Եւ մէն ասեմ՝ ձեզ . մեծ ի ծնունդս 28
 կանանց մարգարէ քան զՅովհաննէս ոչ որ է . բայց
 փոքրիկն յարքայութեան Աստուծոյ մեծ է քան զնա :
 Եւ ամենայն ժողովուրդն իբրեւ լուան եւ մաքսաւ 29
 որքն, արդարացուցին զԱստուած . զի մկրտեցան ի
 մկրտութիւնն Յովհաննու : Իսկ փարիսեցիքն եւ օրի- 30
 նականքն զսորհուրդն Աստուծոյ անարգեցին յանձինս
 իւրեանց, զի ոչ մկրտեցան ի նմանէ : Արդ ո՛ւմ նմա- 31
 նեցուցից զմարդիկ ազգիս այսորիկ, եւ ո՛ւմ իցեն
 նմանողք : Եւ ման են մանկուոյ որ ի հրապարակս նրս- 32
 տիցին, կարդայցեն զմիմեանս եւ ասիցեն . փողս հա-
 րաք ձեզ եւ ոչ կաքաւեցէք, ողբացաք եւ ոչ լացէք :
 Եւ կն Յովհաննէս մկրտիչ՝ ոչ ուտէր եւ ոչ ըմպէր, 33
 եւ ասէիք՝ դեւ գոյ ի նմա : Եւ կն որդի մարդոյ՝ ուտէ 34
 եւ ըմպէ, եւ ասէք . ահա այր կերող եւ արթեցող՝
 բարեկամ մաքսաւորաց եւ մեղաւորաց : Եւ արդա- 35
 րացաւ իմաստութիւն յորդուոց իւրոց :

26 **ԻԳ.** Աղաչէր զնա ոմն ի փարիսեցւոցն զի կերիցէ
 ճաշ ընդ նմա. եւ մտնալ ի տուն փարիսեցւոյն՝ բազ-
 27 մեցաւ: Աւ կին մի էր ի քաղաքին մեղաւոր. իբրեւ
 գիտաց թէ բազմեալ է ի տան փարիսեցւոյն, բերեալ
 28 շիշ մի իւղոյ ազնուի. Այր յետոյ առ ոտս նորա,
 լայր. եւ արտասուօքն սկսաւ. թանալ զոտս նորա եւ
 հերով գլխոյ իւրոյ ջնջէր, եւ համբուրէր զոտս նորա,
 39 եւ օծանէր իւղովն: Աւ տեսեալ փարիսեցւոյ՝ որ
 կոչեաց զնա, ասէր ընդ միտս իւր. սա թէ մարգարէ
 ոք էր, ապա գիտէր թէ ով եւ որպիսի ոք կին մեր-
 40 ձենայ ի սա. զի մեղաւոր է: Պատասխանի եւ Աի-
 սուս եւ ասէ ցնա. Ախնովն, ունիմ ինչ ասել քեզ.
 41 եւ նա ասէ, ասա վարդապետ. եւ ասէ. Արկու-
 պարտապանք էին ուրումն փոխատուի. մինն պարտէր
 42 հինգ հարիւր դահեկան, եւ միւսն յիսուն: Աւ
 իբրեւ ոչ գոյր նոցա հատուցանել, երկոցունցն շնոր-
 43 հեաց. արդ ասա՝ ով առաւել սիրեցէ զնա: Եւս
 Ախնովն. ինձ այսպէս թուի՝ եթէ որում զբազումն
 44 շնորհեաց: Աւ նա ասէ ցնա. ուղիղ դատեցար: Աւ
 դարձեալ ի կինն կողմն, ասէ ցԱխնովն. տեսանես
 զայս կին, մտի ի տուն քո՝ ջուր ոտից իմոց ոչ ետուր,
 իսկ սա արտասուօք իւրովք եթաց զոտս իմ, եւ հե-
 45 թով իւրով ջնջեաց: Համբոյր մի դու ոչ ետուր ինձ,
 սա աւասիկ յորմէ հետէ մտնալ եմ՝ ոչ դադարեաց
 46 ի համբուրելոյ զոտս իմ: Իւղով զզուի իմ ոչ օծեր,
 47 սա իւղով անուշիւ օծ: Այսան որոյ ասեմ քեզ.
 Թողեալ լիցին սմա մեղք իւր բազում, զի յոյժ սի-
 րեաց. զի որում շատ թողուցու՝ շատ սիրէ, եւ որում
 48 սակաւ՝ սակաւ: Աւ ասէ ցնա. Թողեալ լիցին քեզ
 49 մեղք քո: Աւ սկսան՝ որ բազմեալն էին ընդ նմա,
 ասել ընդ միտս իւրեանց. ով է սա՝ որ զմեզս թո-

ղու : Եւ նա ասէ ցկինն . հաւատք քո կեցուցին 50
զքեզ՝ երթ ի խաղաղութիւն :

Ք Լ Ո Ռ Ի Է .

ԳԵ . Եւ եղեւ յետ այնորիկ եւ ինքն շքէք ընդ 1
քաղաքս եւ ընդ գեօղս , քարոզէր եւ աւետարանէր
զաղբայութիւնն Աստուծոյ . եւ երկոասանքն ընդ
նմա . Եւ կանայք ոմանք՝ որ բժշկեալ էին յայտոց 2
չարաց , եւ ի հիւանդութենէ . Մարիամ՝ որ կոչէր
Մագդաղենացի , յորմէ եօթն գեւն ելեալ էր . Եւ Յով 3
հաննա կին Վառլայ՝ հազարապետին շիրովդի . եւ
Ըռւշան եւ այլք բազումք . որք սրնշտէին զնա յըն-
չից իւքեանց : Եւ ի ժողովել բազում ժողովրդոց , եւ 4
լստ քաղաքաց քաղաքաց եկելոց առ նա , ասէ առա-
կաւ . Եւ սերմանացան սերմանել զսերմանիս իւր . եւ 5
ի սերմանելն իւրում՝ էր որ անկաւ առ ճանապարհաւ
եւ կղեւ կոխան , եւ թռչունք երկնից կերան զնա :
Եւ այն անկաւ յազառածի . եւ ընդ բուսանելն 6
չորացաւ , առ ի չգոյէ հիւթոյ : Եւ այն անկաւ ի մէջ 7
փշոց , եւ ընդ նմին բուսեալ փշոցն հեղձուցին զնա :
Եւ այն անկաւ յերկիր բարի եւ պարարտ , եւ բու 8
սեալ արար պտուղ հարիւրազատիկ . զայս իբրեւ խօ-
սեցաւ , ասէ . որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ : Զար 9
ցանկին զնա աշակերտքն , թէ զի՞նչ իցէ առական : Եւ 10
նա ասէ . ձեզ սուեալ է գիտել զխորհուրդս ար-
քայութեան Աստուծոյ , բայց այլոցն առակօք . զի
տեսցին եւ մի տեսցեն , եւ լուիցեն եւ մի իմասցին :
Բայց առական այս ինչ է . սերմն բանն Աստուծոյ է : 11
Եւ որք առ ճանապարհան , այնորիկ են որ լսեն : 12
եւ ասկա գայ ստանայ՝ հանէ զբանն ի սրտից նոցա ,
զի մի հաւատացեն եւ ապրեսցին : Եւ որք յապա 13

աւժին, որք յորժամ լսիցեն՝ խնդութեամբ ընդունին
 զբանն, եւ արմատս ոչ ունիցին . որք առ ժամանակ
 մի հաւատասն, եւ ի ժամանակի փորձութեան հե-
 24 աանան : Իսկ որ ի մէջ փշոցն անկաւ՝ նոքա են, որ ի-
 բրեւ լսեն զբանն, եւ ի հոգս եւ ի մեծութիւն եւ ի
 ցանկութիւն աշխարհիս զբաղեալ՝ հեղձուեն եւ ան-
 25 պտուղ լինին : Իսկ որ յերկիրն պարարտ, որոց բա-
 րուք եւ զուարթագին սրտիւ լուեալ զբանն՝ ընդու-
 16 նին, եւ տան պտուղ համբերութեամբ : Աչ որ լուցա-
 նէ ճրագ եւ թաքուցանէ ընդ կարասեալ կամ զնէ
 ընդ մահճօք . այլ ի վերայ աշտանակի դնէ, զի որք
 17 մտանեն՝ զլոյս տեսցեն : Չիք ինչ ի ծածուկ՝ որ ոչ
 յայտ լիցի . եւ ոչ զաղտնի որ ոչ ծանկցի եւ եկեսցէ
 18 ի յայտ : Տեսէք այսուհետեւ զեարդ լսէքդ . զի ոյր
 գուցէ՝ տացի նմա, եւ ոյր ոչն գուցէ, եւ զոր կարծէն
 19 թէ ունիցի՝ բարձցի ի նմանէ : Եկին առ նա մայրն եւ
 եղբարք իւր, եւ ոչ կարէին հասանել ի նա վասն բազ-
 20 մութեանն : Եզգ եղեւ նմա եւ ասեն . մայր քո եւ եղ-
 բարք քո կան արտաքոյ եւ կամին զքեզ տեսանել :
 21 Եւ ասէ ցնոսա . մայր իմ եւ եղբարք իմ սոքա են,
 որ զբանն Աստուծոյ լսեն եւ առնեն :

22 **ԳՁ.** Եւ եղեւ ի միում աւուրց ինքն ել ի նստ-
 եւ աշակերտքն նորա, եւ ասէ ցնոսա . եկայք անցցուք
 23 յայնկոյս ծովակիս . եւ գնացին : Եւ մինչ դեռ նաւ-
 էին՝ ի քուն եմուտ . եւ էջ միրիկ հողմոյ ի ծովակն
 24 եւ ուռնոյր, եւ տազնապէին : Մատուցեալ զար-
 թուցին զնա եւ ասեն . վարդապետ վարդապետ,
 կորնչիմք աւասիկ . եւ նա յարուցեալ սաստեաց
 հողմոյն եւ խռովութեան ջրոցն եւ հանդարտեցին,
 25 եւ եղեւ խաղաղութիւն : Եւ ասէ ցնոսա . ո՛ր են հաւ-
 ատք ձեր . եւ զահի հարեալ զարմացան, եւ ասէին

ցմիմեանս. ո՞վ արդեօք իցէ սա՛ զի եւ հողմոց եւ ջրոց
 հրաման տայ, եւ հնազանդին սմա: Եւ նաւեցին իջին 26
 յաշխարհն Գերգեսացոց, որ է յայնկոյս հանդէպ
 Գալիլեայ: Եւ ընդ ելանելն նորա ի ցամաք, պատաւ 27
 հեաց այր մի ի քաղաքէն՝ յորում էին դեւք. եւ
 բազում ժամանակս չէր հանդերձ զգեցեալ եւ ոչ ի
 տան բնակեալ, այլ ի գերեզմանս: Եւ տեսեալ զՅի- 28
 սուս, աղաղակեաց եւ անկաւ առաջի նորա, եւ ասէ
 մեծաձայն. զի՞ կայ իմ եւ քո Յիսուս որդի Աստուծոյ
 բարձրելոյ, աղաչեմ զքեզ մի տանջեր զիս: Վանզի 29
 հրաման տայր այսոյն պղծոյ ելանել ի մարդոյ՝ անտի.
 զի բազում ժամանակս յափշտակեալ էր զնա, եւ
 կապէր ի շղթայս, եւ պահէր յերկաթս, եւ խզէր
 զկապանս, եւ վարէր ի դիւէն յանապատ: Եւ հարց 30
 ցնա Յիսուս եւ ասէ. զի՞նչ անուռն է քեզ. եւ նա
 ասէ, լեզէոզն. զի դեւք բազումք մտեալ էին ի ծա:
 Եւ աղաչէին զնա՝ զի մի հրաման տացէ նոցա եր- 31
 թալ յանդունդս: Եւ էր անդ երամակ մի խոզից 32
 բազմաց արօտական ի լերինն, եւ աղաչեցին զնա զի
 հրաման տացէ նոցա մտանել ի նոսա. եւ հրամայեաց
 նոցա: Եւ ելեալ դեւքն յառնէն՝ մտին ի խոզեանն. 33
 եւ դիմեաց երամակն ի գահէ անտի ի ծովակն եւ
 հեղձաւ: Իբրեւ տեսին խոզարածքն զիրան որ եղեն՝ 34
 փախեան, եւ պատմեցին ի քաղաքին եւ յագարակն:
 Եւ իբրեւ ելին տեսանել զգործսն, եւ եկին առ Յի- 35
 սուս, եւ գտին զայրն՝ ուստի դեւքն ելեալ էին, զգե-
 ցեալ եւ զգաստացեալ նստէր առ ոտսն Յիսուսի,
 եւ երկեան: Պատմեցին նոցա որոց տեսեալն էր՝ թէ 36
 զի՛արդ փրկեցաւ դիւահարն: Եւ աղաչէր զնա՝ ամե- 37
 նայն բազմութիւնն շուրջ զկողմամբն Գերգեսացոց՝
 զնալ ի սահմանաց նոցա, քանզի ահիւ մեծաւ տագ-

նապէին. եւ նա մտեալ ի նաւ՝ դարձաւ անդրէն :
 38 Աղաչէր զնա այրն՝ ուստի դեւքն ելեալ էին՝ շրջել
 39 ընդ նմա . արձակեաց զնա եւ ասէ . Ղարձ ի տուն
 քո, եւ պատմեա՛ զոր միանգամ արար քեզ Աստուած .
 զնաց ի քաղաքն եւ քարոզէր զոր ինչ արար նմա Աի-
 40 սուս : Աւ իբրեւ դարձաւ անդրէն Աիսուս, ընկալաւ
 զնա ժողովուրդն . քանզի ամենեքին ակն ունէին նմա :
 41 Աւ ահա եկն այր մի՝ որում անուն էր Յայրոս, եւ
 նա էր իշխան ժողովրդեանն . անկեալ առ ոտսն Աի-
 42 սուսի՝ աղաչէր զնա մտանել ի տուն նորա . Օ ի
 դուստր միամօր էր նորա՝ ամաց իբրեւ երկոտասանից,
 եւ էր մերձ ի մահ . եւ ընդ երթալն նորա՝ ժողո-
 43 վուրդքն նեղէին զնա : Աւ կին մի էր ի տեռատե-
 սութեան արեան ամաց երկոտասանից, որ ի բժիշկս
 ծախեալ էր զամենայն ինչս իւր . որում ոչ էր լեալ
 44 հնար յումեքէ բժշկել : Սատուցեալ յետոյ մեր-
 ձեցաւ ի քղանցս հանդերձի նորա . եւ նոյն ժամայն
 45 եկաց բղիումն արեան նորա : Աւ ասէ Աիսուս . ո՞վ
 է՞ որ մերձեցաւ յիս . իբրեւ ամենեքեան ուրանային,
 ասէ Պետրոս եւ որ ընդ նմայն էին . վարդապետ,
 46 ժողովուրդքդ պնդեն եւ նեղեն զքեզ : Աւ ասէ Աի-
 սուս . ոմն մերձեցաւ յիս, քանզի գիտացի՝ եթէ
 47 զօրութիւն ել յինէն : Իբրեւ ետես կինն՝ եթէ ոչ
 ծածկեցաւ ի նմանէ, եկն դողալով եւ անկաւ ա-
 ռաջի նորա, թէ վասն որոյ իրաց մերձեցաւ ի նա՝
 պատմեաց առաջի ամենայն ժողովրդեանն . եւ թէ
 48 որպէս բժշկեցաւ առ ժամայն : Աւ ասէ . քաջալերեաց
 դուստր, հաւատք քո կեցուցին զքեզ, երթ ի խա-
 49 ղաղութիւն : Աւ մինչ դեռ նա խօսէր, գայ ոմն ի
 տանէ ժողովրդապետին եւ ասէ ցնա . մեռաւ դուս-
 50 տրըն քո, մի ինչ աշխատ առներ զդա : Իսկ Աիսուս

խորեւ լուաւ, պատասխանի ետ նմա եւ ասէ. մի
 երկնչիր, միայն հաւատա եւ կեցցէ: Եւ մտեալ ի 31
 առուն՝ ոչ զոք եթող մտանել, բայց միայն զՊետրոս
 եւ զՅակովբոս եւ զՅովհաննէս, եւ զհայր մանկածն
 եւ զմայր նորա: Եւ յիս ամենեքեան եւ կոծէին զնա. 32
 եւ նա ասէ. մի լայք զի չէ մեռեալ, այլ ննջէ: Եւ 33
 նորա ծաղը առնէին զնա, զի զիտէին թէ մեռաւ:
 Եւ նորա հանեալ զամենեսին արտաքս, Եւ լաւ՝ զձե- 34
 ոանէ նորա՝ բարբառեցաւ եւ ասէ. արի կաց մանուկ 35
 գու: Եւ դարձաւ ոգի նորա, եւ կանգնեցաւ վաղձա- 36
 դակի. եւ հրամայեաց տալ նմա ուտել: Եւ զար- 37
 մացան ծնողքն նորա. եւ նա պատուիրէր մի ումեք
 ասել՝ որ ինչ եղեւն:

Գ Լ Ա Դ Ե Թ .

Յի. Եւ կոչեցեալ զերկոտասան առաքեալսն, 1
 եւ նոցա զօրութիւն եւ իշխանութիւն ի վերայ ա-
 մենայն դիւաց, եւ բժշկել զհիւանդութիւնս: Եւ 2
 առաքեաց զնոսա քարոզել զարքայութիւնն Եւստու-
 ծոյ, եւ բժշկել զախտածէսս: Եւ ասէ ցնոսա. մի 3
 ինչ բառնայք ի ճանապարհ. մի դաւազան եւ մի մա-
 խաղ, մի հաց եւ մի արծաթ, մի երկուս հանդերձս
 ունիցիք: Եւ յոր սուն մտանիցէք՝ անդ աղջիք, եւ 4
 անտի գնայցէք: Եւ որք ոչ ընդունիցին զձեզ, յոր-
 ժամ երանիցէք ի քաղաքէն յայնմանէ, զվոշի սոխց
 ձերոց թօթափեծիք ի վկայութիւն նոցա: Եւ ելեալ 6
 շքէին ընդ քաղաքս եւ ընդ գեօղս, աւետարանէին
 եւ բժշկէին ընդ ամենայն տեղիս: Եւ ասէ շքորդէս 7
 չորրորդապետ զգործան ամենայն. եւ զարմանայր փան-
 ասելոյն յոմանց, թէ Յովհաննէս յարեաւ ի մեռե- 8
 լոց, եւ յոմանց թէ Եղիա յայտնեցաւ, եւ յայլոց

- 9 Թէ մարգարէ ոմն յառաջնոցն յարեալ: Ասէ Հերովդէս. զՅովհաննէս եւ զԵլիասեցի, իսկ սա ո՞վ իցէ՞ զդրմէ զայսպիսի իրս լսեմք. եւ խնդրէր տեսանել զնա:
- 10 Դարձան առաքեալքն, եւ պատմեցին նմա զամենայն
- 11 զոր արարին: Աւ առեալ զնոսա՝ խուսեաց առանձինն ի տեղի անապատ քաղաքի միոյ, որում անուն էր Բեթսայիդա: Աւ ժողովուրդքն իբրեւ զիտացին, գնացին զհետ նորա. եւ ընկալեալ զնոսա՝ խօսէր ընդ նոսա վասն արքայութեան Աստուծոյ, եւ որոց պէտք
- 12 էին բժշկութեան՝ բժշկէր: Աւ օրն սկսաւ տարածամեղ. մատեան երկոտասանքն եւ ասնն ցնա. արձակեա զժողովուրդսդ, զի երթիցեն շուրջ ի գիւղսն եւ յագարակս՝ հանգիցեն, եւ զտցեն կերակուր. զի աստ
- 13 յանապատի տեղուջ եմք: Ասէ ցնոսա, դուք տուք դոցա ուտել. եւ նոքա ասնն. ոչ գոյ մեր աւելի քան զհինգ նկանակ եւ զերկուս ձկունս, բայց եթէ երթիցուք գնեսցուք բաւական ժողովուրդեանդ կերակուր:
- 14 Քանզի էին արք իբրեւ հինգ հազար. ասէ ցաշապկերտսն. բազմեցուցէք զգոսա դասս դասս՝ յիսուն
- 15 յիսուն: Աւ արարին այնպէս, եւ բազմեցուցին զամեն
- 16 նկսեան: Աւ առեալ զհինգ նկանակն եւ զերկուս ձկունսն՝ հայեցաւ յերկինս. օրհնեաց եւ երեկ եւ
- 17 տայր ցաշակերտսն արկանել ժողովուրդեանն: Արեան եւ յագեցան ամենեքեան. եւ բարձին զնշխարս կոտորոցն երկոտասան սակառի:
- 18 ԳՎ. Աւ եղև ի կալն նորա յաղօթս առանձինն, էին ընդ նմա եւ աշակերտքն նորա. եհարց զնոսա եւ
- 19 ասէ. զո՞րք ասնն զինէն ժողովուրդքն՝ թէ իցեմ: Աւ նոցա պատասխանի տուեալ ասնն. զՅովհաննէս մկրտտիչ, եւ այլք զԼիւիա, իսկ այլք թէ մարգարէ որ յառաջնոցն յարեալ: Ասէ ցնոսա, դուք զո՞վ որ ամէք

զինէն՝ թէ իցեմ. պատասխանի ետ Պետրոս եւ ասէ.
 զԲրիտանոն Մատուծոյ: «Կա սաստեաց ի նոսա, եւ 21
 պատուիրեաց մի ումէք ասել զայն: Եւ ասէ, թէ 22
 պարտ է որդւոյ մարդոյ բազում՝ չարչարել եւ անար-
 գել ի քահանայապետից եւ ի ծերոց եւ ի դպրաց,
 եւ սպանանել եւ յերիր աւուր յառնել: Եւ ասէր 23
 առ ամենեւին. եթէ ոք կամի զկնի իմ գալ, ուրացի
 զանձն եւ առցէ զսաչ իւր հանապազ եւ եկեսցէ
 զհետ իմ: Եւ որ կամիցի զանձն իւր կեցուցանել՝ 24
 կորուսցէ զնա, եւ որ կորուսցէ զանձն իւր վասն իմ՝
 կեցուցէ զնա: Եւ ի՞նչ օգուտ է մարդոյ եթէ զաչ 25
 խարհ շահեսցի, եւ զանձն իւր կորուսցէ կամ տու-
 ժեսցի: Եւ որ ամօթ համարեսցի զիս եւ զբանս 26
 իմ, զնա եւ Որդի մարդոյ յամօթ արասցէ՝ յորժամ
 դայցէ փառօք իւրովք եւ Հօր եւ հրեշտակաց սրու-
 բոց: Բայց արդարեւ ասեմ ձեզ, եթէ են ոմանք ի 27
 դոցանէ որ այդր կան՝ որք մի ճաշակեսցեն զմահ,
 մինչեւ տեսցեն զարքայութիւն Մատուծոյ: Եւ եղեւ 28
 յետ այսց բանից իբրեւ աւուրք ութ, առեալ զՊե-
 տրոս եւ զՅակովբոս եւ զՅովհաննէս՝ եւ ի լեառն
 կալ յաղօթս: Եւ ի կալ նմա յաղօթս՝ եղեւ տեսիլ 29
 երեսաց նորա այլակերպ. եւ փոխեցաւ հանդերձ
 նորա եւ եղեւ սպիտակ փայլուն: Եւ ահա արք երկու 30
 խօսէին ընդ նմա, որ էին Մովսէս եւ Եղիա, երեւեալ
 փառօք. Եւ ասէին զելիցն նորա՝ զոր կատարելոց էր 31
 յԱրուստղէմ: Իսկ Պետրոս եւ որ ընդ նմայն էին՝ 32
 ծանրացեալք ի քնոյ զարթեան, տեսին զփառան նորա
 եւ զերկուս արսն որ կային առ նմա: Եւ եղեւ ի 33
 մեկնելն նոցա ի նմանէ, ասէ Պետրոս ց՝ իսուս. վար-
 դապետ, բարւոք է մեզ աստ լինել, եւ արասցուք
 երիս տաղաւարս, մի քեզ եւ մի Մովսէսի եւ մի

34 Եղիայի. եւ ոչ գիտէր զինչ խօսէր: Եւ իբրեւ զայս
 ասաց, եկն ամպ եւ հովանի եղեւ ի վերայ նոցա. եւ
 35 երկեան ի մտանելն նոցա ընդ ամպովն: Չայն եղեւ
 յամպոյն եւ ասէ. դա է որդի իմ ընտրեալ, դմա
 36 լուարուք: Եւ ընդ լինել բարբառոյն՝ գտաւ Յիսուս
 միայն. եւ ինքեանք լռեցին, եւ ոչ ումեք պատմեցին
 յաւուրսն յայնոսիկ եւ ոչինչ՝ յորոց տեսինն:
 37 ԳԹ. Եւ եղեւ ի վաղիւն մինչ իջանէին նոքա ի
 լեռնէ անտի, ընդ առաջ եղեւ նմա ժողովուրդ բա-
 38 զում: Եւ ահա այր մի ի ժողովրդենէ անտի աղա-
 զակեաց եւ ասէ. վարդապետ, աղաչեմ՝ զքեզ հայեաց
 39 յորդի իմ, զի միամօր է ինձ: Եւ ահա այս հարկանի
 ի նմա, եւ յանկարծ գոչէ եւ զարկուցանէ զնա եւ
 թաւալեցուցանէ եւ փրփրեցուցանէ, եւ հազիւ մեկնի
 40 ի նմանէ խորտակեալ զնա. Եւ աղաչեցի զաշակերտ-
 41 սըն քո զի հանցեն զնա, եւ ոչ կարացին: Պատաս-
 խանի ետ Յիսուս եւ ասէ. ո՞վ ազգ անհաւատ եւ
 թիւր, մինչեւ յերբ եղէց ընդ ձեզ եւ անսայցեմ
 42 ձեզ. մատո այսր զորդին քո: Եւ մինչ դեռ մատչէր,
 43 զարկոյց զնա դեւն եւ շարժեաց: Սաստեաց Յիսուս
 այսոյն պղծոյ, եւ բժշկեաց զմանուկն. եւ ետ զնա
 44 ցհայր իւր: Եւ զարմանային ամենեքեան ի վերայ
 մեծամեծացն Եստուծոյ. եւ ի զարմանալն ամե-
 նեցուն ի վերայ ամենայնի զոր առնէր, ասէ ցաշա-
 կերտան իւր. դիք դուք ի լսելիս ձեր զբանս զայսոսիկ.
 զի որդի մարդոյ մատնելոց է ի ձեռս մարդկան:
 45 Եւ նոքա ոչ գիտէին զբանն, եւ էր ծածկեալ ի
 նոցանէ՝ զի մի գիտասցեն. եւ երկնչէին հարցանել
 46 ցնա վասն բանին այնորիկ: Եւ մուտ խորհուրդ ի
 47 նոսա՝ թէ ո՞ արդեօք մեծ իցէ ի նոցանէ: Յիսուս
 իբրեւ ծանեաւ զխորհուրդս սրտից նոցա, առ

մանուկ մի կացոյց ի մէջ նոցա առ իւր, Նա ասէ ցնո- 48
 սա. որ դք ընկալցի զմանուկս զայս յանուն իմ՝ զիս
 ընդունի, եւ որ զիս ընդունիցի՝ ընդունի զառաքիչն
 իմ. զի որ փոքրիկն է յամենեսին ի ձեզ՝ նա եղիցի
 մեծ: Պատասխանի ետ Յովհաննէս եւ ասէ. վարդա- 49
 պետ, տեսաք զոմն որ յանուն քո դեւս հանէր եւ
 արգելաք զնա, զի ոչ շրջի ընդ մեզ: Ասէ ցնոսա Աի- 50
 սուս. մի արգելուք զնա, զի որ ոչն է ձեր թշնամի՝
 ի ձեր կողմն է:

ԳԳ. Նա եղեւ ի կատարել աւուրց վերանալոյ 51
 նորա, եւ ինքն զերեսս հաստատեաց երթալ յԱրու-
 սաղէմ: Նա առաքեաց հրեշտակս առաջի երեսաց 52
 իւրոց. եւ իբրեւ չոգան՝ մտին ի գիւղ մի Սափարա-
 ցոց պատրաստել ինչ նմա: Նա ոչ ընկալան զնա, զի 53
 դէմ՝ եղեալ էր նորա երթալ յԱրուսաղէմ: Իբրեւ 54
 տեսին աշակերտքն Յակովբոս եւ Յովհաննէս, ասեն.
 Տէր, կամիս զի ասասցուք, եւ իջցէ հուր յերկնից
 եւ սատակեսցէ զնոսա: Ղարձաւ սաստեաց ի նոսա 55
 եւ ասէ. ոչ գիտէք՝ որոյ հոգւոյ էք դուք: Օի Արդի 56
 մարդոյ ոչ եկն զոգիս մարդկան կորուսանել, այլ կե-
 ցուցանել. եւ զնացին յայլ գիւղ: Նա մինչ դեռ 57
 երթային նոքա ի ճանապարհի, ասէ ոմն ցնա. եկից
 զկնի քո յոր վայր եւ երթայցես: Ասէ ցնա Աիսուս. 58
 աղուեսուց որջք գոն, եւ թռչնոց երկնից դադարք.
 այլ Արդոյ մարդոյ ոչ գոյ՝ ուր դիցէ զպուխ: Ասէ 59
 ցմիւս եւս. եկ զկնի իմ. եւ նա ասէ. Տէր, հրաման
 տուր ինձ՝ երթալ նախ թաղել զհայր իմ: Ասէ ցնա 60
 Աիսուս. թող զմեռեալսն թաղել զմեռեալս իւրեանց,
 եւ դու երթ պատմեա զարքայութիւն Աստուծոյ:
 Ասէ եւ այլ ոմն. եկից զկնի քո, Տէր, բայց նախ հրա- 61
 ման տուր ինձ հրաժարել ի ասնէ իմմէ: Ասէ ցնա 62

Ախուս . ոչ որ արկանէ ձեռն զմեծով եւ հայրիցի յեան :
 եթէ յաջողեալ իցէ արքայութեան Աստուծոյ :

Ք Ա Ս Թ Թ Ծ

1 ԳԳ. Այսոյորիկ երեւեցոցց Տէր եւ այլ եւս
 եօթանասուն եւ երկուս . եւ առաքեաց զնոսա եր-
 2 կուս երկուս առաջի իւր յամենայն քաղաքս եւ ի
 3 տեղիս , ուր ինքն երթալոց էր : Աւ ասէ ցնոսա . հունձք
 բողովմ են եւ մշակք սակաւ . արդ աղաչեցէք զտէր
 4 հնձոց , զի հանցէ մշակս ի հունձս իւր : Արթայք , ա-
 5 հա առաքեմ զձեզ իբրեւ զգառիսս ի մէջ գայլոց :
 6 Մի բառնայք քսակ , մի մախաղ , մի կօշիկս , եւ ի ճա-
 7 նապարհի ումեք ողջոյն մի տայցէք : Աոր տուն մտա-
 8 նիցէք՝ նախ առասջէք թէ ողջոյն տանս այսմիկ . Աւ եթէ
 9 իցէ անդ որդի ողջունի , հանգիցէ ի վերայ նորա ողջոյն
 10 ձեր . ապա թէ ոչ ի ձեզ դարձցի : Աւ ի նմին տան
 11 ազանիջէք , ուտիջէք եւ ըմպիջէք ի նոցանէ . զի ար-
 12 ժանի է մշակն վարձու իւրոյ . մի փոխիցիք տանէ ի
 13 տուն : Աոր քաղաք մտանիցէք եւ ընդունիցին զձեզ ,
 14 ուտիջէք զինչ առաջի զնիցեն ձեր . Աւ բժշկեալիք որ
 15 ի նմա հիւանդք իցեն . եւ ասասջէք նոցա , մերձեալ
 16 է ի վերայ ձեր արքայութիւն Աստուծոյ : Իսկ յոր
 17 քաղաք մտանիցէք եւ ոչ ընդունիցին զձեզ , իբրեւ ե-
 18 լանիցէք ի հրապարակս նորա , ասասջէք . Աւ զփռոշն
 19 որ կուուեալ է ի քաղաքէ ձերմէ յոտս մեր՝ թօթա-
 20 փեացուք ի ձեզ . բայց զայս զիտասջէք՝ զի մերձեալ
 21 է արքայութիւն Աստուծոյ : Ասեմ ձեզ , զի Ադո-
 22 մացոց ընդարձակագոյն լիցի յաւուրն յայնմիկ՝ քան
 23 քաղաքին այնմիկ : Այ քեզ Վորազին . վայ քեզ
 24 Լեթսայիդա . զի եթէ ի Տիւրոս եւ ի Սիդոն եղեալ
 25 էին զօրութիւնքն՝ որ եղեն ի ձեզ , վաղուց եւս ար-

դեօք ի խորգ եւ ի մոխիր նստեալ առաջխարեալ էր :
 Բայց Տէրութի եւ Սիրոջնի ընդարձակագոյն լիցի ի 14
 դատաստանի՝ քան ձեզ : Եւ դու Ասփառնաում՝ որ 15
 մինչեւ յերկինս բարձրացեալ ես, մինչեւ ի դժոխս
 իջցես : Ար ձեզ լո՛ւ ինձ լսէ, եւ որ զձեզ անարգէ՝ 16
 զիս անարգէ . եւ որ զիս անարգէ՝ զառաքիչն իմ ան-
 արգէ . եւ որ ինձ լսէ՝ լսէ այնմիկ որ զիսն առաքեաց :
 Գարձան Թօթանասուն եւ երկուքն խնդութեամբ եւ 17
 պսն . Տէր, եւ դեւք հնազանդին մեզ յանուն քո :
 Եւ ասէ ցնագա . տեսանէի զպատանայ անկեալ յերկնից 18
 իբրեւ զիայլափն : Եւ հա ետու ձեզ իշխանութիւն կոխել 19
 զօձս եւ զկարիճս եւ զամենայն զօրութիւն թշնամոյն,
 եւ ձեզ ոչինչ մեղանչեցնեն : Բայց ընդ այն մի խնդայք՝ 20
 եթէ այսք հնազանդին ձեզ, այլ խնդացէք զի անու-
 անք ձեր գրեալ են յերկինս : Ի նմին ժամու ցնծա- 21
 ցաւ Յիսուս Հոգւոյն սրբով եւ ասէ . զոհանամ
 զքէն Հայր, Տէր երկնից եւ երկրի, զի ծածկեցեր
 զայս յիմաստնոց եւ ի գիտնոց եւ յայտնեցեր զայս
 տղայոց . այո՛ Հայր, զի այսպէս հաճոյ եղեւ առաջի
 քո : Եւ մենայն ինչ տուաւ ինձ ի Հօրէ իմմէ . եւ ոչ 22
 ոք գիտէ եթէ ո՛վ է Արդի, եթէ ոչ՝ Հայր, եւ ո՛ր է
 Հայր՝ եթէ ոչ Արդի, եւ ում կամիցի Արդին յայտ-
 նել : Եւ դարձեալ առանձինն առ աշակերտսն ասէ . 23
 երանի աչաց, որ տեսանիցեն զոր տեսանէքդ : Եւ սեմ՝ 24
 ձեզ . զի բազում մարգարէք եւ թագաւորք կամե-
 ցան տեսանել զոր դուքդ տեսանէք, եւ ոչ տեսին .
 եւ լսել զոր լսէքդ, եւ ոչ լուան :

ԳՊ. Եւ ահա յարեաւ ոմն օրինական՝ փորձէր 25
 զնա եւ ասէր . վարդապետ, զի՛նչ զործեցից՝ զի զկեա-
 նըս յաւիտեանականս ժառանգեցից : Եւ նա ասէ ցնա, 26
 յօրէնս զի՛նչ գրեալ է, որպէս ընթեռնուս : Եւ ասա 27

տասխանի ետ եւ ասէ. սիրեցես զՏէր Աստուած քո
 յամենայն սրտէ քումէ, եւ յամենայն անձնէ քումէ,
 եւ յամենայն զօրութենէ քումէ, եւ յամենայն մտաց
 28 քոց. եւ զընկեր քո իբրեւ զանձն քո: Եւ ասէ ցնա՝
 ուղիղ ետուր զպատասխանիդ, զայդ արա՝ եւ կեցցես:
 29 «Եւ իբրեւ կամեցաւ զանձն արդարացուցանել՝ ա-
 30 սէ ցՅիսուս. եւ ո՞վ է իմ ընկեր: Պատասխանի ետ
 Յիսուս եւ ասէ. այր մի իջանէր յԱրուսաղեմէ յԱ-
 ըրիքով, եւ անկաւ ի ձեռս աւազակաց, որք մերկա-
 ցուցին զնա եւ վերս ի վերայ եղին, թողին կիսա-
 31 մահ եւ զնացին: Վէպ եղեւ քահանայի միոջ իջա-
 նել ընդ նոյն ճանապարհ, եւ տեսեալ զնա՝ զանց
 32 արար: Նոյնպէս եւ Վելտացի մի եկեալ ընդ նոյն
 33 տեղի՝ ետես եւ զանց արար: Սամարացի՝ ոմն ճանա-
 պարհորդեալ եկն ընդ նոյն առ նովաւ, եւ տեսեալ
 34 զնա՝ գթացաւ: Եւ մատուցեալ պատեաց զվերս նո-
 րա, արկեալ ի վերայ ձէթ եւ զինի. եւ եղեալ ի
 վերայ զբաստու իւրոյ՝ ած զնա ի պանդոկի՝ մի, եւ
 35 դարմանեաց զնա: Եւ ի վաղիւ անդր իբրեւ ելանէր
 անտի, հանեալ ետ ցպանդոկապետն երկուս դահե-
 կանս եւ ասէ. դարման տար դմա, եւ զոր ինչ ծա-
 խեցես ի դա՝ ի միւսանգամ գալստեան իմում հա-
 36 տուցից քեզ: Եւ դ՛ ո՞ յերեցունց ի նոցանէ թուի
 քեզ մերձաւոր լեալ անկելոյն ի ձեռս աւազակաց:
 37 Եւ նա ասէ. որ արար զողորմութիւնն ի վերայ նորա.
 38 ասէ ցնա Յիսուս. երթ եւ դու արա նոյնպէս: Եւ
 եղեւ ի զնալն նոցա, եւ ինքն եմուտ ի գեօղ մի. եւ
 կին ոմն անուն Մարթա ընկալաւ զնա ի տան իւրում:
 39 Եւ նորա էր քոյր մի, որում անուն էր Մարիամ.
 որ եւ եկն նստաւ առ ոտն Տեառն, եւ լէր զբաժն
 40 նորա: Եւ Մարթա զբաղեալ էր ի բազում սպա-

առև եկն եկաց առ նմա եւ ասէ. Տէր, ոչինչ է փոյթ
 քեզ, զի քոյրդ իմ միայն եթող զիս ի սպասու. արդ՝
 ասա դմա զի օգնեսցէ ինձ: Պատասխանի ետ նմա 41
 Յիսուս եւ ասէ. Մարթա Մարթա, դու հոգաս եւ
 զբազում իւրք զբաղեալ ես. Իայց աստ սակաւ ինչ 42
 պիտոյ է. Մարիամ մասն բարի ընտրեաց, որ ոչ
 բարձցի ի նմանէ:

Գ Լ ՈՒ Բ Ժ Ա.

ԲՆԻՆ ԵՍԵ Ի տեղումս ուրեք կալ յաղօթս. 1
 եւ իբրեւ դաղաբեաց՝ ասէ ցնա ոմն յաշակերտացն
 իւրոց. Տէր, ուստ մեզ յաղօթս կալ, որպէս Յովհան- 2
 նէս ուսոյց աշակերտաց իւրոց: Ասէ ցնոսա, յորժամ
 կայցէք յաղօթս, ասասջեք. Հայր մեր, սուրբ եղիցի
 անուն քո. եկեսցէ արքայութիւն քո: Օ հաց մեր 3
 հանապազորդ. ասուր մեզ զօրքստօրէն: Այլ թող մեզ
 զմեզս մեր, զի եւ մեք թողումք ամենայնի՝ որ պար- 4
 ափցի մեզ. եւ մի տանիր զմեզ ի փորձութիւն: Այլ 5
 ասէ ցնոսա. ո՞վ է ի ձէնջ՝ որոյ իցէ բարեկամ, եւ
 երթայցէ աս նա ի մեջ զիշերի, եւ ասիցէ ցնա. բա- 6
 րեկամ, տուր ինձ փոխ երիս նկանակս. Օ ի բարե-
 կամ իմ եկն առ իս յուրեոյ. եւ ոչինչ ունիմ զնեղ
 ասասջի նորա: Այլ նա ի ներքուստ տայցէ պատաս- 7
 խանի եւ ասիցէ. մի աշխատ առներ զիս, զի դուրքդ
 փակեալ են, եւ մանկունքս ընդ ինեւ կան յանկողնի.
 ոչ կարեմ յառնել եւ տալ քեզ: Ասեմ ձեզ, եւ 8
 թէ ոչ յարուցեալ ապցէ նմա վասն բարեկամութեանն,
 սակայն վասն ժողովեանն յարուցեալ ապցէ
 նմա՝ զինչ եւ պիտոյ իցէ: Այլ ես ասեմ ձեզ, խնորե- 9
 ցէք եւ տացի ձեզ, հայցեցէք եւ զտղիք, բախեցէք
 եւ բացցի ձեզ: Օ ի ամենայն որ խնորէ՝ առնու, եւ 10

11 որ հայցէ՛ գտանէ, եւ որ բախէ՛ բացցի նմա: Եւ որ
 ձէնջ հայր՝ խնդրիցէ որդի իւր ձուկն, միթէ՛ փոխաւ
 12 նակ ձկան՝ Եւ տայցէ նմա: Եւ Կամ՝ խնդրիցէ՛ մտն,
 13 միթէ՛ կարի՛ծ տայցէ նմա: Իսկ եթէ՛ դուք որ չարք
 էք՝ դիտեք պարգեւս բարիս տալ որդւոց՝ մեկուոր
 չափ եւս առաւել Հայր մեր յերկնից պայտ բարիս
 14 անցնիցի, որ խնդրենն ի նմանէ: Եւ որ չարք
 15 Ի՛նչ էլ հաներ դեւ մի համբո՛ւ եւ եղեւ յեղաւ
 նել դիւին՝ խօսեցաւ հարմն, եւ պարտեցան մանկայն
 16 ժողովուրդն: Եւ ոմանք ի նոցանէ անեա: Բէկոգբբու
 17 դա՛ իշխանան դիւաց հանէ դա զդեւս: Եւ այլք
 18 փորձէին եւ նշան յերկնից խնդրէին ի նմանէ: Իսկ
 19 նորա զխտացեալ զխորհուրդս նոցա, ասէ ցնորս
 աննայն թագաւորութիւն բաժանեալ յանձն՝ աւ
 20 երի, եւ տուն բաժանեալ յանձն՝ կործանի: Եւ աս
 եթէ՛ եւ սպասնայ բաժանեցաւ յանձնէ, զհարկ կայ
 21 ցէ թագաւորութիւն նորա զի ասէք զիսնն եթէ՛
 բէկոգբբու դա իշխանան զիւաց հանէ դա զդեւս:
 22 Եթէ՛ ես բէկոգբբու դա հանեմ՝ զդեւս, որդիքն մեր
 իւ հանիցեն. վասն այրորիկ նորա երկնին մեր դա
 23 տաւորք: Իսկ եթէ՛ մտաւոր Բարութիւն Վանեմ
 զդեւս, ասա հասեալ է ի վերայ մեր տրտայութիւն
 24 Ետու՛ծոց: Երժամ հզոր վառեալ պահիցէ զտուն
 25 իւր, ի խաղաղութեանն են ինչք՝ նորա: Իսկ եթէ՛
 հզորագոյն քան զնա ի վերայ եկեալ յարկեացէ նմա,
 26 զպատաղիւնութիւնն նորա հանէ յոր յարացեալ էր,
 27 եւ զտաւրն նորա բաշխեցէ: Իք ոչ է ընդ իմ հակաւ
 28 դակ իմ է: եւ որ ոչ ժողովն ընդ իս՝ ցրուէ: Եւ որ
 29 քամն պիղծ երանիցէ ի մարդոց՝ չըն զնորսն
 30 չըզին տերիս, խնդրէ հանգիստ: եւ փրկեալ եւ գտանէ,
 31 ասէ՛ դարձայց անդրէն ի սուսն իմ՝ ուրախ ելին: Եւ

դայ գտանէ մարտեալ եւ յարդարեալ : Յայնժամ 26
 երթայ եւ առնու եօթն այլ այս չար եւս քան զինքն
 եւ մտանէ բնակէ անդ, եւ լինի յետինն մարդոյն պ-
 նորիկ չար քան զառաջինն : Եւ եղև մինչ գեռ խօսէր 27
 զայս, ձայն երարձ կին մի ի ժողովրդենէ անտի եւ ասէ-
 երանի որովայնին՝ որ կրեաց զքեզ, եւ ստեանցն՝ որ
 դիեցուցին զքեզ : Եւ նա ասէ. նա երանի այնոցիկ 28
 է, որ լսեն զբանն Կատուծոյ եւ առնիցեն : Եւ ի դի- 29
 զանել ի վերայնորա ժողովրդոցն՝ սկսաւ ասել. ազգս
 այս՝ ազգ չար է. նշան խնդրէ, եւ նշան յերկնից ոչ
 տացի նմա՝ բաց նշանն Յովնանու : Օ ի որպէս եղև 30
 Յովնան նշան՝ Նինուէացուցն, այնպէս եղիցի եւ Որդի
 մարդոյ ազգիս այսմիկ : Եւ յիսոյն հարաւոյ յարիցէ ի 31
 դատաստանի ընդ արս ազգիս այսորիկ եւ դատա-
 պարտեացէ զսա, զի եկն ի ծագաց երկրի լսել զմաս-
 տութիւնն Սողոմոնի. եւ ասա առաւել քան զՍողո-
 մոն է աստ : Եւք Նինուէացիք յարիցեն ի դատաստա- 32
 նի ընդ ազգիս ընդ այսմիկ եւ զատապարտեցեն զսա,
 զի ապաշխարեցին ի քարոզութեանն Յովնանու. եւ
 ասա առաւել քան զՅովնան է աստ :

Եւ Ուրուք լուցեալ ճրագ՝ դնէ ի թագըս- 33
 տեան, եւ ոչ ընդ գրուանաւ. այլ ի վերայ աշտա-
 նակի, զի որ մտանեն՝ լոյս տեսանիցեն : Ճրագ մար- 34
 տնոյ ակն է. յորժամ ակնն առատ է, ամենայն մար-
 մինն լուսաւոր եղիցի. եւ երբ ակն չար է, եւ մար-
 մինն խաւարին եղիցի : Եւք զգոյշ լեր՝ գուցէ լոյսդ որ 35
 ի քեզ է՝ խաւար իցէ : Եթէ մարմինդ քո ամենայն 36
 լուսաւոր է եւ չգուցէ մասն ինչ խաւարին, եղիցի
 լուսաւոր ամենայն. որպէս յորժամ ճրագն նշողիք
 լուսաւորեացէ զքեզ : Եւ մինչ խօսէր զայս, ազաւէր 37
 զնա ոմն փարիսեցի՝ զի ճաշ կերիցէ առ նմա. եւ նա

38 մեռեալ բազմեցաւ: Իբրեւ ետես փարիսեցին՝ դարմանա-
 39 ցաւ, զի նախ ոչ մկրտեցաւ յառաջ քան զձառ: Ասե-
 ցնա Տէր. այժմ դուք փարիսեցիք զարտաքին բաժա-
 կին եւ զպնակին որդէք. եւ ներքինն ձեր լի է յա-
 40 փրշտակութեամբ եւ չարութեամբ: Այսօրք, ոչ ապա-
 քին որ զարտաքինն արար, եւ զներքինն նոյն արար:
 41 Բայց աղէ զարժանն իսկ՝ տաքողորմութիւն, եւ ասցն
 42 ամենայն սուրբ է ձեր: Այլ վայ ձեզ փարիսեցւոց. զի
 տասանորդէք զանանուխ եւ զփեղկնայ եւ զամենայն
 բանջար, եւ անցանէք զիրաւտմիք եւ զփրոզն Աս-
 տուծոյ. զայս արժան էր առնել. եւ զայնու ոչ ան-
 43 ցանէք: Այլ ձեզ փարիսեցւոց, զի սիրէք վարձարձ
 գաճաթ ժողովուրդս եւ զնախողջոյնս ի հրապարակս:
 44 Այլ ձեզ՝ զի էք դուք իբրեւ զգերեզմանս անյայտն,
 45 քեւ մարդիկ զնան թ վերայ եւ ոչ գիտնն Պատասխա-
 նի եւս սին յօրինապանայն եւ ասե՛ցնա. վարդապետ,
 46 զայդ բանս ասելով եւ զմեզ թշնամանկես: Եւ նա
 ասե՛ց. եւ ձեզ վայ օրինականայր. զի բառնայք
 մարդկան բեռինս դժուարակիրս, եւ դուք մատուցի-
 47 մով ի բեռինսն ոչ մերձեցայք: Այլ ձեզ զի շինէք
 զգերեզման մարգարէիցն եւ հարցն ձեր սպանին, զհոնս:
 48 Ապա ուրիմն վկայէք. եթէ կամակից էք գործոց
 հարցն ձերոց. զի նորա կոտորեցին զհոնս, եւ դուք
 49 զգերեզմանս նոցա շինէք: Այլ ասն այնորիկ իմաստու-
 թիւնն Աստուծոյ ասաց. առաքեցից ի նոսա մար-
 դարէս եւ առաքեալս, եւ թ նոցանէ սպանանիցենն եւ
 50 հալածիցեն: Օր ինչորեցի արեւն ամենայն մարդա-
 րէից՝ հեղեալ ի սկզբանէ աշխարհի՝ յազգէ յայդ-
 51 մանէ, Գարնէն Աբելի մինչեւ յարիւնն Օւրարիայ
 կորուսելոյ ընդ սեղանն եւ ընդ ցածարն. այդ ասեցի՝
 52 ձեզ՝ ինչորեցի յազգէ յայդմանն: Այլ ձեզ օրինա-

կանայց, զի Թարբուցանէք զփականս գիտութեանն.
 որք ոչ մտանէք, եւ որ մտանելոցն են՝ արգելաւք:
 Եւ ի խօսելն զայս ամենայն առ նոսա առաջի ամե- 53
 նայն Ժողովորեանն, զամծԹի Հարկանէին. եւ սկսան
 դարձրն եւ փարիսեցիք զարեւ եւ գրգռել ընդ նմա
 փասն բարում իրաց. Եւ սպասել որաւ ինչ բանս 54
 ի բերանոյ նորա, զի շարժութեանս զնմանէ:

Պ Ա Ո Ւ Ե Յ ԺԲ.

Որովք ի կուտել բիւրաւորաց Ժողովորեանն՝ 1
 մինչեւ կոխել զմիմեանս, սկսաւ ասել ցաշակերտան
 իւր. նախ՝ զգոյշ լիւրուք անձանց ի խմորոյ փարփա-
 ցոցն, որ է կեղծաւորութիւն: Չ ի ոչինչ է ի ծա- 2
 ճուկ՝ որ ոչ յայտնեսցի, եւ զազունի՝ որ ոչ ծանկցի:
 Այսն զի զոր ինչ ասիցէք ի խաւարի, լսելի լիցի ի 3
 լոյս. եւ զոր յունկանէն խօսեցարուք ի շտեմարանս,
 քարոզեսցի ի վերայ տանեաց: Բայց ձեզ ասեմ փ- 4
 բելեաց իմաց. մի զարհուրիցիք յայնցանէ՝ որ սպանա-
 նեն զմարմին, եւ յետ այնորիկ աւելի ինչ ոչ ունիցին
 ասնել: Եւ զ ցուցից ձեզ յուսէ երկնչիցիք. երկրն- 5
 չիցիք յայնմանէ՝ որ յետ սպանանելոյ ունի իշխանա-
 թիւն արկանել ի գեհն. այն ասեմ ձեզ՝ յայնմանէ
 երկնչիցիք: Ոչ սպարէն հինգ ձագ երկուց դանդազ 6
 փաճասի, եւ մի ի նոցանէ ոչ է մտացեալ առաջի
 Ասաուծոյ: Եւ զ ձեր եւ ամենայն իսկ հեր գլխոյ 7
 Թուեալ է. մի երկնչիք՝ զի քան զբարում ձագս լա-
 կք գուք: Եսեմ ձեզ. զի ամենայն որ խոստովանեսցի 8
 յիս առաջի մարդկան, եւ որդի մարդոյ խոստովանեսցի
 զնմանէ առաջի հրեշտակաց Ասաուծոյ: Եւ որ ուրա- 9
 յի զիս առաջի մարդկան, ուրացեալ լիցի առաջի
 հրեշտակաց Ասաուծոյ: Եւ ամենայն որ ասէ բան 10

զՈրդւոյ մարտոյ՝ թողցի նմա. բայց որ զՀոգին սուրբ
 11 հայհոյեացէ, մի թողցի նմա: Այլ յորժամ տանիցին
 զձեզ ի ժողովուրդս եւ ի պետութիւնս եւ յիշխա-
 նութիւնս, մի հոգայցէք՝ որպէս թէ զինչ պատաս-
 12 խանի տայցէք կամ զինչ ասիցէք: Եւ ի Հոգին սուրբ
 ուսուսցէ ձեզ ի նմին ժամու՝ զինչ պարս իցէ խօսել:
 13 **Ե՛ր.** Ասէ ոմն ի ժողովողենէն ցնա. վարդապետ,
 ասա ցեղբայր իմ բաժանել ընդ իս զժառանգու-
 14 թիւնն: Այլ նա ասէ ցնա. այր գու՝ ո՞ կացոյց զիս դա-
 15 տաւոր կամ բաժանարար ի վերայ ձեր: Այլ ասէ ցնա-
 սա. տեսէք եւ զգոյշ լերուք յամենայն ազահու-
 թենէ, զի ոչ եթէ ի մթերից ընչից ուրուք իցեն
 16 կեանք նորա: Խօսեցաւ առ նոսա առակ մի եւ ասէ.
 առն ուրումն մեծատան ետուն անդք տոհմականս.
 17 Այլ խորհէր ի միտս իւր եւ ասէր. զի՞ գործեցից, զի
 18 ոչ գոյ տեղի՝ ուր ժողովեցից զարիւնս իմ: Այլ ասէ.
 զիտեմ զինչ արարից. քակեցից զչտեմարանս իմ,
 եւ եւս մեծամեծս շինեցից, եւ անդր ժողովեցից
 19 զցորեան եւ զամենայն բարութիւնս իմ. Այլ ասացից
 ցանձն իմ. անձն, ունիս բազում բարութիւնս համ-
 բարեալ ամաց բազմաց. հանգիր, կեր, արբ եւ ուրախ
 20 լեր: Ասէ ցնա Աստուած. անմիտ, յայսմ գիշերի զո-
 գիդ ի քէն ի բաց պահանջեցեն, իսկ զոր պատրաս-
 21 տեցերն՝ ո՞ւմ լինիցի: Եւ որ վանձէ անձին,
 22 եւ ոչ յԱստուած մեծանայցէ: Ասէ ցաշակերտսն
 իւր. վասն այսորիկ ասեմ ձեզ. մի հոգայք ընդ ոգ-
 ւոյ՝ թէ զի՞նչ ուտիցէք, եւ մի ընդ մարմնոյ՝ թէ զի՞նչ
 23 զգենուցուք: Եւ ի ոգի առաւել է քան զկերակուր եւ
 24 մարմին քան զհանդերձ: Հայեցարուք ընդ ազուաւս,
 զի ոչ սերմանեն եւ ոչ հնձեն, որոց ոչ գոն շտեմա-
 րանք եւ ոչ համբարանոցք, եւ Աստուած կերակրէ

զնոսա. ո՞րչափ եւս առաւել զձեզ՝ որ լաւ էք քան
 զթռչունս: Ո՞վ ի ձէնջ առ հօգալ՝ կարիցէ յաւե- 25
 լուլ ի հասակ իւր կանգուն մի: Իսկ արդ՝ թէ փոքուն 26
 չէք բաւական՝ վասն այլոցն զի՞ հոգայցէք: Հայեցա- 27
 թուք ընդ շուշանն՝ որպէս աճէ. ոչ ջանայ եւ ոչ նիւ-
 թէ. ասեմ՝ ձեզ եւ ոչ Սողոմոն յամենայն ի փառսն
 իւր՝ զգեցաւ իբրեւ զմի ի նոցանէ: Իսկ եթէ զխոտն՝ 28
 որ այսօր ի բացի է եւ վաղիւ ի հնոց արկանելի, Աս-
 տուած այնպէս զգեցուցանէ. ո՞րչափ եւս առաւել
 զձեզ, թերահաւատք: Եւ դուք մի խնդրէք՝ զինչ 29
 ուտիցէք կամ զինչ ըմպիցէք, եւ մի զբաղնուք. Օ՞ր 30
 զայն ամենայն հեթանոսք աշխարհի խնդրեն. այլ
 ձեր Հայրն գիտէ՝ զի պիտոյ է այն ամենայն: Իայց 31
 խնդրեցէք զարքայութիւն Աստուծոյ. եւ այն ամե-
 նայն յաւելցի ձեզ:

ԵՒ. Մի երկնչիւր հօտ փոքրիկ. զի հաճեցաւ 32
 Հայր ձեր տալ ձեզ զարքայութիւն: Ա՛ւ անառեցէք 33
 զինչս ձեր, եւ տուք ողորմութիւն. եւ արարէք ձեզ
 քսակ առանց հնանալոյ, գանձ անպակաս յերկինս.
 ուր ոչ գող մերձենայ, եւ ոչ ցեց ապականէ: Օ՞ր 34
 ուր գանձն ձեր է, անդ եւ սիրտք ձեր եղիցին: Եղի- 35
 ցին գօտիք ձեր պնդեալ ընդ մէջս եւ ճրագունք լու-
 ցեալք: Եւ դուք նմանողք մարդկան՝ որ ակն ունի- 36
 ցին տեառն իւրեանց՝ թէ երբ դառնայցէ ի հարսա-
 նեաց. զի յորժամ գայցէ եւ բախիցէ, վաղվաղակի
 բանայցեն նմա: Երանի իցէ ծառայիցն այնոցիկ՝ զորս 37
 եկեալ տէրն գտցէ արթունս. ամէն ասեմ՝ ձեզ՝ զի գօտի
 ընդ մէջ աճցէ եւ բազմեցուցէ զնոսա, եւ անցեալ
 պաշտիցէ զնոսա: Եւ եթէ յերկրորդ կամ յերրորդ 38
 պահու եկեսցէ եւ գտցէ այնպէս, երանելի են ծա-
 ռայքն այնոքիկ: Իայց զայն գիտասաջիք, եթէ գիտէր 39

տանուտէրն յորում պահու գող գայ՝ հսկէր, չտայր
 40 թոյլ ական հատանել ի տան իւրում: Եւ դուք ե-
 ղերուք պատրաստք, զի յորում ժամու ոչ կարծիցէք,
 41 գայ Արդի մարդոյ: Եսէ Պետրոս. Տէր, առ մեզ ասա-
 42 ցեր զառակդ զայդ, եթէ առ ամենհետան: Եւ ասէ
 Տէր. ո՞վ իցէ հաւատարիմ տնտես եւ իմաստուն, զոր
 կացոյց տէր իւր ի վերայ գերգաստանի իւրոյ տալ ի
 43 ժամու զկերակուրս: Այրանի իցէ ծառային այնմիկ՝
 զոր եկեալ տէր իւր գտանիցէ արարեալ այնպէս:
 44 Արդարեւ ասեմ ձեզ՝ զի ի վերայ ամենայն ընչից իւ-
 45 ըոց կացուսցէ զնա: Եպա եթէ ասիցէ ծառայնայն ի
 սրտի իւրում. յամէ տէր իմ ի գալ. եւ սկսանիցի
 հարկանել զծառայսն եւ զաղախնայսն, ուտել եւ
 46 ըմպել եւ արբենալ: Եկեսցէ տէր ծառային այնորիկ՝
 յաւուր յորում ակն ոչ ունիցի, եւ ի ժամու յորում
 ոչ գիտիցէ, ընդ մէջ կտրեսցէ զնա, եւ զմասն նորա
 47 ընդ անհաւատս դիցէ: Եւ ծառայ՝ որ գիտիցէ զկամն
 տեառն իւրոյ եւ ոչ պատրաստեսցէ ըստ կամաց նորա,
 48 արբցէ զան բազում: Եւ որ ոչն գիտիցէ եւ արժանի
 գանի ինչ գործիցէ, արբցէ զան սակաւ. ամենայնի՛
 որում շատ տուաւ, շատ խնդրեսցի ի նմանէ. եւ
 որում բազում աւանդեցաւ, առաւել եւս պահան-
 ջեսցեն ի նմանէ:

49 ԵՒ. Հուր եկի արկանել յերկիր. եւ զի՞նչ կա-
 50 միմ՝ թէ արդէն իսկ բորբոքէր: Եւ մկրտութիւն մի
 ունիմ մկրտել, եւ զիւրդ փութամ մինչեւ կատա-
 51 րեսցի: Համարիք եթէ խաղաղութիւն եկի տալ յիւ-
 52 կիր, ոչ ասեմ ձեզ, այլ բաժինս: Ծ ի եղիցին յայտ-
 հետէ հինգ ի տան միում բաժանեալք, երեքն յեր-
 53 կուց, եւ երկուքն յերից: Քաժանեսցի հայր յորդոյ
 եւ որդի ի հօրէ, մայր ի դստերէ եւ դուստր ի մօրէ,

սկեսուր ի հարսնէ եւ հարսն ի սկեսորէ իւրմէ: Ասաց եւ ցժողովուրդսն. յորժամ տեսանիցէք ամսյ ծագեալ յարեւմտից, իսկոյն ասէք՝ թէ անձրեւ գայ, եւ լինի այնպէս. Աւ յորժամ հարաւ շնչեալ, ասէք թէ խորշակ լինի, եւ լինի այնպէս: Կեղծաւորք, զբրեսս երկնի եւ երկրի զիտէք փորձել, իսկ զժամանակս զայս զեւրոյ ոչ փորձէք: Բնորք եւ յանձանց իսկ ոչ ընտրէք զարժանն: Յորժամ երթայցես ընդ ոսոխի քում առ իշխան, ի ճանապարհի տուր զհաշիւն զերծանել ի նմանէ. զի զուցէ քարշիցէ զքեզ առ դատաւորն, եւ դատաւորն մատնիցէ զահաճի, եւ դահիճն արկանիցէ ի բանս: Ասեմ քեզ, ոչ ելանիցես անտի՝ մինչեւ հատուցանիցես զլետին բնիոնն:

Ք Լ Ա Ի Խ Թ Ժ Գ

Երկին ոմանք ի նմին ժամանակի, եւ պատմեցին նմա վասն Ղալիլեացւոցն, որոց զարիւնն Պիղատոս խառնեաց ընդ զոհսն նոցա: Պատասխանի ետ եւ ասէ ցնոսա. համարի՛ք եթէ այն Ղալիլեացիք եղին մեղաւորք քան զամենայն Ղալիլեացիս, զի զայնպիսի անցս կրեցին: Այ, ասեմ ձեզ. այլ եթէ ոչ ապաշխարիցէք՝ ամենեքին նոյնպէս կորնչիջիք: Կամ նոքա ութուտասանքն, յորոց վերայ անկաւ աշտարակն ի Սելովամ, եւ սպան զնոսա. համարի՛ք եթէ նոքա պարտապանք եղեն քան զամենայն մարդիկ՝ որ բնակեալ են յԵրուսաղէմ: Այ, ասեմ ձեզ. այլ եթէ ոչ ապաշխարիցէք՝ ամենեքեան նոյնպէս կորնչիջիք: Ասաց եւ զառակս զայս. թզենի միէր ուրումն տրնկեալ յայգւռջ իւրում. եւ եկն խնդրել պտուղ ի նմա եւ ոչ եզիտ: Ասէ ցայգեգործն. ահա երեք ամք են՝ յորմէ հետէ գամ խնդրել պտուղ ի թզենուջի եւ

ոչ գտանեմ. արդ կտրեա զդա, ընդէր եւ զերկիրդ
 8 խափանէ: Նա պատասխանի ետ եւ ասէ. Տէր, թող
 զդա այս ամ եւս, մինչեւ շուրջ զդովաւ բրեցից եւ
 9 արկից աղբ. թերեւս արասցէ պտուղ. ապա թէ ոչ՝
 յամէ եւս հատցես զդա:

10 **ԵՍ.** Եւ ուսուցանէր ի միում ի ժողովրդանոցացն
 11 ի շաբաթս: Եւ ահա կին մի՝ զոր ունէր այս հիւանդ-
 դութեան ամս ութուտասն. եւ էր կարկամեալ, եւ
 12 ոչ կարէր ամենեւին ի վեր հայել: Եւ տեսեալ զնա
 Յիսուսի՝ կոչեաց առ ինքն եւ ասէ ցնա. կին դու,
 13 արձակեալ ես ի հիւանդութենէ քումէ: Եւ եղ ի
 վերայ նորա ձեռն եւ առժամայն ուղղեցաւ, եւ փա-
 14 ռաւոր առնէր զՆստուած: Պատասխանի ետ ժողո-
 վրդապետն ցասուցեալ՝ թէ ընդէր ի շաբաթու բժրչ-
 կեաց Յիսուս, եւ ասէ ցժողովուրդն. վեց օր է՝ յորս
 արժան է գործել, յայնս եկայք բժշկեցարուք, եւ
 15 մի յաւուր շաբաթու: Պատասխանի ետ նմա Տէր
 եւ ասէ. կնիծաւորք, իւրաքանչիւր որ ի ձէնջ ի շա-
 բաթու ոչ արձակէ զեզն իւր կամ զէշ ի մարդ եւ
 16 տանի տայ ջուր: Իսկ այս՝ դուստր Եբրահամու էր,
 զոր կապեաց սատանայ ահաւաղիկ ութուտասն ամ,
 ոչ էր արժան արձակել ի կապանաց անտի ի շաբա-
 17 թու: Եւ զայս իբրեւ ասաց, յամօթ լինէին ամենե-
 քեան որ հսկառակն կային նմա. եւ ամենայն ժողո-
 վուրդն ուրախ լինէր ի վերայ ամենայն փառաւորու-
 18 թեանցն, որ գործէին ի նմանէ: Եւ ասէր. ում նման
 է արքայութիւն Նստուծոյ, եւ որում նմանութեան
 19 նմանեցուցից զնա: Նման է հատոյ մանանխոյ, զոր
 առեալ մարդոյ՝ արկ ի պարտէզ իւր. աճեաց եւ եղեւ
 ծառ, եւ թռչունք երկնից բնակեալ էին յոստս նո-
 20 րա: Եւ դարձեալ ասէ. ում նմանեցուցից զարքայ-

ութիւնն Աստուծոյ. «Վման է խոնորոյ՝ զոր առեալ կնոջ 21
թաքոյց յալելու երից գրուաց՝ մինչեւ խմորեցաւ
ամենայն :

Եւ շրջէր ընդ քաղաքս եւ ընդ գետոսս, ու 22
սուցանէր. եւ ճանապարհ արարեալ յԱրուսաղէմ,
Ասէ ոմն ցնա. Տէր, եթէ սահաւք իցեն, որ ապրելոց 23
իցեն. եւ նա ասէ ցնոսա. Գանացարուք մտանել ընդ 24
դուռն նեղ. ասեմ ձեզ՝ զի բազումք խնդրեսցեն մտա-
նել եւ ոչ կարացեն: Յորմէ հետէ մտցէ տանուտէրն 25
եւ փոկեսցէ զդուռնն, եւ սկսանիջիք կալ արտաքոյ
եւ բախել զդուռնն, եւ ասել. Տէր Տէր, բաց մեզ.
եւ պատասխանի տուեալ ասիցէ ձեզ. ոչ գիտեմ
զձեզ ուստի էք: Յայնժամ սկսանիջիք ասել. կերաք 26
առաջի քո եւ արբաք, եւ ի հրապարակս մեր ուսու-
ցեր: Աւ ասիցէ. ասեմ ձեզ, ոչ գիտեմ զձեզ ուստի 27
էք. ի բաց կացէք յինէն ամենայն մշակքդ անիրաւու-
թեան: Անդ եղիցի լալ եւ կրճել ատածանց, յոր 28
ժամ տեսանիցէք զԱբրահամ եւ զԻսահակ եւ զԻս-
կոբ եւ զամենայն մարգարէս յարքայութեան Աս-
տուծոյ, եւ զձեզ հանեալ արտաքս: Աւ եկեսցեն 29
յարեւելից եւ յարեւմտից եւ ի հիւսիսոյ եւ ի հա-
րմուոյ, եւ բազմեսցին յարքայութեան Աստուծոյ:
Աւ ահա իցեն յետինք՝ որ եղիցին առաջինք, եւ իցեն 30
առաջինք՝ որ լինիցին յետինք: Ինմին առուր մատեան 31
ոմանք փարիսեցիք, եւ ասեն ցնա. ել եւ գնա աստի,
զի Հերովդէս կամի սպանանել զքեզ: Աւ ասէ ցնո- 32
սա. երթալք՝ ասացէք յաղուստուն այնմիկ. ահա ա-
սիկ հանեմ դուս, եւ բժշկութիւնս կատարեմ այս-
օր եւ վաղիւ. եւ յերիբ առուր կատարիմ: Բայց 33
պարտ է այսօր եւ վաղիւ եւ ի միւսում առուր գնալ.
զի ոչ է մարթ մարգարէի կորնչել արտաքոյ քան զՆ-

- 34 լուսաղէմ: Լըրուսաղէմ Լըրուսաղէմ, որ կոտորէիր
 զմարգարէսն, եւ քարկոծ առնէիր զառաքեալսն առ
 քեզ. քանիցս անգամ կամեցայ ժողովել զորդիս քո,
 որպէս հաւ զձագս իւր ընդ թեւովք, եւ ոչ կամեցաւ
 35 լուք: Ահա թողեալ լիցի ձեզ տունդ ձեր: Բայց ա-
 սեմ ձեզ, թէ ոչ եւս տեսանիցէք զիս, մինչեւ ասի-
 ցէք՝ օրհնեալ եկեալն յանուն Տեառն:

Ք Լ Ո Ւ Թ Թ Պ Թ

- 1 Եի. Լը եղեւ ի մտանելն նորա ի տուն ուրումն
 իշխանացն փարիսեցւոց ի շաբաթու ուտել հաց, եւ
 2 նորա սպասէին նմա: Լը ահա այր ոմն էր անդ ջրգո-
 3 ղեալ առաջի նորա: Պատասխանի ետ Յիսուս եւ
 ասէ ցօրինաւորսն եւ ցփարիսեցիս. եթէ արժանիցէ
 4 ի շաբաթու բժշկել: Լը նորա լուռ եղին. եւ բուռն
 5 հարեալ զնմանէ՝ բժշկեաց զնա եւ արձակեաց: Լը
 ասէ ցնոսա. զոր ուրուք ի ձէնջ էշ կամ եզն անկա-
 նիցի ի ջրհոր, եւ ոչ վաղվաղակի հանիցէ զնա յա-
 6 լուր շաբաթու: Լը ոչ կարացին տալ նմա պատաս-
 7 խանի առ այն: Ասաց եւ առ կոչնականսն առակ մի,
 հայեցեալ թէ զհարդ բարձրնտիր լինէին, ասէ ցնոսա.
 8 Յորժամ կոչիցէ որ զքեզ ի հարսանիս կամ ի կո-
 չուսս, մի բազմիցիս յառաջին բարձին. գուցէ պա-
 տուականագոյն եւս քան զքեզ իցէ կոչեցեալ ի նմանէ.
 9 Լը եկեալ՝ որ զքեզն եւ զնա կոչեաց՝ ասիցէ ցքեզ,
 տուր սմա տեղի. եւ ապա սկսանիցիս ամօթով զլե-
 10 տին տեղին ունել: Այլ յորժամ կոչիցիս, երթիջեր՝
 բազմեսջեր ի յետին տեղւոյ. զի յորժամ գայցէ՝ որ
 կոչեացն զքեզ, ասիցէ ցքեզ. բարեկամ, ի վեր մնա-
 տիր. յայնժամ եղևցին քեզ փառք սռաջի բարձա-
 11 կցացն քոց: Օ ի ամենայն որ բարձրացուցանէ զանձն՝

խոնարհեացի. եւ որ խոնարհեցուցանէ զանձն՝ բար-
 ձրացի: Ասէ եւ ցկոչնատէրն. յորժամ առնիցես 12
 ճաշ կամ ընթրիս, մի կոչեր զբարեկամս քո, եւ մի
 զեղբարս քո, եւ մի զազգականս քո, եւ մի զղրացիս
 քո, եւ մի զմեծամեծս. զի մի եւ նոքա փոխարէն
 կոչեսցեն զքեզ, եւ լինիցի քեզ հատուցումն: Այլ 13
 յորժամ առնիցես ընդունելութիւն, կոչեա զաղքատս
 եւ զխեղս եւ զկաղս եւ զկոյրս. Աւ երանելի լինիցիս. 14
 զի ոչ ունին փոխարէն հատուցանելոյ քեզ. եւ հա-
 տուցի քեզ փոխարէն ի յարութեան արդարոց:
 Իբրեւ լուաւ զայս ոմն ի բազմականացն՝ ասէ ցնա. 15
 երանի որ կերիցէ ճաշ յարքայութեան Աստուծոյ:
 Աւ նա ասէ. այր ոմն գործեաց ընթրիս, եւ հրաւի- 16
 ըեաց զբազումս: Աւ առաքեաց զԾառայ իւր ի ժամու 17
 ընթրեացն կոչել զհրաւիրեալսն՝ թէ եկայք, զի ա-
 հաւաստիկ պատրաստ է ամենայն ինչ: Աւ սկսան մի 18
 ըստ միողէ ամենեքեան հրաժարել. առաջինն ասէ.
 ազարակ գնեցի, եւ հարկ է ելանել տեսանել զնա,
 աղաչեմ զքեզ՝ կալ զիս հրաժարեալ: Աւ միւսն 19
 ասէ. լուծս հինգ եղանց գնեցի, եւ երթամ փորձել
 զնոսա, աղաչեմ զքեզ՝ կալ զիս հրաժարեալ: Աւ 20
 միւսն ասէ. կին ածի, եւ վասն այնորիկ ոչ կարեմ
 գալ: Աւ եկեալ ծառայն պատմեաց զայն տեսուն 21
 իւրում: Յայնժամ բարկացեալ տանուտէրն՝ ասէ
 ցԾառայն իւր. ել վաղվաղակի ի հրապարակս եւ ի
 փողոցս քաղաքիդ, եւ զաղքատս եւ զխեղս եւ զկաղս
 եւ զկոյրս մոյժ այսր: Աւ ասէ ծառայն. տէր, եղև 22
 զոր հրամայեցերն, եւ կայ եւս տեղի: Աւ ասէ տէրն 23
 ցԾառայն, ել ի ձանապարհս եւ ի ցանգս, եւ արա
 այսր մտանել, զի լցցի տունս իմ: Ասեմ ձեզ, զի 24
 ոչ ոք յայնց կոչեցելոց ճաշակեսցէ յընթրեաց իմոց:

25 ՁԿ. Եւ երթային ընդ նմա ժողովուրդք բա-
 26 զումք . դարձաւ եւ ասէ ցնոսա . Եթէ որ գայ առ իս
 եւ ոչ ատեայ զՏայր իւր եւ զմայր եւ զկին եւ զորդիս
 եւ զեղբարս եւ զքորս, նա եւ զանձն եւս իւր, ոչ
 27 կարէ իմ աշակերտ լինել : Օ՛ի որ ոչ բառնայ զխաչ
 իւր եւ գայ զկնի իմ, ոչ կարէ իմ աշակերտ լինել :
 28 Ո՛վ որ ի ձէնջ կամիցի շինել աշտարակ, եւ ոչ նախ
 նստեալ համարիցի զծախսն՝ եթէ ունիցի բաւական
 29 ի կատարումն : Օ՛ի գուցէ իբրեւ արկանիցէ հիմն եւ
 ոչ կարիցէ կատարել, ամենեքին որ տեսանիցեն,
 30 սկսանիցին ծաղը առնել զնա, Եւ ասել . թէ այս
 31 այր սկսաւ շինել, եւ ոչ կարաց կատարել : Ուսմ
 ո՞ր թագաւոր երթեալ տայցէ պատերազմ ընդ այ-
 լում թագաւորի . եւ ոչ նստեալ նախ խորհիցի,
 եթէ կարող իցէ տասն հազարաւ զդէմ ունել զայ-
 նորիկ՝ որ գայցէ ի վերայ նորա քսան հազարաւ :
 32 Ապա եթէ ոչ մինչ դեռ հեռագոյն իցէ, հրեշտա-
 կութիւն առաքեալ՝ աղաչեացէ ի խաղաղութիւն :
 33 Արդ՝ այսպէս ամենայն որ ի ձէնջ՝ որ ոչ հրաժա-
 րեացէ յամենայն ընչից իւրոց, ոչ կարէ իմ աշակերտ
 34 լինել : Բարև որ է աղ . ապա եթէ աղն անհամեացի,
 35 իւ համեմեացի : Ոչ յերկիր եւ ոչ յաղբ է պիտա-
 նացու, այլ ընկենուլ զնա արտաքս . որ ունիցի ա-
 կանջս լսելոյ՝ լուիցէ :

Ք Լ Ո Ւ Խ Ժ Ե .

1 Եւ էին մերձ առ նա ամենայն մաքսաւորք եւ
 2 մեղաւորք՝ լսել ի նմանէ : Տրտնջէին փարիսեցիքն եւ
 դպիրք եւ ասէին . ընդէր սա զմեղաւորս ընդունի
 3 եւ ուտէ ընդ նոսա : Ասաց առ նոսա զառակս զայս :
 4 Ո՛վ որ իցէ ի ձէնջ մարդ՝ որոյ իցէ հարիւր ոչխար,

եւ կորուսանիցէ մի ի նոցանէ . ոչ թողուցու զիննսուն
 եւ զինն յանապատին, եւ երթիցէ զհետ կորուսե-
 լոյն՝ մինչեւ գտանիցէ զնա : Եւ իբրեւ գտանէ, զնէ 5
 զնա ի վերայ ուսոց իւրոց խնդալով, Եւ երթեալ ի 6
 տուն, կոչէ զբարեկամն եւ զգրացիս, եւ ասէ ցնոսա .
 ուրախ եղբրուք ընդ իս, զի գտի զչխարս իմ՝ զկո-
 րուսեալ : Ասեմ՝ ձեզ . զի այսպէս է ուրախութիւն 7
 յերկինս վասն միոյ մեղաւորի որ ապաշխարիցէ՝ քան
 վասն իննսուն եւ ինն արդարոց՝ որոց չիցէ պիտոյ
 ապաշխարութիւն : Ամ ո՞վ իցէ կին, որոյ իցեն դրամք 8
 տասն . եւ եթէ կորուսանիցէ դրամ մի, ո՞չ լուցանի-
 ցէ ճրագ, եւ ածիցէ աւել ի տան եւ խնդրիցէ ստեպ՝
 մինչեւ գտանիցէ : Եւ իբրեւ գտանէ, կոչէ զբարեկամն 9
 եւ զգրացիս եւ ասէ . ուրախ լերուք ընդ իս, զի գտի
 զգրամն իմ՝ զոր կորուսի : Այնպէս՝ ասեմ ձեզ, ու- 10
 րախութիւն եղիցի առաջի հրեշտակաց Աստուծոյ ի
 վերայ միոյ մեղաւորի՝ որ ապաշխարիցէ : Եւ ասէ . 11
 առն միջ էին երկու որդիք . Ասէ կրտսերն ի նոցանէ 12
 ցհայրն . հայր, տուր ինձ բաժին, որ անկանի յըն-
 չիցդ . եւ նա բաժանեաց նոցա զկեանսն : Եւ յետ ոչ 13
 բազում աւուրց՝ ժողովեալ զամենայն կրտսեր որ-
 դոյն՝ զնաց յաշխարհ հեռի . եւ անդ վատնեաց զինչս
 իւր, զի կեայր անառակութեամբ : Եւ իբրեւ սպա- 14
 ուեաց զամենայն, եղեւ սով սաստիկ յաշխարհին
 յայնմիկ, եւ սկսաւ ինքն չքաւորել : Եւ զնացեալ 15
 յարեցաւ ի մի ոմն ի քաղաքացւոց աշխարհին այնու-
 րիկ . եւ յղեաց զնա յագարակ իւր արածել խոզս :
 Եւ ցանկայր ընուլ զորովայն իւր յեղջերէն զոր խոզքն 16
 ուտէին, եւ ոչ ոք տայր նմա : Եւ կեալ ի միտս իւր՝ ա- 17
 սէ . քանի վարձկանք իցեն ի տան հօր իմոյ հացալիցք,
 եւ ես աստ սովամահ կորնչիմ : Յարուցեալ զնացից 18

առ հայր իմ, եւ ասացից ցնա. հայր, մեղայ յեր-
 19 կինս եւ առաջի քո. Նշ ոչ եւս եմ արժանի կոչել
 20 որդի քո, արա զիս իբրեւ զմի ի վարձկանաց քոց: Նշ
 յարուցեալ եկն առ հայր իւր. եւ մինչ դեռ հեռա-
 գոյն էր, ետես զնա հայրն եւ զթագաւ, յարեաւ եւ
 ընթացաւ ընդ առաջ, անկաւ զպարանոցաւն նորա,
 21 եւ համբուրեաց զնա: Նշ ասէ ցնա որդին. հայր,
 մեղայ յերկինս եւ առաջի քո, ոչ եւս եմ արժանի
 22 կոչել որդի քո: Ասէ հայրն ցծառայս իւր. վաղվա-
 ղակի հանէք զպատմութեանն առաջին, եւ ազուցէք
 նմա, եւ տուք զմատանին ի ձեռն նորա, եւ կօշիկս
 23 յոտս նորա, Նշ ածէք զեզն պարարակ՝ զենէք, կե-
 24 ըիցուք եւ ուրախ լիցուք: Օհ այս որդի իմ մեռեալ
 էր եւ եկեաց, կորուսեալ էր եւ գտաւ. եւ սկսան
 25 ուրախ լինել: Նշ էր երէց որդի նորա յագարակի.
 եւ մինչ դեռ գայր եւ մերձ եղեւ ի տունն, լուաւ
 26 զձայն երգոց եւ զպարուց. Նշ կոչեցեալ առ ինքն
 27 զմի ի ծառայիցն՝ հարցանէր թէ զի՞նչ իցէ այն: Նշ
 նա ասէ ցնա. զի եղբայր քո եկեալ է, եւ եզեն հայր
 28 քո զեզն պարարակ, զի ողջամբ ընկալաւ զնա: Բար-
 կացաւ եւ ոչ կամէր մտանել. եւ հայրն ելեալ ար-
 29 տաքս՝ աղաչէր զնա: Պատասխանի ետ եւ ասէ ցհայ-
 րին. այս քանի՞ ամք են՝ զի ծառայեմ քեզ, եւ եր-
 բեք զպատուիրանաւ քով ոչ անցի. ուլ մի երբեք
 ոչ ետուր ինձ՝ զի ուրախ եղէց ընդ բարեկամս իմ:
 30 Յորժամ եկն որդիդ քո այդ՝ որ եկեր զկեանս քո ընդ
 31 պոռնիկս, զեներ դմա զեզն պարարակ: Նշ ասէ ցնա.
 որդեակ, դու հանապազ ընդ իս ես, եւ ամենայն որ
 32 ինչ իմ է՝ քո է. Այլ ուրախ լինել եւ խնդալ պարտ
 էր, զի եղբայր քո այս մեռեալ էր եւ եկեաց, կորու-
 սեալ էր եւ գտաւ:

Պ Լ Ո Ւ Թ Ե Ձ

ԶՌ. Եւ ասէր առ աշակերտսն. այր մի էր մե- 1
 ծատուն, որոյ էր տնտես. եւ եղև զմմանէ ամբաս-
 տանութիւն՝ որպէս թէ վասնիցէ զինչս նորա: Եւ 2
 չեաց, եւ ասէ ցնա. զի՞նչ է այս զոր լսեմն զքէն,
 տուր զհամար տնտեսութեան քո. զի ոչ եւս կարես
 լինել տնտես: Եւսէ ընդ միտս իւր տնտեսն. զի՞նչ 3
 գործեցից, զի տէր իմ հանէ զտնտեսութիւնս. գոր-
 ծել ոչ կարեմ, մուրանալ ամաչեմ: Գիտեմ զինչ 4
 արարից. զի յորժամ ի բաց լինիցիմ ի տնտեսութե-
 նէս՝ ընկալցին զիս ի տունս իւրեանց: Եւ կոչեցեալ 5
 առ ինքն մի ըստ միոջէ ի պարտապանաց տեառն իւ-
 րոյ, ասէ ցառաջինն. քանի՞ ինչ պարտիս տեառն
 իմում: Եւ նա ասէ. հարիւր մար ձիթոյ. ասէ ցնա. 6
 կա զզիր քո եւ նիստ գրեա վաղվաղակի՝ յիսուն:
 Վարձեալ ասէ ցմիւսն. դու քանի՞ ինչ պարտիս. 7
 եւ նա ասէ. հարիւր քոռ ցորենոյ. եւ ասէ ցնա.
 կա զզիր քո եւ նիստ գրեա վաղվաղակի ութսուն: Եւ 8
 գովեաց տէրն զտնտեսն անիրաւութեան, զի իմաս-
 տութեամբ արար. զի որդիք աշխարհիս այսորիկ ի-
 մաստնազոյնք են քան զորդիս լուսոյ յազգս իւրեանց: 9
 Եւ ես ձեզ ասեմ. արարէք ձեզ բարեկամս ի մամո-
 նայէ անիրաւութեան. զի յորժամ պակասիցէ այն՝
 ընկալցին զձեզ ի յարկսն յաւիտենականս: Ար ի 10
 փոքուն հաւատարիմ է, եւ ի բազմին հաւատարիմ
 է. եւ որ ի փոքուն անիրաւ է, եւ ի բազմին անիրաւ
 է: Իսկ արդ՝ եթէ յանիրաւ մամոնային չեղէք հաւա- 11
 տարիմք, զճմարիտն ձեզ ո՞ հաւատասցէ: Եւ եթէ 12
 յօտարին չեղէք հաւատարիմք, զձերն ո՞ տացէ ձեզ:
 Աչ որ ծառայ կարէ երկուց տերանց ծառայել. զի եթէ 13

- զմին աստիցէ, եւ զմիւսն սիրիցէ. կամ զմին մեծարիցէ, եւ զմիւսն արհամարհիցէ. ոչ կարէք Աստուծոյ
- 14 ծառայել եւ մամոնայի: Իբրեւ լտէին զայս ամենայն փարիսեցիքն՝ քանզի արծաթասէրք էին, եւ անգոս-
- 15 նէին զնա: Եւ ասէ ցնոսա. զուք էք որ արդարացուցանէք զանձինս առաջի մարդկան, սակայն Աստուած գիտէ զսիրտս ձեր. զի որ առաջի մարդկան բար-
- 16 ձրո է, պիղծ է առաջի Աստուծոյ: Օրէնքն եւ մարգարէք մինչեւ ց՝ Նովհաննէս. յայնմ հետէ արքայութիւն Աստուծոյ աւետարանի, եւ ամենայն ոք զնա
- 17 բռնարարէ: Վիւրին իցէ երկնից եւ երկրի անցանել, 18 քան յօրինացն միոյ նշանախեցի անկանել: Ամենայն որ արձակէ զկին իւր եւ առնէ այլ, շնայ. եւ որ զար-
- 19 ձակեալն առնէ, շնայ: Այր ոմն էր մեծատուն, եւ ազանէր բեհեզս եւ ծիրանիս, եւ ուրախ լինէր հա-
- 20 նապազ առատապէս: Եւ աղքատ ոմն անուն Վազարոս անկեալ դներ առ դրան նորա վերաւորեալ.
- 21 Եւ ցանկայր ընու զորովայն իւր ի փշրանացն՝ որ անկանէին ի սեղանոյ մեծատանն. այլ եւ շունք եւս գայ-
- 22 ին, եւ լիզուին զվէրս նորա: Եւ եղեւ մեռանել աղքատին, եւ տանել հրեշտակաց զնա ի գոգն Աբրահամու. մեռաւ եւ մեծատունն եւ թաղեցաւ. Եւ ի դժոխսն ամբարձ զչս իւր մինչ ի տանջանան էր. ետես զԱբրահամ ի հեռաստանէ, եւ զՎազարոս ի
- 23 գոգ նորա հանգուցեալ: Եւ նա աղաղակեաց եւ ասէ. հայր Աբրահամ, ողորմեաց ինձ, եւ առաքեա զՎազարոս, զի թացցէ զճագ մատին իւրոյ ի ջուր, եւ զովացուսցէ զլեզու իմ. զի պապակիմ ի տապոյ աստի:
- 25 Եւ ասէ ցնա Աբրահամ. որդեակ, յիշեա զի ընկալար անդէն զբարիս քո ի կեանսն քում, եւ Վազարոս նոյնպէս զչարչարանսն. արդ՝ սա աստ մխիթարի, եւ

դու այդր պապակիս: Եւ ի վերայ այսր ամենայնի՝ 26
 վիհ մեծ է ընդ մեզ եւ ընդ ձեզ. եթէ կամիցին
 սաստի առ ձեզ անցանել՝ ոչ կարեն, եւ ոչ այտի որ
 առ մեզ անցանել: Եւ ասէ. արդ ազաչեմ զքեզ, 27
 հայր, զի արձակեսցես զդա ի տուն հօր իմոյ. Եւ իմ՝ 28
 անդ եղբարք հինգ, որպէս զի տայցէ նոցա վկայու-
 թիւն. զի մի եւ նոքա գայցեն յայտ տեղի տանջա-
 նաց: Եւ ասէ Աբրահամ. ունին զՄովսէս եւ զմար- 29
 գարէսն, նոցա լուիցեն: Եւ նա ասէ, ոչ՝ հայր Ա- 30
 բրահամ, բայց թէ ի մեռելոց որ երթիցէ առ նոսա,
 եւ ապաշխարիցեն: Եւ ասէ ցնա. եթէ Մովսեսի եւ 31
 մարգարէիցն ոչ լսեն, եւ ոչ թէ ի մեռելոց որ յառ-
 նիցէ՝ հաւանեսցին:

Պ Լ Ո Ւ Թ Մ Ե Է .

ՁԳ. Ասաց եւ առ աշակերտսն իւր. ոչ է մարթ 1
 չգալ գայթազողութեան. բայց վայ այնմիկ յոյր ձեռն
 գայցէ: Եւ էր նմա՝ թէ վէմ երկանաքար կախէր 2
 զպարանոցէ նորա եւ անկանէր ի ծով, քան թէ գայ-
 թազղեցուցանիցէ զմի որ ի փոքրկանցս յայսցանէ:
 Օգոյշ կացէք անձանց: Եթէ մեղիցէ եղբայր քո, 3
 սաստեա նմա. եւ եթէ ապաշխարիցէ, թող նմա: Եւ 4
 եթէ եօթն անգամ մեղիցէ քեզ, եւ եօթն անգամ
 դարձցի ի քեզ եւ ասիցէ, ապաշխարեմ, թողցես 5
 նմա: Եւ ասեն առաքեալքն ցՏէր. յաւել մեզ հաւ-
 ատս: Եւ ասէ Տէր. եթէ ունիցիք հաւատս քան 6
 զհատ մանանիոյ, եւ ասիցէք թթենւոյս այսմիկ.
 խլեաց եւ տնկեաց ի ծովու, եւ հնազանդեսցի ձեզ:
 Իսկ ո՞վ որ ի ձէնջ, որ ունիցի ծառայ հողագործ 7
 կամ հովիւ, որ իբրեւ մասնիցէ յազարակէ՝ ասիցէ
 ցնա վաղվադակի. թէ անց բազմեաց: Այլ ոչ ասի- 8

ցէ ցնա, թէ պատրաստեա զինչ ընթրելոց իցեմ, եւ
 գօտի ածեալ պաշտեա զիս մինչեւ կերպոց եւ արբից,
 9 եւ ապա կերիցես եւ արբցես դու: Սիթէ շնորհ
 ինչ ունիցի ծառային այնմիկ, զի արար զամենայն
 10 հրամանսն: ‘Նոյնպէս եւ դուք՝ յորժամ առնիցէք
 զամենայն հրամայեալսն ձեզ, ասասջիք՝ թէ ծա-
 ռայք անպիտանք եմք, զոր պարտէաքն առնել, արա-
 11 բաք: Եւ եղև մինչեւ երթայր նա յԼըուսաղէմ,
 եւ ինքն անցանէր ընդ մէջ Սամարեայ եւ Վալիլեա-
 12 ցւոց: Եւ մինչ դեռ մտանէր ի գեօղ ուրեմն, պատա-
 հեցին նմա տասն այր բորոտ՝ որք կացին ի հեռաս-
 13 տանէ, Բարձին զձայնս եւ ասեն. Ճիսուս վարդապետ,
 14 ողորմեաց մեզ: Եւ իբրեւ ետես գնոսա, ասէ ցնօսա.
 երթայք ցուցէք զանձինս քահանայիցն. եւ եղև
 15 իբրեւ գնացին, առժամայն սրբեցան: Մի ոմն ի նո-
 ցանէ՝ իբրեւ ետես եթէ բժշկեցաւ, դարձաւ անպրէն՝
 16 ի ձայն մեծ փառաւոր առնէր զՆստուած. Մնկաւ
 ի վերայ երեսաց իւրոց առ ոտս նորա, եւ գօհանայր
 17 զնմանէ. եւ ինքն էր Սամարացի: Պատասխանի ետ
 Ճիսուս եւ ասէ. ոչ տասն սոքա սրբեցան, իսկ արք՝
 18 ինուներն ուր են. Թի ոչ գտան դառնալ տալ փառս
 19 Նստուծոյ, բայց միայն այլազգիս այս: Եւ ասէ ցնա.
 արի գնա, զի հաւատք քո կեցուցին զքեզ:
 20 **ՁԳ.** Իբրեւ հարցաւ ի փարիսեցւոցն՝ թէ երբ
 դայցէ արքայութիւնն Նստուծոյ. պատասխանի ետ
 նոցա եւ ասէ. ոչ գայ արքայութիւն Նստուծոյ խտրա-
 21 նօք. Եւ չասիցեն, թէ ահաւասիկ աստ է կամ անդ.
 զի ահա արքայութիւն Նստուծոյ ի ներքս ի ձեզ է:
 22 Նսաց եւ առ աշակերտսն. եկեացեն առուրք ցանկա-
 նալոյ ձեզ մի յառուրցն որդւոյ մարդոյ տեսանել եւ
 23 ոչ տեսանիցէք: Եւ եթէ ասիցեն ձեզ՝ եթէ ահաւա-

սիկ է կամ անդ, մի երթայցէք զհետ: Բ՛լի որպէս 24
 փայլական փայլատակեալ ի ներքոյ երկնից՝ ընդ երկ-
 նիւք ծագիցէ, նոյնպէս եւ Արդի մարդոյ յաւուրն
 իւրում: Բայց նախ պարտ է նմա բազումս չարչարել 25
 եւ խոտել յազգէս յայսմանէ: Եւ որպէս եղել յաւ- 26
 ուրսն՝ Նոյի, նոյնպէս եղիցի եւ յաւուրս որդւոյ մար-
 դոյ: Աւտէին, ըմպէին, կանայս առնէին եւ արանց լի- 27
 նէին, մինչեւ յօրն՝ յորում եմոտ Նոյ ի տապանն, եւ
 եկն ջըհեղեղն եւ կորոյս զամենեսին: Նոյնպէս եւ 28
 որպէս յաւուրսն՝ Ղովտայ եղել, ուտէին, ըմպէին,
 գնէին, վաճառէին, տնկէին, շինէին. Եւ յորում աւ- 29
 ուր ել Ղովտ ի Սողոմայ, տեղեաց հուր եւ ծծումք
 յերկնից եւ կորոյս զամենեսին: Բստ նմին օրինակի 30
 եղիցի եւ յաւուրն, յորում Արդի մարդոյ յայտնելոց է:
 Յայնմ աւուր որ կայցէ ի տանիս եւ կարասի իւր ի 31
 տան, մի իջցէ առնուլ զայն. եւ որ յանդի իցէ, նոյն-
 պէս մի դարձցի յետս: Յիշեցէք զկինն Ղովտայ: Ար 32
 խնդրիցէ զանձն իւր ապրեցուցանել, կորուսցէ զնա. 33
 եւ որ կորուսցէ, ապրեցուցէ զնա: Եսեմ ձեզ. յայնմ 34
 գիշերի՝ թէ եղիցին երկու ի մի մահիձս, մին առցի
 եւ միւսն թողցի. Եւ եթէ եղիցին երկու՝ աղալ ի 35
 միասին, մին առցի եւ միւսն թողցի. եւ եթէ իցեն
 երկու յանդի, մին առցի եւ միւսն թողցի: Պատաս- 36
 խանի ետուն եւ ասեն ցնա. յո՞ Տէր: Եւ նա ասէ 37
 ցնոսա. ուր մարմին է, անդր եւ արծուիք ժողովեսցին:

Ք Լ Ո Ւ Կ Ա Ս

ՁԵ. Եսաց եւ առակ մի նոցա՝ առ այն, թէ պարտ 1
 է յամենայն ժամ կալ նոցա յազօթս եւ մի ձան-
 ձրանալ. Եսէ. դատաւոր մի էր ի քաղաքի ուրեմն, 2
 յԱստուծոյ ոչ երկնչէր եւ ի մարդկանէ ոչ ամաչէր:

- 3 Եւ այրի մի էր ի նմին քաղաքի, գայր առ նա եւ
 4 ասէր. դատ արա ինձ յոսոխէ իմմէ: Եւ ոչ կամէր ի
 5 քաղում ժամանակս. յետ այնորիկ ասէ ի մտի իւրում,
 6 թէ եւ յԱստուծոյ ոչ երկնչիմ, եւ ի մարդկանէ ոչ
 7 ամաչեմ, Գոնէ վասն աշխատ առնելոյ զիս այլոցն՝
 8 արարից նմա դատ, զի մի իսպառ եկեալ թախանձի-
 9 ցէ զիս: Եւ ասէ Տէր. լուարուք զինչ դատաւորն
 10 անիրաւութեան ասէր: Իսկ Աստուած ոչ առնիցէ
 11 վրէժխնդրութիւն ծառայից իւրոց, որ աղաղակեն առ
 12 նա ի տուէ եւ ի գիշերի. եւ երկայնամիտ միայն լի-
 13 ցի առ նոսա: Եւ յո՛ ասեմ ձեզ. զի արասցէ վրէժ-
 14 խնդրութիւն նոցա վաղվաղակի. իսկ Արդի մարդոց
 15 եկեալ գտանիցէ՞ արդեօք հաւատս յերկրի: Եսաց
 16 եւ առ ոմանս պանծացեալս յանձինս, թէ արդարք
 17 իցեն եւ խոտիցեն զքաղումս, զառակս զայս: Եւք
 18 երկու ելին ի ամառնն կալ յաղօթս, մին փարիսեցի
 19 եւ միւսն մաքսաւոր: Փարիսեցին կայր մեկուսի, եւ
 20 զայս առանձինն աղօթս մատուցանէր. Աստուած իմ,
 21 զոհանամ զքէն, զի ոչ եմ իբրեւ զայլս ի մարդկանէ,
 22 զլափշտակողս եւ զանիրաւս եւ զշունս, կամ իբրեւ
 23 զայս մաքսաւոր: Այլ պահեմ երկիցս ի շաբաթու,
 24 եւ տամ տասանորդս յամենայն ստացուածոց իմոց:
 25 Եւ մաքսաւորն կայր մեկուսի, եւ ոչ կամէր եւ ոչ
 26 զաչնն ընդ երկինս ամբառնալ. այլ կոծէր զկուրծս
 27 իւր եւ ասէր. Աստուած, քաւեա զիս զմեղաւորս:
 28 Եսեմ ձեզ. էջ սա արդարացեալ ի տուն իւր քան
 29 զնա. զի ամենայն որ բարձրացուցանէ զանձն իւր՝
 30 խոնարհեցի. եւ որ խոնարհեցուցանէ զանձն՝ բար-
 31 ձրացի:
32. Ս՝ատուցանէին առ նա եւ մանկտի՝ զի մեր-
 33 ձենայցէ ի նոսա. իբրեւ տեսին աշակերտքն՝ սաս-

տէին նոցա: Իսկ Յիսուս կոչեցեալ զնոսա առ ինքն՝ 16
 ասէ. Թոյլ տուք մանկտւոյդ գալ առ իս, եւ մի ար-
 գելուք զդոսա. զի այդպիսեացդ է արքայութիւն Աս-
 տուծոյ: Ամէն ասեմ ձեզ. որ ոչ ընդունիցի զար- 17
 քայութիւն Աստուծոյ իբրեւ զմանուկ, ոչ մտցէ ի
 նա: Եւ եհարց զնա ոմն իշխան եւ ասէ. վարդապետ 18
 բարի, զի՞նչ գործեցից, զի զկեանսն յաւիտենականս
 ժառանգեցից: Ասէ ցնա Յիսուս. զի՞ ասես զիս բարի. 19
 չիք դք բարի՝ բայց մի Աստուած: Օպատուիրանս գի- 20
 տես. մի շնար, մի սպանաներ, մի գողանար, մի սուտ
 վկայեր, պատուեա զհայր քո եւ զմայր: Եւ նա ասէ. 21
 դայդ ամենայն պահեցի ի մանկութենէ իմմէ: Իբրեւ 22
 լուաւ զայն Յիսուս՝ ասէ ցնա. միւս եւս պակաս է
 քեզ. զամենայն ինչ զոր ունիս, վաճառեա եւ տուր
 աղքատաց, եւ ունիցիս գանձս յերկինս. եւ եկ զկնի 23
 իմ: Եւ իբրեւ լուաւ զայս՝ տրտմեցաւ. քանզի էր
 մեծատուն յոյժ: Իբրեւ ետես զնա Յիսուս օրորտ- 24
 մեալ, ասէ. հրպէս դժուարաւ որ ինչս ունիցին՝ մտա-
 նիցեն յարքայութիւն Աստուծոյ: Վիւրագոյն իցէ 25
 մալխոյ ընդ ծակ ասղան անցանել, քան մեծատան
 յարքայութիւն Աստուծոյ մտանել: Եւ որ լուանն՝ 26
 ասէին. եւ ո՞ կարիցէ ապրել: Եւ նա ասէ. անհնա- 27
 րինք առ ի մարդկանէ, հնարաւորք են յԱստուծոյ:
 Եւ ասէ Պետրոս. ահաւասիկ մեք Թողաք զամենայն 28
 ինչ զմեր, եւ եկաք զկնի քո: Եւ նա ասէ ցնոսա. ա- 29
 մէն ասեմ ձեզ. Եթէ ոչ դք է՝ որ եթող զտունս կամ 30
 զծնողս կամ զեղբարս կամ զկին կամ զորդիս վասն
 արքայութեան Աստուծոյ, եթէ ոչ առնուցու բազ-
 մապատիկ ի ժամանակի յայսմիկ. եւ յաշխարհին որ
 գալոցն է՝ զկեանսն յաւիտենականս ժառանգեսցէ:
 Եւ առեալ զերկոտասանսն առանձինն՝ ասէ ցնոսա. 31

ահաւասիկ ելանեմք յՆրուսաղէմ, եւ կատարեսցին
ամենայն զրեալքն մարգարէիւք վասն Որդւոյ մար-
32 դոյ: Չի մատնեսցի հեթանոսաց եւ կատակեսցի.
33 Եւ հարկանիցեն եւ սպանանիցեն զնա, եւ յերկր
34 աւուր յարիցէ: Եւ նոքա ոչ ինչ իմացան յայն-
ցանէ, այլ էր բանն ծածկեալ ի նոցանէ, եւ ոչ
գիտէին զասացեալն:

ՁԻ. Եւ եղեւ ի մօտելն նորա յՆրիքով, կոյր ոմն
36 նստէր առ ճանապարհաւն մուրացիկ: Երբեւ լուաւ
զանցանել ժողովրդեանն, հարցանէր՝ Թէ զի՞նչ իցէ
37 այն: Եւ պատմեցին նմա, եթէ Յիսուսնազովրեցի ան-
38 ցանէ: Եղաղակեաց եւ ասէ. Յիսուս որդի Գաւթի,
39 ողորմեաց ինձ: Եւ որ առաջին երթային՝ սաստէին
նմա զի լռեսցէ. եւ նա եւս առաւել աղաղակէր, որ-
40 զի Գաւթի, ողորմեաց ինձ: Չտեղի առ Յիսուս,
եւ հրամայեաց ածել զնա առ իւր. եւ իբրեւ մերձ
41 եղեւ առ նա, եհարց զնա եւ ասէ. Չի՞նչ կամիս դու՝
զի արարից քեզ. եւ նա ասէ. տէր, զի բացցին աչք
42 իմ եւ տեսից: Եւ Յիսուս ասէ ցնա. հայեաց, հաւ-
43 աաք քօ կեցուցին զքեզ: Եւ առժամայն ետես, եւ
երթայր զհետ նորա եւ փառաւոր առնէր զԼստուած.
եւ ամենայն ժողովրդեանն տեսեալ, տայր օրհնու-
թիւնն Լստուծոյ:

Գ Լ Ո Ւ Ի Թ ԺԹ Թ

1 Եւ մտեալ շրջեր ընդ Նրիքով: Եւ ահա
2 այր մի անուն կոչեցեալ Չալքէոս, եւ նա էր մա-
3 քսապետ, եւ ինքն մեծատուն. Եւ խնդրէր տեսանել
Թէ ո՞վ իցէ Յիսուս, եւ ոչ կարէր ի բազմութե-
4 նէն, զի կարճ էր հասակաւ: Եւ ընթացեալ յառ-
աջս, ել ի ժանտաթղենին՝ զի տեսանիցէ զնա.

քանզի ընդ այն իսկ անցանելոց էր: Իբրեւ եկն ի տե- 5
 ղին, հայեցաւ ի վեր Յիսուս եւ ասէ ցնա. Օ՛ւակքէ,
 փութա եջ այտի, զի այսօր ի տան քում արժան է
 ինձ ազանել: Փութացաւ եւ էջ եւ ընկալաւ զնա 6
 ուրախութեամբ: Իբրեւ տեսին ամենեքեան, տրտնջէին 7
 եւ ասէին՝ թէ առ առն մեղաւորի եմուտ լուծանել:
 Եկն եկաց Օ՛ւակքէոս եւ ասէ ցՏէր. Տէր, ահա զկէս 8
 ընչից իմոց տաց աղքատաց. եւ եթէ զոք զրկեցի,
 հատուցից չորեքկին: Եւ ասէ ցնա Յիսուս. այսօր 9
 եղեւ փրկութիւն տանս այսմիկ. քանզի եւ սա որդի
 Աբրահամու է: Օ՛րի եկն Արդի մարդոյ խնդրել եւ կե- 10
 ցուցանել զկորուսեալն: Եւ մինչդեռ նոքա զայն լսէին, 11
 յաւել առակ մի եւ ասէ, վասն մերձենալոյ նորա
 յԱրուսաղէմ, եւ համարելոյ նոցա եթէ առժամայն
 յայտնելոց է արքայութիւն Աստուծոյ: Ասէ. այր 12
 ոմն ազնուական զնաց յաշխարհ հեռի՝ առնուլ իւր
 թագաւորութիւն, եւ դառնալ: Եւ կոչեցեալ զժա- 13
 ռայս իւր՝ էտ նոցա տասն մնաս, եւ ասէ ցնոսա. յար-
 գեցէք զայդ՝ մինչեւ եկից: Եւ քաղաքացիքն նորա 14
 ատէին զնա, առաքեցին հրեշտակս զկնի նորա եւ ա-
 սեն, թէ ոչ կամիմք թագաւորել դմա ի վերայ մեր:
 Եւ եղեւ դառնալ նմա՝ առեալ զթագաւորութիւնն, 15
 եւ կոչեալ զժառայսն՝ որոց տուեալ էր զարծաթն,
 զի գիտացէ թէ ո՛ զինչ շահեցաւ: Եկն առաջինն 16
 եւ ասէ. տէր մնասն քո՝ տասն մնաս արար: Եւ ասէ 17
 ցնա. ազնիւ ծառայ եւ բարի, զի ի փոքուդ հաւա-
 տարիմ եղեր, լիջեր իշխանութիւն ունել ի վերայ
 տասն քաղաքի: Եկն երկրորդն եւ ասէ. մնասն քո 18
 արար հինգ մնաս: Ասէ եւ ցնա. եւ դու լիջեր ի վե- 19
 րայ հինգ քաղաքաց: Եկն միւսն եւ ասէ. տէր, ա- 20
 հա մնասն քո՝ զոր ունէի ծրարեալ ի վարչամակի.

21 Երկնչէի ի քէն, զի այր ստամբակ ես. բառնաս՝ զոր
 22 ոչ եղիր, եւ հնձես՝ զոր ոչ սերմանեցեր: Եւ ասէ
 ցնա. ի բերանոյ քումէ դատեցայց զքեզ, ծառայ
 անհաւատ. զիտէիր թէ ես այր մի ստամբակ եմ.
 բառնամ՝ զոր ոչ եղի, եւ հնձեմ՝ ուր ոչ սերմա-
 23 նեցի. Եւ ընդէր ոչ ետուր զարծաթն իմ ի սեղա-
 24 նաւորս, եւ եկեալ ես տոկոսեօք պահանջէի: Եւ ասէ
 ցոպասաւորսն. առէք ի դմանէ զմնասն. եւ տարայք
 25 տուք այնմ՝ որ ունիցի զտասն մնասն: Եւ ասեն ցնա.
 26 տէր, ունի տասն մնաս: Ասեմ ձեզ. եթէ ամենայնի
 որ ունիցի, տացի. եւ յայնմանէ որ ոչն ունիցի, եւ
 27 զոր ունիցին՝ բարձցի ի նմանէ: Բայց զթշնամիսն
 իմ զայնոսիկ, որ ոչն կամէին զիս թագաւորել ի
 վերայ նոցա, ածէք այսր եւ սպանէք առաջի իմ:
 28 Եւ իբրեւ զայս ասաց, գնաց յառաջ՝ ելանել յԱ-
 բուսաղէմ:

29 ԻՎ. Եւ եղև իբրեւ մերձեցաւ ի Բեթփագէ
 եւ ի Բեթանիս մօտ ի լեառն՝ որ կոչի Զիթենեաց,
 30 առաքեաց երկուս յաշակերտացն իւրոց եւ ասէ. Եր-
 թայք դուք ի գեօղն՝ որ ընդդէմ մեր կայ, յոր իբրեւ
 մտանէք՝ գտանիցէք յաւանակ կապեալ, յորում որ
 ի մարդկանէ երբեք ոչ նստաւ. լուծէք զնա եւ ածէք:
 31 Եւ եթէ որ հարցանիցէ զձեզ՝ թէ ընդէր լուծանէք,
 այսպէս ասասջեք ցնա, թէ Տեառն իւրում պիտոյ է:
 32 Իբրեւ չոգան որ առաքեցանն, գտին որպէս ասացն
 33 ցնոսա, կայր յաւանակն: Եւ մինչդեռ լուծանէին
 զյաւանակն, ասեն տեալքն նորա ցնոսա. զի՞ լուծա-
 34 նէք զյաւանակը: Եւ նոքա ասեն. Տեառն իւրում
 35 պիտոյ է: Եւ ածին զնա առ Յիսուս. եւ արկին զնո-
 36 վաւ հանրերձս, եւ հեծուցին զՅիսուս: Եւ մինչդեռ
 երթայր, զհանդերձս իւրեանց տարածանէին զձանա-

պարհաւն: Եւ իբրեւ այն ինչ մերձ եղեւ ի զառ ի 37
 վայր լերինն Չիթհնեաց, սկսաւ ամենայն բազմութիւն
 աշակերտացն ուրախութեամբ օրհնել զԱստուած ի
 ձայն մեծ փռոն ամենայն եղելոց զօրութեանցն՝ զոր
 տեսին: Եւ ասէին. օրհնեալ որ դայ թագաւորդ 38
 յանուն Տեառն. խաղաղութիւն յերկինս, եւ փառք
 ի բարձունս: Եւ ոմանք ի փարիսեցւոցն յամբոխէ 39
 անտի ասեն ցնա. վարդապետ, սաստեա աշակերտացդ
 քոց: Պատասխանի ետ եւ ասէ. ասեմ ձեզ՝ զի 40
 եթէ դոքա լուսեցն, քարինքդ աղաղակեցեն: Եւ ի- 41
 բրեւ մերձեցաւ, տեսեալ զքաղաքն՝ ելաց ի վերայ
 նորա, եւ ասէ. Եթէ զիտէիր դու գոնէ յառուրս 42
 յայսմիկ գիտաղաղութիւնն քո. բայց այժմ՝ ծածկեցաւ
 յերեսաց քոց: Եւ ի եկեացն աւուրք ի վերայ քո, եւ 43
 պատեցն զքեւ թշնամիք քո պատնէշ. եւ պաշա-
 րեցն զքեզ, եւ նեղեցն զքեզ յամենայն կող-
 մանց. Եւ յատակեցն զքեզ, եւ զորդիս քո ի քեզ. 44
 եւ ոչ թողուցուն քար ի քարի վերայ յամենայնի ի
 քեզ. փոխանակ զի ոչ ծանեար զժամանակ այցե-
 լութեան քո: Եւ մտեալ ի տաճարն սկսաւ հանել 45
 զաղաւնէվաճառսն, եւ զգնօղս. եւ զսեղանս հատա-
 վաճառացն ցրուեաց: Եւ ասէ ցնոսա. գրեալ է՝ եւ 46
 եղիցի տուն իմ տուն աղօթից, եւ դուք արարէք զդա-
 այրս աւազակաց: Եւ ուսուցանէր զնոսա հանապազ 47
 ի տաճարին. իսկ քահանայապետքն եւ գպիրք եւ
 զլիաւորք ժողովրդեանն ինդրէին զնա կորուսանել.
 Եւ ոչ գտանէին՝ թէ զինչ արացեն. զի ժողովաւրդն 48
 ամենայն կախեալ կային զնմանէ ի լսել:

Ք Ա Ո Ւ Բ Ի Դ .

1 ԻՅ. Եւ եղեւ ի միում աւուրցն յայնցանէ, մինչ
 զեռ ուսուցանէր զժողովուրդն ի տաճարի անդ եւ
 աւետարանէր, հասին ի վերայ քահանայապետքն եւ
 2 զպիրք ծերովքն հանդերձ, Եւ ասեն ցնա. ասա մեզ՝
 որով իշխանութեամբ գործես զու զայդ, կամ ո՞վ
 3 է՝ որ ետ քեզ զայդ իշխանութիւն: Պատասխանի
 ետ եւ ասէ ցնոսա. հարցից եւ ես ցձեզ բան մի, եւ
 4 ասացէք ինձ: Մկրտութիւնն Յովհաննու յերկնից
 5 էր՝ եթէ ի մարդկանէ: Եւ նոքա խորհեցան ի միտս
 6 իւրեանց եւ ասեն. Եթէ ասեմք յերկնից, ասէ. իսկ
 ընդէր ոչ հաւատացէք նմա. եւ եթէ ասեմք ի մարդ-
 կանէ, ամենայն ժողովուրդն քարկոծ առնեն զմեզ.
 7 զի հաստատեալ է ի միտս զՅովհաննէ, թէ մարգա-
 8 րէ է: Եւ պատասխանի ետուն չգիտել թէ ուստի ի-
 9 ցէ: Եւ Յիսուս ասէ ցնոսա. եւ ոչ ես ասեմ ձեզ,
 որով իշխանութեամբ առնեմ զայս:

10 ԻԳ. Ակաւա ասել առ ժողովուրդն զառակս զայս.
 այր ոմն անկեաց այգի, եւ ետ զնա մշակաց. եւ ինքն
 11 զնաց ի ճանապարհ ժամանակս բազումն: Եւ ի
 ժամու՝ առաքեաց առ մշակսն ծառայ, զի ի պտղոց
 այգւոյն տայցեն նմա. եւ մշակքն գան հարին զնա,
 12 եւ արձակեցին ունայն: Եւ յաւել միւս եւս ծառայ
 յղել. նոքա եւ զնա եւս գան հարին, անարգեցին
 13 եւ առաքեցին ունայն: Եւ յաւել զերրորդն առաքել.
 14 նոքա եւ զնա վերաւորեցին եւ հանին արտաքս: Եսէ
 տէր այլոյն. զի՞նչ արարից, առաքեցից զորդի իմ
 սիրելի, թերեւս ի սմանէ պատկառեսցեն: Իբրեւ
 տեսին զնա մշակքն, խորհեցան ընդ միմեանս եւ աս-
 ան. սա է ժառանգն, սպանցուք զսա, զի մեր լինի-

ցի ժառանգութիւնն: Եւ հանին զնա արտաքս քան 15
 զայգին եւ սպանին: Եւ զնչ արասցէ ընդ նոսա 16
 տէր այգւոյն. Ոչ ապաքէն գայցէ եւ կորուսանիցէ
 զմշական զայնոսիկ, եւ տացէ զայգին այլոց. իբրեւ
 լուան՝ ասեն. քաւ՝ մի լեցի: Եւ նա հայեցեալ ընդ 17
 նոսա՝ ասէ. իսկ զնչ իցէ այն՝ որ գրեալն է. Թէ
 զվէմն զոր անարգեցին շինողքն, նա եղև զլուխ ան-
 կեան: Ըմենայն՝ որ ընդհարցի ընդ վէմն ընդ այս, 18
 խորտակեացի, եւ յորոյ վերայ անկցի՝ հոսեացէ զնա:
 Եւ խնդրէին դալիրքն եւ քահանայապետք արկանել 19
 ի նա ձեռս ի նմին ժամու, եւ երկեան ի ժողովըր-
 դենէն. զի զիտացին թէ առ նոսա ասաց զառակն
 զայն: Եւ ապա սպասեցին, եւ առաքեցին դաւաճանս 20
 կեղծաւորեալս զանձինս առ արդարս ունել. զի ըմբռ-
 նեացեն զնա բանիւք. առ ի մատնել զնա պետութեան
 եւ իշխանութեան դատաւորի: Հարցին ցնա եւ ասեն. 21
 վարդապետ, գիտեմք եթէ ուղիղ խօսիս եւ ուսու-
 ցանես, եւ ոչ առնուս ակն, այլ ճշմարտութեամբ
 զճանապարհն Եստուծոյ ուսուցանես: Եւ զն է 22
 մեզ կայսեր հարկս տալ՝ թէ ոչ: Եւ նայեցեալ 23
 ընդ խորամանկութիւն նոցա, ասէ ցնոսա. Յուցէք 24
 ինձ զդահեկանն. եւ նոքա ցուցին. եւ ասէ. զոյր
 պատկեր եւ զգիր ունի. պատասխանի ետուն եւ ա-
 սեն՝ զկայսեր: Եւ նա ասէ ցնոսա. արդ երթայք տուք 25
 զկայսերն կայսեր, եւ զԵստուծոյն Եստուծոյ: Եւ ոչ 26
 կարացին զնա ըմբռնել բանիւք առաջ ժողովրդեանն.
 եւ զարմացեալ ընդ պատասխանին նորա՝ լուեցին:

ԻՖ. Եստուցեալ ոմանք ի սաղակեցւոցն, որք 27
 հակառակէին չլինել յարութեան, հարցին ցնա՝ Եւ 28
 ասեն. վարդապետ, Մովսէս գրեաց մեզ, եթէ ուրուք
 եղբայր մեռանիցի, որոյ իցէ կին եւ նա անորդի իցէ,

զի առնուցու եղբայր նորա զկինն, եւ յարուսցէ զաւակ
 29 եղբօր իւրում: Արդ՝ եօթն եղբարք էին. եւ առաջնոյն
 30 առեալ կին, մեռաւ անորդի: Առ զնա եւ երկրորդն, մե-
 31 ռաւ եւ նա անորդի: Առ զնա եւ երրորդն. նոյնպէս
 32 եւ եօթանեքին. եւ ոչ թողին որդիս: Մեռաւ եւ
 33 կինն: Արդ՝ ի յարութեան ո՞ւմ ի նոցանէ լինիցի կին.
 34 զի եօթանեքին կալան զնա կին: Պատասխանի ետ
 նոցա Յիսուս եւ ասէ. որդիք աշխարհիս այսորիկ
 35 կանայս առնեն եւ արանց լինին: Իսկ որ արժանի լի-
 նիցին այնմ՝ աշխարհի հասանել եւ յարութեանն որ
 ի մեռելոց, ոչ կանայս առնեն եւ ոչ արանց լինին:
 36 Վրանզի եւ ոչ մեռանել եւս կարեն, զի հաւասար
 հրեշտակաց են եւ որդիք Աստուծոյ, քանզի յարու-
 37 թեան որդիք են: Այլ զի յառնեն մեռեալք, եւ
 Մովսէս գուշակեաց ի մորենւոջն, որպէս ասէ ըզ-
 Տեառնէ Աստուծոյ Աբրահամն եւ զԱստուծոյ Սա-
 38 հակայ եւ զԱստուծոյ Յակովբայ: Եւ Աստուած չէ
 մեռելոց, այլ կենդանեաց, զի ամենեքին նմա կենդանի
 39 են: Պատասխանի ետուն ոմանք ի դպրացն եւ ասեն.
 40 վարդապետ, բարւոք ասացեր: Եւ ոչ եւս որ իշխէր
 հարցանել զնա եւ ոչինչ :

41 Ի՛նչ. Ասէ եւ առ նոսա. զեմօրդ ասեն զՌրիստո-
 42 սէ թէ որդի է Վաւթի. Օ՛հ ինքն Վաւթի թ ասէ ի
 զիրս սաղմոսաց. ասաց Տէր ցՏէր իմ, նիստ ընդ աջ-
 43 մէ իմմէ, Մինչեւ եղից զթշնամիս քո պատուանդան
 44 ոտից քոց: Իսկ արդ՝ եթէ Վաւթի զնա Տէր կոչէ,
 45 զեմօրդ որդի նորա իցէ: Եւ լու ի լու ամենայն ժողո-
 46 վրդեանն ասէ ցաշակերտսն. Օ՛գոյշ լերուք ի դպ-
 րացն, որ կամին պատմութեանօք շօջել, եւ սիրեն ող-
 ջոյնս ի հրապարակս եւ զնախաթոռս ի ժողովուրդս
 47 եւ զբարձերէցս յընթրիս: Ար ուտեն զտունս այրեաց,

եւ պատճառանօք յերկարեն զաղօթս. նոքա ընկալ-
ցին աւելի դատաստանս:

Գ Լ ՈՒՐ ԲԱՅՈՒՆ

Նշու հայեցեալ ետես զմեծատունսն՝ որ արկա- 1
նէին զտուրս իւրեանց ի գանձանակն: Նշու եւ զկին 2
ոմն այրի աղքատ, որ արկանդր երկուս լուսնայ: Նշու 3
ասէ. արդարեւ ասեմ ձեզ. զի այրին այն աղքատ՝
աւելի արկ քան զամենեսին: Ամենեքին նոքա ի մը- 4
թերից իւրեանց արկին յընծայսն Աստուծոյ. բայց
նա ի կարօտութենէ իւրմէ զամենայն զկեանս իւր զոր
ուներ՝ արկ:

ԻՉ. Նշու յասել ոմանց զառճարէն, թէ զեղե- 5
ցիկ վեմօք եւ աշտարակօք զարդարեալ է, ասէ. Օ՛ այդ 6
ամենայն զոր տեսանէք, եկեսցեն աւուրք՝ յորս ոչ
թողցի այդ քար ի քարի վերայ, որ ոչ քակտեսցի:
Հարցին ցնա եւ ասեն. վարդապետ, ե՞րբ լինիցի այդ, 7
եւ զի՞նչ նշան իցէ՞ յորժամ այդ լինելոց իցէ: Նշու 8
ասէ. զգոյշ կացէք, մի խարիցիք. զի բազումք դայ-
ցեն յանուն իմ եւ ասիցեն թէ ես եմ. եւ մերձե-
ցաւ ժամանակ, մի երթայցէք զկնի նոցա: Նշու յոր- 9
ժամ լրիցէք պատերազմունս եւ խոռվութիւնս՝ մի
զարհուրիցիք. զի նախ պարտ է այնմ լինել. այլ ոչ
առժամայն կատարած: Հայնժամ ասէ ցնոսա, յա- 10
րիցէ ազգ յազգի վերայ, եւ թագաւորութիւն ի թա-
գաւորութեան վերայ: Նշու շարժմունք մեծամեծք. 11
եւ իտեղիս տեղիս սովք եւ սրածութիւնք, եւ եղիցին
արհաւիրք եւ նշանք մեծամեծք յերկնից: Իայց յա- 12
ռաջ քան զայս ամենայն, միեսցեն զձեռս իւրեանց
ի ձեզ եւ հալածեսցեն. մատնեսցեն ի ժողովուրդս
եւ ի քանտս, եւ տանիցին առաջի դատաւորաց եւ

13 Թագաւորաց վասն անուան իմոյ . Աշւ լինիցի ձեզ այն .
 14 ի վկայութիւն : Աշո՛ղ՝ զիք ի սիրոսս ձեր՝ մի յառաջա-
 15 զոյն կրթել տարոյ պատասխանի : Օ ի ես տաց ձեզ
 բերան եւ իմաստութիւն, որում ոչ կարիցեն կալ .
 Հակառակ կամ տալ պատասխանի ամենայն հակա-
 16 ռակորդքն՝ ձեր : Մասնեաջիք եւ ի ծնողաց եւ յեղ-
 բարց եւ յազգականաց եւ ի բարեկամաց, եւ սպանա-
 17 նիցեն ի ձէնջ : Աշւ եղիջիք ատեցեալ յամենեցունց .
 18 վասն անուան իմոյ . Աշւ մազ մի ի գլխոյ ձերմէ ոչ .
 19 կորիցէ : Աշւ համբերութեամբ ձերով ստասջիք զողիս
 20 ձեր : Այլ յորժամ տեսանիցէք շուրջ պատեալ զօ-
 բօք զԱրուսաղէմ՝, յայնժամ զիտասջիք թէ մերձ է
 21 ւուեր նորա : Յայնժամ որ ի Հրէաստանի իցեն՝ փա-
 խիցեն ի լերինս, եւ որ ի միջի նորա իցեն՝ խուսեա-
 22 ցեն, եւ որ ի գաւառսն իցեն՝ մի մտցեն ի նա . Օ ի
 աւուրք վրէժխնդրութեանն այնքիկ՝ առ ի կատա-
 23 րելոյ ամենայն գրեւոց : Բայց վոյ իցէ յղեաց եւ
 ստնտուաց յաւուրն յայնոսիկ . զի եղիցի տաքնապ
 մեծ ի վերայ երկրի, եւ բարկութիւն ժողովրդեանն
 24 այնմիկ : Աշւ անկցին ի սուր սուսերի, եւ գերեսցին
 յամենայն հեթանոսս . եւ Արուսաղէմ եղիցի կոխան
 յազգաց՝ մինչեւ կատարեսցին ժամանակք հեթանո-
 25 սաց : Աշւ եղիցին նշանք յարեզակն եւ ի լուսին եւ
 յաստեղս . եւ յերկրի տաքնապ հեթանոսաց՝ յահեղ
 26 բարբառոյ իբրեւ ծովու . եւ խռովութեան, Յերանե-
 լոյ ոգւոց մարդկան յերկիւղէ եւ ի կարծեաց եկեղոց
 ի վերայ տիեզերաց . զի զօրութիւնք երկնից շարժեա-
 27 ցին : Աշւ յայնժամ տեսցեն զԱրդի մարդոյ եկեալ աւ-
 28 պովք զօրութեամբ եւ փառօք բազմօք : Աշւ յորժամ
 սկսանիցի այս լինել, ամբարձիք եւ բարձրացուջիք
 29 զգլուխս ձեր . զի մերձ է փրկութիւն ձեր : Աշւ ստաց

առակ մի նոցա. տեսէք զթզենիդ եւ զամենայն ծառ. Յորժամ ցուցանիցեն զպտուղ իւրեանց, տեսանէք 30 եւ ի նոցանէ ճանաչէք եթէ մերձ է ամառն: Երկրորդն է 31 եւ դուք՝ յորժամ տեսանիցէք զայս ամենայն եղեալ՝ զիտասջիք թէ մերձ է արքայութիւն Աստուծոյ: Ամեն 32 մէն ասեմ ձեզ. թէ ոչ անցցէ ազգս այս, մինչեւ այս ամենայն եղիցի: Երկրորդն է երկիր անցցեն, եւ բանք 33 իմ ոչ անցանիցեն: Օգոյշ լերուք անձանց, գուցէ ծանրանայցեն սիրտք ձեր շուայտութեամբ եւ արբեցութեամբ եւ հոգովք աշխարհականօք, եւ յանկարծակի հասանիցէ ի վերայ ձեր օրն այն. Օ ի իբրեւ 35 զորոգայթ հասանիցէ ի վերայ ամենեցուն, որ բնակեալ են ընդ ամենայն երեսս երկրի: Արթուն կացէք 36 այսուհետեւ, յամենայն ժամ աղօթս արարէք. զի արժանի լինիջիք զերծանել յայնմ յամենայնէ որ լինելոց է, եւ կալ առաջի Արդւոյ մարդոյ: Եւ ի տուէ 37 ի տաճարին ուսուցանէր, եւ զգիշերս ելեալ ազանէր ի լիւրինն՝ որ կոչէր Ձիթենեաց: Եւ ամենայն ժողո- 38 վուրդն կանխէր ընդ առաւօտն առ նա ի տաճարն լսել ի նմանէ:

Պ Ա Ո Ւ Բ Ե Բ Գ .

Իի. Մերձեցաւ տօն բաղարջակերացն՝ որ կոչէր 1 Պարթաւ. Եւ խնդրէին քահանայապետքն եւ դպիրք՝ 2 թէ որպէս սպանանիցեն զնա, բայց երկնէն ի ժողովրդենէ անտի: Ապա եմուտ սատանայ ի Յուդա 3 ի կոչեցեալն Իսկարիոզտացի, որ էր ի թուոյ երկոտասանիցն: Չոգաւ եղ բանս ընդ քահանայապետն 4 եւ ընդ դպիրս եւ ընդ իշխանս ժողովրդեանն, զի մատնեսցէ զնա նոցա: Եւ խնդացին եւ խոստացան 5 առ նմա արծաթ: Եւ յանձն առ, եւ խնդրէր պա- 6

7 րապ մատնել զնա նոցա մեկուսի յամբոխէն: Եւն
 8 օր բաղարջակերացն, յորում օրէն էր զենուլ զպա-
 9 սեքն: Եւ առաքեաց զՊետրոս, եւ զՅովհաննէս
 եւ ասէ. երթայք պատրաստեցէք մեզ զպասեքն՝ զի
 10 կերիցուք: Եւ նոքա ասեն. ո՞ւր կամիս զի պատրաս-
 11 տեսցուք: Եւ ասէ ցնոսա. ահա իբրեւ մտանիցէք
 ի քաղաքն, պատահեցէ ձեզ այր մի բարձեալ սա-
 12 փոր ջրոյ. երթիջիք զհետ նորա ի տունն, յոր մտա-
 13 նիցէ. Եւ ասասջիք ցտանուտէր տանն. վարդապետ
 14 ասէ քեզ. ո՞ւր են վանքն իմ, յորում զպասեքն ուտի-
 15 ցեմ՝ աշակերտօքս հանդերձ: Եւ նա ցուցցէ ձեզ
 վերնատուն մի մեծ զարդարեալ, եւ անդ պատրաստե-
 16 սցիք: Եւ զնացեալ գտին որպէս եւ ասացն նոցա.
 17 Եւ պատրաստեցին զպասեքն: Եւ իբրեւ ժամ եղել՝
 18 բազմեցաւ, եւ երկուսասան առաքեալքն ընդ նմա: Եւ
 19 ասէ ցնոսա. ցանկանալով ցանկացայ զայս պասեք ու-
 20 տել ընդ ձեզ՝ մինչ՝ չեւ չարչարեալ իցեմ: Բայց ա-
 21 սեմ՝ ձեզ, թէ՛ ոչ եւս կերայց ի սմանէ՝ մինչեւ լցի
 22 յարքայութեան Աստուծոյ: Եւ ընկալեալ բաժակ,
 23 զոհացաւ եւ ասէ. առէք զայդ եւ բաժանեցէք ի
 24 ձեզ: Ասեմ՝ ձեզ թէ յայսմ հետէ ոչ արբից ի բերոյ
 25 որթոյ՝ մինչեւ եկեսցէ արքայութիւն Աստուծոյ: Եւ
 26 առեալ հաց զոհացաւ, երեկ եւ ետ նոցա եւ ասէ.
 27 այս է մարմին իմ, որ վասն բազմաց տուեալ. զայս
 28 արասջիք առ իմոյ յիշատակի: Այնպէս եւ զբաժակն
 29 յետ ընթրեացն առ եւ ասէ. այս բաժակ է նոր
 30 ուխտ իմով արեամբ վասն ձեր հեզելոյ: Բայց աւասիկ
 31 ձեռն մատնչի իմոյ ընդ իս ի սեղանս: Եւ որդի մար-
 32 դոյ ըստ սահմանելոյն երթայ, բայց վայ մարդոյն այն-
 33 միկ՝ յոյր ձեռն մատնիցի: Եւ նոքա սկսան խնդրել
 ընդ միմեանս թէ ո՞վ է ի նոցանէ՝ որ զայն գործելոց

իցէ: Նշւ եղեւ հակառակութիւն ի մէջ նոցա, թէ ո՞ր ըստ
նոցանէ համարիցի մեծ: Նշւ նա ասէ ցնոսա. թագաւ
որք ազգաց տիրեն նոցա, եւ որ իշխենն նոցա՝ բա-
րերաբք կոչին. Այլ դուք ոչ այնպէս. այլ որ մեծն
է ի ձեզ՝ եղիցի իբրեւ զկրտսերն, եւ առաջնորդն իբրեւ
զսպասաւորն: Այլ է մեծ, բազմեանն եթէ սպասաւ-
որն. ոչ ապաքէն բազմեանն. բայց ես եմ ի միջի
ձերում՝ իբրեւ զսպասաւոր: Նշւ դուք էք՝ որ ցանգ
կայիք ընդ իս ի փորձութիւնս իմ. Նշւ ես ուխտեմ
ձեզ՝ որպէս եւ հայր իմ՝ ուխտեաց ինձ՝ զարքայու-
թիւնս. Օր ուտիցէք եւ ըմպիցէք ի սեղան իմ յար-
քայութեան իմում, եւ նստիցիք յերկոտասան աթոռ
գաթեկ զերկոտասան ազգ Իսրայելի:

ՍԵՂ: Նշւ ասէ Տէր. Ահմոն Ահմոն, ահա աստա-
նայ ինդրեաց զքեզ խարբարել իբրեւ զցօրեան. Այլ
ես ազաւսեցի վասն քո, զի մի պակասեցին հաւատք քո.
եւ գու երթնին դարձցիս եւ հաստատեցես զեղբարս
քո: Նշւ նա ասէ ցնա. Տէր, ընդ քեզ պատրաստ
եմ եւ ի բանտ եւ ի մահ երթալ: Նշւ նա ասէ
ցնա, ասեմ քեզ. Պետրէ, չիցէ այսօր հաւու խօ-
սեալ՝ մինչեւ երիցս ուրացիս զիս չգիտել: Նշւ ասէ
ցնոսա. յորժամ առաքեցի զձեզ առանց քսակի եւ
մախաղի եւ կօշկաց, միթէ կարօտացայք իմիք: Նշւ
նորա ասեն, եւ ոչ իմիք. ապա ասէ. այլ այժմ որ
ուճիցի քսակ՝ բարձցէ, նոյնպէս եւ մախաղ. եւ որ
ուչն ուճիցի, վաճառեցէ զձորձս իւր եւ գնեցէ իւր
սուսեր: Բայց ասեմ ձեզ. զի այս եւս որ գրեալ է՝
պարտ է զի կատարեցի յիս, թէ ընդ անօրէնս հա-
մարեցաւ. զի որ վասն իմ ինչ է՝ վճարեալ է: Նշւ
նորա ասեն. Տէր, ահաւասիկ են աստ երկու սուրբ.
եւ ասէ ցնոսա. բաւական են: Նշւ ելեալ գնաց ըստ

սովորութեանն ի լեառն ձիթենեաց . զնացին զհետ
 40 նորա եւ աշակերտքն : Իբրեւ եհասա ի տեղին՝ ասէ ցնու-
 41 սա . յաղօթս կացէք չմտանել ի փորձութիւն : Եւ
 ինքն մեկնեցաւ ի նոցանէ իբրեւ քարընկէց մի , եղ
 42 ծունր՝ կայր յաղօթս , Եւ ասէր . Հայր , եթէ կամիս՝
 անցո զբաժակս զայս յինէն . բայց ոչ իմ կամք , այլ քոյդ
 43 լիցին : Եւ երեւեցաւ նմա հրեշտակ յերկնից եւ զօ-
 րացուցանէր զնա . եւ էր ի տազնապի , եւ ճեռագիւ-
 44 ռութեամբ եւս կայր յաղօթս : Եւ հոսէին ի նմանէ
 քրտուկք իբրեւ զհայլակս արեան՝ ոլոռն ոլոռն , հեղեալ
 45 յերկիր : Եւ յարուցեալ յաղօթիցն՝ եկն առ աշա-
 կերտան , եւ եզիա զնոսա ի քուն ի տրամութենէն .
 46 Եւ ասէ ցնոսա . զի՞ ննջէք , արիք կացէք յաղօթս , զի
 47 մի մտանիցէք ի փորձութիւն : Եւ մինչ դեռ խօսէր ,
 ահաւասիկ ամբոխ . եւ որ կոչէրն Յուդա՝ մի յերկո-
 տասանիցն՝ առաջնորդէր նոցա : Իբրեւ մերձեցաւ ագ-
 3 Յիսուս՝ համբուրեաց զնա . քանզի զայն նշան առեւտալ
 էր նոցա , թէ ընդ որում ես համբուրեցից , նա է՞
 48 զնա ունիցիք : Եսէ ցնա Յիսուս . Յուդա , համբու-
 49 րելով մատնես զՍրդի մարդոց : Իբրեւ տեսին որ զնու-
 վաւն էին՝ որ ինչ եղեւն , ասեն ցնա . Տէր , հարցուք
 50 զնոսա սրով : Եւ եհար մի ոմն ի նոցանէ զքահանայա-
 պետին ծառայ , եւ ի բաց եհան զաջոյ ունկն նորա :
 51 Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ . Թոյլ առք մին-
 չեւ ցայդ վայր . եւ մատուցեալ յունկն՝ բժշկեաց
 52 զնա : Եւ ասէ ցեկեալն ի վերայ նորա՝ քահանայա-
 պետսն եւ ցիշխանս տաճարին եւ ցծերսն . իբրեւ ի
 53 վերայ աւագակի ելէք սուսերօք եւ բրօք : Հանապաղ
 ընդ ձեզ էի ի տաճարին , եւ ոչ ձգեցէք ձեռս յիս .
 այլ այս է ձեր ժամ , եւ իշխանութիւն խաւարի :
 54 Եւ կալեալ զնա՝ ածին եւ մուծին ի սոււն քահա-

նայապետին . եւ Պետրոս երթայր զկնի նորա հեռա-
 գոյն : Իբրեւ լուցին կրակ ի մէջ գաւթին եւ նստան 55
 շուրջ , նստաւ եւ Պետրոս ի մէջ նոցա : Ետես զնա 56
 ազախին ոմն՝ զի նստէր առ լոյսն , հայեցաւ ընդ նա
 եւ ասէ . եւ սա ընդ նոսա էր՝ որ ընդ նմայն էին : Իսկ 57
 Պետրոս ուրացաւ եւ ասէ . ոչ զիտեմ զնա՝ կին դու :
 Եւ յետ սակաւ միոյ այլ ոմն ետես զնա , եւ ասէ . եւ 58
 դու ի նոցանէ ես . եւ Պետրոս ասէ . այր դու՝ չեմ ի նո-
 ցանէ : Եւ իբրեւ ժամ մի անց ի վերայ , այլ ոմն վիճէր 59
 եւ ասէր . ստոյգ եւ սա ընդ նմա էր , քանզի Վալիլեացի
 է : Եւ Պետրոս . այր դու՝ չգիտեմ զինչ խօսիսդ . եւ 60
 առժամայն մինչ դեռ նա զայն ասէր , խօսեցաւ հաւ :
 Վարձաւ Տէր եւ հայեցաւ ի Պետրոս . եւ յիշեաց 61
 Պետրոս զբանն Տեառն՝ զոր ասաց ցնա . մինչ չեւ
 հաւու խօսեալ իցէ , երիցս ուրասցիս՝ չգիտել զես :
 Եւ ելեալ արտաքս՝ ելաց դառնապէս : Եւ արքն , որ 62
 պահէին զնա , այսն առնէին զնովաւ , եւ հարկանէին : 63
 Եւ Կաթիլէին զերեսս նորա եւ տանջէին . եւ հարցանէին 64
 ցնա եւ ասէին . մարգարեաց , ո՞վ է որ եհարն զքեզ :
 Եւ այլ բազում ինչ հայհոյութեամբ խօսէին ի նա : 65
 Եւ իբրեւ այդ եղեւ , ժողովեցաւ ծերակոյտ ժո- 66
 ղովորդեանն՝ քահանայապետքն եւ դպիրք , եւ հանին
 ածին զնա յատեանն իւրեանց եւ ասեն , եթէ դու
 ես Վրիստոսն , ասա մեզ : Եւ ցնոսա . եթէ ասացից 67
 ձեզ , սակայն ոչ հաւատայք . Եւ եթէ հարցից ինչ 68
 զձեզ , չտայք ինձ պատասխանի կամ արձակիցէք : Իայց 69
 յայսմ հետէ նստցի Արդի մարդոյ ընդ աջմէ զօրու-
 թեան Աստուծոյ : Եւ ասեն ամենեքին . ուրեմն դու ես 70
 որդին Աստուծոյ . եւ նա ասէ ցնոսա . դուք ասէք , թէ
 ես եմ : Եւ նորա ասեն . զի՞նչ եւս պիտոյ է մեզ 71
 վկայութիւն , զի մեզէն իսկ լուաք ի բերանոյ դորա :

Պ Լ Ո Ռ Խ Ի Պ .

1 Եւ յարուցեալ ամենայն բազմութիւնն նոցա,
 2 ածին զնա առ Պիղատոս: Եւ սկսան չարախօս լինել
 զնմանէ եւ ասել. զտաք զսա՛ զի թիւրէր զազգս մեր,
 եւ արգելոյր ի տալոյ հարկս կայսեր, եւ ասէր զանձնէ՛
 3 եթէ Վրիստոսն իցէ թագաւոր: Իսկ Պիղատոս եհարց
 զնա եւ ասէ. զո՞ւ ես թագաւորն Հրէից. նա պա-
 4 տասխանի ետ նմա եւ ասէ. դու ասացեր: Ասէ Պի-
 ղատոս ցքահանայապետսն եւ ցժողովուրդսն. չգտա-
 5 նեմ ինչ փնասս յառնս յայսմիկ: Եւ նոքա պնդէին եւ
 ասէին, եթէ խռովէ զժողովուրդս, ուսուցանէ ընդ
 ամենայն Հրէաստան՝ սկսեալ ի Վալիլիէ մինչեւ
 6 ցայսր: Իսկ Պիղատոս իբրեւ լուաւ զՎալիլիէ, եհարց
 7 եթէ Վալիլեացի իցէ այրն: Եւ իբրեւ զիտաց թէ
 յիշխանութենէ Հերովդի է, ետ տանել զնա առ
 Հերովդէս. քանզի եւ նա յՆրուսաղէմ էր յաւուր-
 8 սրն յայնոսիկ: Եւ Հերովդէս իբրեւ ետես զձիսուս,
 ուրախ եղեւ յոյժ, զի ցանկայր ի բազում ժամանա-
 կաց տեսանել զնա. քանզի լսէր բազում անգամ
 զնմանէ, եւ ակն ունէր նշան ինչ լեալ՝ տեսանել ի
 9 նմանէ: Հարցանէր զնա բանիւք բազմօք. եւ նա ոչինչ
 10 ետ նմա պատասխանի: Այլին քահանայապետքն եւ
 11 զպիլք եւ պնդագոյնս չարախօսէին զնմանէ: Արհա-
 մարհեաց զնա եւ Հերովդէս հանդերձ իւրովք զօրա-
 կանօքն. եւ այլն արարեալ, արկ զնովաւ հանդերձս
 12 սպիտակս, եւ ետ տանել անդրէն առ Պիղատոս: Եւ
 -եղեն բարեկամք Պիղատոս եւ Հերովդէս յաւուր
 յայնմիկ. քանզի յառաջ թշնամիք էին միմեանց:
 13 Իրչեաց Պիղատոս զքահանայապետսն եւ զիշխանս եւ
 14 զժողովուրդն, Եւ ասէ ցնոսա. ածէք մատուցէք ինձ

զայրս զայս իբրեւ զխոտորեցուցիչ ժողովորեանն .
 եւ ահաւասիկ առաջի ձեր դատեցայ, եւ վնաս ինչ
 ոչ գտի յառնս յայսմիկ՝ զորոց դուք չարախօսէքդ
 զդմանէ: Եւ յլ եւ ոչ շերովդէս, քանզի ետու տանել 15
 զդա առ նա . եւ արդ՝ ոչինչ մահու արժանի է գոր-
 ծեալ դորա . Խրատեցից զդա եւ արձակեցից: Օ ի 16
 հարկ էր մի մի ըստ սօնի արձակել նոցա . Եւ նոքա 17
 աղաղակէին ամենայն բազմութեամբն եւ ասէին . բարձ 18
 զդա եւ արձակեա մեզ զՎարաբբա . Ար էր վասն 19
 խռովութեան իրիք եղելոյ ի քաղաքին եւ սպանու-
 թեան մտեալ ի բանտ: Գարձեալ Պիղատոս սկսաւ 20
 խօսել . քանզի կամէր արձակել զՅիսուս: Եւ նոքա 21
 անդրէն աղաղակէին եւ ասէին . ի խաչ հան զդա:
 Եւ նա երիցս ասէ ցնոսա . զի՞նչ չար արար սա . ոչ 22
 ինչ վնաս մահու գտի ի սմա . խրատեցից զսա եւ ար-
 ձակեցից: Եւ նոքա ստիպէին մեծաձայն եւ խն- 23
 դրէին զնա ի խաչ հանել . եւ զօրանային բարբառք
 նոցա եւ քահանայապետիցն: Եւ Պիղատոս հաւա- 24
 նեցաւ առնել զհայցուածս նոցա: Եւ արձակեաց նոցա 25
 զՎարաբբայն՝ զոր վասն խռովութեան եւ սպանու-
 թեան արկեալ էր ի բանտ, զոր եւ խնդրէինն իակ .
 եւ զՅիսուս մատնեաց կամաց նոցա: Իբրեւ առին 26
 զնացին զնա, ըմբռնեցին զոմն Աիմոն Ալուբենացի՝ որ
 գայր յանդէ . եղին ի վերայ նորա զխաչն բերել զկնի
 Յիսուսի: Եւ երթայր զհետ նորա բազմութիւն ժո- 27
 ղովորեանն, եւ կանանց՝ որ կոծէին եւ աշխարէին զնա:
 Գարձաւ Յիսուս եւ ասէ ցնոսա . դատերք Երուսա- 28
 ղեմի, մի լայք ի վերայ իմ, այլ լացէք ի վերայ անձանց
 եւ ի վերայ որդւոց ձերոց: Օ ի եկեացեն աւուրք, յորս 29
 ասիցեն թէ երանի ամլոց եւ որովայնից՝ որ ոչ ծնան,
 եւ ստեանց՝ որ ոչ դիեցուցին: Յայնժամ սկսանկցին 30

ասել լերանց թէ անկերուք ի վերայ մեր, եւ բլրոց
 31 թէ ծածկեցէք զմեզ : Եւ ի եթէ ընդ փայտ դալար
 32 զայս առնեն, ընդ չորն զի՞նչ լինիցի : Աճին եւ այլ
 33 երկուս չարագործս սպանանել ընդ նմա : Իբրեւ չո-
 գան ի տեղին՝ անուանեալ գագաթն, անդ հանին
 զնա ի խաչ . եւ զչարագործսն զոմն ընդ աջմէ եւ զոմն
 34 ընդ ձախմէ խաչեցին : Եւ Ահուուս ասէ . Հայր, թող
 դոցա, զի ոչ գիտեն՝ զինչ գործեն : Եւ ի բաժանել
 35 զհանդերձս նորա, արկին վիճակս : Եւ կայր ժողո-
 վուրդն հայեցեալ . անգոսնէին զնա եւ իշխանքն հան-
 դերձ նոքօք եւ ասէին . զայլս ապրեցոյց, ապրեցուս-
 ցէ եւ զանձն՝ եթէ դա է Վրիստոս որդի Աստուծոյ
 36 ընտրեալն : Այսն առնէին զնա եւ զինուորքն, եկեալ
 37 առաջի՝ մատուցանէին նմա քացախ, Եւ ասէին . ե-
 38 թէ դու ես թագաւորն Հրէից՝ փրկեա զանձն քո : Եւ
 էր զիր գրեալ ի վերայ նորա, յունարէն եւ դաղմա-
 տերէն եւ եբրայեցերէն գրով, եթէ սա է արքայն Հրէ-
 39 ից : Իսկ մի ոմն ի կախելոց չարագործացն հայհոյէր
 զնա եւ ասէր . ո՞չ դու ես Վրիստոսն՝ փրկեա զանձն
 40 քո եւ զմեզ : Պատասխանի ետ ընկերն սաստելով նմա
 եւ ասէ . չերկնչին դու յԱստուծոյ՝ զի ի նմին պատժի
 41 կաս : Եւ մեք յիրաւի, զի արժանի՝ որոց գործեցաքն՝
 առնումք զհատուցումն . եւ սա ապիրատ ինչ ոչ
 42 գործեաց : Եւ ասէ ցԱհուուս . յիշեա զես Տէր,
 43 յորժամ գայցես արքայութեամբ քով : Եւ ասէ ցնա
 Ահուուս . ամէն ասեմ քեզ . այսօր ընդ իս իցես ի
 44 դրախտին : Եւ էր իբրեւ վեցերորդ ժամ . եւ խաւար
 եղեւ ի վերայ ամենայն երկրի մինչեւ ցիններորդ ժամն .
 45 խաւարեցաւ արեգակն : Եւ հերձաւ վարագոյր տա-
 46 ճարին ընդ մէջ : Եւ կարդաց Ահուուս ի ձայն մեծ եւ
 ասէ . Հայր, ի ձեռս քո աւանդեմ զհոգի իմ . զայս

իրբեւ ասաց, եհան զողի: Եւ տեսեալ հարիւրապե- 47
տին՝ զոր ինչ եղեւն, փառաւոր արար զԱստուած
եւ ասէ. արդարեւ այրս այս արդար էր: Եւ ամենայն 48
ժողովուրդքն որ եկեալ էին, եւ տեսանէին զտեսիլն
զայն եւ զգործ, բախէին զկուրծս եւ դառնային:
Այլին եւ ամենայն ծանօթքն նորա ի հեռաստանէ. 49
եւ կանայք որ եկեալ էին զհետ նորա՝ ի Վալիլեէ՝
տեսանէին զայն:

Եւ ահա այր մի անունն Յոզսէփ, որ էր նախա- 50
րար՝ այր բարեգործ եւ արդար. Սա չէր միարանեալ 51
ընդ խորհուրդս եւ ընդ գործս նոցա. յԱրիմաթեայ
քաղաքէ Էրէից, որ եւ ինքն իսկ պէն ունէր արքայու-
թեան Աստուծոյ: Սա մատուցեալ առ Պիղատոս՝ 52
խնդրեաց զմարմինն Յիսուսի: Եւ իջուցեալ զնա՝ պա- 53
տեաց պաստառակալաւ, եւ եղ ի կռածոյ գերեզմանին.
ուր չէր բնաւ զոք եղեալ: Եւ օրն էր ուրբաթ, եւ 54
շաբաթ լուսանայր: Եւ երթային զհետ նորա կա- 55
նայք՝ որ եկեալ էին ընդ նմա ի Վալիլեէ. տեսին
զգերեզմանն, եւ որպէս եղաւ մարմինն նորա: Վար- 56
ձան, եւ պատրաստեցին խունկս եւ իւղս. եւ ի շա-
բաթուն հանդարտեցին վասն պատուիրանին:

Պ Լ Ո Ւ Խ Ի Գ

Բայց ի միաշաբաթուն վաղ քաջ ընդ առաւօտն 1
եկին ի գերեզմանն. բերին զխունկան զոր պատրաստե-
ցին եւ այլ կանայք ընդ նոսա: Եւ գտին զվէմն թաւ- 2
ալեցուցեալ ի գերեզմանէ անտի: Եւ մտեալ ի ներքս՝ 3
ոչ գտին զմարմինն Տեառն Յիսուսի: Եւ եղեւ ընդ 4
հիանալն նոցա վասն այնորիկ, եւ ահա արք երկու հա-
սին առ նոսա ի հանդերձս լուսաւորս: Եւ իրբեւ զահի 5
հարան. եւ խոնարհեցուցին գերեսս իւրեանց յերկիր,

ասեն ցնոսա . զի՞ խնդրէք զկենդանին ընդ մեռեալս :

6 Չէ աստ, այլ յարեաւ . յիշեցէք՝ որպէս խօսեցաւ

7 ընդ ձեզ մինչ էրն ի Գալիլեա, Եւ ասէր՝ թէ պարտ

է Արդւոյ մարդոյ մատնել ի ձեռս մարդոց մեղաւո-

րաց, եւ ի խաչ ելանել եւ յերրորդ առուր յառնել :

8 Եւ յիշեցին զբանսն նորա : Եւ դարձան պատմեցին

9 զայս ամենայն մետասանիցն, եւ այլոցն ամենեցուն :

10 Եւ էին Մարիամ մագդաղենացի եւ Յովհաննա եւ

Մարիամ Յակովբայ, եւ այլք ընդ նոսա՝ որ պատմե-

11 ցին զայս առաքելոցն : Եւ երեւեցան առաջի նոցա

չաղփաղփու թիւն բանքն նոցա եւ չհաւատային նոցա :

12 Բայց Պետրոս յարուցեալ ընթացաւ ի գերեզմանն,

եւ հայեցեալ տեսանէ զկտաւան լոկ՝ զի կային, եւ

զնաց ընդ միտս զարմացեալ, թէ զինչ եղել :

13 Եւ ահա երկուք ի նոցանէ երթային ի նմին

առուր ի գեօղ մի, որ հեռի էր յԱրուսաղէմէ հարիւր

եւ վաթսուն ասպարիսաւ . եւ էր անուն նորա Եմ-

14 մառուս : Եւ նոքա խօսէին ընդ միմեանս վասն ամե-

15 նայն անցիցն անցելոց : Եւ եղել . ընդ խօսելն նոցա եւ

ընդ վիճել, եւ ինքն իսկ Յիսուս մերձեցաւ եւ եր-

16 թայր ընդ նոսա . Եւ նոցա աչք կայեալ էին առ ի

17 չճանաչելոյ զնա : Եւ ասէ ցնոսա . զի՞նչ են բանքդ՝

վասն որոյ վիճիքդ ընդ միմեանս՝ մինչ դեռ գնայքդ,

18 եւ տրտմեալ էք : Պատասխանի ետ մի ոմն ի նոցանէ՝

որում անուն էր Աղէովպաս, եւ ասէ ցնա . դու միայն

կաս յԱրուսաղէմ, որ ոչ գիտացեր զինչ գործեցաւ

19 ի նմա յառուրսս յայսոսիկ : Եւ ասէ ցնոսա, զի՞նչ . եւ

նոքա ասեն . զՅիսուսէ՛ Վաղովբեցւոյ, որ եղել այր

մարգարէ՝ հզօր արդեամբք եւ բանիւք առաջի Աս-

20 տուծոյ եւ ամենայն ժողովրդեանն . Արպէս մատնեցին

զնա քահանայապետքն եւ իշխանքն մեր ի դատաս-

տան մահու եւ հանին զնա ի խաչ : Մեք ակն ունէ- 21
 պք՝ թէ նա է որ փրկելոցն իցէ զԽարայէլ, այլ եւ հան-
 դերձ այսու ամենայնիւ, այս երրորդ օր է՝ յորմէ հե-
 տէ այն գործեցաւ : Եւլ եւ կանայք ոմանք ի մէջ 22
 զարմացուցին զմեզ . որք կանխեալ ընդ առաւօտս չո-
 գան ի գերեզմանն, Եւ ոչ գտին զմարմին նորա . եկին 23
 եւ ասեն, եթէ եւ տեսիլ եւս հրեշտակաց տեսին,
 որք ասէին զնմանէ՝ թէ կենդանի է : Եւ զնացին 24
 ոմանք ի մէջ ի գերեզմանն, եւ գտին նոյնպէս որ-
 պէս եւ կանայքն ասացին . բայց զնա ոչ տեսին : Եւ 25
 նա ասէ ցնոսա . ով անմիտք եւ հեղգասիրտք ի հաւ-
 ատալ յամենայնի, զոր խօսեցան մարգարէքն . Ոչ 26
 զնոյնս պարտ էր չարչարել Քրիստոսի, եւ մտանել
 ի փառս իւր : Եւ սկսեալ ի Մովսիսէ եւ յամենայն 27
 մարգարէիցն, մեկնէր նոցա՝ որ ինչ յամենայն գիրս
 գրեալ է զնմանէ : Իբրեւ մերձեցան ի գետն յոր եր- 28
 թային, եւ նա պատճառէր հեռագոյն եւս ուրեք
 երթալ : Եւ բռնադատեցին զնա եւ ասեն . առ մեզ 29
 ազիր, զի ընդ երեկս է եւ տարաժամեալ է օրս, եւ
 եմոտ ազանել անդ ընդ նոսա : Եւ եղեւ ի բազ- 30
 մելն նորա ընդ նոսա, առեալ Յիսուս զհացն, օր-
 հնեաց, երեկ եւ ետ նոցա : Եւ նոցա բացան աչք 31
 եւ ծանեան զնա . եւ նա եղեւ ի նոցանէ աներեւոյթ :
 Եւ ասեն ցմիմեանս . ոչ իսկ եւ սիրտք մեր ճմլէին ի 32
 մեզ՝ մինչ խօսէրն ընդ մեզ զճանապարհայն . եւ որ-
 պէս բանայր մեզ զգիրս : Եւ յարուցեալ նոյնժա- 33
 մայն՝ դարձան յարուսողէմ, եւ գտին ժողովեալ
 զմետասանսն եւ զորս ընդ նոսայն էին : Եւ ասեն՝ 34
 թէ արդարեւ յարեալ Տէր եւ երեւեցաւ Սիմոնի :
 Եւ նոքա պատմէին զայն որ զճանապարհայնն, եւ թէ 35
 զհարդ ետ ծանօթս նոցա ի բեկանել հացին :

36 Եւ մինչ դեռ զայն խօսէին, ինքն իսկ Ահուուս
 եկաց ի մէջ նոցա եւ ասէ ցնոսա. խաղաղութիւն
 37 ընդ ձեզ . ես եմ, մի երկնչէք : Եւ զահի հարեալ
 38 երկնչէին. եւ համարէին ոգի ինչ տեսանել : Եւ ասէ
 ցնոսա. զի խռովեալ էք եւ ընդէր խորհուրդք ելա-
 39 նեն ի սիրտս ձեր : Տեսէք զձեռս իմ եւ զոտս, զի ես
 նոյն եմ. շօշափեցէք զիս եւ տեսէք. զի ոգի՝ մարմին
 եւ ոսկերս ոչ ունի, որպէս զիս տեսանէք զի ունիմ :
 40 Եւ զայս ասացեալ՝ եցոյց նոցա զձեռսն եւ զոտս :
 41 Եւ մինչ դեռ տակաւին չհաւատային ի խնդու-
 թենէն եւ զարմացեալ էին, ասէ ցնոսա. ունիք ինչ
 42 կերակուր աստ : Եւ նորա ետուննմա ձկան խորովելոյ
 43 մասն, եւ խորիսխ մեղու : Եւ առ՝ եկեր առաջի նո-
 44 ցա, եւ զմնացորդսն ետ նոցա : Եւ ասէ ցնոսա. այս
 բանք են՝ զոր խօսեցայ ընդ ձեզ, մինչ առ ձեզն էի,
 թէ պարտ է ընդ ամենայն գրեցոցն յօրէնսն Մով-
 45 սեօի եւ ի մարգարէս եւ ի սաղմոսսն վասն իմ : Այն-
 46 ժամ երաց զմիտս նոցա իմանալ զգիրս : Եւ ասէ
 ցնոսա, թէ այսպէս պարտ էր չարչարել Վրիստոսի,
 47 եւ յառնել ի մեռելոց յաւուր երրորդի. Եւ քարո-
 զել յանուն նորա ապաշխարութիւն եւ թողութիւն
 48 մեղաց յամենայն ազգս՝ սկսեալ յԱրուսաղեմէ. Եւ
 49 դուք էք վկայք այսոցիկ : Եւ ասա ես առաքեմ զաւ-
 ետիս շօր իմոյ ի ձեզ . եւ դուք նստարուք ի քաղաքիս
 յԱրուսաղէմ, մինչեւ զգնուցուք զօրութիւն ի բար-
 50 ձանց : Եւ հան զնոսա մինչեւ ի Բեթանիա, եւ ամ-
 51 բարձեալ զձեռս իւր՝ օրհնեաց զնոսա : Եւ եղել յօր-
 հնէն նորա զնոսա, մեկնեցաւ ի նոցանէ, եւ վերանայր
 52 յերկինս : Եւ նոցա երկիր պազեալ նմա, դարձան
 53 յԱրուսաղէմ ուրախութեամբ մեծաւ : Եւ էին հանա-
 պազ ի տաճարին, գովէին եւ օրհնէին զԱստուած :

ՆՈՒՄԵՐՈՒԹՅՈՒՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԱՌԵՏԱՐԱՆԻՆ

Յովհաննոս- Աւետարանն՝ գրեալ է Յովհաննոս, որ
 էղբայր է Յակովբայ, Օւէքէրէայ, որ անկաւ է վերայ լան-
 ճացն Տէառն. նոյն սա գրեաց զաւետարանս զայս: Եւ-
 սիկզբն ասնէ յասարածական Ռանէն. էւ զբար մարմնոյ
 ծնունդն յեղարակէ յասելն, էւ Ռանն մարմն էղէ: Եւ-
 յեղարակէ զՍիրոս-Նիւնն Յովհաննոս-էւ զընդոս-Նիւնն աշա-
 կէրացն. այլ էւ զնշանս էւ զարտեարս՝ որ էղէն. էւ ըզ-
 կարարածն, որ մարմնեցաւ Պանդայոյ Պեղարոսի, էւ իա-
 շեցաւ. յորո՞ժ էւ զնոսորսն Բաժանեցին զհանդերձս նորա,
 էւ է վերայ պարսո՞ճանի նորա վեճակ արկին. էւ մարմնն նո-
 րա երաս է գերեզմանի, էւ յարեաւ յերբորդ առոր. Երեւե-
 ցաւ աշակերացն ինոն: Յովհաննէս՝ որ էւ որդի որոսման,
 զվերինն որոսալով պարսեաց յեղ: Սա զինի՝ Օրգասի համ-
 Բասնալայ Փրկինն գրեաց զաւետարանս իւր յԵփեսոս + աղա-
 քի, է ինորոյ էկեղեցոյն Ատայ՝ է վերս յոյն:

Յովհաննէս՝ հնազանդոս-Նիւնն:

Ս Կ Ի Ջ Բ Ն Գ Լ Խ Ո Ց

ԱՆԵՑԱՐԱՆԻ ՈՐ ԸՍՑ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ.

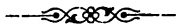
	Գր.	Հմր.
Ս ան զի անսկիզբն է Ռանն Աստուած .	Ա.	1
Ս ան Յովհաննոս Վայելլոյն Ռանին Աստուծոյ Ա.	Ա.	15
Ս ան Գալլոյն առ նա Գառնին Աստուծոյ Ա.	Ա.	29
Ս ան աշակերտացն առ Յեսոս աբանելոյն Ա.	Ա.	39
Ս ան Գրանելոյն ՎԻԵՐԻԱՅԻ Ա.	Ա.	41
Ս ան է Վանա հարնանեացն Բ.	Բ.	1
Ս ան արբառս հանելոյ է րաճարէն Բ.	Բ.	15
Ս ան Վիկտորիոսի Գ.	Գ.	1
Ս ան է Յայենոֆն Սրբելոյն Գ.	Գ.	23
Ս ան Խնդրի Մնելոյ Վանն արքոմեան Գ.	Գ.	25
Ս ան Կնոֆն Սաճարացոյ Գ.	Գ.	7
Ս ան Նաբատարազինն Գ.	Գ.	46
Ս ան Երեսոնն է ունամեայ հիւանդին Ե.	Ե.	5
Ս ան զի Հայր սերէ Վորդէ Ե.	Ե.	20
Ս ան հինգ հացին, է- երկու յիանն Զ.	Զ.	9
Ս ան Գնալոյն է վերայ Յովանն Զ.	Զ.	19
Ս ան ճարտանելոյն ընդ Ռիմանոս Հրէեց Զ.	Զ.	41
Ս ան Միլելոյն Յեսոսի է Ղապիւլէ, է- Խրատու Եղբարցն Է.	Է.	1
Ս ան Խնդրելոյն Հրէեց ունել Վիստոս Է.	Է.	30
Ս ան է Յնէ կոսրին Թ.	Թ.	1
Ս ան Գնելոյն Յեսոսի զանին է վերայ ողբարացն Ժ.	Ժ.	15
Ս ան նաապարեացն յԱրոսաղէճ Ժ.	Ժ.	22
Ս ան Ղազարոս յարոմեան ԺԱ.	ԺԱ.	1
Ս ան Թմանելոյն ՎՏԵՐԻՆ ԺԲ.	ԺԲ.	

Վլասն՝ որ ասաց Յոգա զեզոյն . . .	ԺԲ.	5
Վլասն յովանային	ԺԲ.	14
Վլասն ելելոյ հեմանտացն առ Տէր . . .	ԺԲ.	21
Վլասն հարին յորենոյ	ԺԲ.	24
Վլասն Յիսոսի լոյս գալոյն յաշխարհ . . .	ԺԲ.	46
Վլասն ընկերացն, եւ լուսանալոյ զորս աշակերտացն	ԺԳ.	11
Վլասն զարզարանաց Տէառն, եւ սփոփելոյ զաշակերտան	ԺԳ.	15
Վլասն գալոյ Հոգոյն եւ յիշխարելոյ զա- շակերտան	ԺԳ.	26
Վլասն մարտաւիւան Յիսոսի	ԺԲ.	5
Վլասն ուրացոսիւան Պերրոսի, եւ հա- ռն իօտելոյ	ԺԲ.	25
Վլասն ամելոյն զՅիսոսոս ի լանացն Վայե- սփայ	ԺԲ.	28
Վլասն րանելոյն զՅիսոսոս ի Պողոսոս . . .	ԺԲ.	17
Վլասն ասանդելոյն Յիսոսի զհոգին . . .	ԺԲ.	30
Վլասն ինդրելոյն զարքունական մարմինն . . .	ԺԲ.	38
Վլասն Բերելոյն Սիկարիմոսի զմտոս . . .	ԺԲ.	39
Վլասն գալոյ կանանցն ի գերեզմանն . . .	Ի.	1
Վլասն դրօշն փակելովք մրանելոյն Յիսոսի առ աշակերտան	Ի.	19
Վլասն զճոզմաս հասարակելոյ Տէառն . . .	Ի.	27
Վլասն ուրելոյն ընդ նոսա, եւ հարցանել- լոյն զՊերրոս	ԻԷ.	15
Վլասն սերելոյ աշակերտին, եւ գրելոյ զատեփարանն	ԻԷ.	24

Ա Ի Ե Տ Ա Բ Ա Ն

Ը Ս Տ Յ Ո Վ Հ Ա Ն Ն Ո Ւ

Ք Լ Ո Ւ Բ Ե Ա

1 Իկ. Ի սկզբանէ էր Բանն, եւ Բանն էր առ Աս-
2 տուած, եւ Աստուած էր Բանն: Աս էր ի սկզբանէ
3 առ Աստուած: Ամենայն ինչ նովաւ եղեւ, եւ առ-
4 անց նորա եղեւ եւ ոչինչ՝ որ ինչ եղեւն: Աովաւ
5 կեանք էր, եւ կեանքն էր լոյս մարդկան. Աւ լոյսն
6 ի խաւարի անդ լուսաւոր էր, եւ խաւար նմա ոչ
7 եղեւ հասու: Աղեւ այր մի առաքեալ յԱստուծոյ,
8 անուն նմա Յովհաննէս: Սա եկն ի վկայութիւն՝ զի
9 վկայեցէ վասն լուսոյն, զի ամենեքին հաւատասցեն
10 նովաւ: Աչ էր նա լոյսն, այլ զի վկայեցէ վասն
11 լուսոյն: Աչ լոյսն ճշմարիտ, որ լուսաւոր առնէ
12 զամենայն մարդ՝ որ գալոց է յաշխարհ: Յաշխար-
13 հի էր, եւ աշխարհ նովաւ եղեւ, եւ աշխարհ զնա
14 ոչ ծանեաւ: Յիւրսն եկն, եւ իւրքն զնա ոչ ընկա-
15 լան: Իսկ որք ընկալանն զնա, ետ նոցա իշխանու-
16 թիւն որդիս Աստուծոյ լինել՝ որոց հաւատասցեն
17 յանուն նորա. Այք ոչ յարենէ եւ ոչ ի կամաց
18 մարմնոյ եւ ոչ ի կամաց առն, այլ յԱստուծոյ
19 ծնան: Աւ Բանն մարմին եղեւ եւ բնակեաց ի մեզ.
20 եւ տեսաք զփառս նորա՝ զփառս իբրեւ զմիածնի
21 առ ի Զօրէ, լի շնորհօք եւ ճշմարտութեամբ:
22 Յովհաննէս վկայէ վասն նորա, աղաղակեաց եւ ասէ.
23 սա է զորմէ ասէի, որ զկնի իմ գալոցն էր՝ առա-

ջի իմ եղեւ. զի նախ քան զիս էր: Օ՛ի ի լուսթե- 16
նէ անտի նորա՝ մեք ամենեքին առաք շնորհս փո-
խանակ շնորհաց: Օ՛ի օրէնքն ի ձեռն Մովսեսի 17
տուան. շնորհքն եւ ճշմարտութիւն ի ձեռն Յի-
սուսի Վրիստոսի եղեն:

ԲԲ. Օ՛լստուած ոչ ոք ետես երբեք, բայց 18
միածինն Արդի որ է ի ծոց Հօր՝ նա պատմեաց:
Եւ այս է վկայութիւնն Յովհաննու, յորժամ առա- 19
քեցին առ նա Հրեայքն յԱրուսաղեմէ քահանայս
եւ զեւտացիս, զի հարցցեն ցնա՝ թէ դու ո՞ ես:
Եւ խոստովան եղեւ, եւ ոչ ուրացաւ. խոստովան 20
եղեւ, եթէ ես ոչ եմ Վրիստոսն: Եւ հարցին ցնա. 21
իսկ ո՞վ ես դու, Եղեա՞ ես. եւ ասէ. ոչ եմ: Իսկ
մարգարէն ես դու. պատասխանի ետ՝ թէ ոչ: Իսկ 22
ասա մեզ՝ դու ո՞վ ես, զի պատասխանի տարցուք՝
որոց առաքեցինն զմեզ. զի՞ ասես վասն քո: Եսէ. 23
ես՝ ձայն բարբառոյ յանապատի. ուղիղ արարէք
զձանապարհս Տեառն, որպէս ասաց Եսայի մարգա-
րէ: Եւ որք առաքեցանն՝ ի փարիսեցւոց անտի էին: 24
Հարցին ցնա եւ ասեն. իսկ զի՞ մկրտես՝ եթէ դու 25
չես Վրիստոսն, եւ ոչ Եղեա, եւ ոչ մարգարէն:
Պատասխանի ետ նոցա Յովհաննէս եւ ասէ. ես 26
մկրտեմ զձեզ ջրով. ի միջի ձերում կայ, զոր դուքն
ոչ գիտէք: Ար զկնի իմ գալոցն է, որում չեմն ար- 27
ժանի՝ եթէ լուծից զերացս կօշկաց նորա: Եւս ի 28
Բեթարբայ եղեւ յայնկոյս Յորդանանու, ուր էրն
Յովհաննէս եւ մկրտէր:

ԲԳ. Ի վաղիւ անդր տեսանէ զՅիսուս՝ զի գայր 29
առ նա, եւ ասէ. Եհաւասիկ գառն Եստուծոյ՝ որ
բառնայ զմեզս աշխարհի: Սա է՝ վասն որոյ եսն ասէի, 30
զկնի իմ գայ այր՝ որ առաջի իմ եղեւ, զի յառաջ

31 իսկ էր քան զես: Եւ ես ոչ զիտէի զնա. այլ զի
 յայտնի լինիցի Խարայելի, վասն այնորիկ եկի ես ջրով
 32 մկրտել: Վ կայեաց Յովհաննէս եւ ասէ, թէ տե-
 սանէի զՀոգին՝ զի իջանէր իբրեւ զաղաւնի յերկնից,
 33 եւ հանգչէր ի վերայ նորա: Եւ ես ոչ զիտէի զնա.
 այլ որ անաբեացն զիս մկրտել ջրով՝ նա ասաց ցիս.
 յոյր վերայ տեսանիցես զՀոգին, զի իջանիցէ եւ
 հանգչիցի ի վերայ նորա, նա է՝ որ մկրտէ Հոգւովն
 34 սրբով: Եւ ես տեսի եւ վկայեցի՝ եթէ սա է որդին
 Աստուծոյ:

35 ԲԳ. Ի վաղիւ անդր կայր Յովհաննէս, եւ յաշա-
 36 կերտաց անտի նորա երկու: Եւ նայեցեալ ընդ Աի-
 սուսի զի զգնայր, ասէ. ահաւասիկ Վրիստոս դառն
 37 Աստուծոյ: Եւ ան ի նմանէ երկու աշակերտքն՝ զի խո-
 38 սէր, եւ զնացին զհետ Աիսուսի: Իբրեւ դարձաւ Աի-
 սուս եւ ետեսն զնոսա՝ զի երթային զհետ նորա, ասէ
 ցնոսա. զի՞նչ խնդրէք. նոքա ասեն ցնա. ուսիրքի,
 որ թարգմանեալ կոչի՝ վարդապետ, ո՞ւր են օթե-
 39 վանք քո: Ասէ ցնոսա. եկայք եւ տեսէք: Եւ կին եւ
 տեսին՝ ուր էին օթեվանք նորա. եւ առ նմա ազան
 40 այն օր, զի ժամ էր իբրեւ տասներորդ: Եւ Ենդրէաս
 եղբայր Աիմովնի վեմի, մի յերկուց անտի, որ լուանն
 41 ի Յովհաննէ եւ զնացին զհետ նորա: Գտանէ սանախ
 զեղբայր իւր զԱիմոն, եւ ասէ ցնա. գտաք զՍեբաստիայ՝
 42 որ թարգմանի Վրիստոս: Սա ած զնա առ Աիսուս.
 հայեցեալ ընդ նա Աիսուսի՝ ասէ. դու ես Աիմոն որ-
 դի Յովնանու, դու կոչեցիս կեփաս, որ թարգմանի
 Պետրոս:

43 ԲԵ. Ի վաղիւ անդր կամեցաւ ելանել ի Գալիլ-
 լեա. գտանէ զՓիլիպպոս, եւ ասէ ցնա Աիսուս.՝ եկ
 44 զմնի իմ: Եւ էր Փիլիպպոս ի Ռեզոսայիդայ, ի քա-

ղաքէ Ընդրեայ եւ Պետրոսի: Վասնէ՛ Փիլիպպոս 45
 զՎաթանայէլ, եւ ասէ ցնա. զորմէ՛ գրեաց Մովսէս
 յօրէնան եւ մարգարէքն, զտաք զՅիսուս՝ զորդի Յով-
 սեփայ ի՛Վաղարեթէ: Ըսէ ցնա՛ Վաթանայէլ. իսկ ի 46
 Վաղարեթէ մարթ ի՛նչ իցէ բարեոյ իմիք լինել: Ըսէ
 ցնա Փիլիպպոս. եկ եւ տես: Իբրեւ ետես Յիսուս 47
 զՎաթանայէլ զի գայր առ նա, առէ վասն նորա. ահա
 արդարեւ Խորայեւացի՝ յօրում նենգութիւն ոչ գոյ:
 Ըսէ ցնա՛ Վաթանայէլ. ուստի՛ ճանաչես զես: Պա- 48
 տասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնա. մինչ չեւ էր Փի-
 լիպպոսի կոչեցեալ զքեզ՝ զի էիր ի ներքոյ թղենւոյն,
 տեսի զքեզ: Պատասխանի ետ նմա՛ Վաթանայէլ 49
 եւ ասէ. ուրբի, դու ես որդի Ըստուծոյ, դու ես
 թագաւորն Խորայելի: Պատասխանի ետ նմա Յիսուս 50
 եւ ասէ. փոխանակ զի ասացի քեզ՝ թէ տեսի ի ներ-
 քոյ թղենւոյն, հաւատաս. մեծամեծս եւս քան զայս
 տեսցես: Եւ ասէ ցնա. ամէն ամէն ասեմ ձեզ, 51
 տեսանիցէք զերկինս բացեալ եւ զհրեշտակս Ըս-
 տուծոյ՝ զի ելանիցեն եւ իջանիցեն ի վերայ որ-
 դոյ մարդոյ:

Ք Լ Ո Ւ Թ Բ Ծ

ԲԶ. Եւ յաւուրն երրորդի հարօանիք էին ի 1
 կանա Վաթիւեացոց. եւ անդ էր մայրն Յիսու-
 սի: Կոչեցաւ եւ Յիսուս եւ աշակերտքն նորա ի 2
 հարօանիսն: Եւ ի պակասել զինւոյն, ասէ մայրն
 ցՅիսուս. զինի ոչ ունին: Եւ ասէ ցնա Յիսուս. Թի՛ 3
 կայ իմ եւ քո՛ կին դու, չեւ է հասեալ ժամանակ
 իմ: Ըսէ մայրն նորա ցապասաւորսն. որ զինչ ասիցէ 4
 ձեզ՝ արասջիք: Ընդ էին թակոյկք կձեայք վեց՝ ըստ 5
 սրբութեան շրէից. տանէին մի մի ի նոցանէ մարս 6

- 7 երկուս կամ երիս: Ասէ ցնոսա Յիսուս. լԾէք զԹա-
 8 կոցկսդ ջրով. եւ լցին զնոսա մինչեւ ի վեր: Աւ-
 ասէ ցնոսա. արդ՝ առէք եւ բերէք տաճարապետիդ.
 9 եւ նորա բերին: Աւ իբրեւ ճաշակեաց տաճարա-
 պետն զջուրն զինի եղեալ, եւ ոչ զիտէր ուստի
 իցէ, բայց սպասաւորքն զիտէին՝ որք արկին զջուրն.
 10 խօսի ընդ փեսային տաճարապետն: Աւ ասէ. ամենայն
 մարդ զանոյշ զինին յառաջագոյն պաշտէ, եւ յոր-
 ժամ արբենան, յայնժամ զյոռին. դու պահեցեր
 11 զանոյշ զինիդ մինչեւ ցայժմ: Չայս արար սկիզբն
 նշանաց Յիսուս ի Աննա Վալիլեացւոց, եւ յայտնեաց
 զփառս իւր. եւ հաւատացին ի նա աշակերտքն նորա:
 12 **ԲԻ.** Յետ այսորիկ էջ Յիսուս ի Ապփառնաւում,
 ինքն եւ մայր իւր եւ եղբարք իւր. եւ անդ լինէր ոչ
 13 բազում ինչ աւուրս: Աւ էր մերձ զատիկն Հրէից,
 14 եւ ել Յիսուս յԵրուսաղէմ: Աւ եգիտ ի տաճարին՝
 զի վաճառէին զարջառս եւ զօշխարս եւ զաղաւնիս,
 15 եւ զլումսփոխան՝ որ նստէին: Աւ արար խարազան
 չուանեայ, եւ եհան զամենեսին ի տաճարէն, զոշ-
 խարան եւ զարջառս, եւ զպղինձս հատալվաճառօցն
 16 ցրուեաց, եւ զսեղանսն կործանեաց: Աւ որ զաղաւ-
 նիսն վաճառէին՝ ասէ ցնոսա. առէք զայդ աստի,
 17 եւ մի առնէք զտուն Հօր իմոյ՝ տուն վաճառի: Ապա
 յիշեցին աշակերտքն նորա, թէ գրեալ է. նախանձ
 18 տան քո կերիցէ զիս: Պատասխանի ետուն Հրեայքն
 եւ ասեն ցնա. զի՞նչ նշան ցուցանես դու մեզ՝ զի
 19 զայդ առնես: Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ
 ցնոսա. քահեցէք զտաճարդ զայդ, եւ գերիս աւ-
 20 ուրս կանգնեցից զդա: Ասեն ցնա Հրեայքն, զքա-
 ոասուռն եւ զվեց ամ շինեցաւ տաճարս այս, եւ դու
 21 գերիս աւուրս կանգնես զսա: Ապց նա ասէր վասն տա-

ճարի մարմնոյ իւրոյ: Իսկ յորժամ յարեաւն ի մե՛ 22
ռելոց, յիշեցին աշակերտքն նորա թէ այս է՝ զոր
ասացն. եւ հաւատացին գրոյն եւ բանին՝ զոր ասաց
Յիսուս:

ԳՎ. Եւ իբրեւ էր յԵրուսաղէմ ի զատկին ի տօնի, 23
բազումք հաւատացին յանուն նորա. զի տեսանէին
զնշանսն՝ զոր առնէր: Բայց ինքն Յիսուս ոչ հաւա- 24
տայր զանձն նոցա, քանզի ինքն գիտէր զամենայն:
Եւ զի ոչ էր պիտոյ՝ եթէ ոք վկայեսցէ վասն մարդոյ. 25
զի ինքն իսկ գիտէր՝ զինչ կրէր ի մարդն:

Պ Լ Ո Ւ Թ Պ Ծ

Եւ էր այր մի ի փարիսեցւոց անտի՝ Նիկո- 1
ղեմոս անուն նորա՝ իշխան Հրէից: Սա եկն առ նա 2
գիշերի եւ ասէ ցնա. ուսրբի, գիտեմք եթէ յԱս-
տուծոյ եկեալ ես վարդապետ. զի ոչ ոք կարէ զայդ
նշանադ առնել՝ զոր դուդ առնես, եթէ ոչ Աստուած
իցէ ընդ նմա: Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ 3
ցնա. ամէն ամէն ասեմ քեզ, եթէ ոչ ոք ծնցի վերըս-
տին՝ ոչ կարէ տեսանել զարքայութիւն Աստուծոյ:
Եսէ ցնա Նիկողեմոս. զիսրդ կարէ մարդ ծնա- 4
նել՝ որ ծերն իցէ. միթէ մարթ ի՛նչ իցէ անդրէն
յորովայն մօր իւրոյ կրկին մտանել եւ ծնանել:
Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ. ամէն ամէն ասեմ 5
քեզ, եթէ ոչ ոք ծնցի ի ջրոյ եւ ի Հողոյ,
ոչ կարէ մտանել յարքայութիւն Աստուծոյ: Օ՛ի 6
ծնեալն ի մարմնոյ՝ մարմին է, եւ ծնեալն ի Հողոյ՝
հողի է: Գու ո՞մի զարմանար, թէ ասացի քեզ՝ պարտ 7
է ձեզ ծնանել վերստին: Օ՛ի հողմն ուր կամի շնչէ, 8
եւ զձայն նորա լսես. այլ ոչ գիտես ուստի զայ,
կամ յո երթայ. սոյնպէս եւ ամենայն ծնեալն ի

- 9 Հողւոյն: Պատասխանի ետ՝ Նիկողեմոս եւ ասէ ցնա.
- 10 զեհրդ մարթի այդմ լինել: Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնա. դու ես վարդապետ Խարայելի՝
- 11 եւ զայդ ոչ գիտես: Ամէն ամէն ասեմ քեզ. զի զոր ինչ գիտեմք՝ խօսիմք, եւ զոր տեսաք՝ վկայեմք.
- 12 եւ զվկայութիւնն մեր ոչ ընդունիր: Իսկ արդ՝ եթէ զերկրաւորս ասացի ձեզ՝ եւ ոչ հաւատայք. զեհրդ եթէ զերկնաւորսն ասացից՝ հաւատայցէք:
- 13 ԻՅ. Եւ ոչ ոք ել յերկինս, եթէ ոչ՝ որ էջն յերկ-
- 14 նից՝ Արդին մարդոյ, որ էն յերկինս: Եւ որպէս Մովսէս բարձրացոյց զօձն յանապատին, նոյնպէս բարձրանալ
- 15 պարտ է Արդոյ մարդոյ: Օ՛ի ամենայն որ հաւատայ ի նա՝ մի կորիցէ, այլ ընկալցի զկեանսն յաւիտենա-
- 16 կանս: Օ՛ի այնպէս սիրեաց Աստուած զաշխարհ՝ մինչեւ զորդին իւր միածին ետ. զի ամենայն որ հաւատայ ի նա՝ մի կորիցէ, այլ ընկալցի զկեանսն
- 17 յաւիտենականս: Օ՛ի ոչ առաքեաց Աստուած զորդի իւր յաշխարհ՝ թէ դատեսցի զաշխարհ, այլ զի
- 18 փրկեսցի աշխարհ նովաւ: Ար հաւատայ ի նա, ոչ դատապարտեսցի. եւ որ ոչ հաւատայ ի նա՝ արդէն իսկ դատապարտեալ է. զի ոչ հաւատաց յանուն
- 19 միածնի որդւոյն Աստուծոյ: Եւ այս իսկ է. դատաստան, զի լոյս եկն յաշխարհ եւ սիրեցին մարդիկ զեսաւար առաւել քան զլոյս. զի էին գործք իւրեանց
- 20 չարութեան: Օ՛ի ամենայն որ զչար գործէ, ատեայ զլոյս. եւ ոչ զայ առ լոյսն, զի մի յանդիմանեսցին
- 21 գործք նորա: Իսկ որ առնէ զձմարտութիւն՝ զայ առ լոյսն, զի յայտնի լեցին գործք նորա, թէ Աստուծով գործեցան:
- 22 ԻԲ. Յետ այսորիկ եկն Յիսուս եւ աշակերտքն նորա յերկիրն Հրէաստանի, եւ անդ շրջէր նոքօք հան-

դերձ եւ մկրտէր: Մկրտէր եւ Յովհաննէս ի Յայտնուիլ 20
մերձ առ Պաղիմ, զի ջուրք բազումք էին անդ, եւ
զային եւ մկրտէին: Օ ի չեւ եւս էր արկեալ զՅովհանն 24
նէս ի բանս: Եւ եղև խնդիր յաշակերտացն Յովհանն 25
նու ընդ Հրէից վասն սրբութեան: Եկին առ Յովհանն 26
նէս եւ ասնն ցնա. ռարբի, որ էրն ընդ քեզ յայնկոյս
Յորդանանու, որում գուն վկայեցեր, ահա անինկ
նա մկրտէ եւ ամենեքին զան առ նա: Պատասխանի 27
ետ Յովհաննէս եւ ասէ. ոչ կարէ մարդ առնուլ
յանձնէ եւ ոչինչ՝ եթէ ոչ իցէ առեալ նմա յեր-
կնից ի վերուստ: Գուք ձեզէն վկայէք ինձ, զի ասացի 28
ձեզ՝ թէ չեմ ես Վրիստոսն, այլ թէ առաքեալ
եմ առաջի նորա: Ար ունի հարսն, նա է փեսայ. 29
իսկ բարեկամ փեսային՝ որ կայ եւ լսէ նմա, ուրա-
խութեամբ ուրախ լինի վասն ձայնի փեսային. արդ
այս ուրախութիւն որ իմն է, լցեալ է: Վաս պարտ 30
է անել, եւ ինձ մեղմանալ: Ար ի վերուստն զայ՝ 31
ի վերոյ է քան զամենայն. որ յերկրէ աստի է, յեր-
կրէ է եւ յերկրէ խօսի: Ար յերկնիցն զայ՝ զոր ինչ 32
ետես եւ զոր լուաւ՝ վկայէ. եւ զվկայութիւն նորա
ոչ որ ընդունի: Ար ընդունի զփայտութիւն նորա՝ 33
կըքեաց, թէ Մատուած Թ՛մարիալ է: Օ ի զոր Մատ- 34
տուածն առաքեաց՝ զբանս Մատուծոյ խօսի. զի ոչ
եթէ չափով տայ Մատուած զՃողինս ճայր սիրէ 35
զորդի, եւ զամենայն ինչ ետ ի ձեռս նորա: Ար հարա 36
ատայ յԱրդի, ընդունի զկեանսն յաւիտեանականս.
եւ որ ոչ հնազանդի Արդոյ, ոչ տեսցէ զկեանս.
այլ բարկութիւն Մատուծոյ մնայ ի վերայ նորա:

Փ Լ Ո Ւ Խ Գ .

1 ԳԳ. Իբրեւ գիտաց Յիսուս՝ եթէ լուան փարիս
 սեցիքն եթէ Յիսուս բազում աշակերտս առնէ եւ
 2 մկրտէ քան զՅովհաննէս. Վանզի ոչ եթէ Յիսուս
 3 ինքնին մկրտէր՝ այլ աշակերտքն նորա: Եթող
 4 զՀրէաստան երկիր, եւ եկն միւսանգամ ի Ղափ-
 5 լեա: Եւ էր նմա անցանել ընդ Սամարիա: Վայ նա
 6 ի քաղաք մի Սամարացոց՝ որում անուն էր Սիւ-
 քար, մերձ ի գեօղն զոր ետ Յակովբայ որդւոյ իւրում՝
 7 Յովսեփայ: Եւ անդ էր աղբիւր մի Յակովբայ. եւ
 8 Յիսուս վաստակեալ ի ճանապարհէն, նստէր ի
 վերայ աղբերն. եւ էր ժամ իբրեւ վեցերորդ:
 9 Վայ կին մի ի Սամարեայ հանել ջուր. առէ
 10 ցնա Յիսուս. տուր ինձ ըմպել: Օ՛ի աշակերտքն նո-
 րա երթեալ էին ի քաղաք անդր՝ զի կերակուրս
 11 զնեսցեն: Եսէ ցնա կինն Սամարացի. դու՛ որ Հրեայդ
 ես, զիարդ յինէն ըմպել խնդրես ի կնոջէ Սամարա-
 12 ցոյ: Օ՛ի ոչ երբեք խառնակին Հրեայք ընդ Սամա-
 13 րացիս: Պատասխանի ետ նմա Յիսուս եւ ասէ. եթէ
 գիտէիր դու զպարզեան Եստուծոյ, եւ ո՞վ է՝ որ
 ասէդ քքեզ՝ թէ տուր ինձ ըմպել. դու արդեօք
 խնդրէիր ի նմանէ եւ տայր քեզ ջուր կենդանի:
 14 Եսէ ցնա կինն. Տէ՛ր, դու քանզի եւ դոյլ իսկ ոչ
 ունիս, եւ ջրհորս խոր է. իսկ արդ՝ ուստի՞ ունի-
 15 ցիս զջուրն կենդանի: Միթէ դու մե՞ծ ինչ ոք
 իցես՝ քան զՏայրն մեր Յակովբայ որ զայս ջրհոր ետ
 մեզ, եւ ինքն աստիարբ եւ որդիք նորա, եւ խաշինք
 նորա: Պատասխանի ետ նմա Յիսուս եւ ասէ. ամե-
 նայն որ ըմպէ ի ջրոյ յայդմանէ՝ միւսանգամ ծա-
 րաւէ, բայց որ ըմպէ ի ջրոյն, զոր ես տաց նմա՝

մի ծարաւեցի յաւիտեան: Այլ ջուրն զոր ես 14
տաց նմա, եղիցի նմա աղբիւր ջրոյ բղխելոյ ի կեանսն
յաւիտենականս: Ասէ ցնա կինն. Տէ՛ր, տուր ինձ զջուրն 15
զայն, զի մի ծարաւեցից, եւ մի եկից այսր՝ հանել
ջուր: Ասէ ցնա Ախուս. երթ կոչեա զայր քո եւ 16
եկ այսր: Պատասխանի ետ նմա կինն եւ ասէ. չիք 17
իմ այր: Ասէ ցնա Ախուս. բարեոք ասացեր՝ թէ 18
չիք իմ այր. զի հինգ այր փոխեալ է քո, եւ զոր
այժմ ունիս՝ չէ քո այր. զայդ արդար ասացեր: Ասէ 19
ցնա կինն. Տէ՛ր, թուր ինձ թէ մարգարէ իցես դու:
Հարքն մեր ի լերինս յայսմիկ երկիր պագին. եւ դուք 20
ասէք՝ եթէ յարուսաղէմ եւեթ է տեղի, ուր արժան
իցէ երկիր պագանել: Ասէ ցնա Ախուս. կին դու, 21
հաւատա ինձ, զի եկեսցէ ժամանակ՝ յորժամ ոչ ի լե-
րինս յայսմիկ եւ ոչ յարուսաղէմ երկիր պագանիցեն
Հօր: Վուք երկիր պագանէք՝ որում ոչն գիտէք. 22
մեք երկիր պագանեմք՝ որում գիտեմքն. զի փրկու-
թիւն ի Հրէից է: Այլ եկեսցէ ժամանակ եւ այժմ 23
իսկ է, յորժամ ճշմարիտքն երկրպագուք երկիր պա-
գանիցեն Հօր հոգւով եւ ճշմարտութեամբ. քան-
զի եւ Հայր այնպիսի երկրպագուս իւր խնդրէ:

ԳԵ. Հոգի է Աստուած, եւ երկրպագուացն նորա՝ 24
հոգւով եւ ճշմարտութեամբ պարտ է երկիր պագա-
նել: Ասէ ցնա կինն, գիտեմ զի Սեսիա գայ՝ անուա- 25
նեան Վրիստոս. յորժամ եկեսցէ նա՝ պատմեսցէ մեզ
զամենայն: Ասէ ցնա Ախուս. ես եմ՝ որ խօսիմն ընդ 26
քեզ: Աւ յայն բան եկին աշակերտքն նորա, եւ 27
զարմանային՝ զի ընդ կնոջն խօսէր. բայց ոչ ոք ասաց
ի նոցանէ, թէ զի՞նչ խնդրես, կամ զի՞նչ խօսիս
ընդ դմա: Աթող կինն զափորն իւր եւ չոգաւ ի 28
քողաքն, եւ ասէ ցմարդիկն. Ահայք տեսէք զայր 29

մի, որ ասաց ինձ զամենայն՝ որ ինչ իմ գործեալ
 30 է. միթէ նա՞ իցէ Վրիստոսն: Եւ ինչ ի քաղաքէն եւ
 31 գային առ նա: Եւ մինչ չեւ եկեալ էին նորա, աղա-
 չէին զնա աշակերտքն եւ ասէին. ուրբի, հաց կեր:
 32 Եւ ասէ ցնոսա. ես կերակուր ունիմ՝ ուտել, զոր
 33 դուքն ոչ գիտէք: Եւ ասէին աշակերտքն ընդ միմեանս.
 34 միթէ երբ՞ ինչ որ դմն ուտել: Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս.
 իմ կերակուր այն է՝ զի արարից զկամս այնորիկ՝ որ
 35 առաքեացն զես, եւ կատարեցից զգործն նորա: Ոչ
 դուք ասէք՝ եթէ այլ եւս չորք ամիսք են, եւ
 հունձք գան. ահաւասիկ ես ասեմ ձեզ, ամբար-
 ձէք զաչս ձեր, եւ տեսէք զարտորայսն, զի սպիտա-
 36 կացեալ են եւ ի հունձս հասեալ: Եւ որ հնձէն՝
 վարձս առնու, եւ ժողովէ զպտուղ ի կեանն յաւ-
 իտենականս. զի որ սերմանէն եւ որ հնձէ՝ հասա-
 37 րակ ցնծացեն: Յայսմ իսկ է բանն ճշմարիտ. զի
 38 այլ է որ սերմանէ, եւ այլ է որ հնձէ: Եւս առա-
 քեցի զձեզ հնձել՝ զոր ոչ դուք վաստակեցէք.
 այլք վաստակեցին, եւ դուք ի վաստակս նոցա մտէք:
 39 Եւ ի քաղաքէն յայնմանէ Սամարացոց՝ բազումք
 հաւատացին ի նա. վասն բանի կնոջն վկայելոյ՝
 եթէ ասաց ինձ զամենայն, որ ինչ իմ գործեալ
 40 էր: Իսկ իբրեւ եկին առ նա Սամարացիքն՝ աղաչե-
 ին զնա լինել առ նոսա. եւ եղև անդ աւուրս երկուս:
 41 Եւ եւս բազումք հաւատացին ի նա վասն բանին
 42 նորա: Եւ ասէին ցկինն, թէ ոչ այսուհետեւ վասն
 քո խօսիցդ հաւատամք, զի մեզէն իսկ լուսք ի դմանէ,
 եւ զիսեմք եթէ դա է ճշմարտիւ փրկիչ աշխարհաց:
 43 **ԳՁ.** Եւ յետ երկուց աւուրց ել անտի եւ
 44 գնաց ի Գալիլեա: Եւ ի ինքն իսկ Յիսուս վկայեաց՝
 եթէ մարգարէ յիւրում գաւառի պատիւ ոչ ունի:

Այլ յորժամ եկն նա ի Գաղիլեա, ընկալան զնա Գա- 45
լիլեացիքն. զի տեսեալ եւս էր զամենայն նշանսն, զոր
արար յԱրուսաղէմ ի տօնին, քանզի եւ նորա եկեալ
էին ի տօնն: Այն գարձեալ ի Պանա Գաղիլեացւոց՝ ուր 46
արար զԶուրն զինի. եւ անդ էր թագաւորացն մի,
որոյ որդի նորա հիւանդ կայր ի Պափառնաում: Կա 47
իրբեւ լուաւ եթէ Յիսուս եկեալ է ի Հրէաստանէ
ի Գաղիլեա, եկն առ նա եւ աղաչէր, զի իջցէ եւ
բժշկեսցէ զորդի նորա. քանզի մերձ էր ի մեռանել: 48
Եսէ ցնա Յիսուս. եթէ ոչ նշանս ինչ եւ արուեստս
տեսանէք՝ ոչ հաւատայք: Եսէ ցնա թագաւորացն. 49
Տէր, էջ, մինչ չեւ մեռեալ իցէ մանուկն իմ՝ Ա- 50
սէ ցնա Յիսուս. եթէ, որդին քո կենդանի է: Ա-
հաւատաց այրն բանին՝ զոր ասաց նմա Յիսուս, եւ
քնաց: Աւ մինչ դեռ իջանէր, ընդառաջ եղեն նմա 51
Ժառայքն նորա, աւետիս ետուն եւ ասնն. թէ մա-
նուկն նորա կենդանի է: Հարցանէր ցնոսա վասն 52
ժամուն՝ յորում ասպարիսեաց, եւ ասնն ցնա. երէկ
յեթօններորդ ժամու եթող զնա ջերմն: Գիտաց 53
հայքն նորա եթէ յայնմ ժամու՝ յորում ասացն ցնա
Յիսուս թէ որդին քո կենդանի է, եւ հաւատաց
ինքն եւ ամենայն տուն իւր: Օայս դարձեալ երկրորդ 54
նշան արար Յիսուս եկեալ ի Հրէաստանէ ի Գաղիլեա:

Պ Ա Ռ Բ Բ Ե .

Ի. Յետ այսորիկ տօն էր Հրէից, եւ ել Յի- 1
սուս յԱրուսաղէմ: Աւ էր յԱրուսաղէմ ի Պրոպա- 2
տիկէ աւազանին, որ կոչէր երրայեցերէն Վեթ Տեղդա,
հինգ սրահ, Յօրս անկեալ զնէր բազմութիւն յոյժ 3
հիւանդաց, կուրաց, կաղաց, գօսացելոց, որ ակն ու-
նէին ջրոցն յուզելոց: Աւ հրեշտակ Տեառն ըստ 4

1 ժամանակի իջանէր յաւազանն եւ յուղէր զջուրնս . եւ
 որ նախ ի շարժումն ջուրցն իջանէր՝ բժշկէր, ոչ
 5 ունելոյ նշան հիւանդութեան: Եւ անդ էր այր մի,
 որոյ երեսուն եւ ութ ամ էր ի հիւանդութեան
 6 իւրում: Չնա իբրեւ ետես Ախուս՝ զի անկեալ
 դնէր, եւ գիտաց եթէ բազում ժամանակք են այ-
 7 նուհետեւ, ասէ ցնար. կամին ողջ լինել: Պատաս-
 խանի ետ նմա հիւանդն. Տէր, ոչ զոք ունիմ, թէ
 յորժամ ջուրքն յուղցին՝ արկցէ զիս յաւազանն . եւ
 մինչ էս դանդաղիմ, այլ ոք քան զիս յառաջագոյն
 8 իջանէ: Ես է ցնա Ախուս . արի առ զմահիճս քո
 9 եւ զնա: Եւ ողջացաւ այրն, եւ յարեաւ՝ առ զմա-
 հիճս իւր եւ շրջէր . եւ էր շարաթ յաւուրն յայն-
 10 միկ: Եսնն շրեայքն ցբժշկեալն . շարաթ է եւ
 11 ոչ է արժան առնուլ քեզ զմահիճս քո: Պատաս-
 խանի ետ նոցա եւ ասէ . որ բժշկեացն զիս՝ նա ասաց
 12 ցիս . առ զմահիճս քո եւ զնա: Շարցին ցնա եւ
 ասէն . ո՞վ է այրն որ ասաց քեզ՝ առ զմահիճս քո
 13 եւ շրջեաց: Եւ բժշկեալն ոչ գիտէր թէ ո՞վ իցէ .
 քանզի Ախուս խոյս ետ վասն ամբողին ի տեղու-
 14 ջէ անտի: Արտ արորիկ գտանէ զնա Ախուս ի աս-
 ճարին եւ ասէ ցնա . ահաւասիկ ողջացար, մի եւս
 15 մեղանչեր, զի մի շար եւս ինչ լինիցի քեզ: Չնաց այրն
 եւ պատմեաց շրէիցն, եթէ Ախուս էր որ բժշկեացն
 16 զիս: Եւ վասն այնորիկ հալածէին զԱխուս շրեայք,
 17 զի զայն առնէր ի շարաթու: Եւ Ախուս պատաս-
 խանի ետ նոցա . Շար իմ մինչեւ ցայժմ գործէ,
 18 եւ ես գործեմ: Վասն այնորիկ առաւել խնդրէին
 շրեայքն օպանանել զնա, զի ոչ միայն լուծանէր
 զշարաթս, այլ եւ հայր իւր կոչէր զԱստուած, եւ
 հաւասար առնէր զանձն Աստուծոյ:

Գլ. Պատասխանի ետ Յխոււս եւ ասէ ցնոսա . 19
 ամէն ամէն ասեմ ձեզ . ոչ կարէ որդի մարդոյ առ-
 նել յանձնէ եւ ոչինչ, եթէ ոչ տեսանիցէ զՀայրն
 զի առնէ . զի զոր նայն առնէ, զնոյն եւ որդին նմին
 նման գործէ : Օ ի Հայր սիրէ զորդի, եւ զամենայն 20
 ինչ ցուցանէ նմա՝ զոր ինքն առնէ . եւ մեծամեծս եւս
 քան զսոյնս ցուցանէ նմա զգործս, ընդ որ դուքդ
 զարմանայք : Օ ի որպէս Հայր յարուցանէ զմեռեալս 21
 եւ կենդանի առնէ) նոյնպէս եւ որդի զորս կամի
 կենդանի առնէ : Եւ ոչ եթէ Հայր դատի զդք, այլ 22
 զամենայն դատաստան ետ որդւոյ իւրոյ : Օ ի ամենե- 23
 քեան պատուեսցեն զորդի որպէս պատուեն զՀայր :
 Ար ոչ պատուէ զորդին, ոչ պատուէ զՀայր զառա-
 քիչն նորա : Եւ ամէն ասեմ ձեզ . զի որ զբանն իմ 24
 լսէ, եւ հաւատայ այնմ որ առաքեացն զիս, ընդունի
 զկեանս յաւիտեանս . եւ ի դատաստան ոչ մտա-
 նէ, այլ փոխեցաւ ի մահուանէ ի կեանս : Եւ ամէն 25
 ասեմ ձեզ . զի զայ ժամանակ եւ արդէն իսկ է, յոր-
 ժամ մեռեալք լիցեն ձայնի որդւոյն Եստուծոյ . եւ
 որք լիցենն՝ կեցցեն : Օ ի որպէս Հայր ունի կեանս 26
 յանձին իւրում, նոյնպէս ետ եւ որդւոյ ունել կեանս
 յանձին իւրում : Եւ իշխանութիւն ետ նմա դատաս- 27
 տան առնել : Եւ զի որդի մարդոյ է՝ (Ընդ այն զի՞ 28
 զարմանայք . զի եկեսցէ ժամանակ յորում ամենեքին
 որ ի գերեզմանս կայցեն, լուիցեն ձայնի նորա, Եւ 29
 եկեսցեն արտաքս . որոց զբարիս գործեալ իցէ՝ ի յա-
 րութիւն կենաց, եւ որոց զբար արարեալ՝ ի յարու-
 թիւն դատաստանաց : Աչ կարեմ ես յանձնէ առնել 30
 եւ ոչինչ . այլ որպէս լսեմ՝ դատիմ, եւ դատաստանն
 իմ արդար է . զի ոչ խնդրեմ զկամս իմ, այլ զկամս
 այնորիկ՝ որ առաքեացն զիս :

31 ԳՐ. Եթէ ես վկայեմ վասն իմ, վկայութիւն
 32 իմ չէ ճշմարիտ: Այլ է՝ որ վկայէ վասն իմ. եւ
 դուք զիտէք, եթէ ճշմարիտ է վկայութիւնն զոր
 33 վկայեաց վասն իմ: Գուք առաքեցէք առ Յով-
 34 հաննէս եւ վկայեաց ճշմարտութեանն: Այլ ես ոչ
 եթէ ի մարդկանէ առնում վկայութիւն. այլ զայս
 35 տեսմ՝ զի դուք ապրեսցիք: Եւ եր ճրագն՝ որ լու-
 ցեալ էր եւ ծագէր. եւ դուք կամեցարուք ցնծալ
 36 առ ժամանակ մի ի լոյս նորա: Այլ ես ունիմ վկայու-
 թիւն մեծ եւս քան զՅովհաննու. զգործոն՝ զորս ետ
 ցիս Հայր՝ զի կատարեցից զնոսա, նորին իսկ գործքն
 զոր գործեմ, վկայեն վասն իմ, եթէ Հայր առաքեաց
 37 զիս: Այլ որ առաքեացն զիս Հայր՝ նա վկայեաց վասն
 իմ: Գուք ոչ զձայն նորա երբէք լուարուք, եւ ոչ
 38 զտեղի նորա տեսէք. Այլ ոչ զբան նորա ունիք ի
 ձեզ բնակեալ. զի զոր նա առաքեաց՝ դուք նմա ոչ
 39 հաւատայք: Քննեցէք զգիրս. զի դուք համարիք
 նորք ունել զկեանսն յաւիտեանականս. եւ նորին իսկ
 են՝ որ վկայեն վասն իմ, որովք համարիքն ունել
 40 կեանս: Այլ դուք ոչ կամիք գալ առ իս՝ զի զկեանսն
 41 ունիցիք: Այս փառս ի մարդկանէ ոչ առնում: Այլ
 42 զիտեմ զձեզ եթէ զսէրն Աստուծոյ ոչ ունիք յան-
 43 ձինս: Այս եկի յանուն Հօր իմոյ եւ ոչ ընդունիք
 զիս. եթէ այլ ոք եկեացէ յիւր անուն, զնա ընդու-
 44 նիցիք: Օ՛խարդ կարէք դուք հաւատալ, զի փառս
 ի միմեանց առնուք. եւ զփառս զառ ի միոյն Աստու-
 45 ծոյ ոչ խնդրէք: Մի համարիք՝ եթէ ես չարախօս
 ինչ իցեմ զձէնջ առ Հօր. գոյ որ չարախօս կայ զձէնջ
 46 Մովսէս, յոր դուքն յուսացեալ էք: Օ՛ ի եթէ հաւ-
 ատայիք դուք Մովսէսի, հաւատայիք արդեօք եւ
 47 ինձ, զի նա վասն իմ իսկ զրեաց: Օ՛ ի եթէ

նորա գրոցն, ոչ հաւատայք, զիւրդ իմեց լանկցս
հաւատայցէք:

Ք Լ Ո Ւ Թ Զ .

ԳԳ. Յետ այսորիկ գնաց Ախոււս յայնկոյս ծո- 1
 ղուն Գաղիլեացոց Տիրերեայ: Իւր զհետ երթայր նա- 2
 բա ժողովուրդ բազում. զի տեսանէին զնշանսն՝ զոր
 պաներ ի վերայ հիւանդաց: Եւ ի լեառն Ախոււս, եւ 3
 անդ նստէր աշակերտօքն հանդերձ: Եւ էր մերձ զատիկ
 ասնն. Զրից: Գարձ ի վեր զաչս իւր Ախուս եւ Էտես, 4
 զի ժողովուրդ բազում դայր առ նա, ասեց Փիլիպպոս.
 բաւա՛ր գնացուք հաց՝ զի կերիցեն դոքա: Ս. այս ասէր 6
 մտորձեալ զնա. այլ ինքն գիտէր զինչ տանելոց էր:
 Պատասխանի ետ նմա Փիլիպպոս. երկերիւր գահե- 7
 վանի հաց չէ դոցա բաւական, թէպէտ եւ իւրօքան-
 չիւր որ ստիաւ ինչ տանուցու: Եւ քէ ցնա մի յաշա- 8
 վերտօցն նորա՝ Ենդրէաս, եղբայր Մանովի զեմի. Ե
 աստ պատանեակ մի՝ որ ունի հինգ նկանակ զարե- 9
 ղէն եւ երկուս ձկունս. այլ այն զի՛նչ է առ այդ-
 շտի մարդիկ: Եւ քէ Ախոււս բազմեցուցէք զմար- 10
 դիկ. եւ էր խոտ յոյժ ի տեղոջն. եւ բազմե-
 ցան մարդիկն թուով իբրեւ հինգ հազար: Եւ առ 11
 զհացն Ախոււս եւ զոհացաւ, եւ բաշխեաց թազան-
 կանացն. նոյնպէս եւ ի ձկանցն որչափ եւ կանեցան:
 Եւ իբրեւ յապեցան, ասէ ցաշակերտսն. ժողով- 12
 ցէք զնշտարեալ կոտորա՝ զի մի ինչ կորեցէ: Թո- 13
 յովեցին, եւ թին երկոտասան ստիառի գկատորոցն ի
 հինգ զարեղէն նկանակէ աստի, որ յաւելաւ ի կերու-
 ղացն: Իսկ մարդիկն իբրեւ տեսին զնշանսն զոր արար՝ 14
 ասեցին, եթէ՛ սա է՝ ճշմարիտ մարգարէն, որ զաւրց էր
 յաշխարհ:

15 **ԳԳ.** Յիսուս իբրեւ գիտաց եթէ գալոց են յա-
 փրշտակել զնա՝ զի արացեն զնա թագաւոր, գնաց
 16 դարձեալ ի լեառնն միայն: Ալ իբրեւ երեկոյ եղեւ,
 17 իջին աշակերտքն նորա ի ծովեզրն: Ալ մտեալ ի նաւ՝
 գնացին յայնկոյս ծովուն ի Ղափառնաուժ. եւ իբրեւ
 նսեմացաւ, եւ չեւ եւս եկեալ էր առ նոսա Յիսուս.
 18 Ալ ծովն ի սաստիկ հողմոյ շնչելոյ յուզէր: Ալ վա-
 19 րեալ իբրեւ ասպարէզս քսան եւ հինգ կամ՝ երե-
 սուն, տեսանէին զՅիսուս՝ զի գնայր ի վերայ ծովուն
 20 եւ մերձ էր ի նաւն, զարհուրեցան յոյժ: Վա՛ս առէ
 21 ցնոսա. եւ եմ՝ մի երկնչիք: Ալ կամէին զնա ընդու-
 նել ի նաւն. եւ վաղվաղակի եհասնաւն յերկիրն՝ յոր
 երթային:

22 **ԳԵ.** Ի վաղիւ անդր ժողովուրդն՝ որ կայր յայն-
 կոյս ծովուն, տեսանէր թէ այլ նաւ ոչ գոյր անդ
 բայց միայն ի միոյն, յոր մտին աշակերտքն Յիսուսի.
 եւ զի չէր մտեալ Յիսուս ընդ աշակերտսն իւր ի նաւն,
 23 բայց միայն աշակերտքն նորա գնացին: Իբրեւ այլ
 նաւք գային ի Տիրերեայ մօտ յայն տեղին ուր զհացն
 24 կերան: Իսկ իբրեւ ետես ժողովուրդն եթէ Յիսուս
 ոչ է անդ եւ ոչ աշակերտքն նորա, առին նոքա
 զնաւան, եւ եկին ի Ղափառնաուժ խնդրել զՅիսուս:
 25 Ալ իբրեւ գտին զնա յայնկոյս ծովուն, ասին ցնա.
 26 ռաբբի, երբ եկիր այժր: Պատասխանի ետ նոցա Յի-
 սուս եւ ասէ. ամէն ամէն ասեմ ձեզ. խնդրէք զնա,
 իբրեւ ոչ եթէ զի նշանս քինչ տեսէք, այլ զի կերայք
 27 ի հացէ անտի եւ յազեցարուք: Արթայք գործեցէք
 մի զկորստական կերակուրն, այլ զկերակուրն, որ քնայ
 ի կեանսն յաւիտեանականս, զոր որդին մարդոյ տացէ
 28 ձեզ. քանզի զնա Հայր կեօբեաց Ղատուած: Ըսեն
 ցնա. զի՞նչ առնիցեմք՝ զի զգործսն Ղատուծոյ գոր-

ծեսցուք: Պատասխանի ետ Ախուու եւ ասէ ցնոսա. 29
 այս է գործն Ասուուծոյ, զի հաւատասջիք յայն՝ որ
 առաքեացն զիս: Ասեն ցնա. զի՞նչ նշան առնիրցես՝ 30
 զի տեսցուք եւ հաւատասցուք, զի՞նչ գործիրցես:
 Հարքն մեր կերան զմանանայն յանապատի անդ՝ որ- 31
 պէս եւ գրեալ է. հաց յերկնից ետ նոցա ուտել:
 Ասէ ցնոսա Ախուու. ամէն ամէն ասեմ ձեզ. եթէ ոչ 32
 Մովսէս ետ ձեզ զհացն յերկնից, այլ Հայրն իմ
 տայ ձեզ զհացն յերկնից զճշմարիտ: Օ, ի հաց յԱս- 33
 սուուծոյ է, որ իջանէ յերկնից եւ կեանս տայ աշխարհի:
 Ասեն ցնա. Տէր, յամենայն ժամ տուր մեզ զհացն 34
 զայն: Ասէ ցնոսա Ախուու. ես եմ հացն կենաց. որ 35
 զայ առ իս՝ ոչ քաղցիցէ, եւ որ հաւատայ յիս՝ ոչ
 երբեք ծարաւեսցի: Այլ ասացի ձեզ՝ թէ տեսէք 36
 զիս, եւ ոչ հաւատայք: Օ, ամենայն՝ զոր տայ ինձ 37
 Հայր, առ իս եկեսցէ. եւ որ զայ առ իս, ոչ հանից
 արտաքս: Օ, ի իջի ես յերկնից՝ ոչ զի զկամս իմ 38
 արարից, այլ զկամս այնորիկ՝ որ առաքեացն զիս:

ԳՁ. Այս են կամք Հօր իմոյ, որ առաքեացն զիս. 39
 զի զամենայն զոր ետ ցիս Հայր՝ ոչ կորուսից ի նմանէ,
 այլ յարուցից զնա յաւուրն յետնում: Այս են կամք 40
 Հօր իմոյ, զի ամենայն որ տեսանիցէ զորդի եւ
 հաւատայցէ ի նա, ընկալցի զկեանսն յաւիտենա-
 կանս, եւ ես յարուցից զնա յաւուրն յետնում:
 Տրտնջէին զնմանէ Հրեայքն, զի ասաց թէ ես եմ 41
 հացն իջեալ յերկնից: Աւ ասէին. ո՞չ սա է Ախ- 42
 սուու որդին Ասուսեփու, զորոյ մեք գիտեմք զհայրն եւ
 զմայր. իսկ արդ զիարդ ասէ՝ թէ ես յերկնից իջի:
 Պատասխանի ետ Ախուու եւ ասէ ցնոսա. մի քրթ- 43
 մինջէք ընդ միմեանս: Այ ոք կարէ զալ առ իս, եթէ 44
 ոչ Հայրն՝ որ զիս առաքեաց՝ ձգեսցէ զնա. եւ ես

45 յարուցից զնա յաւուրն յետնուամ: Գրեալ է ի մար-
 գարէս. եւ եղիցին ամենեքեան ուսեալք յԱստուծոյ.
 ամենայն որ լտէ ի չօրէ եւ ուսանի, զայ առ իս:
 46 Իբրեւ ոչ եթէ զչայր ուրուք տեսեալ իցէ. եթէ ոչ՝
 47 որ էն յԱստուծոյ, նա ետես զչայր: Ամէն ամէն
 ասեմ ձեզ. զի որ հաւատայ յիս՝ ընդունի զկեանսն
 48 յաւիտենականս: Եւ եմ հացն կենաց: չարքն ձեր
 49 կերան զմանանայն յանապատին եւ մեռան: Այս է
 50 հացն, որ յերկնից իջեալ է. զի որ ուտիցէ որ ի սմա-
 51 նէ՝ մի մեռանիցի: Եւ եմ հացն կենդանի, որ յերկնից
 52 իջեալ: Եթէ որ ուտիցէ ի հացէ յայսմանէ՝ կեցցէ
 ի յաւիտեան. եւ հացն զոր ես տաց՝ մարմին իմ է,
 53 զոր ես տաց վասն կենաց աշխարհի: Մարանչէին ընդ
 միմեանս չրեայքն եւ ասէին. զիարդ կարէ սա տալ
 54 մեզ զմարմին իւր յուտել: Ասէ ցնոսա Յիսուս. ա-
 մէն ամէն ասեմ ձեզ, եթէ ոչ կերիջիք զմարմին որ-
 դոյ մարդոյ եւ արջիք զարիւն նորա, ոչ ունիք կեանս
 55 յանձինս: Ար ուտէ զմարմին իմ եւ ըմպէ զարիւն
 իմ, ունի զկեանսն յաւիտենականս. եւ ես յարուցից
 56 զնա յաւուրն յետնուամ: Օ՛ի մարմին իմ ճշմարիտ
 57 կերակուր է, եւ արիւն իմ ճշմարիտ ըմպելի է: Ար
 ուտէ զմարմին իմ եւ ըմպէ զարիւն իմ, յիս բնա-
 58 կեցցէ, եւ ես ի նմա: Արպէս առաքեաց զիս կենդա-
 նին չայր, եւ ես կենդանի եմ վասն չօր, եւ որ ու-
 59 տէն զիս, եւ նա կեցցէ վասն իմ: Այս է հացն՝ որ
 յերկնից իջեալ. ոչ որպէս կերան հարքն ձեր զմանա-
 նայն եւ մեռան. որ ուտէ զհացս զայս՝ կեցցէ յաւի-
 60 տեան: Օ՛ այս ասաց ի ժողովողեանն՝ յուսուցանելն ի
 61 Դափառնաւում: Եւ բազումք յաշակերտացն իբրեւ
 լուան՝ ասեն. խիստ է բանդ այդ, ո՞ կարէ լսել դմա:
 62 Իբրեւ գիտաց Յիսուս յանձն իւր՝ եթէ տրանջեն վասն

այնորիկ աշակերտքն նորա, ասէ ցնոսա. այդ գայ-
 թագրեցուցանէ զձեզ : Իսկ արդ՝ եթէ տեսանիցէք 63
 զՎրդի մարդոյ, զի երանիցէ ուր էր զառաջինն : Հոգին 64
 է կենդանարար, մարմին ինչ ոչ օգնէ. զբանն զոր ես
 խօսեցայ ընդ ձեզ, հոգի է եւ կեանք : Եւ լին ոմանք 65
 ի ձէնջ՝ որ ոչ հաւատան, քանզի գիտէր Յիսուս ի
 սկզբանէ, ո՞վ են այնքիկ՝ որ ոչն հաւատան, եւ ո՞վ
 է այն՝ որ մատենւոյն է զնա, եւ ասէր. Վասն այնորիկ 66
 ասացի ձեզ՝ թէ ոչ որ կարէ գալ առ իս, եթէ ոչ իցէ
 տուեալ նա ի Հօրէ իմմէ : Յայսմանէ բազումք յաշա- 67
 կերտացն նորա չողան յետս. եւ ոչ եւս շրջէին ընդ-
 նան : Եսէ Յիսուս ցերկոտասան աշակերտան, միթէ 68
 եւ դուք կամեք երթալ : Պատասխանի ետ նմա Սիմոն 69
 Պետրոս. Տէր, առ ո՞վ երթիցուք. բանս կենաց
 յաւիտենականաց ունիս : Եւ մեք հաւատացաք եւ 70
 ծանեաք՝ եթէ դու ես Վրիստոսն որդի Եստուծոյ :
 Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս. ո՞չ ես զձեզ զերկո- 71
 տասանադ բնորեցի, եւ մինդ ի ձէնջ սատանայ է : Եւ 72
 ասէր զՍիմոնեան Յուդայէ սկարիփոտացւոյ, զի նա
 իսկ մատենւոյ էր զնա. եւ մի էր յերկոտասանիցն :

Գ Լ Ո Ռ Խ Է .

Գ՛Լ. Եւ յետ այսորիկ շրջէր Յիսուս ի Վալիլեա. 1
 քանզի ոչ կամէր ի Հրէաստանի շրջել. զի խնդրէին զնա
 Հրեայքն սպանանել : Եւ էր մերձ տօնն Հրէից տաղաւ- 2
 արահարաց : Եսեն ցնա եղբարքն նորա, զնա աստի 3
 եւ երթ ի Հրէաստան, զի եւ աշակերտքն քո տեսցին
 զզործադ քո՝ զոր գործես : Օ ի ոչ որ է՝ որ ի ծածուկ ինչ 4
 գործէ, եւ խնդրէ ինքն համարձակ լինել. եթէ զայդ
 գործես, յայտնես զանձն քո աշխարհի : Վանզի եւ 5
 եղբարքն իսկ չէին հաւատացեալ ի նա : Եսէ ցնոսա 6

Յիսուս. Ժամանակ իմ չեւ է հասնալ. բայց ձեր
 7 ժամանակ յամենայն ժամու պատրաստ է: Այլ կարէ
 աշխարհս ասել զձեզ. բայց զիս ասեալ, զի ես վկայեմ
 8 զասն նորա՝ եթէ գործքն իւր չարութեանն է: Գուք
 երթալք ի տունն յայն, եւ ոչ երթալք ի տունն յայն.
 9 զի իմ ժամանակ չեւ է լքեալ: Չայս իբրեւ ասաց՝
 10 ինքն մնաց անախն ի Գալիլեայ: Իբրեւ ելին եղբարքն
 նորա, ապա եւ ինքն ել ի տունն, ոչ յայտնի՝ այլ
 11 իբրեւ ի ծածուկ: Եւ Հրեայքն խնդրէին զնա թի
 12 տունի անդ եւ ասէին ուր իցէ նա: Եւ քրթմնջիւն
 էր զնմանէ ի Ժողովուրդսն. կէսքն ասէին՝ թէ բա-
 րուք է. այլքն ասէին՝ ոչ, այլ մոլորեցուցանէ զԺո-
 13 ղովուրդն: Եւ ոչ որ համարձակ խօսէր զնմանէ՝ վասն
 երկիւղին Հրէից:

14 **ԵՎ.** Իբրեւ տունն ընդմիջեցաւ, ել Յիսուս ի տա-
 15 ճարն եւ ուսուցանէր: Չարմանային Հրեայքն եւ աս-
 սէին. զիարդ զգիրս զիտէ սա, զի ուսեալ բնատ չիք:
 16 Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս եւ ասէ. իմ վարդապե-
 տութիւնս չէ իմ, այլ այնորիկ՝ որ անաքեացն զիս:
 17 Եթէ որ կամի զկամս նորա անել՝ գիտացէ՝ վասն
 վարդապետութեանս, յԱստուծոյ իցէ արդեալք՝ եթէ
 18 եւ ինչ յանձնէ իմն, խօսիմ: Այլ յանձնէ իւրով խօ-
 սի՝ փառս անձին իւրում խնդրէ, իսկ որ խնդրէ զփառս
 այնորիկ որ անաքեացն զնա՝ նա ճշմարիտ է, եւ ան-
 19 իրաւութիւն ոչ գոյ ի նմա: Այլ Մովսէս եւ ձեզ
 20 զօրէնան, եւ ոչ որ ի ձեզ անէ՞ զօրէնան: Չի՞
 խնդրէք զիս սպանանել: Պատասխանի ետ ժո-
 ղովուրդն եւ ասէ. գեւ գոյ ի քեզ. ո՞վ խնդրէ
 21 զքեզ սպանանել: Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս եւ
 ասէ. գործ մի գործեցի, եւ ամենեքին զարմացեալ
 22 էք: Ասան այնորիկ Մովսէս ետ ձեզ թլփատութիւն,

զի ոչ եթէ ի Մովսիսէ էր, այլ ի հարց անտի, եւ ի շարաթու թլփատէք զմարդ: Իսկ արդ եթէ թլփատու թիւն առնու մարդ ի շարաթու, զի մի օրէնքն Մովսեսի լուծցին. ընդ իս ցասուցեալ էք՝ զի ողջոյն իսկ մարդ բժշկեցի ի շարաթու:

Ե՛ր. Մի ըստ աչս դատիք, այլ ուղիղ դատաստան արարէք: Եսէին ոմանք յԱրուսաղեմացաց անտի. ո՛չ նա է սա՛ զոր խնդրէինն սպանանել, Եւ աւասիկ յայտնապէս խօսի, եւ չասեն ինչ ընդ դմա. գուցէ արդեօք եւ իշխանքն գիտացին՝ թէ սա իցէ Վրիստոսն: Եւ զսա գիտեմք ուստի է. 27 իսկ Վրիստոսն յորժամ գայցէ, ոչ ոք գիտէ ուստի է: Եղաղակեաց Ախուս ի տաճարին, ուսուցանէր եւ ասէր. եւ զիս գիտէք, եւ ուստի եմ գիտէք. եւ յանձնէ իմմէ ոչ եմ եկեալ, այլ է ճշմարիտ որ առաքեացն զիս՝ զոր գուքն ոչ գիտէք: Եւս գիտեմ զնա, 29 զի ի նմանէ իսկ եմ, եւ նա առաքեաց զիս: Խնդրէին զնա ունել եւ ել ի ձեռաց նոցա. եւ ոչ ոք արկ ի նա ձեռն, զի չեւ էր հասեալ ժամ նորա: Եւ բազումք 31 ի ժողովրդենէն հաւատացին ի նա, եւ Եսէին. Վրիստոսն յորժամ գայցէ՝ միթէ աւելի՞ ինչ նշանս առնիցէ՝ քան զոր սայս առնէ: Եւ լուան փարիսեցիքն զտրտունջ ժողովրդեանն զնմանէ. եւ առաքեցին քահանայապետքն եւ փարիսեցիք սպասաւորս՝ զի կայցին զնա: Եսէ Ախուս, փոքր մի եւս ժամանակ ընդ ձեզ 33 եմ. եւ երթամ առ այն՝ որ առաքեացն զիս: Խնդրիցէք զիս եւ ոչ գտանիցէք, եւ ուր ենն երթամ, դուք ոչ կարէք գալ: Եսեն Հրեայքն ընդ միմեանս. իսկ 35 յո՞ երթայցէ դա՛ զի մեք ոչ գտանիցեմք զդա. միթէ ի սփիւռս հեթանոսաց երթայցէ եւ ուսուցանիցէ զհեթանոսս: Եւ ինչ է բանն այն՝ զոր ասաց. 36

ինդրիցէք զիս եւ ոչ գտանիցէք . եւ ուր եսն երթամ ,
դուք ոչ կարէք գալ :

37 ԵՔ . Ի վերջնում աւուր մեծի տօնին կայր
Յիսուս , աղաղակէր եւ ասէր . եթէ դք ծարաւի
38 իցէ՝ եկեացէ առ իս , եւ արբցէ : Այ հաւատայ յիս՝
որպէս եւ ասեն գիրք , գետք յորովայնէ նորա բղխե-
39 ցեն ջրոց կենդանութեան : Այս ասէր վասն Հո-
գուոյն՝ զոր ընդունելոց էին՝ որ հաւատային ի նա ,
զի չեւ էր Հոգի , քանզի Յիսուս չեւ էր փառաւո-
40 րեալ : Ոմանք ի ժողովողենէն իբրեւ լսէին զբանս զայս՝
41 ասէին . սա է ճշմարիտ մարգարէն : Այլքն ասէին՝ սա
է Վրիստոս . իսկ կէսքն ասէին՝ միթէ ի Վալիլե՞
42 զալոց իցէ Վրիստոսն : Ո՛չ գիրք ասեն , եթէ ի
զաւակէ Վաւթի եւ ի Իւթղեհէմ գեղջէ՝ ուր
43 Վաւթիմն էր , զալոց է Վրիստոս : Եւ եղեւ հերձու-
44 ած ի մէջ ժողովողեանն վասն նորա : Եւ ոմանք
ի նոցանէ կամեցան ունել զնա . այլ ոչ դք մխեաց ի
45 նա ձեռս : Եւ եկին անդրէն սպասաւորքն առ քա-
հանայապետսն եւ փարիսեցիս , եւ ասեն սոքա ցնո-
46 սա . ընդէր ոչ ածէք զնա այսր : Պատասխանի ետուն
սպասաւորքն եւ ասեն . ոչ երբեք այնպէս խօսեցաւ
47 մարդ՝ որպէս այրն այն : Պատասխանի ետուն փարի-
սեցիքն եւ ասեն . միթէ եւ դուք մոլորեցարուք :
48 Միթէ դք յիշխանացն հաւատացն ի նա կամ ի փա-
49 րիսեցոց : Այլ այն խաժամուժ ամբօխ , որ ոչ զիտէ
50 զօրէնս , եւ նզովեալք են : Ասէ՛ Աիկոլեմնոս ցնոսա՝ որ
եկեալն էր առ նա գիշերի յառաջագոյն՝ եւ մի էր ի
51 նոցանէ : Միթէ օրէնքն մեր դատո՞ն զմարդ՝ եթէ ոչ
լսեն ինչ նախ ի նմանէ , կամ զիտեն զինչ գործէ :
52 Պատասխանի ետուն նմա եւ ասեն . միթէ եւ դու
եւս ի Վալիլե՞ իցես . քննեա եւ տես , զի մարգարէ

ի Պապիլեէ ոչ յառնէ: Եւ զնացին իւրաքանչիւր որ 53
ի տեղի իւր:

Ք Ա Ո Ւ Թ Է .

Իսկ Ահուուս զնաց ի լեառն ձիթենեաց. Եւ 1
ընդ առաւօտն դարձեալ եկն ի տաճարն. եւ զայր 2
առ նա ամենայն ժողովուրդն, եւ նստեալ ուսուցա-
նէր զնոսա: Ածին առ նա դպիրքն եւ քահանայա- 3
պետքն եւ փարիսեցիք կին մի ըմբռնեալ ի շու-
թեան. եւ կացուցեալ զնա առաջի. Ասենցնա. վար- 4
դապետ, կինս այս ըմբռնեալ՝ ինքն յայտնապէս շնա-
ցեալ է: Եւ յորէնս Սոլսէս մեզ պատուիրեաց 5
զայսպիսիս քարկոծել. արդ՝ դու զե՛նչ ասես վասն
դորա: Թայս ասէին փորձելով զնա՝ զի ունիցին ամ- 6
բաստանութիւն զնմանէ: Իսկ Ահուուս ի խոնարհ նայե-
լով զրէր մատամբն յերկրի: Իսկ իբրեւ ստիպեցին 7
հարցանելով ցնա, հայեցեալ ի վեր՝ ասէ ցնոսա.
անմեղն ի ձէնջ՝ նախ նա ընկեսցէ քար ի վերայ դորա:
Եւ դարձեալ ի խոնարհ նայելով՝ զրէր յերկրի: Եւ 8
լուեալ ելանէին մի ըստ միոջէ՝ սկսեալ յառաջնոցն 9
մինչեւ ի վերջինս. եւ քնաց միայն Ահուուս, եւ կինն
կայր առաջի նորա: Պապտասխանի ետ Ահուուս եւ ասէ 10
ցնա. կին դու, ո՞ւր են, ոչ որ զքեզ դատապարտեաց:
Եւ ասէ. ոչ Տէր: Եւ ասէ Ահուուս, եւ ոչ ես դա- 11
տապարտեմ զքեզ. երթ՝ յայսմհետէ մի մեղանչեր:

Ե՛ր. Դարձեալ խօսեցաւ ընդ նոսա Ահուուս, եւ 12
ասէ. ես եմ լոյս աշխարհի. որ զայ զկնի իմ, ընդ
խաւար մի զնասցէ, այլ ընկալցի զլոյսն կենաց: Ասեն 13
ցնա փարիսեցիքն. դու վասն անձին քո վկայես եւ
վկայութիւն քո չէ ճշմարիտ: Պատասխանի ետ Ահ- 14
սուս եւ ասէ ցնոսա. թէպէտ եւ ես վկայեմ վասն

անձին իմոյ՝ վկայութիւն իմ ճշմարիտ է, զի գիտեմ
 ուստի եկի եւ յո երթամ. բայց դուք ոչ գիտէք
 15 ուստի զամ կամ յո երթամ: Վուրք ըստ մարմնոյ
 16 դատիք. ես ոչ դատիմ եւ ոչ զոք: Թէպէտ եւ դա-
 տիմ եւս զոք՝ զատաստանն իմ ճշմարիտ է. զի չեմ
 17 միայն, այլ ես եւ որ առաքեացն զիս չայր: Եւ յօ-
 րէնան իսկ ձեր գրեալ է՝ Թէ երկուց մարդոց վկայու-
 18 թիւն ճշմարիտ է: Եւ եմ որ վկայեմ վասն իմ, եւ
 19 վկայէ վասն իմ որ առաքեացն զիս՝ չայր: Եթէին
 ցնա. ո՛ր է չայր քո. պատասխանի ետ Ախուս եւ
 ասէ ցնոսա. ոչ զիս գիտէք եւ ոչ զչայրն իմ. եթէ
 20 զիս գիտէիք, եւ զչայրն իմ թերեւս գիտէիք: Օպս
 բանս խօսեցաւ ի տան գանձին՝ յարժամ ուսուցանէր
 ի տաճարի անդ. եւ ոչ ոք կալաւ զնա, զի չեւ եւս
 հասեալ էր ժամ նորա:

21 **ԵՅ.** Եւս դարձեալ ցնոսա Ախուս. ես եր-
 թամ, եւ խնդրիցէք զիս. եւ ի մեղս ձեր մեռա-
 նիցիք. զի ուր ենն երթամ, դուք ոչ կարէք դալ:
 22 Եւսին շրեայքն. միթէ զիւրովն երթայցե, զի
 ասէ Թէ ուր ենն երթամ՝ դուք ոչ կարէք դալ:
 23 Եւ ասէ ցնոսա. դուք ի ներքուստ աստի էք, եւ ես
 ի վերուստ անտի եմ. դուք յաշխարհէ աստի էք, ես
 24 չեմ յայսմ աշխարհէ: Բայց ասացի ձեզ՝ Թէ ի մեղս
 ձեր մեռանիցիք. զի Թէ ոչ հաւատացէք Թէ ես եմ,
 25 մեռանիցիք ի մեղս ձեր: Եւսն ցնա. դու ո՛վ ես.
 ասէ ցնոսա Ախուս. նախ զի եւ խօսին իսկ ընդ ձեզ:
 26 Բազում ինչ ունիմ վասն ձեր խօսել եւ գատել.
 այլ որ առաքեացն զիս՝ ճշմարիտ է. եւ ես զոր լուսայ
 27 ի նմանէ, զայն խօսիմ յաշխարհի: Եւ ոչ գիտացին՝
 28 Թէ զչորէ ասէր ցնոսա: Եւս ցնոսա Ախուս. յար-
 ժամ բարձրացուցանիցէք զկրդի մարդոյ, յայնժամ

գիտասջիք՝ թէ ես եմ. եւ յանձնէ իմմէ ինչ ոչ առ-
նեմ, այլ որպէս ուսոյց զիս Հայրն իմ, զայն խօսիմ :
Եւ որ առաքեացն զիս՝ ընդ իս է. ոչ եթող զիս մի- 29
այն, զի ես զհաճոյս նորա առնեմ հանապաղ : Իբրեւ 30
զայս խօսեցաւ՝ բազումք հաւատացին ի նա :

Եւ ասէր Ախուս առ Հրեայնս հաւատա- 31
ցեալս. եթէ դուք կացջիք ի բանի իմում, ճշմարիտ
աշակերտք իմ էք. Եւ ծանիջիք զճշմարտութիւնն, 32
եւ ճշմարտութիւնն ազատեսցէ զձեզ : Պատասխանի 33
ետուն նմա եւ ասեն. զաւակ Աբրահամու եմք, եւ
ոչ ումք երբեք ծառայեցաք. զհարդ ասես թէ ազատք
լինիջիք : Պատասխանի ետ նոցա Ախուս. ամէն ամէն 34
ասեմ ձեզ, եթէ ամենայն որ առնէ զմեզս, ծառայ է
մեզոց. Եւ ծառայն ոչ յաւիտեան կայ ի փան, իսկ 35
որդին յաւիտեան կայ : Իսկ արդ՝ եթէ որդին զձեզ 36
ազատեցուցէ, ճշմարիտ ազատք լինիջիք : Վիտեմ զի 37
զաւակ Աբրահամու էք. այլ խնդրէք սպանանել զիս,
զի բանին իմոյ չիք տեղի ի ձեզ : Եւ՝ զոր տեսի առ 38
Հօր իմում՝ խօսիմ. եւ դուք՝ զոր լուարուք ի հօրէն
ձերմէ՝ առնէք : Պատասխանի ետուն նմա եւ ասեն. 39
հայր մեր Աբրահամ է : Եւսէ ցնոսա Ախուս. եթէ որ-
դիք Աբրահամու էիք՝ զգործսն Աբրահամու գործէիք :
Եւլ այժմիկ խնդրէք սպանանել զիս. զայր մի՝ որ 40
ձեզ զճշմարտութիւն խօսեցայ՝ զոր լուայ ի Հօրէ
իմմէ. զայդ Աբրահամ ոչ արար : Վուք առնէք ըզ- 41
գործս հօրն ձերոյ : Ասեն ցնա. մեք ի պոռնկութենէ 42
չեմք ծնեալ. մի է հայր մեր Աստուած : Եւսէ ցնոսա
Ախուս. եթէ Աստուած էր հայր ձեր, սիրէիք ար-
դեօք զիս, զի ես յԱստուծոյ ելի եւ եկի. եւ ոչ եթէ
յանձնէ ինչ եկի, այլ նա առաքեաց զիս : Ինդէր 43
զիօսս իմ ոչ գիտէք դուք. զասն զի ոչ կարէք լսել

44 զբանն իմ: Գուրբ ի հօրէ ի սատանայէ էք, եւ զցան-
 կութիւնս հօրն ձերոյ կամիք առնել. զի նա մարդա-
 սպան էր ի սկզբանէ, եւ ի ճշմարտութեան ոչ եկաց,
 զի ոչ գոյ ճշմարտութիւն ի նմա. յորժամ խօսիցի
 սուտ՝ յիւրոց անտի խօսի. զի սուտ է եւ հայր նորա:
 45 Իսկ ես զի զճշմարտութիւն խօսիմ, ոչ հաւատայք
 46 ինձ: Ո՞ ի ձէնջ յանդիմանէ զիս վասն մեկաց. եթէ
 զճշմարիտն ասեմ ձեզ՝ ընդէ՞ր ոչ հաւատայք ինձ:
 47 Ար էն յԱստուծոյ՝ զբանս Աստուծոյ լսէ. եւ դուք
 48 վասն այնորիկ ոչ լսէք, զի չէք յԱստուծոյ: Պատաս-
 խանի ետուն չրեայքն եւ ասեն ցնա. ո՞չ բարևոք
 ասեմք մեք՝ եթէ Սամարացի ես դու, եւ դիւ գոյ ի
 49 քեզ: Պատասխանի ետ Ախուս եւ ասէ. յիս դեւ ոչ
 գոյ, այլ պատուեմ զհայր իմ, եւ դուք անարգէք
 50 զիս: Եւ ոչ խնդրեմ զփառս իմ. է որ խնդրէն եւ
 51 դատի: Եւ մէն ամէն ասեմ ձեզ, եթէ որ զբանն իմ
 52 պահեսցէ՞ զմահ մի տեսցէ ի յաւիտեան: Ասեն ցնա
 չրեայքն. արդ՝ զհտացաք եթէ դեւ գոյ ի քեզ. Ե-
 րբահամ մեռաւ եւ մարգարէքն. եւ դու ասեմ եթէ
 որ զբանն իմ պահեսցէ, մի ճաշակեսցէ զմահ ի յաւ-
 53 իտեան: Միթէ դու մեծ ինչ որ իցես քան զհայր
 մեր Երբահամ՝ որ մեռաւ, եւ մարգարէքն մեռան.
 54 արդ՝ դու զո՞ առնես զքեզ: Պատասխանի ետ Ախ-
 սուս. եթէ ես փառաւորեմ զանձն իմ, փառքն իմ
 ոչինչ են. է հայր՝ որ փառաւորէ զիս, զորմէ դուքն
 55 ասէք՝ թէ Աստուած մեր է. Եւ ոչ ճանաչէք զնա.
 բայց ես գիտեմ զնա. եւ թէ ասեմ, թէ ոչ գիտեմ
 զնա՝ ձեզ նման սուտ լինիմ. այլ գիտեմ զնա, եւ
 56 զբան նորա պահեմ: Երբահամ հայր ձեր ցանկացաւ
 57 տեսանել զօր իմ, ետես եւ ուրախ եղել: Ասեն ցնա
 չրեայքն. յիտուն ամ չեւ եւս է քո, եւ զԵրբահամ.

տեսեր: Ասէ ցնոսա Յիսուս. ամէն ամէն ասեմ ձեզ. 38
 յառաջ քան զլինելն Աբրահամու եմ ես: Վէմն 39
 ասին շրեայքն, զի արկցեն ի վերայ նորա. եւ Յի-
 սուս խոյս ետ, եւ ել զնաց ի տաճարէ անտի:

Պ Լ Ո Ւ Թ Թ .

Ե՛. Աւ մինչ դեռ անցանէր՝ ետես այր մի կոյր ի 1
 ծնէ: Աւ հարցին ցնա աշակերտքն նորա եւ ասեն. 2
 ռարբի, ո՞ր վնաս է, սորա թէ հօր եւ մօր իւրոյ, զի
 կոյր ծնցի: Պատասխանի ետ Յիսուս. ոչ դորա վնաս 3
 է, եւ ոչ հօր եւ մօր իւրոյ. այլ զի յայտնի լիցին
 գործքն Աստուծոյ ի դմա: Աւ ինձ պարտ է գործել 4
 զգործս այնորիկ՝ որ առաքեացն զիս, մինչ ասուր կայ.
 գայ զիշեր՝ յորժամ ոչ որ կարէ գործել: Մինչ դեռ 5
 յաշխարհի եմ, լոյս եմ աշխարհի: Օայս իբրեւ 6
 ասաց, եթուք ի գետին եւ արար կաւ ի թաղոյն, եւ
 ծեփեաց զկաւն ի վերայ աչաց կուրին: Աւ ասէ ցնա. 7
 երթ՝ լուա յաւազանին Սելովմայ, որ թարգմանի ա-
 ռաքեալ. չողաւ լուացաւ, եկն եւ տեսանէր: Իսկ 8
 դրացիքն եւ որոց տեսեայն էր զնա յառաջագոյն թէ
 մաւրացիկ էր, ասէին. Ո՛չ սա էր՝ որ նստէրն եւ մո-
 րանայր. կէսքն ասէին. նա է: Այլքն ասէին. ոչ այլ 9
 նման է նմա. եւ ինքն ասէր՝ թէ ես եմ: Ասեն ցնա. 10
 իսկ զհարդ բացան աչք քո: Կա ետ պատասխանի. 11
 այր մի՝ որում Յիսուսն ասեն, կաւ արար եւ ծե-
 փեաց զաչս իմ, եւ ասէ ցիտ. երթ ի Սելովմա եւ
 լուա. չողայ՝ լուացայ եւ տեսանեմ: Ասեն ցնա. ո՞ր 12
 է նա. ասէ ցնոսա. ոչ զիտեմ: Ա՛ծին առ փարիսե- 13
 ցիտն զնա, որ երբեմն կոյրն էր: Աւ էր շարաթ՝ յոր- 14
 ժամ զկաւն արար Յիսուս, եւ եբաց զաչս կուրին:
 Վարձեալ հարցանէին զնա փարիսեցիքն, թէ զեա՞րդ 15

տեսանես: Եւ նա ասէ ցնոսա. կաւ եղ ի վերայ աչաց
 16 խնոց, եւ լուացայ եւ տեսանեմ: Ասեն ոմանք ի փա-
 րիսեցեոցն. ոչ է այրն այն յԱստուծոյ, զի զշարաթս
 ոչ պահէ: Ահաքն ասէին. իսկ զհարդ կարէ մարդ մե-
 ղաւոր այսպիսի նշանս առնել: Եւ էին հերձուածք
 17 ի մէջ նոցա: Ասեն դարձեալ ցկոյրն. գու զի՞ ասես
 վասն նորա՞ զի եբաց զաչս քո: Եւ նա ասէ թէ մար-
 18 գարէ է: Եւ ոչ հաւատային շրեայքն զնմանէ՝ թէ
 կոյր էր եւ բացաւ, մինչեւ կոչեցին զԾնողս բացելոյն.
 19 շարցին ցնոսա եւ ասեն, սա՞ է որդին ձեր, զորմէ
 դուքն ասէիք, եթէ կոյր ծնաւ. արդ զհարդ տեսանէ:
 20 Պատասխանի ետուն նոցա ծնողքն նորա եւ ասեն.
 21 գիտեմք զի սա է որդին մեր, եւ զի կոյր ծնաւ. Բայց
 զհարդ այժմի՞ տեսանէ՞ ոչ գիտեմք. կամ թէ ո՞ր եբաց
 զաչս դորա՞ մեք ոչ գիտեմք. ցդա իսկ հարցէք, ին-
 քնին ի չափ հասեալ է, ինքն իսկ խօսեսցի վասն իւր:
 22 Օայս ասացին ծնողքն նորա, զի երկնչէին ի շրէ-
 իցն. քանզի ուխտ եղեալ էր շրէից, եթէ ոք խոս-
 տովանեսցէ զնա Վրիստոս՝ ի բաց կացցէ ի ժողովըր-
 23 դենէն: Վասն այնորիկ ասացին ծնողքն նորա, թէ
 24 ինքնին ի չափ հասեալ է, ցնա իսկ հարցէք: Վար-
 ձեալ կրկին անգամ կոչեցին զայրն՝ որ կոյրն էր, եւ
 ասեն ցնա. տուր փառս Աստուծոյ, մեք գիտեմք՝ զի
 25 այրն այն մեղաւոր է: Եւ նա ասէ. թէ մեղաւոր իցէ՞
 ես ոչ գիտեմ. բայց զայս գիտեմ, զի կոյր էի եւ արդ
 26 տեսանեմ: Վարձեալ ասեն ցնա. զի՞նչ արար քեզ,
 27 զհարդ եբաց զաչս քո: Պատասխանի ետ նոցա. այժմ
 ասացի ձեզ եւ ոչ լուարուք. զի՞ կամիք միւսանգամ
 28 լսել. միթէ եւ դուք կամիք աշակերտել նմա: Վորքա
 հայհոյէին զնա եւ ասէին. դու լիջեր նորա աշակերտ.
 29 մեք Մովսէսի աշակերտք եմք: Մեք գիտեմք՝ զի ընդ

Մովսեսի խօսեցաւ Աստուած. զսա ոչ գիտեմք ուստի
 իցէ: Պատասխանի ետ այրն եւ ասէ ցնոսա. այդ իսկ 30
 են սքանչելիք. զի դուք ոչ գիտէք ուստի իցէ, եւ
 զիմ զաչս եբաց. Պիտեմք՝ զի Աստուած մեզաւորաց 31
 ոչ լսէ. բայց եթէ աստուածապաշտ ոք իցէ եւ ըզ-
 կամն նորա առնիցէ, նմա լսէ: Ի յաւիտենից ոք ոչ 32
 լուաւ՝ եթէ եբաց ոք զաչս կուրի ի ծնէ կոյր ծնելոյ:
 Եթէ ոչ յԱստուծոյ էր այրն այն՝ ոչ կարէր առնել 33
 ինչ: Պատասխանի ետուն եւ ասեն ցնա. ի մեղս իսկ 34
 ծնեալ ես ամենեւին, եւ զու վարդապետ լինիս մեր.
 եւ հանին զնա արտաքս: Եւ ասէ Ահուս.՝ եթէ հանին 35
 զնա արտաքս. եւ իբրեւ եգիտ զնա՝ ասէ ցնա. զու
 հաւատան յորդի Աստուծոյ: Վա պատասխանի ետ 36
 եւ ասէ. Տէր ո՞վ է՝ զի հաւատացից ի նա: Ասէ ցնա 37
 Ահուս. եւ տեսեր զնա, եւ որ խօսիւք ընդ քեզ՝ նա
 է: Եւ նա ասէ. հաւատամ Տէր, եւ երկիր եպաղ նմա: 38

ՁԿ. Եւ ասէ Ահուս. ի դատաստան եկի յաշ- 39
 խարհս յայս, զի որ ոչն տեսանեն՝ տեսցեն, եւ որք
 տեսանենն՝ կուրացին: Եւ ասէ ոմանք ի փարիսեցւոցն՝ 40
 որք ընդ նմա էին, եւ ասեն ցնա. միթէ եւ մեք կոյրք
 իցեմք: Ասէ ցնոսա Ահուս. եթէ կոյրք էիք՝ ոչ էր 41
 ձեր մեղ. բայց արդ ասէք՝ եթէ տեսանեմք, եւ
 մեղքն ձեր ի ձեզ հաստատեալ են:

Գ Լ Ո Ւ Բ Թ Ժ .

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. որ ոչ մտանէ ընդ 1
 դուռն ի գաւիթ ոչխարաց, այլ ընդ այլ ելանէ՝ նա
 գող է եւ աւազակ: Իսկ որ մտանէ ընդ դուռն, հո- 2
 վիւ է ոչխարաց: Վմա դռնապանն բանայ, եւ ոչխարքն 3
 ձայնի նորա լսեն. եւ զիւր ոչխարսն կոչէ յանուանէ,
 եւ հանէ զնոսա: Եւ յորժամ զիւրն զամենայն հա- 4

նիցէ, առաջի նոցա երթայ եւ ոչխարքն զհետ նորա
 5 երթան, զի ճանաչեն զձայն նորա: Օտարի զհետ
 ոչ երթիցեն, այլ փախիցեն ի նմանէ, զի ոչ ճանա-
 6 չեն զձայն օտարաց: Օայս առակ ասաց նոցա Ախուս,
 եւ նոքա ոչ գիտէին՝ եթէ զինչ էր որ խօսէրն ընդ
 7 նոսա: Վարձեալ ասէ ցնոսա Ախուս. ամէն ամէն ա-
 8 սեմ ձեզ, զի ես եմ դուռն ոչխարաց. Ամենքեան
 որ յառաջ քան զիս եկին, գողք էին եւ աւազակք.
 9 այլ ոչ լուան նոցա ոչխարքն: Ես եմ դուռն. ընդ իս
 եթէ որ մտանիցէ, կեցցէ. մտցէ եւ ելցէ եւ ճարակ
 10 գտցէ: Վող ոչ գայ՝ եթէ ոչ զի գողացի եւ սպան-
 ցէ եւ կորուսցէ. ես եկի զի զկեանս ունիցին, եւ
 առաւել եւս ունիցին:

11 **ՁԲ.** Ես եմ հովիւն քաջ. հովիւ քաջ զանձն
 12 իւր զնէ ի վերայ ոչխարաց: Իսկ վարձկանն՝ որ ոչ
 է հովիւ, որոյ ոչ իւր են ոչխարքն, իբրեւ տեսա-
 նէ զգայն զի գայ՝ թողու զոչխարսն եւ փախչի.
 13 եւ գայն յափշտակէ զնոսա եւ ցրուէ. Վանզի
 վարձկան է, եւ չէ փոյթ նմա վասն ոչխարացն:
 14 Ես եմ հովիւն քաջ, եւ ճանաչեմ զիմնն եւ ճանա-
 15 չիմ յիմոցն: Արպէս զիտէ զիս Հայր, զիտեմ եւ ես
 16 զՀայր. եւ զանձն իմ զնեմ ի վերայ ոչխարաց: Վա եւ
 այլ եւս ոչխարք են իմ, որ ոչ են յայսմ գաւթէ.
 եւ գայն եւս պարտ է ինձ ածել այսր, եւ ձայնի ի-
 մում լուիցեն, եւ եղիցին մի հօտ եւ մի հովիւ:
 17 Վասն այնորիկ սիրէ զիս Հայր իմ, զի ես զնեմ
 18 զանձն իմ, զի միւսանգամ առից զնա: Աչ որ հանէ
 զնա յինէն, այլ ես զնեմ զնա անձամբ իմով. իշխա-
 նութիւն ունիմ զնեւ զնա, եւ իշխանութիւն ունիմ
 միւսանգամ առնուլ զնա. զայս պատուէր առի ի
 19 Հօրէ իմիկ: Վարձեալ հերձուած լինէր ի մէջ Հրէ-

ից վասն բանիցս այսոցիկ: Եւ ասէին բազումք ի նո- 20
ցանէ. դեւ գոյ ի նմա եւ մոլեգնի, զի՞ բնաւ լսէք
նմա: Կէպն ասէին. այսպիսի բանք ոչ դիւահարի են. 21
միթէ դեւ կարէ՞ զաչս կուրի բանալ:

ՁԳ. Եղեն յայնժամ նաւակատիքն յԱրուսա- 22
ղէմ, եւ ձմեռն էր: Եւ շրջէր Յիսուս ի տաճարին՝ 23
ի սրահին Սողոմոնի: Ը ուրջ եղեն զնովաւ Հրեայքն 24
եւ ասեն. մինչեւ յնրբ թափես զոգիս մեր, եթէ
դու ես Վրիստոսն՝ ասա մեզ համարձակ: Պատաս- 25
խանի ետ նոցա Յիսուս եւ ասէ. ասացի ձեզ եւ ոչ
հաւատայք ինձ. զգործսն զոր ես գործեմ՝ յանուն
Հօր իմոյ՝ նորին իսկ վկայեն վասն իմ: Եւ զու- 26
ոչ հաւատայք, զի չէք յոչխարաց անտի իմոց: Աչ- 27
խարք իմ ձայնի իմում լսեն, եւ ես ճանաչեմ զնո-
սա, եւ զինի իմ գան. Եւ ես տամ նոցա զկեանսն 28
յաւիտեանականս, եւ մի կորիցեն ի յաւիտեան. եւ մի
ոք յափշտակեսցէ զնոսա ի ձեռաց իմոց: Հայրն իմ՝ 29
որ ետ ինձ զնոսա, մեծ է քան զամենայն, եւ ոչ ոք
կարէ յափշտակել ի ձեռաց Հօր իմոյ: Եւս եւ Հայր 30
իմ մի եմք: Ա չմն առին Հրեայքն՝ զի քարկոծ ա- 31
րացեն զնա: Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս. բա- 32
զում գործս բարիս ցուցի ձեզ ի Հօրէ իմմէ. վասն
որոյ գործոյ ի նոցանէ քարկոծ առնէք զիս: Պատաս- 33
խանի ետուն նմա Հրեայքն. վասն բարւոյ գործոյ ոչ
առնեմք զքեզ քարկոծ, այլ վասն հայհոյութեան.
եւ զի դու մարդ ես, եւ զանձն քո Աստուած առնես: 34
Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս. ո՞չ յօրէնս ձեր 34
զրեալ է, ես ասացի թէ աստուածք իցէք: Իսկ եթէ 35
զնոսա աստուածս ասէ, առ որս բանն Աստուծոյ ե-
ղեւ, եւ չէ մարթ եղծանել զրոյն. Իսկ զոր Հայր 36
սրբեաց եւ առաքեաց յաշխարհ, դուք ասէք թէ

37 հայհոցես, զի ասացի՝ թէ որդի Աստուծոյ եմ: Եթէ
 ոչ գործեմ զգործս Հօր իմոյ, մի հաւատայք ինձ.
 38 Ապա թէ գործեմ, թէ եւ ինձ ոչ հաւատայք, սա-
 կայն գործոցն հաւատացէք. զի զիտասջիք եւ ծանի-
 39 ջիք՝ եթէ Հայր յիս եւ ես ի Հայր: Իարձեալ խնդ-
 40 րէին զնա ունել, եւ ել ի ձեռաց նոցա: Եւ զնաց
 միւսանգամ յայնկոյս Յորդանանու՝ ի տեղին, ուր էր
 Յովհաննէս զառաջինն եւ մերտէր. եւ անդ լինէր:
 41 Եկին բազումք առ նա եւ ասեն. զի Յովհաննէս նշան
 42 ինչ ոչ արար, Իայց զամենայն զոր ասաց Յովհան-
 նէս վասն նորա, Յշմարիտ էր. եւ բազումք հաւա-
 տացին ի նա անդ:

Ք Ա Ռ Թ Ժ Ա Ս

1 ԶԳ. Եւ էր ոմն հիւանդ Վազարոս ի Բեթա-
 նիա, ի գեղջէ Մարիմայ եւ Մարթայի քեռ նորա:
 2 Այս այն Մարիամ էր՝ որ օժ զՏէրն իւղով եւ ջնջեաց
 զոտս նորա հերով իւրով. որոյ եղբայրն Վազարոս
 3 հիւանդ էր: Եւ աքեցին առ նա քորքն նորա եւ ա-
 սեն. Տէր, ահաւասիկ զոր դուն սիրէիր՝ հիւանդա-
 4 ցեալ է: Իբրեւ լուաւ Յիսուս, ասէ. այն հիւան-
 դութիւն չէ ի մահ, այլ վասն փառացն Աստուծոյ.
 5 զի փառաւոր լիցի որդի Աստուծոյ այնուիկ: Եւ սի-
 6 եւ զՎազար: Իբրեւ լուաւ թէ հիւանդացեալ է,
 7 զտեղի կալաւ անդէն ուր էրն՝ աւուրս երկուս: Ապա
 8 յետ այնորիկ ասէ ցնոսա. եկայք երթիցուք միւս-
 9 նէ. եւ զարձեալ երթաս անդրէն: Պատասխանի ետ
 Յիսուս. ոչ երկոտասան ժամ է աւուր. եթէ որ

գնայ ի տուրնջեան՝ ոչ գայթազդի, զի զլոյս աշխարհիս
 այսորիկ տեսանէ. Ապա թէ որ գնայ ի գիշերի՝ 10
 գայթազդի, զի լոյս ոչ գոյ ընդ նմա: Օայս իբրեւ 11
 ասաց, յետ այնորիկ ասէ ցնոսա. Վազարոս բարեկամ
 մեր ննջեաց. այլ երթամ, զի զարթուցից զնա: Ասեն 12
 ցնա աշակերտքն. Տէր, եթէ ննջեաց՝ ապա ապրի:
 Այլ Ահսուս վասն մահուն նորա ասէր. նոցա այս 13
 պէս թուեցաւ՝ թէ վասն ննջելոյ քնոյն ասէ: Այն 14
 ժամ ասէ ցնոսա Ահսուս յայտնապէս. Վազարոս մե-
 ոաւ. Եւ ես ուրախ եմ վասն ձեր, զի դուք հաւա- 15
 տասջիք ինձ, զի ես չէի անդ. բայց արդ՝ եկայք եր-
 թիցուք առ նա: Ասէ իւովմաս՝ անուանեալն երկուս 16
 ընակ՝ ցաշակերտակիցան. Օն, եկայք եւ մեք՝ զի ընդ
 նմա մեռցուք: Եւն Ահսուս՝ եզիտ զնա չորեքօրեայ ի 17
 գերեզմանի: Եւ էր Բեթանիա մերձ յԱջուպաղէմ, 18
 իբրեւ ասպարիսօք հնգետասան: Բազումք ի Հրէից 19
 անտի եկեալ էին առ Մարթա եւ Մարիամ, զի
 միտիթարեացն զնոսա վասն եղբօրն: Մարթա իբրեւ 20
 լուաւ՝ թէ Ահսուս գայ, ընդառաջ գնաց նորա. բայց
 Մարիամ նստէր անդէն ի տան: Ասէ Մարթա ցԱհ- 21
 սուս. Տէր, եթէ աստ լեալ էիր, եղբայրն իմ չէր
 մեռեալ. Այլ եւ արդ գիտեմ, եթէ զոր ինչ խնդրես- 22
 ցես յԱստուծոյ՝ տացէ քեզ Աստուած: Ասէ ցնա Ահ- 23
 սուս. յարիցէ եղբայրն քո: Ասէ ցնա Մարթա. գի- 24
 տեմ զի յարիցէ ի յարութեան՝ յաւուրն յետնում:
 Ասէ ցնա Ահսուս. ես իսկ եմ յարութիւն եւ կեանք. 25
 որ հաւատայ յիս, թէպէտ եւ մեռանի՝ կեցցէ. Եւ 26
 ամենայն որ կենդանի է եւ հաւատայ յիս, մի մեռցի
 ի յաւիտեան. հաւատան այսմիկ: Ասէ ցնա. այո՛ Տէր, 27
 ես հաւատացի՝ եթէ դու ես Վրիստոսն որդի Աս-
 տուծոյ, որ յաշխարհ գալոց էիր: Եւ զայս իբրեւ ա- 28

սաց, զնաց եւ կոչեաց զՄարիամ զքոյր իւր լուելայն
 29 եւ ասէ. վարդապետ եկեալ է եւ կոչէ զքեզ : Աս
 իբրեւ լուսա՛ յարեաւ վաղվաղակի, եւ եկն առ Ախուս :
 30 Չեւ եւս էր եկեալ Ախուս ի գեօղն. այլ էր անդէն
 31 ի տեղւոջն՝ ուր ընդառաջ եղել նմա Մարթա : Իսկ
 շրեայքն՝ որ էին ընդ նմա ի տան անդ եւ մտիթա-
 րէին զնա, իբրեւ տեսին զՄարիամ թէ յարեաւ
 վաղվաղակի եւ զնաց, զնացին եւ նոքա զհետ նորա.
 համարէին թէ ի գերեզմանն երթայ՝ զի լացցէ անդ :
 32 Իսկ Մարիամ իբրեւ եկն ուր էրն Ախուս եւ ետես
 զնա, անկաւ առ ոտս նորա եւ ասէ. Տէր, եթէ աստ
 33 էիր դիպեալ՝ ոչ էր մեռեալ եղբայրն իմ : Ախուս
 իբրեւ ետես զնա զի լայր, եւ որ ընդ նմա էին շրեայ-
 քն՝ լային, խռովեցաւ յոգի իւր իբրեւ զայրացեալ,
 34 Եւ ասէ. ո՛ւր եղիք զնա. ասեն ցնա. Տէր, եկ եւ
 35 տես : Եւ արտասուեաց Ախուս : Եւսէին շրեայքն,
 36 տեսէք՝ որչափ սիրէր զնա. Ղէպքն ի նոցանէ ասէին.
 37 ո՛չ կարէր սա, որ երաց զաչս կուրին, առնել՝ զի եւ
 38 սա մի մեռցի : Ախուս դարձեալ զայրացեալ ընդ
 միտս իւր, գայ ի գերեզմանն. եւ էր այր մի, եւ վէմ մի
 39 եղեալ ի վերայ նորա : Եւ ասէ Ախուս. ի բաց արարէք
 զվէմդ : Եւսէ ցնա Մարթա՝ քոյր մեռելոյն. Տէր, արգ
 40 հոտեալ իցէ, քանզի չորեքօրեայ է : Եւսէ ցնա Ախ-
 սուս. ո՛չ ասացի քեզ՝ եթէ հաւատասցես, տեսցես
 41 զփառան Ասաուծոյ : Եւ իբրեւ ի վեր առին զվէմն,
 Ախուս ամբարձ զաչս իւր ի վեր, եւ ասէ. Շայր,
 42 գոհանամ զքէն. զի լուար ինձ. Եւ ես դիտէի՝ զի
 յամենայն ժամ լսես ինձ. այլ վասն ժողովրդեանս
 որ շուրջ կան՝ առնեմ, զի հաւատասցեն՝ թէ դու
 43 առաքեցեր զես : Եւ այս իբրեւ ասաց, ի ձայն մեծ
 աղաղակեաց եւ ասէ. Ղազարէ, արի եկ արտաքս :

Եւ ել մեռեալն ոտիւք կտալելովք, եւ ձեռքն երբ 44
 դապնդօք, եւ երեսօքն վարչամահապատօք: Եւ ասէ
 ցնոսա Ախուս. լուծէք զդա եւ թողէք երթալ: Բա- 45
 զուօք ի Հրէիցն՝ որ եկեալ էին առ Մարեմանս,
 իբրեւ տեսին զոր արարն, հաւատացին ի նա: Եւ 46
 ոմանք ի նոցանէ զնացին առ փարիսեցիսն, եւ պատ-
 մեցին նոցա՝ զոր արարն Ախուս:

Ձ. Ժողովեցին քահանայապետն եւ փարի- 47
 սեցիք ատեսն, եւ ասնն. զի՞նչ արասցուք, զի այրն
 այն բազում նշանս առնէ: Եթէ թողուօք զնա այն- 48
 պէս, ամենեքին հաւատան ի նա. եւ դայցեն Հո-
 ոսօք եւ բառնայցեն զազգս մեր եւ զտեղի: Սի ոմն 49
 ի նոցանէ՝ անուն Ապիափա, որ քահանայապետ էր
 տարւոյն այնորիկ, ասէ ցնոսա. զուք ոչ ինչ դիտէք,
 Եւ ոչ բնաւ խորհել իսկ, թէ լաւ է մեզ՝ զի այր 50
 մի մեռանիցի ի վերայ ժողովրդեանս, եւ մի ամենայն
 ազգս կորիցէ: Չայս ոչ յանձնէ ինչ ասաց. այլ զի 51
 քահանայապետ էր տարւոյն այնորիկ, մարգարէացաւ
 եթէ մեռանելոց էր Ախուս ի վերայ ազգին. Եւ ոչ 52
 ի վերայ ազգին միայն, այլ զի եւ զորդիսն Աստուծոյ
 զօրուեալսն ժողովեացէ ի մի: Եւրա յայնմ օրէ խար- 53
 հուրդ որաբին՝ զի սպանցեն զնա: Եւ Ախուս այ- 54
 նուհետեւ ոչ եթէ համարձակ շրջէր ի մէջ Հրէիցն.
 այլ զնաց անտի յերկիր մի՝ որ մերձ էր յանապատ,
 ի քաղաք մի՝ որում անուն էր Եփրայիմ, եւ անդ
 լինէր աշակերտօքն հանդերձ:

Ձի. Եւ էր մերձ զատիկն Հրէից, եւ բազումք 55
 եին յԱրուսաղէմ ի գաւառէ անտի յառաջագոյն
 քան զգատիկն, զի սրբեցեն զանձինս իւրեանց: Իսրն- 56
 դրէին զԱխուս, եւ ասէին ընդ միմեանս՝ մինչ կային
 ի տաճարին. զհարդ թուի ձեզ՝ եթէ ոչ դայցէ ի

տօն այսր: Պատուէր տուեալ էր քահանայապետիցն եւ փարիսեցւոց, զի թէ ոք գիտասցէ թէ ուր է, գուշակեսցէ զնմանէ զի կայցին զնա:

Ե Լ Ո Ւ Խ Ե Բ Բ Թ

- 1 Իսկ Ահսուս վեց աւուրք յառաջ քան զգա-
- տիկն եկն ի Բեթանիա, ուր էր Ղազար մեռեալն,
- 2 զոր յարոյցն ի մեռելոց: Եւ արարին անդ նմա ըն-
- թրիս. եւ ի սպասու կայր Մարթա, եւ Ղազար մի
- 3 էր ի բազմելոց ընդ նմա: Իսկ Մարեմայ առեալ լինար
- մի իւղոյ նարդեան ազնուի մեծազնոյ, օժ զոտսն Ահ-
- սուսի, եւ հերով իւրով մաքրէր զոտս նորա. եւ
- 4 տունն լի եղել ի հոտոյ իւղոյն: Եւէ մի ոմն յաշա-
- կերտաց անտի՝ Աուգա իսկարիօպտացի, որ մատնե-
- 5 լոցն էր զնա. Ինդէր ոչ իւղոյ այգ վաճառեցաւ երեք
- 6 հարիւր դենարի, եւ տուաւ աղքատաց: Այս ա-
- սաց՝ ոչ զի զաղքատաց ինչ փոյթ էր նմա, այլ զի
- գող էր եւ զարկոյն ինքն ունէր. եւ որ ինչ անկա-
- 7 նէրն՝ նա կրէր: Եւէ Ահսուս. թոյլ տուր դմա, զի
- 8 յօրն պատանաց իմոց պահեսցէ զայդ: Աղքատս
- յամենայն ժամ ընդ ձեզ ունիք: զիս ոչ հանստպազ
- 9 ընդ ձեզ ունիք: Իբրեւ գիտաց ժողովուրդ բազում
- ի Հրէիցն թէ անդ է՝ եկին, ոչ միայն վասն Ահսու-
- սի, այլ զի եւ զՂազար տեսցեն, զոր յարոյցն ի մե-
- 10 ռելոց: Խորհուրդ արարին քահանայապետին՝ զի եւ
- 11 զՂազար սպանցեն. Վանզի բազումք ի Հրէից եր-
- թային եւ հաւատային ի Ահսուս:
- 12 Ի՛՛՛՛. Ի վաղիւ անդր ժողովուրդ բազում որ ե-
- կեալ էր ի տօնն, իբրեւ լուան թէ գայ Ահսուս յԵ-
- 13 բուսաղէմ, Առին ոստս արմաւենեաց եւ երին ընդ ա-
- ռաջ նորա, աղաղակէին եւ ասէին. ովաննայ, օրհ-

նեալ որ զասդ յանուն Տեառն՝ Թագաւորդ Իսրայ-
 ելի: Եւ զտեալ Ախսուսի էշ մի, նստաւ ի վերայ 14
 նորա. որպէս եւ գրեալ է. Մի երկնչիք զուստը 15
 Աիոմնի՝ ահաւաղիկ Թագաւոր քո զայ նստեալ ի վե-
 րայ յաւանակի իշոյ: Եւ զայն ինչ ոչ գիտացին ա- 16
 շակերտքն նորա զառաջինն, այլ յորժամ փառաւո-
 րեցաւ Ախսուս, յայնժամ յիշեցին, եթէ այն էր՝ որ
 գրեալն էր վասն նորա. եւ զայն արարին նմա: Եւ 17
 Ժողովուրդն վկայէր՝ որ էր ընդ նմա, թէ զՎազար
 կոչեաց եւեթ ի գերեզմանէն, եւ յարոյց զնա ի մե- 18
 ռելոց: Եւ վասն այնորիկ ընդառաջ եղեւ նմա ժո-
 ղովուրդն, զի լուան եթէ զայն նշանս արարեալ էր
 նորա: Իսկ փարիսեցիքն ասէին ընդ միմեանս. տե- 19
 սանէք զի ոչինչ օգտիք. ահաւասիկ աշխարհ ամե-
 նայն զկնի նորա գնաց: Եւ ին անդ ոմանք եւ հեթա- 20
 նոսք յիշելոցն անդր, զի երկիր պագանիցեն ի տօնին:
 «Նորա մատեան առ Փիլիպպոս՝ որ ի Ղեթսայիզա 21
 Վալիլեացւոցն էր, ազաչէին զնա եւ ասէին. Տէր,
 կամի՞՞ք զԱխսուս տեսանել: Վայ Փիլիպպոս եւ ասէ 22
 ցԱնդրէաս. Անդրէաս եւ Փիլիպպոս ասեն ցԱխսուս:
 Եւ Ախսուս պատասխանի ետ նոցա եւ ասէ. եհաս 23
 ժամ զի փառաւորեցի Արդի մարդոյ:

ԻՅ. Եւ մէն ամէն ասեմ ձեզ. եթէ ոչ հատն ցո- 24
 րենոյ անկեալ յերկիր մեռանիցի, Ինքն միայն կայ. 25
 ապա եթէ մեռանիցի՝ բազում արդիւնս տունէ: Ար
 սիրէ զանձն իւր՝ արձակէ զնա. եւ որ ատեայ զանձն
 իւր յաշխարհիս յայսմիկ, ի կեանսն յաւիտենականս
 պահեսցէ զնա: Եւ թէ որ զիս պաշտիցէ, զկնի իմ ե- 26
 կեսցէ. եւ ուր Եսն եմ, անդ եւ պաշտօնեայն իմ ե-
 ղեցի. եթէ որ զիս պաշտիցէ, պատուեսցէ զնա
 Հայրն իմ:

27 Ի Գ. Լայց այժմ անձն իմ խոովեալ է. եւ
 զի՞նչ ասացից, եթէ Հայր, ապրեցո զես ի ժաման-
 28 նակէ աստի յայսմանէ, այլ վասն այնորիկ եկի ի
 ժամն յայս: Հայր, փառաւորեա զորդի քո: Եղևն
 բարբառ յերկնից. Եւ փառաւոր արարի, եւ դար-
 29 ձեալ փառաւոր արարից: Եւ ժողովուրդն որ կայր
 եւ լսէր՝ ասէին, որոտումն լինել: Ահաքն ասէին՝
 30 հրեշտակ խօսեցաւ ընդ նմա: Պատասխանի ետ Աի-
 սուս եւ ասէ. ոչ վասն իմ ինչ եկն բարբառս այս,
 31 այլ վասն ձեր: Եւ յժմիկ դատաստան է աշխարհիս
 այսորիկ, այժմիկ իշխան աշխարհիս այսորիկ ընկեացի
 32 արտաքս: Եւ ես յորժամ բարձրացայց յերկրէ, զա-
 33 մենեւին ձգեցից առ իս: Օ, այս ասէր, նշանակեալ
 34 թէ որով մահու մեռանելոց իցէ: Պատասխանի ետ
 նմա ժողովուրդն. մեք լուաք յորինաց՝ եթէ Վերիս-
 ատոն յաւիտեան կայ, եւ դու զիարդ ասես՝ թէ պարտ
 է բարձրանալ Արդւոյ մարդոյ. ո՞վ է այն որդին մար-
 35 դոյ: Ես է ցնոպա Աիսուս. փոքր միւս եւս ժամանակ
 լոյս ընդ ձեզ է. գնացէք՝ մինչդեռ զլոյսն ունիք, զի մի
 խաւար ձեզ հասցէ. զի որ գնայ ի խաւարի՝ ոչ գիտէ
 36 յո երթայ: Մինչդեռ զլոյսն ընդ ձեզ ունիք՝ հաւա-
 տացէք ի լոյսն, զի որդիք լուսոյ եղիջիք: Օ, այս խօ-
 37 սեցաւ Աիսուս, եւ չոգաւ թաքեալ ի նոցանէ: Եւ
 այնչափ նշանն արարեալ էր առաջի նոցա, եւ նորա
 38 ոչ հաւատային ի նա. Օ, ի լոցի բանն Եսայեայ մար-
 գարէի՝ զոր ասացն. Տէր, ո՞ հաւատաց ի լուր մեր,
 39 եւ բազուկ Տեառն ո՞ւմ յայտնեցաւ: Ասան այնո-
 րիկ ոչ կարէին հաւատալ, զի միւսանգամ ասէ
 40 Եսայի. Թէ կօւրացոյց զաչս նոցա, եւ ապշեցոյց
 զսիրտս նոցա. զի մի տեսցեն աչօք, եւ իմացին սրը-
 41 տիւք, եւ դարձցին եւ բժշկեցից գնոսա: Օ, այս ա-

սաց Նսայի՛ զի ետես զփառս նորա, եւ խօսեցաւ վասն նորա : Իւայց սակայն եւ յիշխանաց անտի բազումք 42 հաւատացին ի նա . այլ վասն փարիսեցւոցն ոչ յայտնէին, զի մի փ ժողովրդենէն ելանիցեն : Վրանզի սի- 43 բեցին զփառս մարդկան առաւել քան զփառս Աստուծոյ :

ԻԲ. Նւ Ախտուս աղաղակէր եւ ասէր . որ հաւ- 44 ատայ յիս՝ ոչ հաւատայ յիս, այլ յայն՝ որ առաքեացն զիս : Նւ որ անսանէ զիս, զայն տեսանէ՝ որ 45 առաքեացն զիս : Նս լոյս յաշխարհ եկի, զի ամենայն 46 որ հաւատայ յիս՝ ի խաւարի մի մնասցէ : Նւ եթէ 47 ոք լուիցէ բանից իմոց, եւ ոչ պահեսցէ, ես ոչ դատիմ զնա, քանզի ոչ եկի՝ թէ դատեցայց զաշխարհ, այլ զի փրկեցից զաշխարհ : Ար անարգէ զիս, եւ ոչ 48 ընդունի զըսնս իմ՝, գոյ որ դատի զնա . բանն զոր ես խօսեցայ, նա դատի զնա յաւուրն յեռնում : Եւ ի ես 49 յանձնէ իմմէ ոչ խօսեցայ . այլ որ առաքեացն զիս Հայր, նա ետ ինձ պատուէր՝ զինչ ասացից եւ զինչ խօսեցայց : Նւ զիտեմ՝ եթէ պատուէրն այն փեռնք 50 են յաւիտենականք : Արդ՝ զոր ենն խօսիմ, որպէս ասաց ինձ Հայրն՝ այնպէս խօսիմ :

Պ Ա Ռ Ք Թ Ժ Պ Ծ

ԻԿ. Յառաջագոյն քան զտօնն զատկի, զփտաց 1 Ախտուս, թէ հասեալ է ժամ նորա՝ զի փոխեցի յաշխարհէ աստի առ Հայր . սիրեաց զիւրան՝ որ յաշխարհի աստ են, ի սպառ սիրեաց զնոսա : Նւ ի լինել 2 ընթրեացն, սատանայի իսկ արկեալ էր ի սիրտ՝ զի մատնեցէ զնա Յուդա Միմնզնի իսկարիովտացւոյ : Գփտաց Ախտուս զի զամենայն ինչ ետ Հայր ի ձեռս 3 նորա, եւ թէ յԱստուծոյ ել եւ առ Աստուած՝ էր-

4 Թայ, Յառնէ յընթրեաց անտի, եւ դնէ զհանրերձ-
 5 սրն, եւ առեալ ղենջակ մի՝ սփածաւ: Աւ ապա
 առեալ ջուր՝ արկ ի կոնք, եւ սկսաւ լուանալ զոտս
 աշակերտացն, եւ սրբէր ղենջակաւն՝ զոր սփածեաքն
 6 էր: Պայ առ Սիմոն Պետրոս, եւ նա ասէ ցնա.
 7 Տէր, դո՞ւ զի՞մ զոտս լուանաս: Պատասխանի ետ նմա
 Յիսուս եւ ասէ. զոր ինչ ես գործեմ, դու այժմ՝
 8 ոչ գիտես. բայց ապա գիտասցիր: Ես է ցնա Պետրոս.
 ոչ լուացես զոտս իմ յաւիտեան: Պատասխանի ետ
 նմա Յիսուս. եթէ ոչ լուացից զքեզ՝ ոչ ունիս ընդ
 9 իս մասն: Ես է ցնա Սիմոն Պետրոս. Տէր, մի միայն
 10 զոտս իմ, այլ եւ զձեռս եւ զգլուխ: Ես է ցնա Յի-
 սուս. լուացելոյն չէ ինչ պիտոյ՝ բայց զի զոտսն լուա-
 նայցէ. քանզի ամենեւին սուրբ է. եւ դուք սուրբ
 11 էք, այլ ոչ ամենեքին: Օ՛ի գիտէր զայն որ մասնեւ-
 լոցն էր զնա, վասն այնորիկ ասաց՝ Թէ ոչ ամենեքին
 12 սուրբ էք: Աւ յորժամ լուաց զոտս նոցա, առ զհան-
 դերձսն իւր եւ դարձեալ բազմեցաւ, եւ ասէ ցնոսա.
 13 գիտէք զինչ արարիդ ձեզ: Ղուք կոչէք զիս վարդա-
 պետ եւ Տէր. եւ բարուք ասէք, քանզի եմ իսկ:
 14 Իսկ արդ՝ եթէ ես լուացի զոտս ձեր՝ Տէրս եւ վար-
 դապետս, եւ դուք պարտիք զմիմեանց ոտս լուանալ:
 15 Օ՛ի օրինակ մի ետու ձեզ, զի որպէս ես ձեզ ա-
 բարի, եւ դուք առնիջէք:
 16 Ի՞ջ. Եմէն ամէն ասեմ ձեզ. ոչ է ծառայ մեծ
 քան զՏէր իւր, եւ ոչ առաքեալ՝ մեծ քան զայն՝ որ
 17 առաքեացն զնա: Աթէ զայս գիտէք, երանելի եւս
 18 էք՝ եթէ առնիցէք զայս: Ոչ վասն ամենեցուն ձեր
 ասեմ. զի ես գիտեմ՝ զորս ընտրեցիդ. այլ զի լցի
 գիրն, թէ որ ուտէր ընդ իս հաց՝ արար ինձ խա-
 19 բէութիւն: Եայսմ հետէ իսկ ասեմ ձեզ մինչ չեւ

եղեալ, զի յորժամ լինիցի՝ հաւատասցեք թէ ես
եմ: Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. որ ընդունի՝ զոր ոք ես 20
առաքեցից, զիս ընդունի. եւ որ զիս ընդունի, ըն-
դունի զայն՝ որ առաքեացն զիս: Այս իբրեւ ասաց 21
Յիսուս, խռովեցաւ յողի իւր՝ վկայեաց եւ ասէ. ա-
մէն ամէն ասեմ ձեզ, զի մի ոմն ի ձէնջ մասնելոց
է զիս: Հայէին ընդ միմեանս աշակերտքն տարակու- 22
սեալք թէ զումէ ասիցէ: Այլ էր մի ոմն յաշակերտացն 23
բազմեալ առ Յիսուսիւ, զոր սիրէրն Յիսուս. Ակնարկէ 24
նմա Սիմոն Պետրոս հարցանել՝ ո՞վ իցէ, վասն որոյ
ասէն: Այլ նա անկեալ զլանջօքն Յիսուսի, ասէ ցնա. 25
Տէր ո՞վ է: Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ. այն 26
է՝ որում ես թացից զպատառն եւ տաց: Այլ թա-
ցեալ զպատառն տայ Յուդայի սկարիովտացւոյ: Այլ 27
յետ պատառոյն՝ ապա եմուտ ի նա սատանայ: Այլ
ասէ ցնա Յիսուս. արդ՝ զոր ինչ առնելոց ես՝ արա
վաղվաղակի: Այլ զայս ոչ ոք իմնցաւ ի բազմականաց 28
անտի, թէ առ ինչ ասաց ցնա. Օ՛ի ոմնք համա- 29
րէին թէ զի զարկղն ունէր Յուդա, ասաց նմա Յիսուս՝
գնեա ինչ որ պիտոյ իցէ մեզ ի տօնիս. եւ կամ զի աղ-
քատաց ինչ տացէ: Իսկ նորա առեալ զպատառն, 30
եւ արտաքս վաղվաղակի. եւ էր գիշեր:

Իի. Այլ իբրեւ եւ, ասէ Յիսուս. այժմ փա- 31
ռաւորեցաւ Արդի մարդոյ, եւ Աստուած փառաւո-
րեցաւ ի նմա: Օ՛ի եթէ Աստուած փառաւորեցաւ ի 32
նմա, եւ Աստուած փառաւորեցէ զնա յանձն իւր. եւ
վաղվաղակի փառաւորեցէ զնա: Արդեակք իմ, փոքր 33
ինչ ժամանակ ընդ ձեզ եմ. խնդրիցէք զիս, եւ որ-
պէս ասացի ց՝րեայսն եթէ ուր եսն երթամ, զուք
ոչ կարէք զալ. եւ արդ ձեզ ասեմ: Պատուիրան 34
նոր տամ ձեզ, զի սիրիցէք զմիմեանս. որպէս սիրե-

35 ցի ես զձեզ, զի եւ դուք սիրեսձիք զմիմեանս: Այսմ
 գիտասցեն ամենեքեան՝ եթէ իմ աշակերտք էք, եթէ
 36 սիրիցէք զմիմեանս: Ես է ցնա Աիմոն Պետրոս. Տէր,
 յո՞վ երթաս: Պատասխանի ետ Աիսուս, ուր եսն եր-
 թամ՝ դու ոչ կարես այժմ գալ զքնի իմ, բայց ապա
 37 եկեսցես զքնի իմ: Ես է ցնա Պետրոս. Տէր, ընդէ՞ր ոչ
 կարիցեմ գալ այժմ զքնի քո. արդէն զանձն իմ իսկ
 38 եղից ի վերայ քո: Պատասխանի ետ Աիսուս. զանձն
 քո զիցես ի վերայ իմ. ամէն ամէն ասեմ քեզ, չեւ
 իցէ հաւու խօսեալ, մինչ դու երիցս ուրասցիս զիս:

Պ Ա Պ Ե Թ Թ Գ Ծ

1 Աի խոռովեսցին սիրտք ձեր. այլ հաւատա-
 2 ցէք յԱստուած, եւ յիս հաւատացէք: Ի տան Հօր
 իմոյ օթեվանք բազում են. ապա թէ ոչ ասացեալ
 էր իմ ձեզ, թէ երթամ եւ պատրաստեմ ձեզ տեղի:
 3 Եւ եթէ երթամ եւ պատրաստեմ ձեզ տեղի, դար-
 ձեալ գամ, եւ առնում զձեզ առ իս. զի ուր եսն
 4 իցեմ, եւ դուք անդ իցէք: Եւ ուր երթամն՝ զիտի-
 5 ցէք, եւ զճանապարհն զիտիցէք: Ես է ցնա Խոլվմաս.
 Տէր, ոչ գիտեմք յո՞ երթաս, եւ զիարդ զճանապարհն
 6 կարասցուք զիտել: Ես է ցնա Աիսուս. ես՞ եմ ճանա-
 պարհ եւ ճշմարտութիւն եւ կեանք. ոչ ոք գայ առ
 7 Հայր՝ եթէ ոչ ինեւ: Եթէ զիս գիտէիք՝ ապա եւ
 զՀայրն իմ գիտէիք, եւ այսուհետեւ զիտասձիք զիս:
 8 Ես է ցնա Փիլիպպոս. Տէր, ցոյց մեզ զՀայր եւ շատ
 9 է մեզ: Ես է ցնա Աիսուս. այսչափ ժամանակս ընդ
 ձեզ եմ, եւ ոչ ծանեար զիս Փիլիպպէ. որ ետես
 զիս՝ ետես զՀայրն, եւ դու զիարդ ասես՝ եթէ ցոյց
 10 մեզ զՀայր: Ո՞չ հաւատաս՝ եթէ ես ի Հայր, եւ
 Հայր յիս է. զքանս զոր ես խօսիմ ընդ ձեզ, ոչ եթէ

յանձնէ ինչ խօսիմ, այլ Հայրն՝ որ յիս բնակեալ է, նա գործէ զգործան: Հաւատայք ինձ, եթէ ես ի 11
 Հայր եւ Հայր յիս: Եւս թէ ոչ՝ գոնէ վասն գոր- 12
 ծոցն հաւատացէք ինձ: Եւսն ամէն ասեմ ձեզ, թէ
 որ հաւատայն յիս, զգործան զոր ես գործեմ եւ նա
 գործեսցէ, եւ մեծաւեծս եւս քան զնոյնս գործեսցէ.
 զի ես առ Հայր երթամ, Եւ զոր ինչ խնդրիցէք 13
 յանուն իմ, արարից զայն. Եւ փառաւորեսցի Հայր 14
 յՈրդի:

ՎԵՐՋ. Եթէ սիրէք զիս՝ զպատուիրանս իմ պա- 15
 հեսցիք: Եւ ես աղաչեցից զՀայր, եւ այլ մխիթարիչ 16
 տացէ ձեզ, զի ընդ ձեզ բնակեսցէ ի յաւիտեան, Եւ 17
 զին ճշմարտութեան, զոր աշխարհս ոչ կարէ ընդու-
 նել. զի ոչ տեսանէ զնա, եւ ոչ ճանաչէ զնա. բայց
 դուք ճանաչէք զնա, զի առ ձեզ բնակեսցէ եւ ընդ
 ձեզ եղիցի: Աչ թողից զձեզ որքս. գամ առ ձեզ: 18
 Փաքք միւս եւս եւ աշխարհս ոչ եւս տեսանէ զիս, 19
 բայց դուք տեսանիցէք զիս. զի ես կենդանի եմ, եւ
 դուք կենդանի լինելոց էք: Եւսնմ աւուր զիտասցիք 20
 դուք, զի ես ի Հօր իմում եւ դուք յիս եւ ես ի
 ձեզ: Եւ ունի զպատուիրանս իմ եւ պահէ զնոսա, 21
 նա է որ սիրէ զիս. եւ որ սիրէն զիս՝ սիրեսցի ի Հօրէ
 իմմէ. եւ ես սիրեցից զնա, եւ երեւեցուցից նմա զիս:
 Ես է զնա Եւսն ոչ Ակարիստացին. Տէր զի՛ եղել՝ 22
 զի մեզ յայանելոց ես զքեզ եւ ոչ աշխարհի: Պա- 23
 տասխանի ետ Եւսոլս եւ ասէ զնա. եթէ դք սիրէ
 զիս՝ զբանն իմ պահեսցէ, եւ Հայր իմ սիրեսցէ զնա.
 եւ առ նա եկեսցուք եւ օթեւանս առ նմա արաս-
 ցուք. Եւ որ ոչն սիրէ զիս՝ զբանս իմ ոչ պահէ. եւ 24
 բանն իմ զոր լսէք՝ ոչ է իմ, այլ Հօրն՝ որ առա-
 քեսցն զիս:

25 Այս խօսեցայ ընդ ձեզ՝ մինչ առ ձեզս եմ: Իսկ
 26 մտիթարիչն չողին սուրբ՝ զոր առաքեսցէ չայր յա-
 նուն իմ, նա ուսուցէ ձեզ զամենայն, եւ յիշեցու-
 27 ցէ զամենայն՝ որ ինչ ասացի ձեզ: Խաղաղութիւն
 թողում ձեզ, զխաղաղութիւն զիմ տամ ձեզ. ոչ
 որպէս աշխարհս ւայ՝ տամ ես ձեզ. մի խռովեսցին
 28 սիրտք ձեր, եւ մի զանգիտեսցին: Եւ այք, զի ասացի
 ես ձեզ թէ երթամ, եւ գամ առ ձեզ. եթէ սիրէիք
 զիս՝ ապա ուրախ լեալ էր ձեր՝ թէ ես առ չայր եր-
 29 թամ, զի չայր իմ մեծ է քան զիս: Եւ այժմ պաս-
 ցի ձեզ մինչ չեւ եղեալ, զի յորժամ լինիցի՝ հաւա-
 30 տասջիք: Այ եւս այլ շատ խօսեցայց ընդ ձեզ. զայ
 իջեան աշխարհիս պսորիկ եւ յիս ինչ ոչ գտանէ:
 31 Եւ զի ծանիցէ աշխարհ, եթէ սիրեմ զչայր, եւ
 որպէս պատուիրեաց ինձ չայր՝ այնպէս առնեմ. օն
 արիք գնացուք աստի:

Յ Ա Ո Վ Ի Ծ Ե Ծ

1 Եւ եմ որթն ճշմարիտ, եւ չայր իմ մշակ է:
 2 Ամենայն ուռ որ յիս է եւ ոչ բերէ պտուղ, կտրէ
 զնա. եւ ամենայն որ բերէ պտուղ՝ սրբէ զնա, զի ա-
 3 ռաւել եւս պտղաբեր լիցի: Գուք արդէն իսկ սուրբ
 4 էք վասն բանին՝ զոր խօսեցայ ընդ ձեզ: Եւ այժմ յիս՝
 եւ ես ի ձեզ. որպէս ուռն ոչ կարէ պտուղ բերել
 յանձնէ իւրմէ, եթէ ոչ իցէ հաստատեալ յորթն,
 նոյնպէս եւ դուք՝ եթէ ոչ յիս հաստատեալ իցէք:
 5 Եւ եմ որթ եւ դուք ուռ. որ հաստատեալ է յիս
 եւ ես ի նա, նա բերէ պտուղ յոյժ. զի առանց իմ
 6 ոչ ինչ կարէք առնել: Եթէ որ ոչ է հաստատեալ
 յիս, եւ նա արտաքս իրել զուռն եւ ցամաքեցաւ,
 7 եւ ժողովն զնա եւ ի հուր արկաննն եւ այրի: Եթէ

կայցէք յիս եւ բանք իմ ի ձեզ կայցեն, զոր ինչ կա-
 միցիք՝ խնդրեսջիւք, եւ լինիցի ձեզ : Յայսմիկ փառաւ 8
 որեցաւ Հայր իմ, զի պտուղ յոյժ բերիցէք. եւ ե-
 ղեջիւք իմ աշակերտք : Արպէս սիրեաց զիս Հայր, եւ 9
 ես սիրեցի զձեզ . հաստատուն կացէք ի սեր իմ : Ա- 10
 թէ պահիցէք զպատուիրանս իմ, կացջիւք ի սեր իմ .
 որպէս ես զպատուիրանս Հօր իմոյ պահեցի, եւ կամ
 ի սեր նորա : Չայս խօսեցայ ընդ ձեզ, զի ուրախու- 11
 թիւն իմ ի ձեզ իցէ, եւ ձեր ուրախութիւնն լցեալ
 եղեցի : Այս է պատուէր իմ, զի սիրեսջիւք զմիմեանս, 12
 որպէս եւ ես զձեզ սիրեցի : Մեծ եւս քան զայս սեր 13
 ոչ ոք ունի, եթէ զանձն իւր զիցէ ի վերայ բարեկա-
 մաց իւրոց : Ղուք բարեկամք էք իմ, եթէ առնիցէք՝ 14
 զոր եմն պատուիրեմ ձեզ : Այ եւս կոչեմ զձեզ ծա- 15
 ալս, զի ծառայն ոչ գիտէ զինչ գործէ Տէրն նորա .
 այլ զձեզ կոչեցի բարեկամն, զի զամենայն, զոր լուայ
 ի Հօրէ իմմէ՝ ծանուցի ձեզ : Այ եթէ դուք ընտրե- 16
 ցէք զիս . այլ ես ընտրեցի զձեզ, եւ եղի զձեզ . զի
 դուք երթայցէք եւ պողարերք լինիցիք . եւ պտուղն
 ձեր կացցէ . եւ զոր ինչ խնդրիցէք ի Հօրէ իմմէ յա-
 նուն իմ, տացէ ձեզ : Չայս պատուիրեմ, զի սիրես 17
 ջիւք զմիմեանս : Աթէ աշխարհ զձեզ ատեայ, գիտաս 18
 ջիւք զի նախ զիս ատեաց : Աթէ յաշխարհէ աստի 19
 էիք՝ աշխարհ զիւրան սիրէր արդեօք . բայց զի չէք
 յաշխարհէ, այլ ես ընտրեցի զձեզ յաշխարհէ, վասն
 այնորիկ ատեայ զձեզ աշխարհ : Յիշեցէք զբանն զոր 20
 ասացի ձեզ, թէ ոչ է ծառայ մեծ քան զՏէր իւր .
 եթէ զիս հալածեցին, ապա եւ զձեզ հալածեսցեն .
 եթէ զբանն իմ պահեցին, ապա եւ զձերն պահես-
 ցին : Այլ զնոյնս արասցեն ընդ ձեզ վասն անուան իւ 21
 մոյ, զի ոչ ծանեան զայն՝ որ առաքեացն զիս : Իմ եւ 22

Թէ չէր եկեալ եւ խօսեցեալ ընդ նոսա, մեղ ինչ
 ոչ գոյր նոցա. բայց արդ չէք պատճառք վասն մեղաց
 23 իւրեանց: Ար զիս ատեայ, եւ զչայրն իմ ատեայ:
 24 Եթէ զգործսն չէր գործեալ ի նոսա, զոր ոչ այլ դք
 գործեաց, մեղ ինչ ոչ գոյր նոցա, բայց արդ տեսին
 25 եւ ատեցին եւ զիս եւ զչայր իմ: Եւ զի լոցի բանն,
 26 որ յօրէնս նոցա գրեալ է, Թէ ատեցին զիս տարա-
 պարտուց: Բայց յորժամ եկեսցէ միտարիչն՝ զոր
 ես առաքեցից ձեզ ի շօրէ՛ զչոզին ճշմարտութեան,
 27 որ ի շօրէ ելանէ, նա վկայեացէ վասն իմ. Եւ դուք
 վկայէք՝ զի ի սկզբանէ ընդ իս էք:

Գ Լ Ա Ե Թ Ժ Զ Թ

1 Օչայս խօսեցայ ընդ ձեզ՝ զի մի գայթաղդես-
 2 ջիք: Ի ժողովրդոց իւրեանց հանիցեն զձեզ. այլ ե-
 կեսցէ ժամանակ, զի ամենայն որ սպանանիցէ զձեզ,
 3 համարիցի պաշտօն մատուցանել Եստուծոյ: Եւ
 զայն արասցեն ընդ ձեզ, քանզի ոչ ծանեան զչայր
 4 եւ ոչ զիս: Եւ եւ զայս խօսեցայ ընդ ձեզ՝ զի յոր-
 ժամ եկեսցէ ժամանակ, յիշեցէք Թէ ես ասացի
 5 ձեզ: Օչայս ի սկզբանէ ոչ ասացի ձեզ, քանզի ընդ
 ձեզ էի: Բայց արդ երթամ ես առ առաքիչն իմ,
 6 եւ ոչ դք ի ձէնջ հարցանէ զիս Թէ յո՞ երթաս: Եւ
 զի զայս խօսեցայ ընդ ձեզ, տրտմութիւն ելից զսիրտս
 7 ձեր: Եւ ես զճշմարիտն ասեմ ձեզ. լաւ է ձեզ
 եթէ ես երթամ. զի եթէ ես ոչ երթայց՝ միտարի-
 չն ոչ եկեսցէ առ ձեզ. ապա եթէ երթամ, ա-
 8 ռաքեցից զնա առ ձեզ: Եւ նա եկեալ յանգիսնես-
 ցէ զաշխարհ վասն մեղաց եւ վասն արգարութեան
 9 եւ վասն դատաստանի: Այսն մեղաց՝ զի ոչ հաւա-
 10 տան յիս. Այսն արգարութեան՝ զի առ չայր իմ

երթամ, եւ ոչ եւս տեսանէք զիս. Վասն դատաւ- 11
 տանի՝ զի իշխան աշխարհիս այսորիկ դատապարտեալ
 է: Եւս բազում ինչ ունիմ ասել ձեզ՝ այլ ոչ կա- 12
 ընք հանդարտել այժմիկ: Յորժամ եկեսցէ նա՝ և ո- 13
 զին ճշմարտութեան, առաջնորդեսցէ ձեզ ամենայն
 ճշմարտութեամբ. զի ոչ եթէ յանձնէ ինչ խօսիցի,
 այլ զոր լսիցէ՝ խօսիցի, եւ զգալոցն պատմեսցէ ձեզ:
 Եւս զիս փառաւորեսցէ, զի յիմէ անտի առնուցու 14
 եւ պատմեսցէ ձեզ: Օ ամենայն ինչ զոր ունի չայր՝ 15
 իմ է. վասն այնորիկ ասացի ձեզ, թէ յիմէ անտի
 առնուցու եւ պատմեսցէ ձեզ: Փոքր մի, եւ ոչ եւս 16
 տեսանէք զիս, եւ ապա սակաւիկ մի եւ տեսանիցէք
 զիս. եւ ես երթամ առ չայր: Բնէին ոմանք յաշա- 17
 կերտաց անտի ցմբեանս. զի՞նչ է այժ՝ զոր ասէ ցմեզ,
 թէ փոքր մի եւ ոչ տեսանէք զիս, եւ դարձեալ սա-
 կաւիկ մի եւ տեսանիցէք զիս, եւ թէ ես առ չայր
 երթամ: Եւ ասէին, զի՞նչ իցէ այն փոքր միւս եւսն, 18
 չցիտեմք զինչ խօսի: Գիտաց Եփսուս եթէ կամէին 19
 ցնա հարցանել, եւ ասէ ցնոսա. վասն այդորիկ խնդրէք
 ընդ միմեանս՝ զի ասացի թէ փոքր մի եւ ոչ տեսանէք
 զիս, եւ դարձեալ սակաւիկ միւս եւս եւ տեսանիցէք
 զիս: Եւ մէն ամէն ասեմ ձեզ, զի լացջիք եւ ողբասջիք 20
 դուք, եւ աշխարհ խնդասցէ. դուք տրամեջջիք, այլ
 արամութիւն ձեր յուրախութիւն եղիցի: Եին յոր- 21
 ժամ ծնանիցի՝ արամութիւն է նեա, զի հասեալ է
 ժամ նորա. այլ յորժամ ծնցի զմանուկն, ոչ եւս
 յիշէ զնեղութիւնն վասն խնդութեանն, զի ծնաւ
 մարդ յաշխարհ: Եւ դուք այժմ՝ արամութիւն ունիք. 22
 այլ դարձեալ տեսից զձեզ, եւ ուրախ լիցին սիրտք
 ձեր, եւ զուրախութիւնն ձեր ոչ որ հանիցէ ի ձեանջ:
 Եւ յայնմ առուր զիս ինչ ոչ հարցանիցէք: Եւ մէն 23

ամէն ասեմ ձեզ՝ զի զոր ինչ խնդրիցէք ի Հօրէ
 21 իմմէ յանուն իմ, անցէ ձեզ: Մինչեւ ցացում ոչ
 ինչ խնդրեցէք յանուն իմ: Խնդրեցէք, եւ առնու-
 25 ցաք. զի ուրախութիւն ձեր լցեալ իցէ: Չայս ա-
 ուակօք խօսեցայ ընդ ձեզ. եկեացէ ժամանակ՝ յոր-
 ժամ ոչ եւս առակօք խօսեցայ ընդ ձեզ. այլ յայ-
 26 տնապէս զՀօրէ պատմեցից ձեզ: Եւ այնմ աւուր
 խնդրեսցէք յանուն իմ. եւ ոչ ասեմ ձեզ՝ եթէ ես
 27 աղաչեցից զՀայր փանձ ձեր: Օ ի ինքն իսկ Հայր
 սիրէ զձեզ՝ զի դուք զիս սիրեցէք, եւ հաւատա-
 28 ցէք՝ եթէ ես յԱստուծոյ ելի: Եւ ի ի Հօրէ եւ եկի
 յաշխարհ. դարձեալ թողում զաշխարհ, եւ երթամ
 29 առ Հայր: Եւնն ցնա աշակերտքն. ահա արդ յայ-
 տնութեամբ խօսիս. եւ առակ եւ ոչ մի ինչ ասես:
 30 Եւ ժմիկ գիտեմք՝ եթէ գիտես զամենայն. եւ ոչ ինչ
 պիտոյ է՝ եթէ ք հարցանիցէ զքեզ. յայսմիկ հաւ-
 31 առամք եթէ յԱստուծոյ ելեր: Պատասխանի ետ նո-
 32 ցա Եհուուս եւ ասէ. այժմ հաւատայք: Ահա եկես-
 ցէ ժամ, եւ եկեալ իսկ է, զի ցրուեսցէք յիւրաբան-
 չիւր անդիս, եւ զիս միայն թողուցուք. եւ չեմ միայն,
 զի Հայր ընդ իս է:
 33 Չայս խօսեցայ ընդ ձեզ, զի ընդ իս իաղազու-
 թիւն ունիցիք. յաշխարհի աստնեղութիւն ունիցիք,
 այլ քաջալերեցարուք, զի ես յաղթեցի աշխարհի:

Ե Ա Ո Ւ Թ Թ Ե

Չայս իբրեւ խօսեցաւ Եհուուս, ամբարձ զաչս
 իւր յերկինս եւ ասէ. Հայր, հասեալ է ժամ, փա-
 ոսուորեա զՍրդի քո, զի եւ Սրդի քո փառաւորես-
 2 ցէ զքեզ: Սրպէս ետուր նմա իշխանութիւն ամենայն
 մարմնոց, զի ամենայնի, զոր ետուր նմա, անցէ զփեան-

սըն յաւիտենականս: Այս են յաւիտենական կեանք, 3
 զի ծանկիցեն զքեզ միայն ճշմարիտ Աստուած, եւ զոր
 առաքեցեր զՅիսուս Վրիստոս: Եւ զքեզ փառաւո- 4
 ղեցի յերկրի. զգործսն կատարեցի, զոր ետուր ցիս՝
 զի արարից. Եւ այժմ փառաւորեա զիս Հայր առ ի 5
 քէն փառօքն՝ զոր ունէի յառաջ քան զլինելն աշ-
 խարհի առ ի քէն: Յայտնեցի զանուն քո մարդկան՝ 6
 զորս ետուր ինձ յաշխարհէ. քո էին, եւ ինձ ետուր
 զնոսա, եւ զբանն քո պահեցին: Արդ գիտացին՝ եթէ 7
 զամենայն ինչ զոր ետուր ինձ, առ ի քէն են: Եւ ի 8
 զբանն՝ զոր ետուր ինձ, ետուր նոցա. եւ նոքա ընկա-
 լան, եւ ծանեան ճշմարտութեամբ՝ թէ առ ի քէն
 ելի. եւ հաւատացին՝ եթէ դու առաքեցեր զիս: Արդ՝ 9
 ես վասն նոցա աղաչեմ, եւ ոչ վասն աշխարհի աղա-
 չեմ. այլ վասն նոցա՝ զորս ետուրն ինձ, զի քո են:
 Եւ որ ինչ իմ է, ամենայն քո է. եւ որ ինչ քո է, 10
 այն իմ է. եւ փառաւորեալ եմ ի նոսա: Եւ ես ոչ 11
 եւս եմ յաշխարհի, եւ նոքա յաշխարհի են, եւ ես
 առ քեզ գամ: Հայր սուրբ, պահեա զնոսա յանուն
 քո, որով ետուրն ինձ. զի եղիցին մի, որպէս եւ մեք
 մի եմք: Մինչ էի յաշխարհի ընդ նոսա, ես պահէի 12
 զնոսա յանուն քո՝ որով ետուրն ինձ, եւ պահեցի.
 եւ ոչ ոք ի նոցանէ կորեալ, բայց որդին կորստեան,
 զի գիրն լցի:

Բայց արդ առ քեզ գամ. եւ զայս խօսիմ յաշ- 13
 խարհի, զի ունիցին զուրախութիւնն իմ լիով յան-
 ձինս իւրեանց: Եւս ետուր նոցա զբանն քո. եւ աշ- 14
 խարհ ատեաց զնոսա, զի չեն յաշխարհէ, որպէս եւ
 ես չեմ յաշխարհէ: Ոչ զայս աղաչեմ, զի բարձցես 15
 զնոսա յաշխարհէ. այլ զի պահեցես զնոսա ի չարէ:
 Յաշխարհէ աստի չեն, որպէս եւ ես չեմ յաշխարհէ: 16

17 Սուրբ արա զնոսա ճշմարտութեամբ քով . զի քո բանդ
 18 ճշմարտութիւն է : Արպէս զիս առաքեցեր յաշխարհ .
 19 եւ ես առաքեցի զնոսա յաշխարհ : Եւ ի վերայնոցա
 ես սուրբ առնեմ զանձն իմ, զի եղիցին եւ նոքա սրբ-
 20 բեալք ճշմարտութեամբ : Եւ ոչ վասն նոցա միայն
 աղաչեմ, այլ եւ վասն ամենայն հաւատացելոց բանիւն
 21 նոցա յիս : Եւ ի ամենեքին մի իցեն, որպէս դու հայր
 յիս եւ ես ի քեզ, զի եւ նոքա ի մեզ իցեն . զի եւ
 22 աշխարհ հաւատացէ՝ եթէ դու առաքեցեր զիս : Եւ
 ես՝ զփառան զոր ետուր ինձ՝ ետու նոցա, զի իցեն մի՝
 23 որպէս եւ մեք մի եմք : Եւ ի նոսա եւ դու յիս, զի
 եղիցին կատարեալք ի մի . եւ գիտացէ աշխարհ՝ եթէ
 դու առաքեցեր զիս . եւ սիրեցի զնոսա որպէս դու զիս
 24 սիրեցեր : Եւ զորս ետուրն ինձ, կամ իմ՝ զի ուր
 եան եմ, եւ նոքա իցեն ընդ իս . զի տեսանիցեն
 զփառան իմ, զոր ետուրն ցիս . զի սիրեցեր զիս յա-
 25 ռաջ քան զիննն աշխարհի : Եւ զայր արդար, եւ աշ-
 խարհ զքեզ ոչ ծանեալ . այլ ես զքեզ ծանեայ, եւ
 26 նոքա ծանեան՝ եթէ դու առաքեցեր զիս : Եւ ծանու-
 ցի նոցա զանուն քո, եւ ծանուցից . զի սէրն՝ զոր
 սիրեցեր զիս՝ ի նոսա իցէ, եւ ես ի նոսա :

Ք Լ Ո Ւ Խ Թ Ե Զ .

1 Եւ յայս իբրեւ ասաց Աիսուս, եւ աշակերտքն
 հանդերձ յայնկոյս ձորոյն Աեղրոնի, ուր էր պարտէզ,
 յոր եմուտ ինքն եւ աշակերտքն իւր :
 2 Գիտէր եւ Յուդա, որ զնա մատնելոց էր՝ զտեղին .
 զի բազում անգամ ժողովեալ էր անդր Աիսուսի ա-
 3 շակերտքն հանդերձ : Եւ Յուդայի առեալ ընդ իւր
 զգունդն, եւ ի քահանայապետիցն եւ ի փարիսեցւոց
 սպասաւորս, զայ անդր ջահիւք եւ լապտերօք եւ զի-

նուրբ: Իսկ Յիսուս իբրեւ ետես զայն ամենայն եկեալ ի
 վերայ նորա, ել եւ ասէ ցնոսա. զո՞ խնդրէք: Պատաս-
 խանի ետուն նմա. զՅիսուս Վազովրեցի: Ասէ ցնոսա
 Յիսուս. ես եմ: Նայր ընդ նոսա եւ Յուդա որ մա-
 տնէրն զնա: Իբրեւ ասաց թէ ես եմ, յետս յետս չո-
 գան եւ զարկան զգետնի: Վարձեալ եհարց զնոսա. զո՞
 խնդրէք: Եւ նորա ասեն. զՅիսուս Վազովրեցի: Պա-
 տասխանի ետ նոցա Յիսուս. ասացի ձեզ թէ ես եմ.
 արդ՝ եթէ զիս խնդրէք՝ թոյլ տուք դոցա երթալ:
 Յի լցցի բանն՝ զոր ասաց. թէ զոր ետունն ցիս՝ ոչ
 կորուսից ի նոցանէ եւ ոչ զոր: Իսկ Սիմոն Պետրոս՝
 քանզի ունէր սուր, ձգեաց զնա եւ եհար զքահանայա-
 պետին ծառայ, եւ ի բաց առ զունկն նորա զաջոյ. եւ
 էր անուն ծառային Սաղքոս: Ասէ Յիսուս ցՊետրոս.
 արկ զսուրդ անդրէն ի պատեանս իւր. զբաժանն զոր
 ետ ինձ Հայր՝ ոչ ըմպիցեմ զնա: Իսկ գունդն եւ հա-
 զարպետն եւ սպատաւորք Հրէիցն կալան զՅիսուս
 եւ կապեցին. Եւ ածին զնա նախ առ Ղննա՝ որ էր
 աներ Նայիափայի, որ քահանայապետն էր տարւոյն
 այնորիկ: Եւս այն Նայիափա էր՝ որ խրատն ետ Հրէից,
 եթէ լաւ է առն միում մեռանել ի վերայ ժողովըր-
 դեանն: Եւ երթային զհետ Յիսուսի Սիմոն Պետրոս
 եւ միւս աշակերտն: Եւ աշակերտն այն քանզի ծանօթ
 էր քահանայապետին՝ եմուտ ընդ Յիսուսի ի դաւիթ
 քահանայապետին: Եւ Պետրոս կայր առ զրանն ար-
 տաբոյ: Եւ միւս աշակերտն՝ որ էր ծանօթ քահա-
 նայապետին՝ եւ ասաց ցդռնապանն եւ եմոյժ ի ներքս
 զՊետրոս: Ասէ աղջիկն որ դռնապանն էր՝ ցՊետրոս.
 միթէ եւ դու յաշակերտաց առնն այնորիկ իցես. եւ
 նա ասէ՝ ոչ եմ: Նային անդ ծառայքն եւ սպատաւ-
 որք խարոյկ արկեալ, քանզի ցուրտ էր, եւ ջեռուէին.

- 19 կայր ընդ նոսա եւ Պետրոս եւ Չեռնոյր: Եւ քահանայ-
 ապեան եհարց զԱխուս վասն աշակերտացն եւ վասն
 20 վարդապետութեան նորա: Պատասխանի ետ նա
 Ախուս եւ յայտնապէս խօսեցայ յաշխարհի, եւ յա-
 մենայն ժամ ուսուցի ի ժողովրդեանն, եւ ի տաճարի
 անդ ուր ամենայն Հրեայք ժողովեալ էին, եւ ի ծա-
 21 ծուկ ինչ ոչ խօսեցայ. Օր Տարցանես զիս. հարց
 զայնոսիկ որ լուանն, թէ զինչ խօսեցայ ընդ նոսա. ա-
 22 հաւաստիկ նորա զհոնն զինչ ասացի ես: Իբրեւ նա
 զայն ասաց, մի ոմն ի սպասաւորացն որ անդ կայր, ան-
 ապտակ Ախուսի եւ ասէ. այդպէս պատասխանի տաս
 23 քահանայապետիդ: Եւ Ախուս ասէ ցնա. եթէ չար
 ինչ խօսեցայ՝ վկայեա վասն չարին, իսկ եթէ բարի՝
 24 ընդէր հարկանես զիս: Եւ առաքեաց զնա. Եննս կա-
 25 պեալ ան Ղայիափա քահանայապետ: Եւ Պիսոֆն
 Պետրոս կայր անդ եւ Չեռնոյր. անն ցնա՝ միթէ
 եւ զու յաշակերտաց անտի նորա իցես. նաուրացաւ
 26 եւ ասէ՝ թէ չեմ: Եւ ասէ մի ոմն ի ծառայից քա-
 հանայապետին՝ ազգական այնորիկ, զորոյ զունին եհատ
 Պետրոս. ոչ եւ իսկ տեսի զքեզ ի սարտիզի անդ
 27 ընդ նմա: Դարձեալ ուրացաւ Պետրոս. եւ վաղվա-
 ղակի հաւ խօսեցաւ:
 28 Եւ ածեն զԱխուս ի վանացն Ղայիափայ յա-
 պարանա դատաւորին. եւ էր այգուց. եւ նորա ոչ
 մտին յապարանսն, զի մի պղծիցին, այլ զի ուտիցին
 29 զզատիկն: Եւ առ նոսա Պիղատոս արտաքս եւ ասէ.
 զինչ չարախօսութիւն մատուցանէք զանէն զայն-
 30 մանէ: Պատասխանի ետուն եւ ասեն ցնա. եթէ չէր
 չարագործ այրն այն, ապա ոչ մատնէաք զնա քեզ:
 31 Եսէ ցնոսա Պիղատոս. առէք զնա դուք, եւ ըստ ձե-
 րոց օրինացն դատեցարուք: Եւ ան ցնա Հրեայքն.

մեզ ոչ է արժան սպանանել զզք: Օ ի լցցի բանն 32
 Յիսուսի՝ զոր ասաց, նշանակեալ՝ թէ որով մա-
 հու մեռանելոց իցէ: Եւ մուտ միւսանգամ յապա- 33
 բանսն Պիղատոս, կոչեաց զՅիսուս եւ ասէ ցնա. դու
 ես թագաւորն Հրէից: Պատասխանի ետ Յիսուս. ի 34
 քէն ասես զայդ՝ եթէ այլք ասացին քեզ զինէն:
 Պատասխանի ետ Պիղատոս. միթէ եւ ես Հրեայ 35
 իցեմ. ազգն քո եւ քահանայապետք մատնեցին
 զքեզ ինձ, զինչ գործ գործեալ է քո: Պատաս- 36
 խանի ետ Յիսուս, իմ արքայութիւն չէ յայսմ աշ-
 խարհէ. եթէ յաշխարհէ աստի էր արքայութիւնն իմ,
 սպասաւորքն իմ մարտնչէին արդեօք՝ զի մի մատնե-
 ցայց Հրէից. բայց արդ՝ թագաւորութիւն իմ չէ աս- 37
 տի: Եւսէ ցնա Պիղատոս. ապա թէ այդպէս իցէ, թա-
 գաւոր ոմն ես դու: Պատասխանի ետ Յիսուս. դու
 ասես՝ թէ թագաւոր իցեմ. բայց ես յայդ իսկ ծնեալ
 եմ, եւ ի գոյն իսկ եկեալ եմ յաշխարհ, զի վկայե-
 ցից ճշմարտութեանն. ամենայն որ ի ճշմարտութենէ
 է՝ լսէ բարբառոյ իմոյ: Եւսէ ցնա Պիղատոս. զինչ է 38
 ճշմարտութիւն: Օ այս իբրեւ ասաց, դարձեալ ել
 առ Հրեայսն եւ ասէ ցնոսա. ես եւ ոչ մի ինչ պատ-
 ճառս գտանեմ ի նմա: Բայց է ձեր սովորութիւն, 39
 զի զվի ոք արձակեցից ձեզ ի զատկիս. արդ՝ կամիք
 զի արձակեցից ձեզ զթագաւորն Հրէից: Եղաղակեցին 40
 ամենեքեան եւ ասէին. մի զդա, այլ զԲարաբբա.
 եւ էր Բարաբբայն այն աւազակ:

Գ Լ Ո Ս Թ ԺԹ.

Յայնժամ. առ Պիղատոս զՅիսուս եւ գան ե- 1
 հար: Եւ զինուորացն արարեալ պսակ ի փռոց՝ եղին 2
 ի զլուխ նորա, եւ զգեցուցին նմա հանդերձ ծիրանի:

3 Եւ գային առ նա եւ ասէին. որջ եր արքայ շրէից.
 4 եւ հանէին նմա ապտակս: Եւ դարձեալ Պիղատոս
 արտաքս եւ ասէ ցնոսա. ահա ածեմ՝ զնա արտաքս
 առ ձեզ, զի գիտասջիբ թէ ես վնաս ինչ ի նմա ոչ
 5 գտանեմ: Եւ Ախուս արտաքս. եւ ունէր պսակ ի
 փշոց եւ հանդերձ ծիրանի, եւ ասէ ցնոսա. Եւ հա
 6 այրդ ցձեզ: Իբրեւ տեսին զնա քահանայապետքն եւ
 սպասաւորք, զաղաղակ բարձին եւ ասեն. Ի խաչ
 հան՝ ի խաչ հան զդա: Եւ ցնոսա Պիղատոս. առէք
 զդա ի ձեզ, եւ ձեզէն հանէք ի խաչ. զի ես ի դմս
 7 վնաս ինչ ոչ գտանեմ: Պատասխանի ետուն նմա
 շրեայքն. մեք օրէնս ունիմք, եւ ըստ օրինաց մերոց
 պարտի մեռանել. զի զանձն իւր որդի Լստուծոյ ա-
 8 բար: Իբրեւ լուաւ զքանս զայս Պիղատոս, առաւել
 9 եւս երկեաւ: Եւ մուտ դարձեալ անդրէն յապարանան,
 եւ ասէ ցԱխուս. ուստի ես դու. եւ Ախուս ոչ ետ
 10 նմա պատասխանի: Եւ ցնա Պիղատոս. ընդ իս ոչ խօ-
 սիս, ոչ գիտես եթէ իշխանութիւն ունիմ հանել զքեզ
 ի խաչ, եւ իշխանութիւն ունիմ արձակել զքեզ:
 11 Պատասխանի ետ Ախուս. ոչ ունէիր դու իշխանու-
 թիւն ի վերայ իմ եւ ոչ մի, եթէ ոչ էր տուեալ
 քեզ ի վերուստ. վասն այնորիկ որ մասնեացն զես
 12 քեզ, նորա մեծ մեղք են: Եւ յայնմանէ Պիղատոս
 խնդրէր արձակել զնա. եւ շրեայքն աղաղակէին եւ
 ասէին. եթէ զդա արձակես՝ չես բարեկամ կայսեր.
 ամենայն ոք որ թագաւոր կոչէ զանձն իւր, հակառակ
 13 է կայսեր: Իսկ Պիղատոս իբրեւ լուաւ զքանս զայ-
 սոսիկ, ած զԱխուս արտաքս եւ նստաւ ի վերայ
 բեմին, ի տեղոջն որ կոչէր քարայատակ, եւ երբայ-
 14 եցերէն Կապալթա: Եւ ուրբաթն զատկի. եւ էր
 ժամ իբրեւ վեցերորդ եւ ասէ ցշրեայսն, ահա թաւ

դաւորդ ձեր ցձնդ : Եւ նորա տղադակէին. բարձ ի 15
մէնջ, բարձ ի մէնջ եւ հան զդա ի խաչ : Ասէ ցնո-
սա Պիղատոս. ես զԹագաւորդ ձեր ի խաչ հանի-
ցեմ : Պատասխանի ետուն քահանայապետքն. չիք մեր
Թագաւոր բաց ի կայսերէ : Այնժամ ետ զնա ի ձեռք 16
նոցա, զի ի խաչ ելանիցէ :

Եւ նորա տակալ տանէին զնա. եւ բարձեալ 17
էր ինքնին զխաչափայտն, եւ երանէր ի տեղին՝ որ ա-
նուանեալ էր Պատաթմն, եւ կոչէր երբայեցերէն Պող-
զոթաւ. Ուր եւ ի խաչն իոկ հանին զնա. եւ ընդ նմա 18
երկուս եւս այլ աստի եւ անտի, եւ ի միջի զՅիսուս :
Պրեաց եւ տախտակ մի Պիղատոս, եւ եղ ի վերայ 19
խաչին. եւ էր գրեալ. Աիսուս՝ Ազովրեցի Թագաւոր
Հրէից, Օջն տախտակ ընթերցան բազումք ի Հրէից, 20
զի մօտ էր ի քաղաք անդր տեղին՝ ուր խաչեցան
Աիսուս. եւ էր գրեալ երբայեցերէն, դաղմատերէն եւ
յունարէն : Ասեն ցՊիղատոս քահանայապետքն Հրէ- 21
ից. մի գրեր Թագաւոր Հրէից, այլ Թէ նա ասաց՝
Թագաւոր եմ Հրէից : Պատասխանի ետ Պիղատոս. 22
զոր ինչ գրեցի՝ գրեցի : Իսկ զինուորքն իբրեւ հանին 23
ի խաչ զԱիսուս, առին զհանդերձս նորա եւ արարին
չորս մասունս, իւրաքանչիւր զինուորի մասն : Իսկ
զգաւաճուճանն՝ քանզի էր առանց կարանի՝ ի վերուստ
փոր անկեալ ամենեւին, Ասեն ցմիմեանս. մի պա- 24
տառեսցուք զայդ, այլ արկցուք վիճակս ի վերայ
դորա՝ ում եւ ելցէ : Օ ի լոցի դիրն՝ որ ասէ. բաժա-
նեցան զհանդերձս իմ՝ յիւրեանս, եւ ի վերայ պատ-
մուճանի իմոյ վիճակս արկին : Օ ինուորքն զայս ինչ
գործեցին :

Եւ փոյն առ խաչին Աիսուսի մայրն նորա, 25
եւ քցր մօր նորա Մարիամ Կրէոկոպոյ, եւ Մա-

26 ըիսմ՝ Մազդազդէնացի: Ախուս իբրեւ ետես զմայրն
 եւ զաշակերտսն՝ զոր սիրէր, զի կայր մնաւ. սսէ ցմայրն,
 27 կին դու, ահա որդի քո: Ապա սսէ ցաշակերտսն՝ ահա
 մայր քո: Եւ յայնմ ժամանակէ առ աշակերտն, զնա
 28 առ իւր: Ասա այսորիկ իբրեւ գիտաց Ախուս, եթէ
 ահա ամենայն ինչ կատարեալ է, զի կատարեսցի
 29 գիրն, սսէ, ծարաւի եմ: Եւ անդ կայր աման ինչ
 լի քացախով. եւ նոցա սպունդ լցեալ քացախով
 ընդ լեղոյ՝ շուրջ եղեալ զմշտկաւ զոպայի՝ մատուցին
 30 ի բերան նորա: Իբրեւ առ Ախուս գքացախն հան-
 31 դերձ լեղումն, սսէ. Ամենայն ինչ կատարեալ է: Եւ
 խոնարհեցուցեալ զգլուխ՝ աւանդեաց զորդն: Իսկ
 շրեայքն՝ քանզի ուրբաթ էր, զի մի անգէն ի խաչին
 ազանեցին մարմինքն մինչեւ ցարաթն, զի էր օր մեծ
 շարաթուն այնորիկ, աղաչեցին զՊիղատոս՝ զի խոր-
 32 տակեցէն զարձա նոցա եւ բարձցին: Եկին զհնու-
 որքն, եւ զառաջնոյն խորտակեցին զարձա, նոյնպէս
 33 եւ զիւսոյն՝ որ ընդ նմա ի խաչն ելեալ էր: Բաց
 իբրեւ եկին առ Ախուս եւ տեսին զի այն ինչ մե-
 34 ռեալ էր, ոչ խորտակեցին զարձա նորա. Եւ մի ընն
 ի գնուորացն տիգաւ խոցեաց զհօզս նորա, եւ ել
 35 վազվազակի արիւն է ծուր: Եւ որ ետեսն՝ վկայեաց,
 եւ ճշմարիտ է վկայութիւն նորա, եւ նա գիտէ թէ
 36 ճշմարիտ սսէ, զի եւ դուք հաւատասցէք: Եւ յագիւ՝ զի
 37 լացի գիրն, եթէ ոսկր նորա մի փշրեացի. Եւ դարձեալ
 միւս գիր սսէ, եթէ հացեցին ի նա՝ յոր խոցեցինն:
 38 Ասա այսորիկ ազաչեաց զՊիղատոս Աովսէփ,
 որ Արիմաթեայ էր աշակերտ Ախուսի ի ծածուկ
 փանսահին շրեից, զի բարձցէ զմարմինն Ախուսի. եւ
 39 հրահայեաց Պիղատոս, եկին եւ բարձին զնա: Եկն եւ
 'Երկոգեւն' որ եկեալն էր առ Ախուս ի գերեզի

զառաջինն. եւ երբք զմուռս խառն ընդ հայուէս՝ ի 40
բրեւ լտերս հարիւր: Առին զմարմինն Յիսուսի, եւ
պատեցին կտաւովք՝ խնկովք հանդերձ, որպէս օրէն
էր Հրէից պատել: Այլ էր ի տեղուջն յորում խա- 41
չեցաւ՝ պարտէզ, եւ ի պարտիզի անդ գերեզմանն նոր,
յորում ոչ ոք երբեք էր եղեալ: Անդ վասն ուրբա- 42
թունն Հրէից՝ զի մօտ էր գերեզմանն՝ եղին զՅիսուս:

Գ Լ Ո Ւ Թ Ի Թ

Այլ ի միաշարթոյն Մարիամ Մագդաղենացի 1
գայ առաւօտուն ընդ արշալուսն ի գերեզմանն անդր,
եւ տեսանէ զվէմն բարձեալ ի դրաց գերեզմանին: Ապա 2
ընթանայ եւ գայ առ Սիմոն Պետրոս եւ առ միւս աշա-
կերտն՝ զոր սիրէրն Յիսուս, եւ ասէ ցնոսա. բարձին ըզ-
Տէր ի գերեզմանէ անտի, եւ ոչ գիտեմ ո՛ր եղին զնա:
Այլ Պետրոս եւ միւս աշակերտն եւ գային ի գերեզմանն: 3
Ընթանային երկղքեան ի միասին. եւ միւս աշակերտն
յառաջեաց ընթացաւ վաղազոյն քան զՊետրոս եւ
եկն նախ ի գերեզմանն: Այլ խոնարհեալ տեսանէ՝ զի 4
կային անդ կտաւքն, բայց ի ներքս ոչ եմուտ: Այն
եւ Սիմոն Պետրոս՝ որ գայրն զկնի նորա. եւ եմուտ
ի գերեզմանն, եւ տեսանէ զկտաւսն՝ զի կային անդ.
Այլ վարչամակն որ էր ի գլուխ նորա՝ ոչ ընդ այլ 5
կտաւսն կայր. այլ ուրոյն ծայեալ ի մի կողմն: Յայն- 6
ժամ եմուտ եւ միւս աշակերտն, որ եկեալն էր յա-
ռաջագոյն ի գերեզմանն, ետես եւ հաւատաց. Տի 7
չեւ եւս գիտէին զգիրս՝ թէ պարտ է նմա ի մեռելոց
յառնել: Չոգան դարձեալ առ միմեանս աշակերտ- 8
քրն: Բայց Մարիամ կայր արտաքոյ գերեզմանին
եւ լայր. եւ մինչ դեռ լայր՝ խոնարհեցաւ ի գերեզ- 9
մանն, Այլ տեսանէ երկուս հրեշտակս ի սպիտակս, 10
11
12

զի նստէին մի ի սնարից եւ մի յանտոից՝ ուր կայր
 13 մարմինն Ախտուսի : Եւ նոքա ասեն ցնա . կին դու
 զե՞ լաս : Ասէ ցնոսա . զի բարձին . զՏէրն իմ ի գե-
 14 րեզմանէ աստի, եւ ոչ գիտեմ՝ ուր եղին զնա : Չայս
 իբրեւ ասաց, դարձաւ ի թիկունս կոյս, եւ տեսա-
 նէ զԱխտուս զի կայր . եւ ոչ գիտէր թէ Ախտուս իցէ :
 15 Ասէ ցնա Ախտուս . կին դու, զե՞ լաս, զո՞ խնդրես :
 'Նմա այսպէս թուեցաւ՝ թէ պարտիզպանն իցէ, ասէ
 ցնա . Տէր, եթէ դու բարձեր զնա՝ ասա ինձ ո՞ւր եղիր
 16 զնա, զի ես առից զնա : Ասէ ցնա Ախտուս . Մարիամ :
 Եւ նա դարձաւ, եւ ասէ ցնա երբայեցերէն . բարու-
 17 նի, որ թարգմանի վարդապետ : Ասէ ցնա Ախտուս .
 մի մերձենար յիս, զի չեւ եւս ելեալ եմ առ Հայր
 իմ . այլ եթէ դու առ եղբարսն իմ, եւ ասա ցնոսա .
 ելանեմ ես առ Հայրն իմ եւ առ Հայր ձեր, եւ Աս-
 18 տուածն իմ եւ Աստուած ձեր : Գայ Մարիամ
 Մագդաղենացի եւ պատմէ աշակերտացն, եթէ ե-
 տես նա զՏէր, եւ զայս ինչ ասաց ցնա :
 19 Եւ էր երեկոյ ի միաշարաթոշ առուրն . եւ զրօք
 փակելովք՝ ուր էին աշակերտքն ժողովեալ վասն ա-
 չին Հրէից, եկն Ախտուս եւ եկաց ի միջի նոցա, եւ
 20 ասէ ցնոսա, ողջոյն ընդ ձեզ : Իբրեւ զայս ասաց՝ եցոյց
 նոցա զձեռս եւ զկողս իւր . եւ խնդացին աշակերտքն
 21 իբրեւ տեսին զՏէր : Ասէ ցնոսա դարձեալ . ողջոյն
 ընդ ձեզ, որպէս առաքեաց զիս Հայր իմ, եւ ես
 22 առաքեմ զձեզ : Եւ զայս իբրեւ ասաց, փչեաց ի
 23 նոսա եւ ասէ . առէք Հոգի սուրբ . Եթէ ումեք թո-
 ղուցուք զմեզս՝ թողեալ լիցի նոցա, եթէ զուրուք
 24 ունիցիք՝ կալեալ լիցի : Իսկ խոսմանս մի յերկո-
 տասանիցն՝ անուանեալն երկուորեակ, ոչ էր ընդ
 25 նոսա՝ յորժամ եկն Ախտուս : Ասէին ցնա այլ աշա-

կերտքն, եթէ տեսաք զՏէրս Վրս նա ասէ ցնտաս
 եթէ ոչ տեսից ի ձեռս նորա զնշան բնւեռացն եւ
 արկից զմատունս իմ ի տեղիս բնւեռացն, եւ մխեցից
 զձեռս իմ ի կողս նորա, ոչ հաւատամ:

Վրս յետ ութ աւուր դարձեալ էին ի ներքս աշա- 26
 կերտքն, եւ խոյժմաս շնդ նոսա . քոյ Ախուս զբօքն
 փակելովք, եւ եկաց ի մէջ եւ ասէ . ողջոյն ընդ ձեզ :
 Ապա ասէ ցթոյժմաս . բեր զմատունս քո եւ արկ այր, 27
 եւ տես զձեռս իմ, եւ բեր զձեռն քո եւ մխեա ի կողս
 իմ, եւ մի լինիր անհաւատ, այլ հաւատացեալ : Պա- 28
 տախտանի ետխոյժմաս եւ ասէ ցնա . Տէր փմ եւ Աս-
 տուած իմ : Ասէ ցնա Ախուս . այդ զի տեսիրդ զիս եւ 29
 հաւատացեր, երանի որոց ոչ իցէ տեսեալ եւ հաւա-
 տացեն : Բարում եւ այլ նշանս արար Ախուս առաջի 30
 աշակերտաց իւրոց որ ոչ է գրեալ ի գիրս յայտնի :
 Այլ այս այնչափ ինչ գրեցաւ զի հաւատայցէք, եւ 31
 թէ Ախուս փրիստոս է որդի Աստուծոյ . եւ զի հաւ-
 ատայցէք, եւ զկեանսն յաւիտենականս ընդունիցիք
 յանուն նորա :

Վ Ա Ո Ւ Թ Ի Ա Յ .

Յետ այսորիկ դարձեալ յայտնեաց զանձն իւր 1
 Ախուս աշակերտացն իւրոց առ Տոպեզերքն Տիրե-
 րեայ . եւ յայտնեաց այսպէս : Ղշին ի միասին Սիմոն 2
 Պետրոս, եւ Վառլմաս մտուածեալն երկուորեակ, եւ
 Նարթանայէլ որ ի դանայ Պաւլիեացոց, եւ որդիքն
 Օմբեղեայ, եւ այլք յաշակերտաց անտի երկու : Ա- 3
 սէ ցնտա Սիմոն Պետրոս . երթամ ձուկն որմալ .
 ասեն ցնա . զամբ եւ մեք ընդ քեզ : Վնայցին եւ մտին
 ի նաւ, եւ յայնմ գիշերի կարան եւ ոչինչ : Բայեւ 4
 այդ եղև զայր Ախուս յեղը Տոպուսն, բայց ոչ ծա-

- 5 նեան աշակերտքն թէ Յիսուս իցէ : Ասէ ցնոսա Յիսուս . մանկունք , միթէ ունիք ինչ աւանդոյ . պատաս-
- 6 խանի ետուն եւ ասնն ցնա , ոչ : Ասէ ցնոսա , արիէք յաջակողմն նաւին զուռկանդ , եւ քոսանիցէք : Արիին , եւ ոչ կարէին ձգել ի բազմութենէ անտի ձկանցն :
- 7 Ասէ աշակերտն այն , զոր սիրէրն Յիսուս՝ ցօրտրաս . Տէր է այն : Միմոն Պետրոս իբրեւ լուաւ թէ Տէր է , արիաւ զիւրեւ զսփածանկին՝ քանզի մերկ էր , եւ
- 8 ընկեց զկնքն ի ծոփն : Քշւ այլ աշակերտքն նաւան իսկ քային , քանզի չէին հեռի ի ցամաքէն . այլ իբրեւ երկնաբար կանգնաւ , քարչէին զգործին հանդերձ
- 9 ձկանին : Իբրեւ եղին ի ցամաք , տեսաննն կրակիտղ
- 10 կայծափանց , եւ ձուփն մի ի վերայ , եւ հաց : Ասէ ցնոսա Յիսուս . բերէք ի ձկանց այսո՞ր զոր դուքդ կա-
- 11 լարուք այսօճիկ : Քանուտ Միմոն Պետրոս , եւ ձգեր զգործին ի ցամաք՝ լի մեծամեծ ձկանք , հարիւր յիսուն եւ երեսք . եւ այնչափ ինչ կայր , եւ աչ պա-
- 12 տառեցաւ քործին : Ասէ ցնոսա Յիսուս . եկաքք ճաշեցէք : Եւ ոչ ոք յաշակերտացն իշխէր հարցանել թէ
- 13 դու ո՞վ ես , զի պատէին թէ Տէրն է : Վայ Յիսուս եւ առնու զհացն եւ ապանոցա , նոյնպէս եւ զձուկնն :
- 14 Օպս երիցս անգամ երեւեցաւ Յիսուս աշակեր-
- 15 տացն յարուցեալ ք մեռելոց : Քշւ իբրեւ ճաշեցին , ասէ յՄիմոն Պետրոս Յիսուս . Միմոն Յովնանու , արեւն զիս առաւել քան զդոսա : Ասէ ցնա . այո՞ Տէր , եւ դու գիտես՝ զի սիրեմ զքեզ : Ասէ ցնա . արածեա
- 16 զգառինս իմ : Վարձեալ ասէ ցնա . Միմոն Յովնանու , սիրնս զիս : Ասէ ցնա . այո՞ Տէր եւ դու գիտես՝
- 17 զի սիրեմ զքեզ : Ասէ ցնա՝ արածեա զոչխարս իմ : Ասէ ցնա երիցս անգամ . Միմոն Յովնանու , սիրնս զիս : Տրտմեցաւ Պետրոս , զի ասացն ցնա երիցս՝ թէ սիրես

զիս, եւ ասէ ցնա. Տէր, դու զամենայն գիտես, եւ
 դու իսկ զամենայն ճանաչես, եւ եթէ սիրեմ զքեզ :
 Ասէ ցնա (Յիսուս. արածեա զըջխարս իմ : Ամէն ամէն 18
 ասեմ քեզ, զի մինչ մանուկն էիր, անձամբ անձին
 դօտի ածէիր եւ երթայիր յո եւ կամէիր. եւ յոր-
 ժամ ծերացիրս, ձեռս ի վեր կայցիրս, եւ այլք ած-
 ցեն քեզ դօտի, եւ տարցին՝ ուր ոչն կամիցիրս : Եւ այս 19
 ասաց՝ նշանակեալ թէ որով մահու փառաւոր առ-
 նիցէ զԱստուած. եւ զայս իբրեւ ասաց, ասէ ցնա.
 եկ զկնի իմ : Վարձաւ Պետրոս եւ տեսանէ զաշա- 20
 կերտն՝ զոր սիրէր (Յիսուս, զի երթայր զկնի, որ եւ
 անկաւ զլանջօքն նորա եւ ասէ, Տէր ո՞վ է՝ որ մա-
 տնելոցն է զքեզ. Եւ նա տեսեալ Պետրոսի, ասէ 21
 ց(Յիսուս. Տէր, իսկ սա զի՞ : Ասէ ցնա (Յիսուս. եթէ 22
 կամիմ, զի կացցէ դա՝ մինչեւ ես գամ. քեզ զի՞ փոյթ
 է, դու եկ զկնի իմ : Եւ ել բանս այս յեղբարս եւ 23
 համարեցան թէ աշակերտն այն ոչ մեռանիցի. եւ
 ոչ ասաց նմա (Յիսուս եթէ ոչ մեռանիցի, այլ թէ
 կամիմ ես՝ թէ կացցէ դա՝ մինչեւ ես գամ : Այս 24
 աշակերտ է՝ որ վկայէ վասն այսոցիկ : որ եւ գրեացն
 իսկ զայսոսիկ. եւ գիտեմք, եթէ ճշմարիտ է վկայ-
 ութիւննորա : Բայց է եւ այլ ինչ բազում զոր արար 25
 (Յիսուս, զոր եթէ գրեալ էր մի ըստ միոջէ, կար-
 ծեմ թէ եւ ոչ աշխարհս բաւական էր տանել
 զգիրսն՝ որ թէ գրեալ էին :

ՑՈՒՑԱԿ ԱՒԵՑԱՐԱՆԱՑ

Հանգստեան, Յաճարի, Իւղարերից, Բժշկութեան եւ Անդաստանի. որ բնութեցեալ լինին ի կարգաւորութեան հասարակաց աղօթից՝ ըստ ձայնին:

ԱՒԵՑԱՐԱՆԷ ՀԱՆԳՍՑԵԱՆ

Ի Մ Ա Տ Թ Է Ո Ս

- ԳՂ. ԺԱ. 25. Յայնժամանակէ: 30. իճ փոքրոգի:
 — ԺԳ. 36. Յայնժամ խողեալ: 52. զնոր է- զհին:
 — ԻԱ. 18. Ե- այգո-ցն իք: 32. հա-ապաւ նմա:
 — ԻԵ. 31. Ե- յորժամ եկես: 46. յա-իտեանսնս:

Ի Մ Ա Բ Կ Ո Ս

- ԳՂ. Գ. 1. Դարչեալ սկսա-: 9. լսելոյ՝ լո-իցէ:
 — Գ. 26. Ե- առէր՝ այսպէս: 34. թէնէր զամենայն:
 — ԺԳ. 24. Այլ յա-որան յայ: 31, անցանիցէն:
 — ԺԳ. 32. Այլ զսան ա-որն: 37. արևոռն կայէտ:

Ի Ղ Ո Ի Կ Ա Ս

- ԳՂ. Թ. 10. Դարչան առաւելալն: 17. սակարի:
 — ԺԲ. 32. Սէ երկն: 48. պահանջեացէն ի նմանէ:
 — ԺԷ. 3. Չգոյլ կայէտ: 10. առնել՝ արարատ:
 — ԻԱ. 27. Ե- յայնժամ րեաց: 38. լսել ի նմանէ:

Ի Յ Ո Վ Հ Ա Ն Ն Է Ս

- ԳՂ. Բ. 13. Ե- էր թրջ զա: 22. զոր ասաց Յեսոսա:
 — Ե. 19. Պարասխանի էր: 23. զառաւելն նորա:
 — Ե. 24. Այն ամէն ասեմ: 30. առաւելացն զիս:
 — ԺԲ. 24. Այն ամէն ասեմ յեզ: 26. հայրն իճ:

ԱՌՆՏԱՐԱՆԻ ՏԱՃԱՐԻ

Ի Մ Ա Տ Թ Է Ո Ս

- Գ-Լ. ԻԳ. 1. Ե- ելեալ ար: 51. կրթել արամանց:
- Ի Մ Ա Ր Կ Ո Ս
- Գ-Լ. ԺԳ. 1. Ե- յեւանկն նորա: 37. արևուն կացեմ:
- Ի Ղ Ո Ի Կ Ա Ս
- Գ-Լ. ԻԱ. 5. Ե- յասել ոմանց: 38. լսել է նմանէ:
- Ի Յ Ո Վ Հ Ա Ն Ն Է Ս
- Գ-Լ. ԺԳ. 16. Աճն ամէն: ԺԳ. 13. հայր յորդէ:
- Կ Ա Մ
- Գ-Լ. Ժ. 22. Եղն յայնժամ նա: 42. է նա անդ:

ԱՌՆՏԱՐԱՆԻ ԻՌՂԱՐԿՐԻՑ

Ի Մ Ա Տ Թ Է Ո Ս

- Գ-Լ. ԻԲ. 1. Ե- յերեկոյն շա: 20. կարարած աշխարհի:
- Ի Մ Ա Ր Կ Ո Ս
- Գ-Լ. ԺԵ. 42. Ե- եբրե- երեկ: Ժ.Օ. 8. ղ երկնէն:
- Ի Ղ Ո Ի Կ Ա Ս
- Գ-Լ. ԻԳ. 50. Ե- անա ար ղ: ԻԳ. 12. ղնչ եղե-:
- Ի Յ Ո Վ Հ Ա Ն Ն Է Ս
- Գ-Լ. ԺԹ. 38. Օեր յորդի: Ի, 18. Ինչ ասաց յնա:

ԱՌՆՏԱՐԱՆԻ ԻԺՅՈՒԹԵԱՆ

Ի Մ Ա Տ Թ Է Ո Ս

- Գ-Լ. Գ. 23. Ե- շրկեր Յեո-ա: 25. է- բժղիւայ զնոս:
- Բ. 1. Այլ եբրե- էջ է լե-: 17. Բր եբարչ:
- Բ. 28. Ե- եբրե- անց: 34. ասհմանաց նոցա:

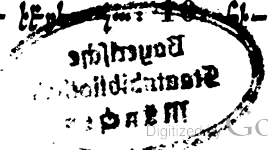
- ԳՎ. Թ. 1. Եւ ճարեալ է նաւ՝ անց : 8. Տարբերան :
- Թ. 18. Մինչդեռ նա : 26. Երկրն ընդ այն :
- Թ. 27. Եւ մեղքեր : 34. Կանէր աս զքեռ :
- Թ. 35. Եւ շրջէր Յիսուս : 1. Կիւանդաւրիւնն :
- ԺԲ. 9. Եւ գնացեալ ան : 14. Կորուսելն զնա :
- ԺԲ. 22. Յայնժամ մտ : 37. պարտաւորեացիս :
- ԺԴ. 22. Եւ սարկեաց զտղտ : 36. Գրկեցան :
- ԺԵ. 21. Եւ ելեալ ան : 31. առնէին զԲարտաւոյ ի սրայելի :
- ԺԵ. 14. Եւ իբրեւ է : 20. աղջկեւ է պահտ :
- Ի. 29. Եւ յեւանէն ծոցտ : 34. զկէտ նորա :

Ի Մ Ա Ր Կ Ո Ս

- ԳՎ. Ը. 21. Եւ մտանէն ի կոթ : 34. զնա ի կիւանդոսն :
- Ը. 35. Եւ ընդ այժն ընդ : 45. յամենայն կողմանց :
- Բ. 1. Եւ ճարեալ դար : 12. Երբեք ոչ պեսստ :
- Գ. 1. Եւ եմոս մասնգամ : 5. Յեան նորա :
- Գ. 7. Իսկ Յիսուս աշակեր : 12. առնիցեն զնա :
- Ե. 1. Եւ եկն յայնկոյս : 20. զարմանային :
- Ե. 21. Եւ իբրեւ անց Յիսուս : 43. նմա ուրիշ :
- Զ. 53. Եւ իբրեւ ան : 56. մըյեցանն՝ գրկեցան :
- Ե. 24. Եւ անոր յար : 30. Կնէր է մահին :
- Ե. 31. Եւ ելեալ մաս : 37. է կամերց ի ստել :
- Ը. 22. Գան է ի կէն : 26. ստիցես է զինն :
- Թ. 13. Եւ եկեալ աս : 28. է աղջկեւտ :
- Ժ. 46. Եւ գան յՂրբի : 52. է ճանապարհին :

Ի Ղ Ո Ւ Կ Ա Ս

- ԳՎ. Գ. 31. Եւ եկ է ի ստիսն : 42. ի կիւանդոսն է :
- Ե. 12. Եւ եղև է կա : 16. կայր յաղջնա :
- Ե. 17. Եւ եղև է մաս : 26. նոր նշան :
- Զ. 1. Եւ եղև է շա : 11. առնիցեն Յիսուսի :
- Ե. 1. Եւ իբրեւ զնա : 19. կիւանդ թշուկեալ :

- ԳՎ. Լ. 11. Լ- եղև- ի: 23. Բայնադղեայն յն:
 — Բ. 22. Լ- եղև- ի Ռոմ: 39. արար նմա Յիսուս:
 — Բ. 40. Լ- իբրե- րար: 57. որ ինչ եղև-:
 — Թ. 37. Լ- եղև- ի վա: 44. Տեժամեժայն Մարտ-ժոյ:
 — ԺԱ. 14. Լ- հաներ րե- Ռ: 23. ընդ իս՝ ցրու- է:
 — ԺԳ. 10. Լ- ոսոս- . 17. Գործէին ի նճանէ:
 — ԺԳ. 1. Լ- եղև- ի Տրա: 6. պարասրանի սա այն:
 — ԺԼ. 11. Լ- եղև- Ռնչ: 19. Կեցոցին զԷղ:
 — ԺԲ. 35. Լ- եղև- ի Տ: 43. օրհնութիւն Մարտ-ժոյ:
 Ի Ե Ո Վ Հ Ա Ն Ն Է Ս
- ԳՎ. Գ. 46. Են րարյեալ ի Ղա: 54. ի Գայելեա: Ե
 — Ե. 1. Յեք այտորիկ: 18. սաներ զանյն Մարտ-ժոյ:
 — Թ. 1. Լ- Ռնչրեա ան: 38. Եպագ նմա:
 — ԺԱ. 1. Լ- էր Ռն հի- : 46. զոր արարն Յիսուս:

Ա Ի Ե Ց Ա Ր Ա Ն Գ Ա Ն Գ Ա Ս Տ Ա Ն Ի

Ի Մ Ա Ց Թ Է Ո Ս

- ԳՎ. ԻԳ. 27. Օչ ի որպէս իայ: 35. ի՞ Ռ անցրին:
 — ԻԼ. 35. Լ- հանեալ: 50. արյակեայ զոգին:
 — ԻԼ. 50. Լ- Յիսուս րարյեալ: 61. Գերեզմանին:
 Ի Մ Ա Ր Կ Ո Ս
- ԳՎ. ԺԵ. 22. Լ- աժէն զնա: 37. Է- Եհան զոգի:
 Ի Ղ Ա Ի Կ Ա Ս
- ԳՎ. ԻԳ. 32. Լժին Է- այլ երկ: 46. Եհան զոգի:
 Ի Ե Ո Վ Հ Ա Ն Ն Է Ս
- ԳՎ. Գ. 13. Լ- ոչ ո՛ր Էլ յերկ: 21. Գործեցան:
 — ԺԹ. 16. Յայնժամ Էր: 22. Գրեցի՛ Գրեցի:
 — ԺԹ. 25. Լ- կային: 30. սանարեայ զոգին:

70

